СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции Высокая Гора, Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю станциясе поселогы, Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

---

РЕШЕНИЕ **КАРАР**

28 июнь, 2024 ел **№ 422**

Биектау муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең Генераль планын раслау турында» 2021 елның 15 сентябрендәге 108 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 24 статьясындагы 13 өлеше, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлкәсендәге вәкаләтләрне бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Генераль планын эшләү турында» 2023 елның 28 декабрендәге 1981 номерлы карары нигезендә, Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге территориясен тотрыклы үстерүне тәэмин итү максатларында, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең Генераль планы проекты буенча гавами тыңлаулар беркетмәләрен һәм гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмәләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Генераль планына кушымтада бирелгән үзгәрешләр кертүне расларга.

2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетына территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең Генераль планын урнаштыруны тәэмин итәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль

районының рәсми сайтында http://vysokaya-gora.tatarstan.ru һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (игълан ителгән) көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, җирле үзидарә һәм җәмәгатьчелек белән элемтә буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе урынбасары,
муниципаль район Башлыгы урынбасары Ә.Ш. Шакиров

«Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды»
дәүләт бюджет учреждениесе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧЫПЧЫК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ
(үзгәрешләр кертү)

Территориаль планлаштыру турында нигезләмә

Казан 2024

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Чыпчык авыл җирлеге Генераль планының
(үзгәрешләр кертү)

ПРОЕКТ СОСТАВЫ

№ т/б	Исеме	бит/битләр №
1 том Генераль планга үзгәрешләр кертү проекты		
	Текст материаллары	
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмә	24
	График материаллар	
2	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы М1:10000	1/1
3	Торак пунктлар чикләре картасы (шул исәптән төзелгән торак пунктлар чикләре) М1:10000	2/1
4	Функциональ зоналар картасы М1:10000	3/1
	Кушымта	
5	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	29
2 том Генераль планны нигезләү материаллары		
	Текст материаллары	
1	Аңлатма язуы	36
2	Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм территорияне инженерлык әзерләү чаралары, гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге. Аңлатма язуы	175
	График материаллары	
3	Территорияне хәзерге заманда файдалану картасы М1:10000	1/1
4	Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр, гражданнар оборонасы чаралары килеп чыгу куркынычына дучар территорияләр картасы М1:10000	2/1
5	Инженерлык инфраструктурасы картасы М1:10000	3/1
6	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (гамәлдәге торыш) М1:10000	4/1
7	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (проект тәкъдиме) М1:10000	5/1

ЭЧТӘЛЕК

1. КЕРЕШ 6

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 6

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 7

2.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларының төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр 7

2.2. Функциональ зоналар 8

2.3. Әйләнә-тирә мохитне саклау чаралары 12

2.4. Территорияне инженерлык әзерләү чаралары 21

2.5. Граждан оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары 22

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ 1

1. КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проекты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 28 декабрендәге 1981 номерлы карары нигезендә, проектлауга биремгә яраштырып, «ТР пространство мәгълүматлары фонды» ДБУ тарафыннан эшләнде.

Генераль планга үзгәрешләр кертү проектын эшләүгә заказчы булып Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тора.

Үзгәрешләр Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2021 елның 15 сентябрендәге 108 номерлы карары белән расланган генераль планга җир кишәрлеген «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясеннән «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, мәгълүмат җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр» категориясенә күчерү өлешендә (кара. ПЗ Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге генераль планына үзгәрешләр кертү проектын нигезләү буенча материаллар 2.3.1 бүлеген).

Проект 2045 елга кадәр исәп-хисап срогына әзерләнгән, гамәлгә ашыру этаплары билгеләнмәгән.

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары булып тора:

– җирлекнең шәһәр төзелешее үстерүнең юнәлешләрен билгеләү һәм тәэмин итү;

– авыл җирлеген җирле дәрәҗәдәге шәһәр төзелеше документлары белән тәэмин итү.

Проект бурычларына карый:

– авыл җирлеге территориясен комплекслы бәяләү;

– торак пунктлар чикләрен корректировкалау;

– җирлек территориясен функциональ зоналаштыруны корректировкалау;

– торак төзелеше мөмкин булган территорияләрне билгеләү;

– җитештерү функциясен үстерү өчен территорияләрне билгеләү;

– транспорт инфраструктурасын үстерү;

– инженерлык инфраструктурасын үстерү;

– халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсен үстерү.

Генераль планның проект чишелешләре Чыпчык авыл җирлегенең һәм Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше планнарын формалаштыру яки корректировкалау, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора.

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

2.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектларының төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны

2.1.1 таблица

№ т/б	Төре	Билгеләнеше һәм исеме	Төп характеристикалары	Урнашкан урыны	Функциональ зона
Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары					
1	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе	проект егәрлеге – сәүдә мәйданы 15 кв. м	Зур Бөреле ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
2	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Сәүдә предприятиесе	проект егәрлеге – сәүдә мәйданы 15 кв. м	Зур Бөреле ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
3	авыл хуҗалыгы объекты	сарыклар үрчетү предприятиесе	проект егәрлеге – 1,9415 га	Байкал ав. көнбатышка	авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы
Муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектлары					
4	коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү һәм персональ хезмәтләр күрсәтү объекты	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе	проект егәрлеге –15 эш урыны	Чыпчык ав.	иҗтимагый-эшлекле зона
5	юл буе сервисы объекты	Автомобильгә ягулык салу станциясе	–	Чыпчык ав. көнчыгышка	транспорт инфраструктурасы зонасы
6	юл буе сервисы объекты	Автомобильгә ягулык салу станциясе	–	Чыпчык ав. көнчыгышка	транспорт инфраструктурасы зонасы
7	каты өслекле автомобиль юллары	«Байкал ав. килү» автомобиль юлы	өслеге - асфальт-бетон; озынлыгы – 1680 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
8	Су чыгару объекты	Биологик чистарту корылмалары	проект егәрлеге – 485 м3/тәүл.	Чыпчык ав.	инженерлык инфраструкту расы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы
9	Су чыгару объекты	Биологические очистные сооружения	проект егәрлеге – 75 м3/тәүл.	Зур Бөреле ав.	инженерлык инфраструкту расы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы

№ т/б	Төре	Билгеләнеше һәм исеме	Төп характеристикалары	Урнашкан урыны	Функциональ зона
Федераль әһәмияттәге объектлар					
10	тимер юл транспорты	«Дербышки – Арча» тимер юл гомуми кулланылыштагы өченче төп тимер юл юлы	озынлыгы– 8,55 км	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Региональ яки муниципальара әһәмияттәге объектлар					
11	каты өслекле автомобиль юллары	«Северный участок КАД» автомобиль юлы	өслеге - асфальт-бетон; озынлыгы – 3363 м	җирлек территориясе	транспорт инфраструктурасы зонасы
Башка объектлар					
12	руда булмаган материаллар чыгару предприятиесе	Известняк чыгару карьеры	территориянең мәйданы – 26,26 га	Чыпчык ав. төньякка	җитештерү зонасы
13	руда булмаган материаллар чыгару предприятиесе	Кирпеч балчыгы чыгару карьеры	территориянең мәйданы – 56,11 га	Чыпчык ав. көньяк-көнчыгышка	җитештерү зонасы
14	сәнәгать җитештерүе объекты	«Завод кормовой муки» Сәүдә йорты	территориянең мәйданы – 8,0 га	16:16:182003:330 кадастр номерлы ЗУ	җитештерү зонасы

2.2. Функциональ зоналар

Таблица 2.2.1

№ т/б	Функциональ зонаның исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирлау	Функциональ зонаның параметрлары	Функциональ зонада җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин төрләре кодлары *
1	Индивидуаль торак йортлар белән төзелеш зонасы	-йорт яны җир кишәрлекләре белән аерым торган индивидуаль торак йортлар; -торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәкле, шулай ук гражданнарның яшәвенә бәйле капиталь төзелеш объектлары	Төп төзелештәге катларның иң чик саны: 3 (мансардны кертеп); Төзелеш коэффициенты: 0,2-0,3	2.1; 2.2; 2.3; 3.4.1; 3.5.1; 3.8.1; 3.10.1; 4.4; 5.1.3; 9.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2

№ т/б	Функциональ зонаның исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирлау	Функциональ зонаның параметрлары	Функциональ зонада җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин төрләре кодлары *
2	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона	-административ учреждениеләр; -көнкүреш хезмәтләре күрсәтүне тәэмин итүче объектлар; - кунакханә хезмәте күрсәтү объектлары; - ветеринария хезмәтләре күрсәтүне тәэмин итүче объектлар; -социаль хезмәт күрсәтү объектлары; - сәүдә объектлары, базарлар - җәмәгать туклануы объектлары; -эшкуарлык һәм эшлекле идарә объектлары; -банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтүче учреждениеләр; -эчке хокук тәртибен тәэмин итү өчен кирәкле объектлар;	төп төзелештәге катларның иң чик саны: 5 (мансардны кертеп); төп төзелешнең чик биеклеге: 20 м; Төзелеш коэффициенты: 1	2.7; 3.1.2; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.3; 3.4.1; 3.4.2; 3.5.1; 3.5.2; 3.6.1; 3.7.1; 3.7.2; 3.8.1; 3.8.2; 3.9.2; 3.10.1; 4.1; 4.4; 4.5; 4.6; 4.7; 4.8.1; 5.1.1; 5.1.2; 5.1.3; 9.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
3	Махсуслаштырылган иҗтимагый төзелеш зонасы	-медицина хезмәте күрсәтү объектлары; - дини файдаланудагы биналар һәм корылмалар; - мәгариф һәм агарту объектлары; - мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү объектлары, белем бирү түгәрәкләре; - мәдәният, мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары; -күңел ачу чараларын оештыру өчен билгеләнгән объектлар; -спорт объектлары; -күргәзмә-ярминкә эшчәнлеген башкару өчен билгеләнгән объектлар;	төп төзелештәге катларның иң чик саны: 5 (мансардны кертеп); төп төзелешнең чик биеклеге: 20 м; Төзелеш коэффициенты: 0,8	3.2.1; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.3; 3.4.1; 3.4.2; 3.4.3; 3.5.1; 3.5.2; 3.6.1; 3.7.1; 3.7.2; 3.8.1; 3.8.2; 3.9.2; 3.10.1; 4.1; 4.5; 4.6; 4.7; 5.1.2; 5.1.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
4	Җитештерү зонасы	-IV һәм V класслы хәвефле сәнәгать җитештерүе объектлары; - санитар-яклау зонасы проектын җитештергәндә һәм эшләгәндә алдынгы технологик чаралардан файдалану шарты белән башка класслы хәвефле сәнәгать җитештерүе объектлары; - файдалы казылмалар чыгару объектлары	төзелеш коэффициенты: до 0,8	1.15; 2.7.1; 3.1.1; 3.3; 3.9.1; 3.9.2; 3.9.3; 4.1; 4.4; 4.5; 4.6; 4.9; 4.9.1.1; 4.9.1.3; 4.9.1.4; 6.0; 6.2.1; 6.3; 6.3.1; 6.4; 6.5; 6.6; 6.7; 6.8; 6.9; 6.9.1; 6.11; 6.12; 7.3; 7.6; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2

№ т/б	Функциональ зонаның исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирлау	Функциональ зонаның параметрлары	Функциональ зонада җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин төрләре кодлары *
5	Коммуналь-склад зонасы	Аларда йөк булдырылган җитештерү комплексларының бер өлеше булып тормаган, йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм күчереп төяү буенча (стратегик запасларны саклаудан тыш) билгеләнешле корылмаларны урнаштыру; сәнәгать базалары, складлар	Билгеләнмиләр	2.7;6.9
6	Инженерлык инфраструктурасы	- торак пунктларны электр, газ, җылылык су белән тәэмин итү, су чыгару объектлары; - антенна-мачта корылмалары, элемтә объектлары; -гидротехник корылмалар;	Билгеләнмиләр	2.7.1; 3.1.2; 3.9.1; 6.7; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
7	Инженерлык инфраструктурасы	-хезмәт автотранспортын саклау өчен даими яисә вакытлыча гаражлар, стоянкалар урнаштыру; -юл сервисы объектлары; -кешеләр яисә йөкләр ташу өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмалар урнаштыру;	Билгеләнмиләр	2.4; 2.7.1; 3.1.1; 3.9.1; 4.9.1.1; 4.9.1.2; 4.9.1.3; 4.9.1.4; 7.1.1; 7.1.2; 7.2.2; 7.2.3; 7.3; 7.4; 7.6; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
8	Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	- авыл хуҗалыгы культуралары җитештерүгә бәйле авыл хуҗалыгы җирләрендә хуҗалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; -авыл хуҗалыгы терлекләрен көтү; -кыр юллары;	Билгеләнмиләр	Билгеләнмиләр
9	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	- Гражданнар тарафыннан ял итү һәм (яисә) үз ихтыяҗлары өчен авыл хуҗалыгы культураларын үстерүне гамәлгә ашыру; - инвентарь һәм авыл хуҗалыгы культуралары уңышын саклау өчен билгеләнгән күчемсез милек объектлары булмаган хуҗалык корылмаларын урнаштыру; - Гражданнар тарафыннан ял итү һәм (яисә) үз ихтыяҗлары өчен авыл хуҗалыгы культураларын үстерүне гамәлгә ашыру; - үз ихтыяҗлары өчен 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән бакча йорты, торак йорт, хуҗалык корылмалары һәм гаражлар урнаштыру;	Билгеләнмиләр	13,0, 13,1, 13,2, 12,0

№ т/б	Функциональ зонаның исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирлау	Функциональ зонаның параметрлары	Функциональ зонада җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин төрләре кодлары *
10	Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы	- IV һәм V класслы куркынычлы авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары; - санитар-яклау зонасы проектын җитештергәндә һәм эшләгәндә алдынгы технологик чаралардан файдалану шарты белән башка класслы хәвефле сәнәгать җитештерүе объектлары; - авыл хуҗалыгы продукциясен беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; - авыл хуҗалыгы техникасы, су кудыру башнялары, трансформатор станцияләре һәм авыл хуҗалыгын алып бару өчен кулланыла торган башка техник җайланмалар өчен машина-транспорт һәм ремонт станцияләре, ангарлар һәм гаражлар урнаштыру;	Төзелеш коэффициенты: до 0,8	1.3; 1.5; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.17; 1.18; 2.7.1; 3.9.1; 3.10.1; 4.4; 4.6; 4.9.1.1; 4.9.1.3; 6.9; 6.9.1; 6.12; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
11	Урманнар зонасы	-яклау урманнарын карау; - яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хуҗалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын үтәү, аеруча кыйммәтле булган җирләрнең үзенчәлекләрен саклау; - агач һәм агач булмаган урман ресурсларын әзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару эшчәнлеге; -урманнарны саклау һәм торгызу;	Билгеләнмиләр	Билгеләнмиләр
12	Зиратлар зонасы	- күмү урыннарын урнаштыру	Билгеләнмиләр	3.1.1; 3.9.1; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2; 12.1
13	Калдыкларны туплау һәм күмү зонасы	- җитештерү һәм куллану калдыкларын, биологик калдыкларны урнаштыру, саклау, күмү, утильләштерү, туплау, эшкәртү, зарарсызландыру	Билгеләнмиләр	3.9.1; 4.9.1.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2; 12.2
14	Акваторияләр зонасы	- өске су объектлары;	Билгеләнмиләр	Билгеләнмиләр
15	Башка зоналар	- гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре; -урам-юл челтәре	Билгеләнмиләр	12.0.1; 12.0.2; 12.3

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнгән.

2.3. Әйләнә-тирә мохитне саклау чаралары

2.3.1 таблица

Атмосфера һавасын саклау чаралары исемлеге

<table>
<tr><th rowspan="2">№ т/б</th><th rowspan="2">Объектның исеме</th><th rowspan="2">Атмосфера һавасын саклау чарасы төре</th><th colspan="2">Гамәлгә ашыру сроклары</th><th rowspan="2">Чараның чыганагы (документ исеме)</th></tr>
<tr><th>Беренче чират</th><th>Исәп-хисап чоры</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Известняк табу "Чепчуговская 3" ятмасы” карьеры "Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгы чыгару карьеры" Асфальт-бетон заводы (16:16:182003:149 КН з/у)
Төзелеш материаллары җитештерү (16:16:182003:150 КН з/у)
Төзелеш материаллары склады (16:16:182003:21; 16:16:182003:235 КН з/у)
ТКО полигоны (16:16:182003:336; 16:16:182003:15 КН з/у)</td><td>СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү.
СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.</td><td>+</td><td>-</td><td rowspan="4">Чыпчык ав.ж. Генераль планы

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану һәм санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре</td></tr>
<tr><td>2</td><td>"Завод кормовой муки" Сәүдә йорты (16:16:182003:330 КН з/у) (планлаштырыла торган)</td><td>СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү.
СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.</td><td>+</td><td></td></tr>
<tr><td>3</td><td>"Куркачи" аэродромы (җиденче ярдәмче зона) (16:16:000000:3744 КН з/у)
Автомобильгә ягулык салу станциясе (16:16:182002:3 КН з/у)</td><td rowspan="2">СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү.
СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.</td><td>+</td><td></td></tr>
<tr><td>4</td><td>Автомобильгә ягулык салу станциясе (16:16:182003:306 КН з/у) (планлаштырыла торган)
Автомобильгә ягулык салу станциясе (16:16:182003:348 КН з/у) (планлаштырыла торган)</td><td></td><td></td></tr>
</table>

№ т/б	Объектның исеме	Атмосфера һавасын саклау чарасы төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
5	Лагуна белән сөт мөгезле эре терлеге үрчетү предприятиесе (2000 баш) (16:16:182003:16 КН з/у) Мөгезле эре терлек үрчетү предприятиесе (50 баш) (16:16:182001:81 КН з/у) Яшелчә саклау урыны (16:16:180102:13 КН з/у) Теплица хуҗалыгы (16:16:182001:361 КН з/у)	СЗЗ урнаштыру, НДТ кертү, объект периметры буенча махсус билгеләнештәге яшелләндерү. Терлекчелек калдыкларын туплау урыннарын яңарту. СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.	+		
6	Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (16:16:182005:247 КН з/у) мәйданы 22 679 кв.м. (планлаштырыла торган)		+		
7	Федераль һәм региональ юллар	Пычранулар таралуны киметүне тәэмин итә торган юллар буена махсус билгеләнешле яшелләндерү яисә җир өслегенең махсус конструкцияләрен булдыру		+	Чыпчык ав.җ. Генераль планы

2.3.2 таблица

Өске су объектларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Өске су объектларын саклау чарасы төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Су саклау зоналары чикләрендә территорияләр (шул исәптән торак төзелеше)	Җир өсте суларының пычрануын булдырмый торган корылмалар белән тәэмин итәргә Агып төшүче суларны рельефка, су объектларына чистартылмаган агынты суларны агызуга юл куймаска. Су саклау зонасы, яр буе яклау полосалары чикләрендә торак төзелешендә чүп-чар җыю чокырларының герметиклыгын тикшерергә. Су саклау зонасы чикләрендә транспорт чаралары юуны тыярга. Су саклау зоналары чикләрендә җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыруга юл куймаска. Елгаларның су саклау зоналарын җирле үзидарә органнары, җирле халык һәм хуҗалык субъектлары көчләре белән даими рәвештә куллану калдыкларыннан чистартырга.	+		РФ Су кодексы, 2.1.3684-21 СанПиН

		зоналар режимын күрсәтеп, су саклау зоналары чикләре буенча мәгълүмати табличкалар куярга.			
3	Җитештерү объектлары, сәнәгать объектлары, су чыгару челтәрләре	Чистарту корылмаларын куярга. Юынты сулар сулыкка ташланган очракта, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән ташлауларның мөмкин нормативларын килештерергә. Су объектына агып төшүче суларны ташлау урыныннан 500 метр ераклыкта җитештерү контроле.	+		РФ Су кодексы
7	ВОЗ чикләрендә юллар һәм стоянкалар	Юлларның каты катламын оештырырга Транспорт инфраструктурасын үстерүне, шул исәптән өстән агызуны оештыру һәм агып төшүче суларны чистарту мәсьәләләрендә, инновацион алымнар кулланып гамәлгә ашырырга		+	РФ Су кодексы
8	Авыл хуҗалыгы җирләренең яр буе яклау полосасы чикләренә эләгүче полосалары	Яр буе яклау полосасы чикләрендә а/х җирләрен сөрүгә юл куймаска	+		
9	Торак төзелешен үстерү өчен планлаштырыла торган территорияләр	Төзелеш башланганчы, РФ су кодексының 67.1 маддәсе таләпләрен үтәүне тәэмин итә торган, шулай ук әлеге кишәрлекләрне инженерлык инфраструктурасы челтәрләре, шул исәптән су белән тәэмин итү һәм су чыгару челтәрләре белән комплекслы тәэмин итү, аларны тулы ихтыяҗны тәэмин итә торган халыкны су белән тәэмин итү чыганакларын, аларны санитар саклау зоналарын, чистарту корылмаларының урнаштыру урыннарын һәм куәтләре (стокларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартуны тәэмин итеп), чистартылган суларны агызу урыннарын билгеләүне оештыру белән территорияләрне планлаштыру һәм межалау проектларын әзерләүне тәэмин итәргә кирәк.	+		Чыпчык ав.ж. Генераль планы
10	Су саклау зонасы чикләрендә зиратлар	16:16:180041:1 КН з/у зиратны өлешчә ябу Зур Бөреле авылы янындагы зиратны ябарга, алга таба күмүләргә юл куймаска кирәк	+		Чыпчык ав.ж. Генераль планы
11	ТКО полигоны (16:16:182003:336; 16:16:182003:15 КН з/у)	Су саклау зонасы чикләрендә урнашкан полигон өлешен ябу	+		Чыпчык ав.ж. Генераль планы

12	Гамәлдәге һәм планлаштырыла торган торак төзелешләре	Җирле үзидарә органнарына яңа торак төзелеше участокларын үзләштерә башлаганчы җирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләргә	+		Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары I башламы 4 бүлеге; «Җирлекләрнең, шәһәр округларының коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы карары
13	«Коркачык ятмасы» казылма чыгару карьеры	санитар саклау зонасының 2 нче һәм 3 нче пояслары чикләрендә җир асты байлыкларын эшләү тыела. Санитария саклау зонасының 3 нче поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру бары тик сакланган җир асты суларын файдаланганда гына рөхсәт ителә, су йөртү офыгын пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылган очракта гына рөхсәт ителә.	+		2.1.4.1110-02 СанПиН

2.3.3 таблица

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Бөреле станциясеннән төньяк-көнчыгыштарак 1 нче су алу скважинасы	3 пояс составында санитария саклау зоналары чикләрен ЕГРНга кертергә. ЗСО II, III пояслары чикләренә эләгә торган торак төзелешендә чүп чокырларының герметиклыгын тикшерергә. Рельефка юынты сулар агуына юл куймаска	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы 2.1.4.1110-02 СанПиН проекты зон санитарной охраны источников водоснабжения

2	Бөреле т.п. "Бөреле коммуналь челтәрләре" ҖЧҖ су алу скважинасы	Беренче поясның тоташ коймасын төзергә, каравыл сигнализациясе һәм саклау яктыртуы белән тәэмин итәргә, җир өсте суларын скважина авызыннан аерып алу өчен территорияне планлаштырырга. Эчә торган суның сыйфатына җитештерү контролен тәэмин итәргә. Су җыю скважинасы эксплуатацияли торган җир асты байлыклары кишәрлекләренә җир асты суларын чыгару өчен җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр рәсмиләштерергә	+		
3	"Сетевая компания" "Приволжские электрические сети" ПС җир асты байлыклары кишәрлегендә 1 нче су җыю скважинасы		+		
4	Чыпчык т.п. 1 нче, 2 нче номерлы су җыю скважиналары		+		
5	"Винербергер Куркачи" ҖЧҖ җир асты байлыклары кишәрлегендә ике җир асты скважинасыннан торган хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен су җыю скважинасы		+		
5	Казан-Пермь автомобиль юлының 40 чакрымында урнашкан "Винербергер Куркачи" ҖЧҖнең 1/18, 2/18 номерлы ике җир асты скважинасыннан торган җир асты суларын алу		+		
6	Бөреле җәнлек совхозы пос.		+		
7	Артезиан скважиналары	3 пояс составында санитария саклау зоналары чикләрен ЕГРНга кертергә. ЗСО II, III пояслары чикләренә эләгә торган торак төзелешендә чүп чокырларының герметиклыгын тикшерергә.	+		

		Рельефка юынты сулар агуына юл куймаска Беренче поясның тоташ коймасын төзергә, каравыл сигнализациясе һәм саклау яктыртуы белән тәэмин итәргә, җир өсте суларын скважина авызыннан аерып алу өчен территорияне планлаштырырга. Эчә торган суның сыйфатына җитештерү контролен тәэмин итәргә. Су җыю скважинасы эксплуатацияли торган җир асты байлыклары кишәрлекләренә җир асты суларын чыгару өчен җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр рәсмиләштерергә			

2.3.4 Таблица

Җир ресурсларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исщп-хисап чоры	
1	Биотермик чокырлар	Үләт базының һәм аның СЗЗ территорияләрен микробиологик мониторинглау. СЗЗ билгеләү. Себер түләмәсенең санитар-яклау зонасында булган территорияләрдән нинди дә булса хуҗалык эшчәнлеген уздыру өчен (шул исәптән көтүлекләр, чәчүлекләр, яшелчә бакчалары, су эчертү, грунтны чыгару һәм күчерүгә, торак, иҗтимагый, сәнәгать яисә авыл хуҗалыгы биналары һәм корылмалары төзүгә) файдалануга юл куймаска	+		РФ 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре 3.3686-21 СанПиН "Йогышлы авыруларны профилактикалау буенча санитар-эпидемиологик таләпләр "
2	Себер түләмәле үләксә базлары	Санитар-яклау зоналарын кыскарту буенча республика программасына ТР Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсенә мөрәҗәгать итү юлы белән себер язвасы үләт базларын кертергә	+		Чыпчык ав.ж. Генераль планы
3	Үләксә базлары, зиратларның санитар-саклау зоналары чикләрендәге торак пунктларның башка зоналары	Махсус билгеләнешле яшелләндерү (табигый үсемлекләр)		+	Чыпчык ав.ж. Генераль планы
4	Киң таралган файдалы казылмалар чыгару буенча карьерлар	Техник проектлар, Планнар яки тау эшләрен үстерү схемалары таләпләрен үтәргә.		+	"Җир асты байлыклары турында" 21.02.1992 ел N 2395-1 РФ Законының 22 ст.

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исщп-хисап чоры	
		Җир асты байлыкларыннан файдаланганда бозылган җир участокларын һәм башка табигый объектларны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерергә Файдалы казылмалар чыгару лицензиясе тәмамланганнан соң бозылган җирләрне рекультивацияләргә һәм торгызырга			
5	Авыл хуҗалыгы җирләре	Җилдән саклау һәм туфракны саклау утыртмалары мәйданын арттыру; Җирләрне инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү Игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын кертү; Туфракның һәм үстерелә торган продукциянең сыйфатын контрольдә тотуны тәэмин итү		+	Чыпчык ав.ж. Генераль планы
6	Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын реконструкцияләү һәм төзү	Реконструкция вакытында кулланыла торган җиһазларны һәм материалларны урнаштыру өчен вакытлыча кулланыла торган җирләрне рекультивацияләүне тәэмин итәргә. Эш урыннарына якын территорияләрнең пычрануын булдырмас өчен коела торган төзелеш материалларын саклау урыннарын вал белән әйләндерергә кирәк.	+		Чыпчык ав.ж. Генераль планы

2.3.5 таблица

Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын оптимальләштерү буенча чаралар исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Җирлек территориясе	Экологик, санитар һәм башка таләпләргә туры китереп калдыклардан даими чистарту үткәрү ТКО җыю өчен, шул исәптән ТКОны аерым җыю өчен контейнер мәйданчыклары кую Утиль чималны (икенчел матди ресурсларны) кабул итү пунктын оештырырга	+		«Җитештерү һәм куллану калдыклары турында» 24.06.1998 №89-ФЗ ФЗ 13 ст.
2	Авыл хуҗалыгы җитештерү объектлары	Тиреснең каты фракциясен туплау өчен каты япма белән су үткәрми торган мәйданчыкларны төзү.	+		2.1.3684-21 СанПиН

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
3	Себер түләмәле үләксә базлары, биотермик чокырлар	Үләт базының һәм аның СЗЗ территорияләрен микробиологик мониторинглау. СЗЗ билгеләү.	+		РФ 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре Генераль план
4	Планлаштырылган автомобиль, шулай ук тимер юл төзелеше һәм реконструкцияләү	Бүленгән полоса чикләрендә махсус җиһазландырылган төзелеш калдыкларын вакытлыча саклау урыннарын оештырырга, көнкүреш чүп-чарын җыюны тәэмин итәргә.		+	218.3.031-2013 ОДМ «Тармак юл методик документы. Автомобиль юлларын төзегәндә, ремонтлаганда һәм тотканда әйләнә-тирә мохитне саклау буенча методик киңәшләр» Чыпчык ав.ж. Генераль планы

2.3.6 таблица

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны оештыру чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	ЗОУИТ оештыру чаралары төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Известняк табу "Чепчуговская 3" ятмасы" карьеры "Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгы чыгару карьеры" Төзелеш материаллары җитештерү (16:16:182003:150 КН з/у) Төзелеш материаллары склады (16:16:182003:21; 16:16:182003:235 КН з/у) "Завод кормовой муки" Сәүдә йорты (16:16:182003:330 КН з/у) Лагуна белән сөт мөгезле эре терлеге үрчетү предприятиесе (2000 баш) (16:16:182003:16 КН з/у) Мөгезле эре терлек үрчетү предприятиесе (50 баш) (16:16:182001:81 КН з/у) Яшелчә саклау урыны (16:16:180102:13 КН з/у) Теплица хуҗалыгы (16:16:182001:361 КН з/у) Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (16:16:182005:247 КН з/у) мәйданы 22 679 кв.м. "Куркачи" аэродромы (җиденче ярдәмче зона) (16:16:000000:3744 КН з/у) ТКО полигоны (16:16:182003:336; 16:16:182003:15 КН з/у) Мөселман зираты (16:16:182003:339 КН з/у) Православие зираты (16:16:182002:102 КН з/у) Мөселман зираты (16:16:180401:1 КН з/у) Православие зираты, Зур Бөреле т.п. төньякка 0,5 км	Санитар саклау зонасын урнаштырырга	+		Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану һәм санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре (РФ Хөкүмәтенең 03.03.2018 № 222 карары белән расл.)
2	Биотермик чокырлар		+		
3	Себер түләмәле үләксә базы		+		
4	Федераль автомобиль юлы	Юл буе полосасын урнаштыру	+		«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 08.11.2007ел, №257-ФЗ

№ т/б	Объект исеме	ЗОУИТ оештыру чаралары төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
5	Реконструкцияләнә торган тимер юл	Тимер юлларның санитар аермасын һәм саклау зонасын билгеләргә	+		«ОСН 3.02.01-97. Тармак төзелеш нормалары. Тимер юллар өчен җир бүлеп бирүне проектлау нормалары һәм кагыйдәләре» Россия МПС 24.11.1997 С-1360у күрсәтмәсе белән расланган
6	«Куркачи» аэродромы	Аэродром яны территориясенең зоналарын урнаштырырга һәм ЕГРНга кертергә	+		РФ Хөкүмәтенең 02.12.2017 no 1460 карары белән расл.Аэродром территориясе турында нигезләмә
7	Артезиан скважиналары	Санитар саклау зонасы чикләрен билгеләргә һәм ЕГРНга кертү	+		СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә билгеләнгән сууткәргечләрне санитар саклау зоналары»
8	Казансу елгасы һәм аның кушылдыклары	Урында яр буе саклау полосалары һәм су саклау зоналары чикләрен мәгълүмати билгеләр белән билгеләргә	+		РФ Су кодексы

2.4. Территорияне инженерлык әзерләү чаралары

2.4.1 таблица

Территорияне инженерлык әзерләү чаралары исемлеге

№ т/б	Урнашкан урыны	Куркыныч табигый процесслар	Чараны тасвирлау
1	Елгалар	Авышлык, ерганак эрозиясе	Агроурман мелиорациясе юлы белән елга үзәннәре террасаларын һәм ерганак авышлыкларын ныгыту, яр буе саклау полосасын яшелләндерү
2	Чыпчык ав., Байкал ав.	Су басу, су күтәрелү	Су басу һәм су чыгу зоналарының чикләрен билгеләү Дренажлар, фильтрлауга каршы каплаулар, җир өстендәге агымны оештыру, ачык су агымнарын чистарту, яңгыр канализациясе һәм су объектларының дәрәҗә режимын көйләү
2	Җирлек территориясе	5 баллы интенсивлык белән җир тетрәү	Биналар һәм корылмалар төзегәндә сейсмик куркыныч дәрәҗәсен исәпкә алырга кирәк, биналар һәм корылмалар конструкцияләре һәм нигезләре хисабы СП 14.13330.2018, СП 20.13330.2016 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш

2.5. Гражданнар оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары

2.5.1 таблица

Гражданнар оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге

№ п/п	Наименование объекта	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Чыпчык авыл җирлеге	Установка речевых сиренных установок Создать добровольную пожарную охрану	+		Чыпчык авыл җирлеге Генераль планы
2	М-7 «Волга» автомобиль юлы Мәскәү-Владимир - Түбән Новгород-Казан - Уфа, Киров шәһәренә керү	Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, торак төзелешенә кадәр ераклыкларны үтәү юлы белән янәшәдәге территорияләрдәге халыкның иминлеген тәэмин итү Юлны кар көртләреннән саклау	+		
3	Федераль әһәмияткә ия «Дербышки – Арча» гомуми файдаланудагы тимер юл юлы.	Санитария аермасын саклау, торак төзелешенә кадәр ераклыкларны үтәү юлы белән янәшәдәге территорияләрдәге халыкның иминлеген тәэмин итү	+		
4	Магистраль торбаүткәргеч	Минималь ераклыкларның зоналары режимын билгеләү һәм үтәү	+		
5	Урманнар	Янгынга каршы араларны сакларга	+		

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ

Чыпчык ав., Кече Бөреле ав., Зур Бөреле ав., Байкал ав. гамәлдәге чикләре Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге Советының 2021 елның 15 сентябрендәге 108 номерлы карары белән расланган Чыпчык авыл җирлегенең Генераль планы белән билгеләнде.

Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проекты Чыпчык ав., Кече Бөреле ав., Зур Бөреле ав., Байкал ав. чикләрен үзгәртүне күздә тота.

Генераль планга үзгәрешләр кертү проектында каралган Чыпчык авыл җирлеге составына кергән торак пунктларның чикләрен үзгәртү буенча чаралар исемлеге 3.2 таблицада күрсәтелгән.

3.1 таблица

Чыпчык авыл җирлеге составына кергән торак пунктлар чикләренә кертелә торган, торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре исемлеге

Җир кишәрлегенең кадастр номеры	Җирләр категориясе	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Кадастр буенча җир кишәрлеге мәйданы, га	Чыгарылучы/ кертелүче җир кишәрлеге мәйданы, га	Планлаштырылган категория	Рөхсәт ителгән файдалануның планлаштырылган төре *	Җир кишәрлекләрен чыгару/кертү өчен нигез
Чыпчык ав.							
Чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180102 КК өлеше	-	-	-	0,0368	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Чыгаруга барлыгы				0,0368			
Кертелә торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180102:218 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0510	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:180102 КК өлеше	-	-	-	0,0077	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182001 КК өлеше	-	-	-	0,0006	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Кертелүгә барлыгы				0,0593			
Зур Бөреле ав.							
Чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180302 КК өлеше	-	-	-	0,0119	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182005 КК өлеше	-	-	-	0,0057	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы

16:16:180301 КК өлеше	-	-	-	0,0128	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:181301:1 ЗУ өлеше (ЕЗП 16:16:000000:267	-	-	-	0,0302	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Чыгаруга барлыгы				0,0606			
Кертелә торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180302:13 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару	-	0,0228	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:182005 КК өлеше	-	-	-	0,0138	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182004 КК өлеше	-	-	-	0,0015	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:180301 КК өлеше	-	-	-	0,0020	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:180302:22 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0100	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:180301:211 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару	-	0,0159	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:000000:10226 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0071	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
Кертелүгә барлыгы				0,0731			
Чыгарылуга барлыгы				**0,0974**			
Кертелүгә барлыгы				**0,1324**			

* «Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте боерыгына (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) нигезендә.

3.2 таблица

Чыпчык авыл җирлеге составына керүче торак пунктларның чикләрен билгеләү чаралары исемлеге

№ т/б	Җирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Чара төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлеге		Чараның чыганагы (документ исеме)
					Гамәлдәге	Өстәмә	
1	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чикләреннән төшереп калдыру, «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	0,0368	-	Чыпчык АҖ Генераль планы
2	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чигенә кертү, «торак пунктлар җирләре» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	-	0,0083	Чыпчык АҖ Генераль планы
3	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	җирләрнең категориясен үзгәртмичә генә «торак пунктлар җирләре» җирләре категорияләре булган җир кишәрлегенең бер өлешен торак пункт чигенә кертү	га	-	0,0510	Чыпчык АҖ Генераль планы
4	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чикләреннән төшереп калдыру, «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	0,0304	-	Чыпчык АҖ Генераль планы
5	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	билгеләнмәгән җирләр категориясе булган җир кишәрлегенең бер өлешенең торак пункты чигеннән чыгару һәм «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләү	га	0,0302	-	Чыпчык АҖ Генераль планы

№ т/б	Җирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Чара төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлеге		Чараның чыганагы (документ исеме)
					Гамәлдәге	Өстәмә	
6	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	җирләрнең категориясен үзгәртмичә генә «торак пунктлар җирләре» җирләре категорияләре булган җир кишәрлегенең бер өлешен торак пункт чигенә кертү	га	-	0,0558	Чыпчык АҖ Генераль планы
7	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чигенә кертү, «торак пунктлар җирләре» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	-	0,0173	Чыпчык АҖ Генераль планы

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ПЛАНИРУЕМОГО РАЗМЕЩЕНИЯ ОБЪЕКТОВ МЕСТНОГО ЗНАЧЕНИЯ
М 1:10000

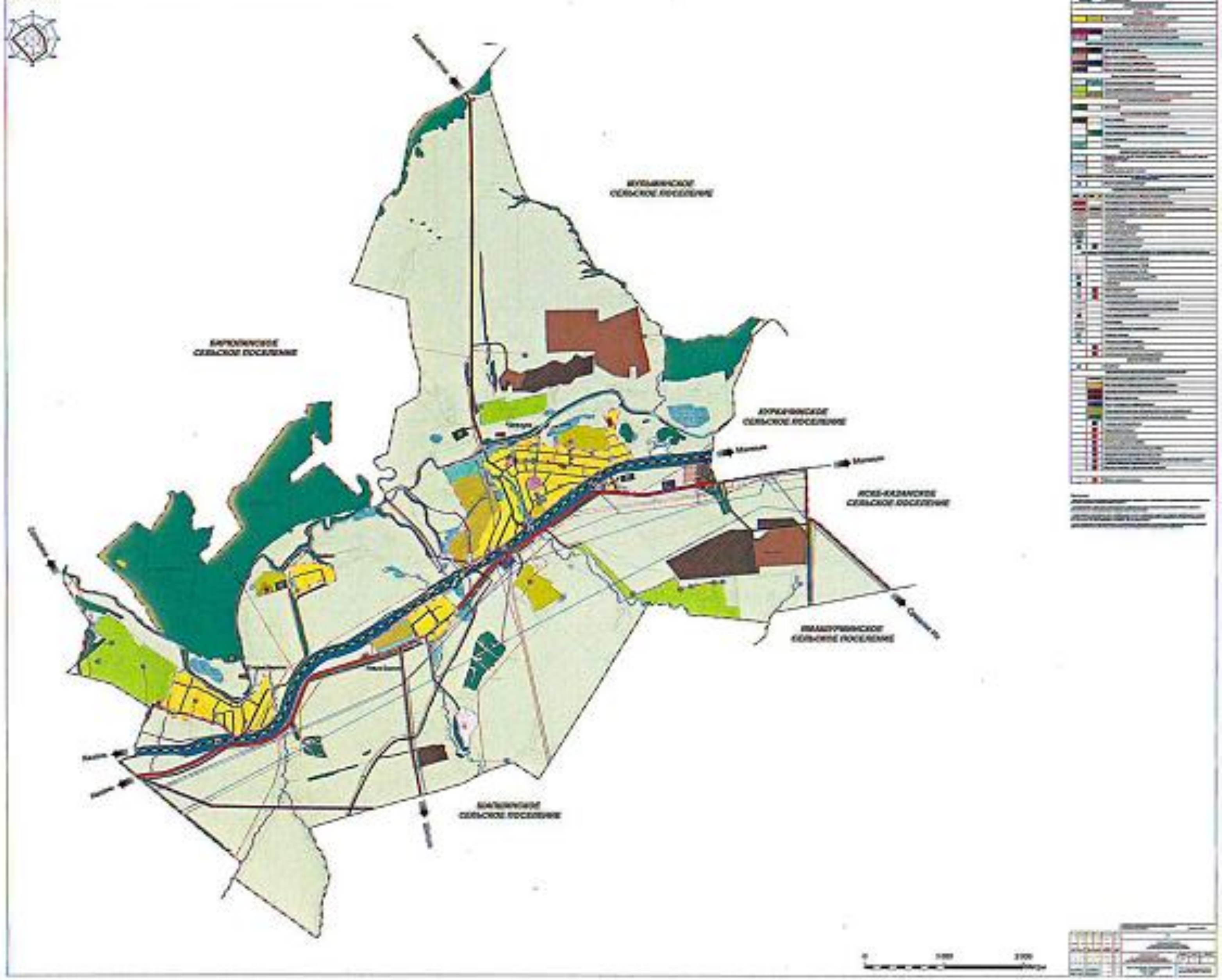

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ГРАНИЦ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ (В ТОМ ЧИСЛЕ ГРАНИЦ ОБРАЗУЕМЫХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ)
М 1:10000

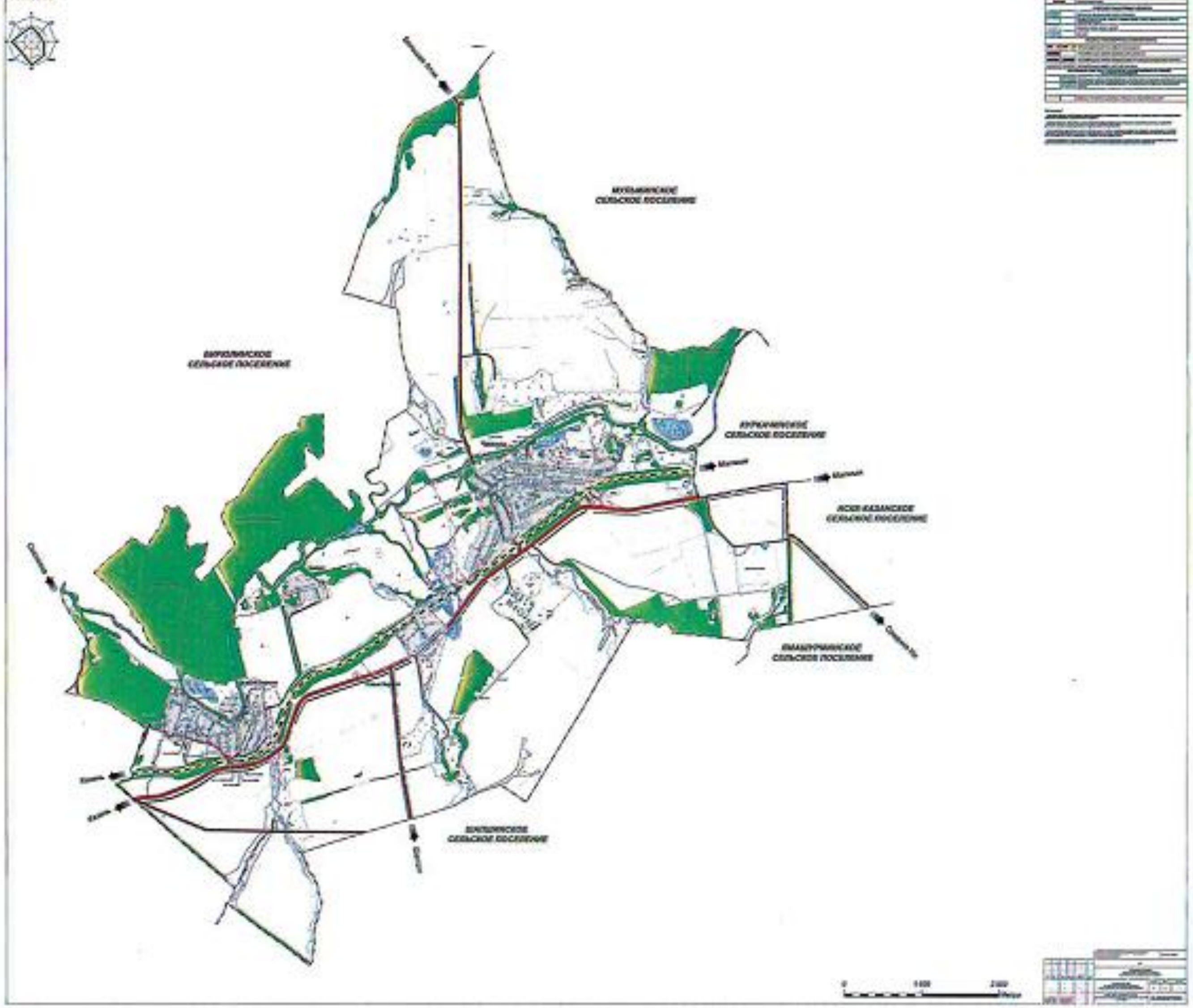

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ЗОН
М 1:10000

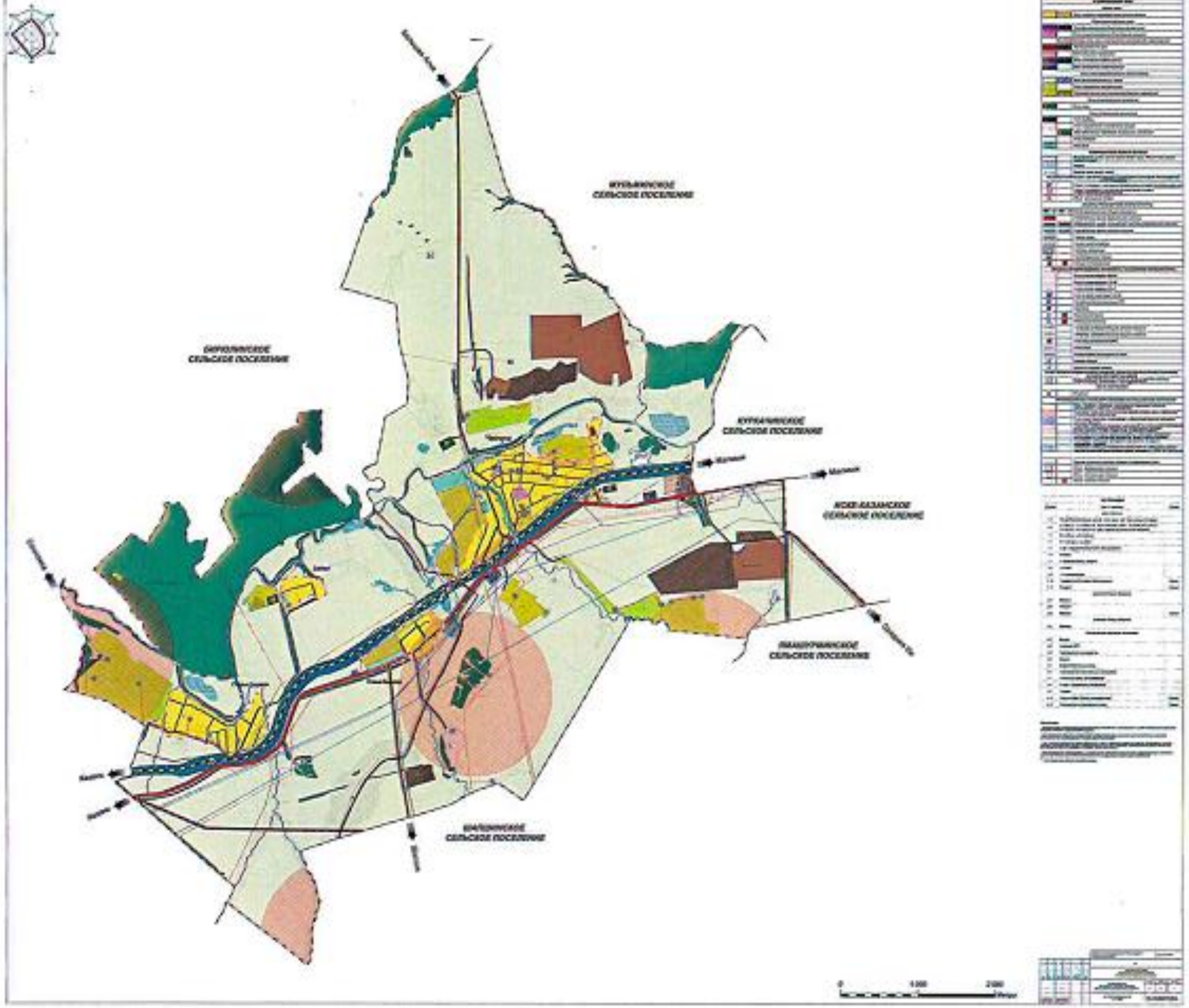

«Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды»
дәүләт бюджет учреждениесе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЧЫПЧЫК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ

Кушымта

Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр

Казан 2024

ЭЧТӘЛЕК

1. Чыпчык авылы чикләренең урнашу урынын тасвирлау. 3
2. Байкал авылы чикләренең урнашу урынын тасвирлау 14
3. Кече Бөреле авылы чикләренең урнашу урынын тасвирлау 18
4. Зур Бөреле авылы чикләренең урнашу урынын тасвирлау 23

Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланучы табигать территорияләре, территориядән файдаланунын махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урынын

ГРАФИК ТАСВИРЛАУ

Чыпчык авылы

(чикләренең урыны тасвирланган объектның исеме (алга таба – объект)

1 нче бүлек

Объект турында белешмәләр		
№ п/п	Объект характеристикалары	Характеристикаларны тасвирлау
1	2	3
1	Объектның урнашкан урыны	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Чыпчык авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Чыпчык авылы чиге
2	Объект мәйданы +/- мәйданны билгеләү хатасының зурлыгы (Р +/- Дельта Р)	1 911 585 кв. м +/- 30 603 кв. м
3	Объектның башка характеристикалары	

2 нче бүлек

Объект чикләренең урнашуы турында мәгълүмат					
1. Координаталар системасы:	МСК-16				
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат					
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы ноктаның торышында уртача квадратик хата (Mt), м	Урында нокта билгеләнүен тасвирлау (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-
3. Объект чигенең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат					
Чик өлешенең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаты, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы ноктаның торышында уртача квадратик хата (Mt), м	Урында нокта билгеләнүен тасвирлау (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
1 нче өлеш					
1	499490.82	1330836.35	Картометрик ысул	5.00	-
2	499521.32	1330865.60	Картометрик ысул	5.00	-
3	499507.61	1330875.02	Картометрик ысул	5.00	-

4	499498.91	1330881.00	Картометрик ысул	5.00	-
5	499484.24	1330891.09	Картометрик ысул	5.00	-
6	499500.47	1330914.20	Картометрик ысул	5.00	-
7	499517.70	1330938.75	Картометрик ысул	5.00	-
8	499535.35	1330963.90	Картометрик ысул	5.00	-
9	499558.63	1331009.51	Картометрик ысул	5.00	-
10	499581.89	1331047.74	Картометрик ысул	5.00	-
11	499584.63	1331052.74	Картометрик ысул	5.00	-
12	499561.70	1331075.50	Аналитик ысул	5.00	-
13	499560.50	1331076.80	Аналитик ысул	5.00	-
14	499548.40	1331091.00	Аналитик ысул	5.00	-
15	499547.20	1331092.50	Аналитик ысул	5.00	-
16	499507.20	1331140.50	Аналитик ысул	5.00	-
17	499462.40	1331193.50	Аналитик ысул	5.00	-
18	499417.30	1331291.50	Аналитик ысул	5.00	-
19	499382.70	1331371.00	Аналитик ысул	5.00	-
20	499393.00	1331287.20	Картометрик ысул	5.00	-
21	499393.20	1331284.80	Картометрик ысул	5.00	-
22	499406.20	1331198.50	Картометрик ысул	5.00	-
23	499419.00	1331147.20	Картометрик ысул	5.00	-
24	499419.50	1331139.70	Картометрик ысул	5.00	-
25	499419.70	1331136.70	Картометрик ысул	5.00	-
26	499420.20	1331128.80	Картометрик ысул	5.00	-
27	499423.58	1331110.30	Аналитик ысул	0.10	-
28	499413.63	1331076.54	Аналитик ысул	0.10	-
29	499422.90	1331072.56	Картометрик ысул	5.00	-
30	499423.06	1331069.15	Аналитик ысул	0.10	-
31	499424.46	1331040.98	Аналитик ысул	0.10	-
32	499424.69	1331038.70	Картометрик ысул	5.00	-
33	499418.70	1331041.44	Аналитик ысул	0.20	-
34	499421.03	1330989.37	Аналитик ысул	0.20	-
35	499427.28	1330986.42	Картометрик ысул	5.00	-
36	499429.30	1330945.50	Картометрик ысул	5.00	-
37	499428.00	1330903.50	Картометрик ысул	5.00	-
38	499428.00	1330891.50	Картометрик ысул	5.00	-
39	499437.40	1330886.50	Картометрик ысул	5.00	-
1	499490.82	1330836.35	Картометрик ысул	5.00	-
2 нче өлеш					
40	498427.84	1329131.87	Аналитик ысул	2.50	-
41	498441.79	1329124.66	Аналитик ысул	2.50	-
42	498469.08	1329107.61	Аналитик ысул	2.50	-
43	498491.11	1329091.19	Аналитик ысул	2.50	-
44	498526.85	1329062.40	Аналитик ысул	2.50	-
45	498602.52	1329024.07	Аналитик ысул	2.50	-
46	498649.80	1328998.28	Аналитик ысул	2.50	-
47	498703.24	1328974.15	Аналитик ысул	2.50	-

48	498727.99	1329000.00	Аналитик ысул	2.50	-
49	498766.74	1329034.75	Аналитик ысул	2.50	-
50	498802.24	1329054.00	Аналитик ысул	2.50	-
51	498858.24	1329086.25	Аналитик ысул	2.50	-
52	498866.49	1329098.25	Аналитик ысул	2.50	-
53	498889.99	1329129.50	Аналитик ысул	2.50	-
54	498903.24	1329165.00	Аналитик ысул	2.50	-
55	498911.49	1329185.25	Аналитик ысул	2.50	-
56	498911.74	1329201.75	Аналитик ысул	2.50	-
57	498954.24	1329196.75	Аналитик ысул	2.50	-
58	498984.74	1329207.00	Аналитик ысул	2.50	-
59	499007.49	1329224.00	Аналитик ысул	2.50	-
60	499029.99	1329225.25	Аналитик ысул	2.50	-
61	499061.24	1329214.75	Аналитик ысул	2.50	-
62	499105.74	1329234.50	Аналитик ысул	2.50	-
63	499131.99	1329223.50	Аналитик ысул	2.50	-
64	499168.24	1329202.75	Аналитик ысул	2.50	-
65	499310.49	1329114.25	Аналитик ысул	2.50	-
66	499446.99	1329045.25	Аналитик ысул	2.50	-
67	499481.99	1329028.00	Аналитик ысул	2.50	-
68	499606.99	1328962.00	Аналитик ысул	2.50	-
69	499683.24	1328924.25	Аналитик ысул	2.50	-
70	499681.24	1328929.75	Аналитик ысул	2.50	-
71	499714.99	1328996.75	Аналитик ысул	2.50	-
72	499752.74	1329109.25	Аналитик ысул	2.50	-
73	499763.24	1329137.25	Аналитик ысул	2.50	-
74	499786.99	1329197.25	Аналитик ысул	2.50	-
75	499794.74	1329227.00	Аналитик ысул	2.50	-
76	499800.49	1329261.25	Аналитик ысул	2.50	-
77	499831.70	1329304.00	Аналитик ысул	2.50	-
78	499816.00	1329312.30	Аналитик ысул	2.50	-
79	499810.92	1329316.07	Аналитик ысул	2.50	-
80	499824.72	1329311.34	Картометрик ысул	5.00	-
81	499836.81	1329333.51	Картометрик ысул	5.00	-
82	499866.76	1329364.85	Картометрик ысул	5.00	-
83	499873.50	1329416.68	Картометрик ысул	5.00	-
84	499901.11	1329454.44	Аналитик ысул	0.10	-
85	499901.63	1329455.14	Аналитик ысул	0.10	-
86	499914.93	1329473.31	Аналитик ысул	0.20	-
87	499915.94	1329474.70	Аналитик ысул	0.10	-
88	499938.13	1329505.02	Картометрик ысул	5.00	-
89	499946.24	1329513.08	Картометрик ысул	5.00	-
90	499972.01	1329564.55	Картометрик ысул	5.00	-
91	500003.19	1329719.45	Картометрик ысул	5.00	-
92	500003.35	1329758.80	Картометрик ысул	5.00	-
93	499976.08	1329764.47	Картометрик ысул	5.00	-

94	499962.59	1329772.11	Картометрик ысул	5.00	-
95	499967.50	1329780.90	Картометрик ысул	5.00	-
96	499978.85	1329815.55	Картометрик ысул	5.00	-
97	499975.23	1329816.21	Аналитик ысул	0.10	-
98	499977.94	1329843.79	Картометрик ысул	5.00	-
99	499981.15	1329859.36	Аналитик ысул	0.10	-
100	500003.80	1329854.10	Аналитик ысул	0.10	-
101	500016.60	1329857.90	Аналитик ысул	0.30	-
102	500022.20	1329858.10	Аналитик ысул	0.30	-
103	500035.00	1329879.60	Аналитик ысул	0.30	-
104	500039.60	1329903.70	Аналитик ысул	0.30	-
105	500049.40	1329954.40	Аналитик ысул	0.30	-
106	500070.00	1330013.30	Аналитик ысул	0.30	-
107	500093.96	1330074.51	Аналитик ысул	0.10	-
108	500107.17	1330097.59	Аналитик ысул	0.10	-
109	500118.96	1330128.03	Аналитик ысул	0.10	-
110	500065.80	1330141.96	Аналитик ысул	0.10	-
111	500052.71	1330155.21	Аналитик ысул	0.10	-
112	500049.44	1330157.16	Аналитик ысул	0.10	-
113	500048.78	1330170.75	Аналитик ысул	0.10	-
114	500035.48	1330170.53	Аналитик ысул	0.10	-
115	500030.50	1330171.05	Аналитик ысул	0.10	-
116	500019.82	1330171.55	Аналитик ысул	0.10	-
117	500014.87	1330172.51	Аналитик ысул	0.20	-
118	500003.79	1330173.84	Аналитик ысул	0.20	-
119	500003.48	1330195.28	Аналитик ысул	0.20	-
120	499985.20	1330218.60	Аналитик ысул	0.30	-
121	499982.20	1330260.80	Аналитик ысул	0.30	-
122	499977.80	1330272.30	Аналитик ысул	0.30	-
123	499970.62	1330275.90	Аналитик ысул	0.10	-
124	499970.48	1330276.42	Аналитик ысул	0.10	-
125	499970.74	1330284.45	Аналитик ысул	0.10	-
126	499966.77	1330309.35	Аналитик ысул	0.10	-
127	499963.39	1330308.93	Аналитик ысул	0.10	-
128	499963.05	1330310.35	Аналитик ысул	0.10	-
129	499957.97	1330332.67	Картометрик ысул	5.00	-
130	499978.17	1330354.30	Аналитик ысул	0.10	-
131	499981.01	1330374.70	Аналитик ысул	0.10	-
132	499982.20	1330374.70	Аналитик ысул	0.30	-
133	499982.70	1330377.00	Аналитик ысул	0.30	-
134	499983.50	1330411.90	Аналитик ысул	0.30	-
135	499982.11	1330411.83	Картометрик ысул	5.00	-
136	499982.11	1330414.61	Аналитик ысул	0.10	-
137	499980.44	1330431.79	Аналитик ысул	0.10	-
138	499992.30	1330432.00	Аналитик ысул	0.30	-
139	499993.00	1330447.30	Аналитик ысул	0.30	-

140	499981.30	1330446.50	Аналитик ысул	0.30	-
141	499981.23	1330447.04	Аналитик ысул	0.10	-
142	499979.99	1330475.81	Аналитик ысул	0.10	-
143	499973.83	1330475.32	Аналитик ысул	0.10	-
144	499947.12	1330473.96	Аналитик ысул	0.10	-
145	499943.20	1330506.70	Аналитик ысул	0.10	-
146	499942.50	1330519.10	Аналитик ысул	0.30	-
147	499940.03	1330579.56	Картометрик ысул	5.00	-
148	499932.55	1330579.42	Аналитик ысул	0.10	-
149	499930.44	1330612.67	Аналитик ысул	0.10	-
150	499928.35	1330644.22	Картометрик ысул	5.00	-
151	499935.20	1330644.90	Аналитик ысул	0.30	-
152	499929.00	1330676.70	Аналитик ысул	0.30	-
153	499925.64	1330676.48	Аналитик ысул	0.20	-
154	499922.95	1330711.00	Аналитик ысул	0.20	-
155	499924.60	1330711.10	Аналитик ысул	0.30	-
156	499922.40	1330742.50	Аналитик ысул	0.30	-
157	499920.51	1330742.44	Аналитик ысул	0.10	-
158	499915.00	1330845.40	Аналитик ысул	0.30	-
159	499911.10	1330883.70	Аналитик ысул	0.30	-
160	499907.90	1330975.80	Аналитик ысул	0.30	-
161	499914.10	1330976.80	Аналитик ысул	0.10	-
162	499914.87	1331007.37	Аналитик ысул	0.10	-
163	499915.49	1331019.57	Картометрик ысул	5.00	-
164	499954.80	1331013.20	Аналитик ысул	0.30	-
165	499966.03	1331018.37	Аналитик ысул	0.10	-
166	500003.93	1331013.40	Аналитик ысул	0.10	-
167	500027.18	1331010.35	Аналитик ысул	0.10	-
168	500043.61	1331008.24	Аналитик ысул	0.10	-
169	500084.00	1331003.05	Аналитик ысул	0.10	-
170	500097.48	1331001.60	Аналитик ысул	0.10	-
171	500140.06	1330992.30	Аналитик ысул	0.10	-
172	500255.69	1330969.85	Аналитик ысул	0.10	-
173	500295.42	1330965.25	Аналитик ысул	0.10	-
174	500307.17	1330962.58	Аналитик ысул	0.10	-
175	500339.18	1330955.61	Аналитик ысул	0.10	-
176	500344.10	1330954.79	Аналитик ысул	0.10	-
177	500379.64	1330949.07	Картометрик ысул	5.00	-
178	500401.35	1331031.39	Картометрик ысул	5.00	-
179	500411.02	1331029.81	Картометрик ысул	5.00	-
180	500419.26	1331040.09	Картометрик ысул	5.00	-
181	500437.55	1331037.96	Аналитик ысул	2.50	-
182	500441.79	1331037.47	Аналитик ысул	2.50	-
183	500451.37	1331036.36	Аналитик ысул	2.50	-
184	500459.50	1331071.60	Аналитик ысул	2.50	-
185	500450.10	1331073.80	Аналитик ысул	2.50	-

186	500446.16	1331074.72	Аналитик ысул	2.50	-
187	500431.71	1331078.00	Картометрик ысул	5.00	-
188	500427.58	1331082.94	Картометрик ысул	5.00	-
189	500445.02	1331152.06	Картометрик ысул	5.00	-
190	500420.05	1331156.38	Картометрик ысул	5.00	-
191	500392.14	1331152.13	Картометрик ысул	5.00	-
192	500356.01	1331139.78	Картометрик ысул	5.00	-
193	500313.86	1331129.88	Картометрик ысул	5.00	-
194	500299.60	1331125.10	Аналитик ысул	5.00	-
195	500294.83	1331123.86	Аналитик ысул	2.50	-
196	500261.68	1331115.27	Аналитик ысул	2.50	-
197	500252.66	1331110.37	Аналитик ысул	2.50	-
198	500194.68	1331098.42	Аналитик ысул	2.50	-
199	500193.21	1331093.43	Аналитик ысул	2.50	-
200	500191.62	1331086.89	Аналитик ысул	2.50	-
201	500126.84	1331099.92	Аналитик ысул	2.50	-
202	500113.74	1331110.73	Аналитик ысул	2.50	-
203	500058.47	1331127.85	Аналитик ысул	2.50	-
204	500059.97	1331133.00	Аналитик ысул	0.10	-
205	500060.48	1331134.73	Аналитик ысул	0.10	-
206	500068.52	1331153.37	Аналитик ысул	0.10	-
207	500069.57	1331155.81	Картометрик ысул	5.00	-
208	500069.66	1331156.01	Аналитик ысул	2.50	-
209	500068.08	1331158.18	Картометрик ысул	5.00	-
210	500044.14	1331191.09	Картометрик ысул	5.00	-
211	500011.19	1331213.05	Картометрик ысул	5.00	-
212	500010.47	1331213.53	Аналитик ысул	2.50	-
213	500010.44	1331213.55	Картометрик ысул	5.00	-
214	500006.30	1331213.50	Аналитик ысул	5.00	-
215	500003.06	1331213.47	Аналитик ысул	2.50	-
216	499944.30	1331232.99	Аналитик ысул	2.50	-
217	499944.00	1331233.10	Картометрик ысул	5.00	-
218	499946.39	1331242.92	Аналитик ысул	0.10	-
219	499946.72	1331244.46	Аналитик ысул	0.10	-
220	499953.17	1331260.42	Аналитик ысул	0.10	-
221	499896.63	1331293.22	Аналитик ысул	0.10	-
222	499896.08	1331293.05	Аналитик ысул	0.10	-
223	499895.94	1331293.31	Картометрик ысул	5.00	-
224	499884.90	1331301.88	Картометрик ысул	5.00	-
225	499884.90	1331301.90	Аналитик ысул	0.30	-
226	499820.40	1331325.60	Аналитик ысул	0.30	-
227	499808.40	1331270.10	Аналитик ысул	0.30	-
228	499811.10	1331269.70	Аналитик ысул	0.30	-
229	499798.80	1331234.00	Аналитик ысул	0.30	-
230	499795.18	1331234.66	Картометрик ысул	5.00	-
231	499782.17	1331196.12	Картометрик ысул	5.00	-

232	499782.98	1331195.96	Картометрик ысул	5.00	-
233	499780.07	1331185.30	Картометрик ысул	5.00	-
234	499772.10	1331156.18	Картометрик ысул	5.00	-
235	499771.93	1331155.66	Аналитик ысул	0.10	-
236	499771.50	1331154.35	Аналитик ысул	0.10	-
237	499762.10	1331126.00	Аналитик ысул	0.10	-
238	499750.34	1331087.27	Картометрик ысул	5.00	-
239	499725.54	1331028.49	Картометрик ысул	5.00	-
240	499708.87	1330988.99	Картометрик ысул	5.00	-
241	499689.98	1330954.67	Картометрик ысул	5.00	-
242	499682.59	1330941.23	Картометрик ысул	5.00	-
243	499681.76	1330923.49	Картометрик ысул	5.00	-
244	499673.03	1330923.87	Картометрик ысул	5.00	-
245	499669.20	1330916.92	Картометрик ысул	5.00	-
246	499622.00	1330910.50	Аналитик ысул	0.30	-
247	499604.10	1330876.80	Аналитик ысул	0.30	-
248	499599.55	1330842.78	Картометрик ысул	5.00	-
249	499602.00	1330813.65	Картометрик ысул	5.00	-
250	499600.91	1330770.62	Картометрик ысул	5.00	-
251	499594.29	1330769.71	Аналитик ысул	0.10	-
252	499588.38	1330771.91	Аналитик ысул	0.10	-
253	499577.26	1330774.44	Аналитик ысул	0.10	-
254	499572.29	1330772.82	Аналитик ысул	0.10	-
255	499571.03	1330772.08	Аналитик ысул	0.10	-
256	499569.22	1330771.18	Аналитик ысул	0.10	-
257	499562.68	1330763.54	Аналитик ысул	0.10	-
258	499561.78	1330761.62	Аналитик ысул	0.10	-
259	499552.33	1330741.40	Аналитик ысул	0.10	-
260	499546.84	1330729.65	Аналитик ысул	0.10	-
261	499530.69	1330694.90	Аналитик ысул	0.10	-
262	499519.78	1330672.19	Аналитик ысул	0.10	-
263	499514.24	1330660.67	Аналитик ысул	0.10	-
264	499512.56	1330647.82	Аналитик ысул	0.10	-
265	499499.40	1330643.20	Аналитик ысул	0.30	-
266	499486.90	1330645.90	Аналитик ысул	0.30	-
267	499454.50	1330597.40	Аналитик ысул	0.30	-
268	499439.03	1330574.18	Картометрик ысул	5.00	-
269	499440.30	1330573.40	Картометрик ысул	5.00	-
270	499416.69	1330540.20	Картометрик ысул	5.00	-
271	499392.64	1330509.87	Картометрик ысул	5.00	-
272	499391.30	1330510.70	Аналитик ысул	0.30	-
273	499375.80	1330490.00	Аналитик ысул	0.30	-
274	499359.10	1330470.50	Аналитик ысул	0.30	-
275	499336.01	1330442.56	Картометрик ысул	5.00	-
276	499313.31	1330415.49	Картометрик ысул	5.00	-
277	499295.40	1330392.40	Картометрик ысул	5.00	-

278	499274.50	1330367.50	Картометрик ысул	5.00	-
279	499253.90	1330342.40	Аналитик ысул	0.30	-
280	499238.50	1330318.90	Картометрик ысул	5.00	-
281	499215.75	1330290.87	Картометрик ысул	5.00	-
282	499185.80	1330265.50	Картометрик ысул	5.00	-
283	499176.70	1330254.00	Картометрик ысул	5.00	-
284	499172.50	1330233.60	Картометрик ысул	5.00	-
285	499051.40	1330089.00	Картометрик ысул	5.00	-
286	499025.12	1330068.42	Картометрик ысул	5.00	-
287	499019.55	1330061.54	Картометрик ысул	5.00	-
288	498993.92	1330029.79	Картометрик ысул	5.00	-
289	498993.22	1330025.66	Картометрик ысул	5.00	-
290	498963.85	1329985.76	Картометрик ысул	5.00	-
291	498953.70	1329971.97	Картометрик ысул	5.00	-
292	498930.12	1329940.86	Аналитик ысул	0.20	-
293	498916.96	1329927.54	Аналитик ысул	0.20	-
294	498890.48	1329896.78	Картометрик ысул	5.00	-
295	498855.23	1329855.83	Аналитик ысул	0.20	-
296	498857.94	1329854.70	Картометрик ысул	5.00	-
297	498844.87	1329837.97	Картометрик ысул	5.00	-
298	498824.66	1329817.74	Аналитик ысул	0.20	-
299	498826.76	1329814.77	Картометрик ысул	5.00	-
300	498811.67	1329795.43	Аналитик ысул	0.10	-
301	498802.89	1329784.15	Аналитик ысул	0.10	-
302	498796.12	1329775.17	Аналитик ысул	0.10	-
303	498795.14	1329773.86	Картометрик ысул	5.00	-
304	498794.32	1329775.00	Картометрик ысул	5.00	-
305	498766.66	1329746.75	Картометрик ысул	5.00	-
306	498764.85	1329744.60	Картометрик ысул	5.00	-
307	498741.73	1329717.28	Картометрик ысул	5.00	-
308	498745.56	1329707.51	Картометрик ысул	5.00	-
309	498742.34	1329703.21	Картометрик ысул	5.00	-
310	498689.84	1329623.45	Картометрик ысул	5.00	-
311	498664.87	1329583.31	Картометрик ысул	5.00	-
312	498666.39	1329577.88	Аналитик ысул	0.10	-
313	498674.57	1329559.48	Аналитик ысул	0.10	-
314	498694.47	1329520.51	Аналитик ысул	0.10	-
315	498706.72	1329521.71	Картометрик ысул	5.00	-
316	498677.53	1329508.53	Картометрик ысул	5.00	-
317	498671.51	1329523.78	Аналитик ысул	0.10	-
318	498678.51	1329529.28	Аналитик ысул	0.10	-
319	498658.98	1329556.31	Аналитик ысул	0.10	-
320	498640.26	1329537.46	Аналитик ысул	0.10	-
321	498647.78	1329521.49	Аналитик ысул	0.10	-
322	498658.03	1329499.70	Картометрик ысул	5.00	-
323	498656.63	1329499.07	Картометрик ысул	5.00	-

324	498646.32	1329519.23	Картометрик ысул	5.00	-
325	498646.13	1329519.60	Аналитик ысул	0.30	-
326	498628.18	1329490.77	Аналитик ысул	0.30	-
327	498629.90	1329489.44	Картометрик ысул	5.00	-
328	498631.80	1329487.90	Аналитик ысул	5.00	-
329	498628.40	1329486.30	Аналитик ысул	5.00	-
330	498604.79	1329475.65	Картометрик ысул	5.00	-
331	498592.41	1329466.27	Картометрик ысул	5.00	-
332	498582.77	1329450.67	Картометрик ысул	5.00	-
333	498576.87	1329454.50	Картометрик ысул	5.00	-
334	498573.00	1329451.60	Аналитик ысул	2.50	-
335	498560.65	1329459.89	Аналитик ысул	2.50	-
336	498560.20	1329447.00	Аналитик ысул	2.50	-
337	498555.10	1329437.00	Аналитик ысул	2.50	-
338	498544.30	1329416.00	Аналитик ысул	2.50	-
339	498521.20	1329372.00	Аналитик ысул	2.50	-
340	498508.70	1329345.20	Аналитик ысул	2.50	-
341	498474.60	1329256.30	Аналитик ысул	2.50	-
342	498460.40	1329216.30	Аналитик ысул	2.50	-
343	498438.80	1329155.50	Аналитик ысул	2.50	-
40	498427.84	1329131.87	Аналитик ысул	2.50	-
344	498521.09	1329225.95	Аналитик ысул	2.50	-
345	498520.69	1329226.87	Аналитик ысул	2.50	-
346	498521.61	1329227.27	Аналитик ысул	2.50	-
347	498522.01	1329226.35	Аналитик ысул	2.50	-
344	498521.09	1329225.95	Аналитик ысул	2.50	-
348	498525.73	1329347.83	Аналитик ысул	2.50	-
349	498516.30	1329347.00	Аналитик ысул	2.50	-
350	498520.53	1329355.60	Аналитик ысул	2.50	-
348	498525.73	1329347.83	Аналитик ысул	2.50	-
351	498644.60	1329249.30	Аналитик ысул	2.50	-
352	498625.70	1329245.80	Аналитик ысул	2.50	-
353	498595.30	1329243.00	Аналитик ысул	2.50	-
354	498568.10	1329238.00	Аналитик ысул	2.50	-
355	498531.80	1329239.30	Аналитик ысул	2.50	-
356	498499.90	1329244.50	Аналитик ысул	2.50	-
357	498480.00	1329254.30	Аналитик ысул	2.50	-
358	498514.30	1329342.80	Аналитик ысул	2.50	-
359	498528.43	1329343.79	Аналитик ысул	2.50	-
360	498557.11	1329300.85	Картометрик ысул	5.00	-
361	498569.71	1329305.64	Картометрик ысул	5.00	-
362	498570.36	1329304.04	Картометрик ысул	5.00	-
363	498577.54	1329307.39	Аналитик ысул	2.50	-
364	498619.50	1329271.50	Аналитик ысул	2.50	-
351	498644.60	1329249.30	Аналитик ысул	2.50	-
365	499692.33	1329455.71	Аналитик ысул	2.50	-

366	499700.70	1329470.80	Аналитик ысул	2.50	-
367	499692.60	1329478.00	Аналитик ысул	2.50	-
368	499679.40	1329484.30	Аналитик ысул	2.50	-
369	499670.60	1329488.00	Аналитик ысул	2.50	-
370	499666.10	1329496.80	Аналитик ысул	2.50	-
371	499662.00	1329512.00	Аналитик ысул	2.50	-
372	499658.99	1329518.00	Аналитик ысул	0.20	-
373	499687.10	1329504.75	Аналитик ысул	0.20	-
374	499687.20	1329487.70	Картометрик ысул	5.00	-
375	499705.90	1329471.20	Картометрик ысул	5.00	-
365	499692.33	1329455.71	Аналитик ысул	2.50	-
376	499293.70	1329609.50	Аналитик ысул	2.50	-
377	499261.30	1329625.50	Аналитик ысул	2.50	-
378	499281.21	1329657.20	Картометрик ысул	5.00	-
379	499353.03	1329601.77	Картометрик ысул	5.00	-
380	499401.89	1329571.78	Аналитик ысул	0.10	-
381	499433.16	1329560.82	Аналитик ысул	0.10	-
382	499452.26	1329556.06	Картометрик ысул	5.00	-
383	499469.71	1329580.57	Картометрик ысул	5.00	-
384	499473.92	1329578.21	Картометрик ысул	5.00	-
385	499491.01	1329559.58	Картометрик ысул	5.00	-
386	499484.91	1329542.43	Картометрик ысул	5.00	-
387	499495.83	1329540.31	Картометрик ысул	5.00	-
388	499501.22	1329553.77	Картометрик ысул	5.00	-
389	499513.12	1329552.12	Аналитик ысул	0.20	-
390	499528.06	1329550.05	Аналитик ысул	0.20	-
391	499550.67	1329547.00	Аналитик ысул	0.20	-
392	499555.04	1329549.32	Аналитик ысул	0.20	-
393	499583.80	1329564.50	Аналитик ысул	0.30	-
394	499588.90	1329560.10	Аналитик ысул	2.50	-
395	499586.50	1329532.00	Аналитик ысул	2.50	-
396	499556.80	1329533.30	Аналитик ысул	2.50	-
397	499459.40	1329543.50	Аналитик ысул	2.50	-
398	499399.80	1329558.00	Аналитик ысул	2.50	-
376	499293.70	1329609.50	Аналитик ысул	2.50	-

3 нче бүлек

Объектның үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) чикләре урнашу турында белешмәләр							
1. Координаталар системасы____________________							
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында белешмәләр							
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Ноктаның урында билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-
3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат							
-	-	-	-	-	-	-	-

Торак пунктлар, территориаль зоналар чикләре урнашкан урыннарның
ТЕКСТЛЫ ТАСВИРЛАМАСЫ

Чик узуы		Чик узу тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	3
1	19	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
19	38	«М-7, Кировка керү юлы» автомобиль юлының бүлү полосасы буйлап
38	39	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
39	1	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
40	69	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
69	109	Казанка елгасының уң яры буйлап агымга каршы
109	226	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
226	311	вдоль границы железнодорожных путей
311	335	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
335	343	җирле билгеләнешле автомобиль юлы чиге буйлап
343	40	җирле билгеләнешле автомобиль юлы чиге буйлап
344	347	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
347	344	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
348	350	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
350	348	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
351	364	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
364	351	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
365	375	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
375	365	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
376	398	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
398	376	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)

Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланучы табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урынын

ГРАФИК ТАСВИРЛАУ

Байкал авылы

(чикләре тасвирланган объектның исеме (алга таба объект)

1 нче бүлек

Объект турында мәгълүмат		
№ т/б	Объектның характеристикалары	Характеристикаларны тасвирлау
1	2	3
1	Объект урнашкан урын	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы» Чыпчык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Байкал авылы чиге
2	Объект мәйданы +/- мәйданны билгеләү хатасының зурлыгы (P +/- Дельта P)	162 098 кв. м +/- 4 490 кв. м
3	Объектның башка характеристикалары	

2 нче бүлек

6

Объект чикләренең урнашуы турында мәгълүмат					
1. Координаталар система: МСК-16					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат					
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
1	498516.42	1327285.36	Картометрик ысул	5.00	-
2	498492.56	1327289.89	Картометрик ысул	5.00	-
3	498502.80	1327339.40	Аналитик ысул	0.30	-
4	498509.00	1327363.00	Аналитик ысул	0.30	-
5	498498.90	1327365.80	Аналитик ысул	0.30	-
6	498472.32	1327373.28	Аналитик ысул	5.00	-
7	498475.69	1327384.37	Аналитик ысул	0.10	-
8	498489.17	1327428.52	Аналитик ысул	0.10	-
9	498469.81	1327447.60	Аналитик ысул	0.10	-
10	498448.90	1327454.70	Картометрик ысул	5.00	-
11	498458.74	1327485.70	Аналитик ысул	0.10	-
12	498437.12	1327495.28	Аналитик ысул	0.10	-
13	498425.94	1327498.26	Аналитик ысул	0.10	-

14	498420.22	1327500.20	Картометрик ысул	5.00	-
15	498433.73	1327532.13	Аналитик ысул	0.10	-
16	498383.12	1327549.27	Аналитик ысул	0.10	-
17	498382.36	1327549.22	Аналитик ысул	0.20	-
18	498350.76	1327553.38	Аналитик ысул	0.20	-
19	498350.30	1327553.80	Картометрик ысул	5.00	-
20	498327.20	1327561.30	Картометрик ысул	5.00	-
21	498294.05	1327574.64	Картометрик ысул	5.00	-
22	498282.48	1327574.26	Аналитик ысул	2.50	-
23	498278.35	1327574.13	Аналитик ысул	2.50	-
24	498267.64	1327548.14	Аналитик ысул	2.50	-
25	498269.82	1327547.07	Картометрик ысул	5.00	-
26	498266.77	1327539.09	Картометрик ысул	5.00	-
27	498264.84	1327540.00	Аналитик ысул	2.50	-
28	498261.05	1327541.81	Аналитик ысул	2.50	-
29	498249.50	1327529.96	Аналитик ысул	2.50	-
30	498238.01	1327507.28	Аналитик ысул	2.50	-
31	498236.70	1327508.02	Аналитик ысул	2.50	-
32	498226.31	1327483.92	Аналитик ысул	2.50	-
33	498210.31	1327447.30	Аналитик ысул	2.50	-
34	498229.20	1327440.60	Аналитик ысул	5.00	-
35	498233.10	1327439.20	Аналитик ысул	5.00	-
36	498245.10	1327434.90	Аналитик ысул	5.00	-
37	498267.70	1327426.80	Аналитик ысул	5.00	-
38	498259.60	1327397.20	Аналитик ысул	5.00	-
39	498260.10	1327397.10	Аналитик ысул	5.00	-
40	498271.60	1327394.80	Аналитик ысул	5.00	-
41	498264.70	1327371.10	Аналитик ысул	5.00	-
42	498265.90	1327367.00	Аналитик ысул	5.00	-
43	498252.70	1327342.30	Аналитик ысул	5.00	-
44	498248.00	1327332.30	Аналитик ысул	5.00	-
45	498245.10	1327326.00	Аналитик ысул	5.00	-
46	498236.80	1327296.10	Аналитик ысул	5.00	-
47	498226.00	1327270.60	Аналитик ысул	5.00	-
48	498215.71	1327243.12	Картометрик ысул	5.00	-
49	498214.81	1327240.26	Аналитик ысул	0.10	-
50	498208.80	1327221.20	Аналитик ысул	0.10	-
51	498199.88	1327228.27	Аналитик ысул	0.10	-
52	498156.49	1327247.73	Аналитик ысул	0.10	-
53	498137.40	1327211.10	Аналитик ысул	0.10	-
54	498124.70	1327179.80	Аналитик ысул	0.30	-
55	498106.50	1327138.70	Аналитик ысул	0.30	-
56	498109.70	1327107.60	Аналитик ысул	5.00	-
57	498099.40	1327083.20	Аналитик ысул	0.30	-
58	498098.50	1327078.60	Аналитик ысул	0.30	-
59	498085.90	1327043.70	Аналитик ысул	5.00	-

60	498084.70	1327039.90	Аналитик ысул	0.30	-
61	498138.40	1327021.50	Аналитик ысул	0.30	-
62	498142.10	1327032.60	Аналитик ысул	0.30	-
63	498186.70	1327016.20	Аналитик ысул	0.30	-
64	498304.90	1326982.50	Аналитик ысул	2.50	-
65	498311.70	1326997.54	Аналитик ысул	0.10	-
66	498312.10	1326998.42	Аналитик ысул	0.10	-
67	498312.55	1326998.27	Аналитик ысул	0.10	-
68	498360.80	1326983.60	Картометрик ысул	5.00	-
69	498363.80	1326999.40	Аналитик ысул	0.30	-
70	498388.50	1326990.60	Аналитик ысул	0.10	-
71	498425.00	1326978.35	Картометрик ысул	5.00	-
72	498436.44	1326996.21	Аналитик ысул	0.10	-
73	498438.71	1326999.75	Аналитик ысул	0.10	-
74	498460.85	1327025.20	Аналитик ысул	0.10	-
75	498461.00	1327025.37	Аналитик ысул	0.10	-
76	498473.40	1327043.90	Аналитик ысул	0.10	-
77	498470.50	1327066.20	Картометрик ысул	5.00	-
78	498478.30	1327088.10	Картометрик ысул	5.00	-
79	498486.60	1327093.40	Аналитик ысул	0.30	-
80	498491.81	1327116.92	Картометрик ысул	5.00	-
81	498485.79	1327149.57	Картометрик ысул	5.00	-
82	498493.46	1327169.10	Картометрик ысул	5.00	-
83	498497.61	1327168.07	Картометрик ысул	5.00	-
84	498503.28	1327191.55	Картометрик ысул	5.00	-
85	498511.60	1327233.51	Картометрик ысул	5.00	-
86	498514.46	1327260.30	Аналитик ысул	0.10	-
87	498515.11	1327269.00	Аналитик ысул	0.10	-
88	498516.12	1327282.03	Аналитик ысул	0.10	-
1	498516.42	1327285.36	Картометрик ысул	5.00	-

3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат

Чик өлешенең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

3 нче бүлек

Объектның үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) чикләре урнашуы турында мәгълүмат							
1. Координаталар системасы____							
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат							
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләнгән) координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-
3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат							
-	-	-	-	-	-	-	-

Торак пунктлар, территориаль зоналар чикләре урнашкан урыннарның
ТЕКСТЛЫ ТАСВИРЛАМАСЫ

Чик узуы		Чик узу тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	3
1	52	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
52	55	урман полосасы чиге буйлап
55	88	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
88	1	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)

Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланучы табигать территорияләре, территориядән файдаланунын махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урынын

ГРАФИК ТАСВИРЛАУ

Кече Бөреле авылы

(чикләре тасвирланган объектның исеме (алга таба - объект)

1 нче бүлек

Объект турында мәгълүмат		
№ т/б	Объектның характеристикалары	Характеристикаларны тасвирлау
1	2	3
1	Объект урнашкан урын	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы» Чыпчык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Кече Бөреле авылы чиге
2	Объект мәйданы +/- мәйданны билгеләү хатасының зурлыгы (P +/- Дельта P)	394 342 кв. м +/- 12 393 кв. м
3	Объектның башка характеристикалары	

2 нче бүлек

Объект чикләренең урнашуы турында мәгълүмат					
1. Координаталар система: МСК-16					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат					
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталары, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик Хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
1	498036.83	1328987.76	Аналитик ысул	2.50	-
2	498009.13	1329016.10	Аналитик ысул	2.50	-
3	498004.09	1329021.29	Аналитик ысул	2.50	-
4	497973.95	1329052.34	Аналитик ысул	2.50	-
5	497968.84	1329057.44	Аналитик ысул	2.50	-
6	497966.80	1329059.40	Аналитик ысул	0.30	-
7	497950.80	1329075.50	Аналитик ысул	0.30	-
8	497925.60	1329100.70	Картометрик ысул	5.00	-
9	497922.88	1329104.33	Аналитик ысул	0.50	-
10	497917.91	1329111.11	Аналитик ысул	0.50	-
11	497863.42	1329060.02	Аналитик ысул	0.50	-
12	497858.79	1329064.07	Аналитик ысул	0.50	-
13	497847.10	1329074.30	Аналитик ысул	0.30	-

14	497845.40	1329075.80	Аналитик ысул	0.30	-
15	497827.53	1329086.92	Картометрик ысул	5.00	-
16	497758.00	1329023.78	Аналитик ысул	0.20	-
17	497703.60	1328984.40	Картометрик ысул	5.00	-
18	497698.70	1328987.40	Картометрик ысул	5.00	-
19	497689.20	1328988.30	Картометрик ысул	5.00	-
20	497679.66	1328995.44	Картометрик ысул	5.00	-
21	497665.59	1328992.29	Картометрик ысул	5.00	-
22	497648.10	1328980.85	Картометрик ысул	5.00	-
23	497643.86	1328976.74	Картометрик ысул	5.00	-
24	497654.10	1328965.20	Картометрик ысул	5.00	-
25	497647.20	1328956.10	Аналитик ысул	0.30	-
26	497631.10	1328937.30	Аналитик ысул	0.30	-
27	497619.50	1328934.50	Аналитик ысул	0.30	-
28	497605.30	1328936.70	Аналитик ысул	0.30	-
29	497549.20	1328881.80	Аналитик ысул	0.30	-
30	497559.92	1328867.43	Картометрик ысул	5.00	-
31	497542.30	1328850.30	Аналитик ысул	0.30	-
32	497511.90	1328854.20	Картометрик ысул	5.00	-
33	497460.60	1328855.90	Картометрик ысул	5.00	-
34	497457.90	1328853.70	Картометрик ысул	5.00	-
35	497435.10	1328854.60	Картометрик ысул	5.00	-
36	497442.90	1328877.91	Картометрик ысул	5.00	-
37	497441.30	1328879.70	Аналитик ысул	0.30	-
38	497443.70	1328882.00	Аналитик ысул	0.30	-
39	497443.00	1328886.30	Картометрик ысул	5.00	-
40	497428.50	1328912.50	Картометрик ысул	5.00	-
41	497423.80	1328914.40	Картометрик ысул	5.00	-
42	497418.20	1328913.90	Картометрик ысул	5.00	-
43	497416.00	1328924.70	Картометрик ысул	5.00	-
44	497343.70	1328912.10	Картометрик ысул	5.00	-
45	497340.00	1328903.90	Картометрик ысул	5.00	-
46	497260.50	1328881.10	Картометрик ысул	5.00	-
47	497188.40	1328815.00	Картометрик ысул	5.00	-
48	497212.50	1328803.70	Картометрик ысул	5.00	-
49	497295.10	1328788.80	Картометрик ысул	5.00	-
50	497376.50	1328776.10	Картометрик ысул	5.00	-
51	497380.70	1328795.50	Картометрик ысул	5.00	-
52	497458.70	1328769.90	Картометрик ысул	5.00	-
53	497484.40	1328762.30	Аналитик ысул	0.30	-
54	497503.50	1328757.40	Аналитик ысул	0.30	-
55	497555.50	1328728.80	Аналитик ысул	0.30	-
56	497569.75	1328721.13	Картометрик ысул	5.00	-
57	497568.16	1328718.77	Картометрик ысул	5.00	-
58	497572.52	1328714.80	Картометрик ысул	5.00	-
59	497536.50	1328636.65	Картометрик ысул	5.00	-

60	497557.08	1328625.95	Картометрик ысул	5.00	-
61	497566.82	1328652.59	Картометрик ысул	5.00	-
62	497576.64	1328695.44	Картометрик ысул	5.00	-
63	497587.14	1328711.65	Картометрик ысул	5.00	-
64	497609.71	1328699.35	Аналитик ысул	0.10	-
65	497601.20	1328688.53	Аналитик ысул	0.10	-
66	497587.48	1328668.35	Картометрик ысул	5.00	-
67	497572.93	1328650.59	Картометрик ысул	5.00	-
68	497560.92	1328623.22	Картометрик ысул	5.00	-
69	497587.56	1328612.37	Картометрик ысул	5.00	-
70	497591.67	1328623.20	Картометрик ысул	5.00	-
71	497631.87	1328596.40	Картометрик ысул	5.00	-
72	497628.61	1328590.02	Картометрик ысул	5.00	-
73	497601.81	1328605.64	Аналитик ысул	2.50	-
74	497558.48	1328610.91	Аналитик ысул	2.50	-
75	497552.84	1328611.60	Аналитик ысул	2.50	-
76	497548.26	1328610.76	Аналитик ысул	0.50	-
77	497525.86	1328566.13	Аналитик ысул	0.50	-
78	497489.40	1328481.29	Аналитик ысул	0.50	-
79	497473.47	1328442.56	Аналитик ысул	2.50	-
80	497437.52	1328360.06	Аналитик ысул	2.50	-
81	497409.82	1328297.78	Аналитик ысул	2.50	-
82	497363.28	1328174.25	Аналитик ысул	2.50	-
83	497347.57	1328125.12	Аналитик ысул	2.50	-
84	497428.09	1328053.80	Аналитик ысул	2.50	-
85	497492.04	1327996.74	Аналитик ысул	2.50	-
86	497500.62	1328010.60	Аналитик ысул	2.50	-
87	497560.26	1328097.25	Аналитик ысул	2.50	-
88	497628.78	1328195.03	Аналитик ысул	2.50	-
89	497673.33	1328260.14	Аналитик ысул	2.50	-
90	497712.57	1328300.97	Аналитик ысул	2.50	-
91	497740.83	1328336.49	Аналитик ысул	2.50	-
92	497804.31	1328419.33	Аналитик ысул	2.50	-
93	497830.31	1328452.60	Аналитик ысул	2.50	-
94	497837.71	1328463.86	Аналитик ысул	2.50	-
95	497831.16	1328469.23	Картометрик ысул	5.00	-
96	497831.90	1328472.40	Картометрик ысул	5.00	-
97	497863.80	1328512.40	Картометрик ысул	5.00	-
98	497883.90	1328542.40	Картометрик ысул	5.00	-
99	497875.30	1328548.80	Аналитик ысул	0.30	-
100	497889.50	1328570.30	Аналитик ысул	0.30	-
101	497922.60	1328619.90	Картометрик ысул	5.00	-
102	497936.40	1328609.20	Картометрик ысул	5.00	-
103	497983.20	1328685.89	Картометрик ысул	5.00	-
104	497996.49	1328723.38	Картометрик ысул	5.00	-
105	498005.30	1328750.95	Аналитик ысул	0.20	-

106	498008.02	1328759.45	Аналитик ысул	0.10	-
107	498009.09	1328762.79	Аналитик ысул	0.10	-
108	498015.78	1328769.29	Аналитик ысул	0.10	-
109	498016.79	1328770.27	Аналитик ысул	0.10	-
110	498017.62	1328771.35	Аналитик ысул	0.10	-
111	498030.30	1328787.60	Картометрик ысул	5.00	-
112	498029.21	1328789.27	Аналитик ысул	0.20	-
113	498023.93	1328797.68	Аналитик ысул	0.20	-
114	498018.78	1328801.26	Картометрик ысул	5.00	-
115	498055.81	1328854.89	Аналитик ысул	0.10	-
116	498064.90	1328867.80	Картометрик ысул	5.00	-
117	498078.37	1328887.10	Аналитик ысул	0.10	-
118	498079.77	1328889.09	Аналитик ысул	0.20	-
119	498104.48	1328914.46	Аналитик ысул	0.20	-
120	498089.55	1328931.67	Аналитик ысул	2.50	-
121	498081.39	1328941.07	Аналитик ысул	2.50	-
122	498061.71	1328960.33	Аналитик ысул	2.50	-
1	498036.83	1328987.76	Аналитик ысул	2.50	-

3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы ноктарлары турында мәгълүмат

Чик өлешенең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

3 нче бүлек

Объектның үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) чикләре урнашуы турында мәгълүмат

1. Координата системасы____

2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат

Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләнгән) координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-
3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат							
-	-	-	-	-	-	-	-

Торак пунктлар, территориаль зоналар чикләре урнашкан урыннарның

ТЕКСТЛЫ ТАСВИРЛАМАСЫ

Чик узуы		Чик узу тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	3
1	76	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
76	83	"Казан-Малмыж" автомобиль юлы полосасының чиге буйлап
83	122	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)
122	1	- (тасвирламасы билгеләнмәгән)

Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус сакланучы табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урынын

ГРАФИК ТАСВИРЛАУ

Зур Бөреле авылы

(чикләре тасвирланган объектның исеме (алга таба - объект)

1 нче бүлек

Объект турында мәгълүмат		
№ т/б	Объектның характеристикалары	Характеристикаларны тасвирлау
1	2	3
1	Объект урнашкан урын	«Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы» Чыпчык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Зур Бөреле авылы чиге
2	Объект мәйданы +/- мәйданны билгеләү хатасының зурлыгы (Р +/- Дельта Р)	613 672 кв. м +/- 12 670 кв. м
3	Объектның башка характеристикалары	

Раздел 2

Объект чикләренең урнашуы турында мәгълүмат					
1. Координаталар система: МСК-16					
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат					
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталары, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнешен тасвирлау (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
1	497107.12	1325733.94	Картометрик ысул	5.00	-
2	497081.46	1325754.45	Картометрик ысул	5.00	-
3	497008.90	1325872.70	Картометрик ысул	5.00	-
4	496974.06	1325912.05	Картометрик ысул	5.00	-
5	496961.40	1325932.70	Картометрик ысул	5.00	-
6	496959.20	1325936.20	Картометрик ысул	5.00	-
7	496941.30	1325954.00	Картометрик ысул	5.00	-
8	496920.60	1325963.60	Картометрик ысул	5.00	-
9	496910.10	1325993.00	Картометрик ысул	5.00	-
10	496889.30	1326044.10	Картометрик ысул	5.00	-
11	496879.70	1326062.50	Картометрик ысул	5.00	-
12	496866.00	1326089.10	Аналитик ысул	0.30	-
13	496870.90	1326091.80	Аналитик ысул	0.30	-

14	496855.20	1326112.50	Аналитик ысул	0.30	-
15	496837.50	1326136.80	Картометрик ысул	5.00	-
16	496832.48	1326135.24	Аналитик ысул	0.10	-
17	496828.82	1326140.94	Аналитик ысул	0.10	-
18	496824.31	1326147.60	Аналитик ысул	0.10	-
19	496822.94	1326151.59	Аналитик ысул	0.10	-
20	496822.04	1326154.75	Аналитик ысул	0.10	-
21	496822.20	1326155.00	Аналитик ысул	0.10	-
22	496810.91	1326177.66	Аналитик ысул	0.10	-
23	496803.70	1326174.00	Картометрик ысул	5.00	-
24	496793.40	1326194.00	Аналитик ысул	0.30	-
25	496782.80	1326215.20	Аналитик ысул	0.30	-
26	496768.10	1326235.20	Аналитик ысул	0.30	-
27	496753.70	1326264.60	Аналитик ысул	0.30	-
28	496727.89	1326304.59	Картометрик ысул	5.00	-
29	496725.11	1326326.46	Картометрик ысул	5.00	-
30	496720.30	1326328.70	Аналитик ысул	0.30	-
31	496718.60	1326341.50	Аналитик ысул	0.30	-
32	496719.80	1326352.30	Аналитик ысул	0.30	-
33	496725.70	1326362.30	Аналитик ысул	0.30	-
34	496745.80	1326389.10	Аналитик ысул	0.30	-
35	496762.94	1326444.46	Аналитик ысул	0.20	-
36	496783.30	1326462.70	Аналитик ысул	0.20	-
37	496797.96	1326473.37	Аналитик ысул	0.10	-
38	496814.17	1326491.19	Аналитик ысул	0.10	-
39	496827.65	1326506.31	Аналитик ысул	0.10	-
40	496831.07	1326503.67	Аналитик ысул	0.10	-
41	496835.81	1326508.16	Аналитик ысул	0.10	-
42	496842.24	1326514.54	Аналитик ысул	0.10	-
43	496852.29	1326522.77	Аналитик ысул	0.10	-
44	496847.28	1326530.39	Аналитик ысул	0.10	-
45	496863.84	1326537.27	Аналитик ысул	0.10	-
46	496877.47	1326557.78	Аналитик ысул	0.10	-
47	496874.80	1326579.50	Аналитик ысул	0.30	-
48	496892.05	1326588.49	Картометрик ысул	5.00	-
49	496895.78	1326582.76	Картометрик ысул	5.00	-
50	496917.68	1326594.59	Картометрик ысул	5.00	-
51	496923.77	1326593.34	Аналитик ысул	0.10	-
52	496949.57	1326608.22	Аналитик ысул	0.10	-
53	496948.21	1326610.41	Картометрик ысул	5.00	-
54	496961.69	1326618.01	Аналитик ысул	0.10	-
55	496964.94	1326619.84	Аналитик ысул	0.10	-
56	496980.60	1326626.28	Картометрик ысул	5.00	-
57	497002.55	1326639.08	Картометрик ысул	5.00	-
58	497005.93	1326631.05	Картометрик ысул	5.00	-
59	497088.06	1326671.21	Картометрик ысул	5.00	-

60	497072.57	1326695.51	Картометрик ысул	5.00	-
61	497054.80	1326723.40	Картометрик ысул	5.00	-
62	497015.30	1326758.30	Картометрик ысул	5.00	-
63	496998.61	1326752.00	Картометрик ысул	5.00	-
64	496997.50	1326756.90	Аналитик ысул	0.20	-
65	496961.26	1326765.36	Аналитик ысул	0.20	-
66	496940.98	1326767.14	Аналитик ысул	0.20	-
67	496927.06	1326758.94	Аналитик ысул	0.20	-
68	496922.72	1326757.42	Аналитик ысул	0.20	-
69	496906.72	1326751.79	Аналитик ысул	0.10	-
70	496901.41	1326749.92	Аналитик ысул	0.20	-
71	496886.07	1326770.31	Аналитик ысул	0.20	-
72	496859.99	1326766.52	Аналитик ысул	0.20	-
73	496850.00	1326770.90	Картометрик ысул	5.00	-
74	496778.02	1326762.87	Аналитик ысул	0.10	-
75	496769.60	1326761.70	Картометрик ысул	5.00	-
76	496748.04	1326767.92	Картометрик ысул	5.00	-
77	496737.12	1326771.07	Картометрик ысул	5.00	-
78	496712.20	1326778.30	Картометрик ысул	5.00	-
79	496711.70	1326780.20	Картометрик ысул	5.00	-
80	496708.80	1326780.80	Картометрик ысул	5.00	-
81	496706.10	1326781.30	Аналитик ысул	0.30	-
82	496694.80	1326783.30	Аналитик ысул	0.30	-
83	496685.00	1326783.30	Аналитик ысул	0.30	-
84	496676.90	1326782.50	Аналитик ысул	0.20	-
85	496676.47	1326782.85	Аналитик ысул	0.20	-
86	496669.42	1326784.81	Аналитик ысул	0.20	-
87	496653.95	1326787.59	Аналитик ысул	0.20	-
88	496653.73	1326787.62	Аналитик ысул	0.20	-
89	496645.00	1326789.20	Аналитик ысул	0.20	-
90	496644.80	1326790.30	Аналитик ысул	0.20	-
91	496644.00	1326792.10	Аналитик ысул	0.20	-
92	496630.80	1326794.00	Аналитик ысул	0.20	-
93	496615.98	1326796.20	Аналитик ысул	0.20	-
94	496606.50	1326797.60	Аналитик ысул	0.20	-
95	496601.40	1326797.40	Аналитик ысул	0.20	-
96	496596.50	1326797.20	Аналитик ысул	0.20	-
97	496590.69	1326795.11	Аналитик ысул	0.20	-
98	496587.60	1326794.00	Картометрик ысул	5.00	-
99	496585.20	1326793.10	Картометрик ысул	5.00	-
100	496577.60	1326792.00	Картометрик ысул	5.00	-
101	496520.70	1326744.20	Аналитик ысул	0.30	-
102	496505.70	1326731.20	Аналитик ысул	0.30	-
103	496490.50	1326719.80	Аналитик ысул	0.30	-
104	496473.40	1326706.90	Аналитик ысул	0.30	-
105	496456.00	1326690.70	Аналитик ысул	0.30	-

106	496427.80	1326663.10	Аналитик ысул	0.30	-
107	496414.48	1326642.00	Картометрик ысул	5.00	-
108	496406.40	1326626.42	Картометрик ысул	5.00	-
109	496412.30	1326622.10	Картометрик ысул	5.00	-
110	496416.50	1326615.80	Аналитик ысул	0.30	-
111	496388.50	1326574.10	Аналитик ысул	0.30	-
112	496366.00	1326493.30	Картометрик ысул	5.00	-
113	496377.70	1326479.20	Картометрик ысул	5.00	-
114	496385.98	1326461.80	Аналитик ысул	0.10	-
115	496390.64	1326451.89	Аналитик ысул	0.10	-
116	496392.05	1326448.89	Картометрик ысул	5.00	-
117	496353.47	1326384.74	Аналитик ысул	0.10	-
118	496335.45	1326352.66	Аналитик ысул	0.10	-
119	496332.36	1326345.78	Аналитик ысул	0.10	-
120	496329.90	1326339.00	Аналитик ысул	0.30	-
121	496328.00	1326337.90	Аналитик ысул	0.30	-
122	496323.50	1326329.20	Аналитик ысул	0.30	-
123	496320.40	1326317.10	Аналитик ысул	0.30	-
124	496320.60	1326308.70	Аналитик ысул	0.30	-
125	496322.30	1326306.00	Аналитик ысул	0.30	-
126	496327.65	1326302.66	Аналитик ысул	0.20	-
127	496329.75	1326301.36	Аналитик ысул	0.20	-
128	496332.06	1326298.33	Аналитик ысул	0.20	-
129	496336.70	1326292.24	Аналитик ысул	0.10	-
130	496337.94	1326283.70	Аналитик ысул	0.10	-
131	496338.87	1326281.45	Аналитик ысул	0.10	-
132	496338.96	1326280.90	Аналитик ысул	0.20	-
133	496345.20	1326275.12	Аналитик ысул	0.20	-
134	496345.35	1326274.95	Аналитик ысул	0.20	-
135	496355.65	1326265.27	Аналитик ысул	0.20	-
136	496369.32	1326251.60	Аналитик ысул	0.20	-
137	496372.06	1326249.36	Аналитик ысул	0.20	-
138	496371.85	1326246.15	Аналитик ысул	0.20	-
139	496381.48	1326237.15	Аналитик ысул	0.20	-
140	496411.52	1326209.50	Аналитик ысул	0.20	-
141	496426.16	1326195.95	Аналитик ысул	0.20	-
142	496435.69	1326188.60	Аналитик ысул	0.20	-
143	496437.77	1326186.31	Аналитик ысул	0.20	-
144	496448.85	1326174.14	Картометрик ысул	5.00	-
145	496456.93	1326167.44	Картометрик ысул	5.00	-
146	496465.92	1326150.84	Картометрик ысул	5.00	-
147	496475.04	1326134.78	Аналитик ысул	0.20	-
148	496481.00	1326122.13	Картометрик ысул	5.00	-
149	496498.26	1326078.51	Картометрик ысул	5.00	-
150	496505.47	1326048.63	Аналитик ысул	0.20	-
151	496515.78	1325999.79	Аналитик ысул	0.20	-

152	496518.16	1325998.40	Аналитик ысул	0.20	-
153	496526.71	1325960.20	Картометрик ысул	5.00	-
154	496542.52	1325896.00	Картометрик ысул	5.00	-
155	496587.97	1325763.42	Картометрик ысул	5.00	-
156	496590.37	1325751.56	Аналитик ысул	0.20	-
157	496587.93	1325745.57	Аналитик ысул	0.10	-
158	496580.90	1325744.26	Картометрик ысул	5.00	-
159	496580.12	1325748.79	Картометрик ысул	5.00	-
160	496521.12	1325739.29	Картометрик ысул	5.00	-
161	496524.74	1325715.27	Картометрик ысул	5.00	-
162	496533.04	1325635.54	Аналитик ысул	0.10	-
163	496533.69	1325628.03	Аналитик ысул	0.10	-
164	496535.71	1325608.30	Аналитик ысул	0.10	-
165	496535.75	1325607.96	Картометрик ысул	5.00	-
166	496535.34	1325607.91	Аналитик ысул	0.10	-
167	496537.45	1325587.18	Аналитик ысул	0.10	-
168	496539.48	1325572.54	Аналитик ысул	0.10	-
169	496540.89	1325560.10	Аналитик ысул	2.50	-
170	496553.59	1325522.07	Аналитик ысул	2.50	-
171	496556.46	1325494.46	Аналитик ысул	2.50	-
172	496558.39	1325474.69	Аналитик ысул	2.50	-
173	496563.68	1325445.54	Аналитик ысул	2.50	-
174	496582.21	1325450.31	Аналитик ысул	2.50	-
175	496631.16	1325462.92	Аналитик ысул	2.50	-
176	496633.32	1325463.48	Аналитик ысул	2.50	-
177	496639.88	1325468.83	Аналитик ысул	0.10	-
178	496646.16	1325473.94	Аналитик ысул	0.10	-
179	496649.10	1325476.33	Картометрик ысул	5.00	-
180	496655.63	1325464.95	Картометрик ысул	5.00	-
181	496661.97	1325452.81	Картометрик ысул	5.00	-
182	496672.63	1325404.14	Картометрик ысул	5.00	-
183	496690.25	1325346.08	Картометрик ысул	5.00	-
184	496701.88	1325319.36	Аналитик ысул	0.20	-
185	496708.65	1325320.71	Картометрик ысул	5.00	-
186	496732.20	1325324.98	Картометрик ысул	5.00	-
187	496739.26	1325326.23	Картометрик ысул	5.00	-
188	496743.46	1325327.09	Картометрик ысул	5.00	-
189	496749.49	1325370.80	Аналитик ысул	0.20	-
190	496759.93	1325438.87	Аналитик ысул	0.20	-
191	496759.09	1325445.59	Картометрик ысул	5.00	-
192	496791.81	1325464.01	Картометрик ысул	5.00	-
193	496817.86	1325479.82	Картометрик ысул	5.00	-
194	496813.38	1325501.57	Картометрик ысул	5.00	-
195	496829.90	1325509.30	Картометрик ысул	5.00	-
196	496851.00	1325509.20	Картометрик ысул	5.00	-
197	496870.60	1325504.70	Аналитик ысул	0.30	-

198	496893.40	1325499.90	Аналитик ысул	0.30	-
199	496896.90	1325495.40	Картометрик ысул	5.00	-
200	496921.40	1325496.80	Картометрик ысул	5.00	-
201	496962.60	1325507.60	Картометрик ысул	5.00	-
202	497002.10	1325523.80	Картометрик ысул	5.00	-
203	497015.44	1325531.46	Картометрик ысул	5.00	-
204	497018.96	1325522.35	Аналитик ысул	0.20	-
205	497024.43	1325520.02	Аналитик ысул	0.20	-
206	497027.36	1325519.78	Аналитик ысул	0.20	-
207	497055.46	1325530.97	Аналитик ысул	0.20	-
208	497055.87	1325530.88	Аналитик ысул	0.10	-
209	497079.91	1325541.50	Аналитик ысул	0.10	-
210	497087.70	1325545.20	Аналитик ысул	0.10	-
211	497120.00	1325561.40	Картометрик ысул	5.00	-
212	497121.00	1325564.50	Картометрик ысул	5.00	-
213	497121.20	1325567.20	Аналитик ысул	5.00	-
214	497121.20	1325567.60	Аналитик ысул	5.00	-
215	497114.40	1325588.10	Аналитик ысул	5.00	-
216	497113.40	1325591.30	Аналитик ысул	5.00	-
217	497097.77	1325629.14	Картометрик ысул	5.00	-
218	497165.64	1325662.69	Картометрик ысул	5.00	-
219	497147.91	1325693.64	Картометрик ысул	5.00	-
1	497107.12	1325733.94	Картометрик ысул	5.00	-

3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат

Чик өлешенең характерлы нокталары билгеләнеше	Координаталары, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-

3 нче бүлек

Объектның үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) чикләре урнашуы турында мәгълүмат							
1. Координата системасы___							
2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында мәгълүмат							
Чикләрнең характерлы нокталары билгеләнеше	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләнгән) координаталар, м		Характерлы нокта координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадратик хатасы (Mt), м	Урында нокта билгеләнеше тасвирламасы (булганда)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-
3. Объект чикләренең бер өлеше (өлешләре) характерлы нокталары турында мәгълүмат							
-	-	-	-	-	-	-	-

Торак пунктлар, территориаль зоналар чикләре урнашкан урыннар
ТЕКСТЛЫ ТАСВИРЛАМАСЫ

Чик узуы		Чик узуына тасвирлама
ноктадан	ноктага кадәр	
1	2	3
1	43	Казансу елгасының уң яры буйлап агымга каршы
43	110	- (описание не установлено)
110	156	җирле билгеләнештәге автомобиль юлы чиге буйлап
156	179	- (описание не установлено)
179	184	җирле билгеләнештәге автомобиль юлы чиге буйлап
184	188	- (описание не установлено)
188	191	җирле билгеләнештәге автомобиль юлы чиге буйлап
191	218	- (описание не установлено)
218	219	Казансу елгасының уң яры буйлап агымга каршы
219	1	Казансу елгасының уң яры буйлап агымга каршы

«Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды»
дәүләт бюджет учреждениесе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧЫПЧЫК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ
(үзгәрешләр кертү)

Нигезләмәләр буенча материаллар
Аңлатма язуы

Казан 2024

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Чыпчык авыл җирлеге Генераль планының
(үзгәрешләр кертү)

ПРОЕКТ СОСТАВЫ

№ т/б	Исеме	бит/битләр №
1 том Генераль планга үзгәрешләр кертү проекты		
	Текст материаллары	
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмә	24
	График материаллар	
2	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы М1:10000	1/1
3	Торак пунктлар чикләре картасы (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләре) М1:10000	2/1
4	Функциональ зоналар картасы М1:10000	3/1
	Кушымта	
5	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	29
2 том Генераль планны нигезләү материаллары		
	Текст материаллары	
1	Аңлатма язуы	36
2	Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм территорияне инженерлык әзерләү чаралары, гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге. Аңлатма язуы	175
	График материаллары	
3	Территорияне хәзерге заманда файдалану картасы М1:10000	1/1
4	Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр, гражданнар оборонасы чаралары килеп чыгу куркынычына дучар территорияләр картасы М1:10000	2/1
5	Инженерлык инфраструктурасы картасы М1:10000	3/1
6	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (гамәлдәге торыш) М1:10000	4/1
7	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (проект тәкъдиме) М1:10000	5/1

ЭЧТӘЛЕК

1. КЕРЕШ .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  1.2. Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм файдаланыла торган материаллар турында белешмәләр 5
  1.3. Җирлекнең кыскача характеристикасы 7
2. ҖИРЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ БҮГЕНГЕ ТОРЫШЫНА ҺӘМ ФАЙДАЛАНЫЛУЫНА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.1. Торак фонд 1
  2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар 1
  2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.3.1. Сәнәгать җитештерүе объектлары .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.3.2. Чыгару сәнәгате предприятиесе һәм объектлары .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.4. Авыл хуҗалыгы, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре һәм объектлары **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.4.1. Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре 7
  2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары **7**
  2.5. Склад объектлары 7
  2.6. Зиратлар, махсус билгеләнешле объектлар 8
  2.7. Ял һәм туризм объектлары 1
  2.8. Транспорт инфраструктурасы 1
    2.8.1. Автомобиль транспорты 1
    2.8.2. Тимер юл транспорты 3
    2.8.3. Торба үткәргеч транспорты .... **Ошибка! Закладка не определена.**
    2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү . **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.2. Электр белән тәэмин итү .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.3. Газ белән тәэмин итү .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.4. Су белән тәэмин итү 4
  2.9.5. Су чыгару .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү 6
  2.9.7. Элемтә .... **Ошибка! Закладка не определена.**
  2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру .... **Ошибка! Закладка не определена.**
3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ .. .. **Ошибка! Закладка не определена.**
4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ 1
5. МАХСУС САКЛАУЛЫ ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР **Ошибка! Закладка не определена.**
6. УРМАН ФОНДЫНА КЕРГӘН ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР. .... **Ошибка! Закладка не определена.**
7. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР .... **Ошибка! Закладка не определена.**
8. КУШЫМТАЛАР .... **Ошибка! Закладка не определена.**

1. КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проекты Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының 2023 елның 28 декабрендәге 1981 номерлы карары нигезендә, проектлауга биремгә яраштырып, «ТР пространство мәгълүматлары фонды» ДБУ тарафыннан эшләнде.

Генераль планга үзгәрешләр кертү проектын эшләүгә заказчы булып Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы башкарма комитеты тора.

Үзгәрешләр Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2021 елның 15 сентябрендәге 108 номерлы карары белән расланган генераль планга 16:16:182003:330 кадастр номерлы җир кишәрлеген «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясеннән «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, мәгълүмат җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр» категориясенә күчерү өлешендә (кара. ПЗ Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге генераль планына үзгәрешләр кертү проектын нигезләү буенча материаллар 2.3.1 бүлеген).

Проект 2045 елга кадәр исәп-хисап срогына әзерләнгән, гамәлгә ашыру этаплары билгеләнмәгән.

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары булып тора:

– җирлекнең шәһәр төзелешее үстерүнең юнәлешләрен билгеләү һәм тәэмин итү;

– авыл җирлеген җирле дәрәҗәдәге шәһәр төзелеше документлары белән тәэмин итү.

Проект бурычларына карый:

– авыл җирлеге территориясен комплекслы бәяләү;

– торак пунктлар чикләрен корректировкалау;

– җирлек территориясен функциональ зоналаштыруны корректировкалау;

– торак төзелеше мөмкин булган территорияләрне билгеләү;

– җитештерү функциясен үстерү өчен территорияләрне билгеләү;

– транспорт инфраструктурасын үстерү;

– инженерлык инфраструктурасын үстерү;

– халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсен үстерү.

Генераль планның проект чишелешләре Чыпчык авыл җирлегенең һәм Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше планнарын формалаштыру яки корректировкалау, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора**.**

1.2. Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм файдаланыла торган материаллар турында белешмәләр

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Чыпчыкавыл җирлегенең әлеге генераль планы проекты Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә әзерләнде:

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Җир кодексы, 25.10.200 ел, № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы, 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;

– 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон;

– 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы Законы;

– 2005 елның 31 гыйнварендәге 20-ТРЗ номерлы «Биектау муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы «Иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән 2024 елга кадәр тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» (28.08.2019 редакциясендә) карары;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы Карары белән расланган Татарстан Республикасы калдыклар белән эш итү өлкәсендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Генераль планны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар файдаланылды:

– СНиП 2.07.01-89*Актуальләштерелгән редакциясе СП 42.13330.2016. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

– СНиП 2.04.02-84* Актуальләштерелгән редакциясе СП 31.13330.2012 «Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

– СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативлар»;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 карары белән расланган Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Әлеге проект түбәндәге социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары нигезләмәләрен исәпкә алып әзерләнде:

– 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү Стратегиясен раслау турында» Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү Стратегиясе (алга таба - Стратегия);

– 2016 - 2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясе.

Стратегия нигезендә Биектау муниципаль районы территориясе түбәндәге проектларны гамәлгә ашыруның территориясе булып тора: «Халыкны күчереп утырту Реновациясе», «Казан агломерациясе инженерлык инфраструктурасын үстерү һәм модернизацияләү», «Казанның шәһәр яны зонасы», «Сәнәгать зоналары редевелопменты», «Казан агломерациясенең транспорт инфраструктурасын үстерү», Казан икътисадый зонасында калдыклар белән идарә итү проекты.

Генераль план белән каралган чаралар Стратегиянең югарыда күрсәтелгән проектларына каршы килми.

Җирлек территориясендә гамәлдә булган территориаль планлаштыру документлары:

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 19 мартындагы 384-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе федераль транспорт (тимер юл, һава, диңгез, эчке су транспорты) һәм федераль әһәмияттәге автомобиль юллары өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 06 маендагы 816-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган федераль транспорт өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы (торба үткәргеч транспорты өлешендә) (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 01 августындагы 1634-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясенең энергетика өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 28 декабрендәге 2607-р Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе сәламәтлек саклау өлкәсендә территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 26 февралендәге 247-р номерлы Күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе югары белем өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 21 февралендәге 134 номерлы Карары белән расланган Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Биектау муниципаль районы Советының 2014 елның 31 мартындагы 340 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2021 елның 15 сентябрендәге 108 номерлы карары белән расланган Чыпчык авыл җирлегенең генераль планы.

1.1. Җирлекнең кыскача характеристикасы

Чыпчык авыл җирлеге Татарстан Республикасының төньяк-көнбатыш өлешендә, Биектау муниципаль районының көньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан. Җирлек Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Бөреле, Иске Казан, Коркачык, Мүлмә, Шәпше һәм Ямаширмә авыл җирлекләре белән чиктәш.

Җирлекнең гомуми мәйданы 4459,02 га тәшкил итә.

Чыпчык авыл җирлеге чиге 2005 елның 31 январендагы 20-ТРЗ номерлы «Биектау муниципаль районы» муниципаль берәмлеге һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

Җирлек чиге турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында бирелгән.

Җирлек территориясендә түбәндәге торак пунктлар урнашкан:

– Чыпчык ав. (авыл җирлегенең административ үзәге);
– Кече Бөреле ав.;
– Зур Бөреле ав.;
– Байкал ав.

Даими халык саны 2021 елның 01 гыйнварына 2196 кеше тәшкил итә, шул исәптән:

– Чыпчык ав.: 1927 кше;
– Кече Бөреле: 66 кеше;
– Зур Бөреле: 176 кеше;
– Байкал ав.: 27 кеше.

Мәгълүмат җирле үзидарә органнары белешмәләренә нигезләнеп күрсәтелгән.

2. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫНА ҺӘМ ФАЙДАЛАНЫЛУЫНА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

2.1. Торак фонд

Гамәлдәге торыш

Җирлекнең торак төзелеше бер һәм ике катлы индивидуаль торак йортлар белән тәкъдим ителгән, күпфатирлы торак йортлар Чыпчык ав. үзәк өлешендә урнашкан.

Җирлек торак фондының гомуми күләме 2020 елның 01 январена торак мәйданының 45,7 мең кв.м тәшкил итә.

Мәгълүмат Федераль дәүләт статистика хезмәте мәгълүматларына нигезләнеп күрсәтелгән.

Даими халыкның торак белән тәэмин ителеш күрсәткече 20,81 кв. м/кеше тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә гомуми мәйданы 46,08 га булган торак төзелеше өчен территорияләр бүлеп бирү каралган, бу индивидуаль торак йортлар белән төзелешнең функциональ зонасы формалашуга бәйле, шул исәптән:

– Чыпчык ав. көнбатыш өлештә:36,57 га;

– Кече Бөреле ав. көнбатыш өлештә: 9,0 га;

– Чыпчык ав. көньяк-көнчыгыш өлештә: 0,51 га.

Күрсәтелгән территорияләрне үзләштерү ихтималы булган торак фонды күләме арту 25,17 мең кв. м торак мәйданын тәшкил итәргә мөмкин. Торак фонды күләме артуын билгеләү шартлы кабул ителгән күрсәткечләргә нигезләнгән: индивидуаль торак төзелеше өчен җир кишәрлеге мәйданы 1500 кв. м (15 сутый) һәм 100-150 кв. м га тигез торак йорт мәйданы; СНиП 2.07.01-89* Актуальләштерелгән редакциядә СП 42.13330.2011 билгеләнгән коттедж төзелешләренең торак берәмлекләре составында төрле функциональ билгеләнештәге территорияләрнең норматив нисбәте (коттедж бистәсе өчен торак төзелеше өлеше 75 % тәшкил итә). «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү».

Торак төзелешен үстерү шулай ук төзелешнең тыгызлыгын арттыру һәм файдаланылмый торган территорияләрне үзләштерү исәбенә мөмкин.

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешле объектлар

Гамәлдәге торыш

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителгән социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар һәм учреждениеләр турындагы белешмәләр 1 нче таблицада бирелгән. Әлеге белешмәләр 2021 елның 01 гыйнварына торыш буенча китерелгән.

1 таблица

№ т/б	Исеме		Урнашкан урыны	Проект егәрлеге
МӘГАРИФ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы	Чыпчык ав., Совет ур., 10 б й.	70 урын
2	гомуми белем бирү оешмасы	Урта гомуми белем бирү мәктәбе	Чыпчык ав., Мәктәп ур., 1й.	320 урын
3	өстәмә белем бирү оешмасы	күрсәтелмәгән		
СӘЛАМӘТЛЕК САКЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүче медицина оешмасы бүлекчәсе	Табиб амбулаториясе	Чыпчык ав., Мирная ур., 12Б й.	70 килү./см.
МӘДӘНИЯТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объект	Авыл мәдәният йорты	Чыпчык ав., Совет ур., 10 б й.	200 урын
2	мәдәни-агарту билгеләнешендәге объект	Авыл китапханәсе	Чыпчык ав., Совет ур., 10 б й.	13124 нөсхә
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	спорт объекты	гомуми белем мәктәбе каршында спорт залы	Чыпчык ав., Мәктәп ур., 1й	Идән мәйданы 170 кв. м
2	спорт объекты	мәдәният йорты каршындагы спорт залы	Чыпчык ав., Совет ур., 10 б й.	Идән мәйданы 275 кв. м
3	спорт корылмасы	гомуми белем мәктәбе каршында спорт мәйданчыклары	Чыпчык ав., Мәктәп ур., 1й	1208 кв. м
ХАЛЫККА ХЕЗМӘТ КҮРСӘТҮ ОБЪЕКТЛАРЫ, СОЦИАЛЬ, ИҖТИМАГЫЙ ҺӘМ ЭШЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘНЕШЛЕ АДМИНИСТРАТИВ, ДИНИ ҺӘМ БАШКА ОБЪЕКТЛАР				
1	почта элемтәсе объекты	Почта элемтәсе бүлекчәсе	с. Чепчуги, ул. Советская, д. 11	–
2	җәмәгать тәртибен саклау объекты	күрсәтелмәгән		
3	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Ваклап сату объектлары	–	350 кв. м
4	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Җәмәгать туклануы объектлары	–	30 утырту урыны
5	коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү объекты һәм шәхси хезмәтләр күрсәтү	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре	–	–
6	халыкка хокукый, финанс, консультация һәм башка шундый хезмәтләр күрсәтү объекты	Банк бүлекчәсе	Чыпчык ав., Совет ур., 1 й.	–

№ т/б	Исеме		Урнашкан урыны	Проект егәрлеге
7	административ бина	Авыл җирлеге Советы бинасы	Чыпчык ав., Совет ур., 10 б й.	–
8	административ бина	Административ бина	Чыпчык ав., Совет ур.	–
9	дини оешма объекты	Чиркәү	Чыпчык ав., Тынычлык ур.	–
10	дини оешма объекты	Мәчет	Чыпчык ав. көньяк-көнчыгышка	–
11	дини оешма объекты	Часовня	Зур Бөреле ав.	–

Халыкны ашыгыч медицина ярдәме белән тәэмин итү Биектау т.юл станциясе бистәсендә Үзәк район хастаханәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла. Чыпчык авыл җирлегенең административ үзәгеннән Үзәк район хастаханәсенә кадәр 18 км чамасы ара (ашыгыч ярдәм машинасы килү вакыты - 18 мин. чамасы)..

Авыл җирлеге халкының төп социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге объектлар белән тәэмин ителешнең факттагы дәрәҗәсен бәяләү 2 нче таблицада китерелгән.

2 таблица

Объектларның төре	Объектларның факттагы суммар егәрлеге		Тәэмин ителешнең факттагы дәрәҗәсе, %	Тиешле тәэмин ителешнең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү өчен объектларның җитмәгән егәрлеге	
	күрсәткеч	үлчәү берәм.		күрсәтке ч	үлчәү берәм.
Гомуми белем бирү учреждениеләре	320	урын	106	-	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	70	урын	170	-	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	0	урын	0	247	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	70	сменага килүче	176	-	сменага килүче
Клуб учреждениеләре	200	урын	30	459	урын
Авыл китапханәләре	13124	нөсхә	80	3346	нөсхә
Спорт заллары	445	идән мәйданы кв. м	58	324	идән мәйданы кв. м
Спорт (яссылыклы) корылмалары	1208	кв. м	28	3074	кв. м

Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2016 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды.

Проект тәкъдиме

Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешле объектлар белән халыкка хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту өчен генераль планда кайбер объектларны урнаштыру күздә тотыла, алар турындагы белешмәләр 3 нче таблицада китерелгән.

3 таблица

Объектның статусы	**Объектның исеме**	**Төп характеристикалары**	**Урнашкан урыны**	**Урнаштыруның нигезләмәсе**
җирлекнең җирле әһәмияттәге	Сәүдә предприятиесе	проект егәрлеге – 15 кв.м сәүдә мәйданы	Зур Бөреле ав.	җирле үзидарә органнары инициативасы; халыкның сәүдә объектлары белән хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту;
	Сәүдә предприятиесе	проект егәрлеге – 15 кв. сәүдә мәйданы	Зур Бөреле ав.	
муниципаль районның җирле әһәмияттәге	Көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиесе	проект егәрлеге – 15 эш урыны	Чыпчык ав.	халыкка тиешле объектлар белән хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту

Халыкның социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар белән тәэмин ителешнең гамәлдәге дәрәҗәсен анализлау нигезендә шулай ук мондый объектларны төзү һәм реконструкцияләү буенча берничә чара, шулай ук халыкның әлеге объектлар белән тәэмин ителешенең норматив дәрәҗәсенә ирешү өчен кирәкле оештыру чаралары билгеләнә. Әлеге чаралар 4 нче таблицада китерелгән.

4 таблица

Объектларның тибы	**Проект егәрлеге**		**Чараларны гамәлгә ашыру буенча тәкъдимнәр**
	күрсәткеч	**үлчәү берәм.**	
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	250	урын	Балалар иҗаты түгәрәкләрен Чыпчык ав. гомуми белем бирү мәктәбе һәм авыл мәдәният йорты каршында оештыру
Клуб учреждениеләре	460	урын	Чыпчык ав. гамәлдәге авыл мәдәният йортын аның куәтен 200 урынга арттырып реконструкцияләү; Зур Бөреле ав. 260 урынлык проект куәтле авыл клубы төзү
Авыл китапханәләре	3346	нөс.	Чыпчык ав. гамәлдәге китапханәне аның куәтен 3346 нөс. кадәр арттырып реконструкцияләү
Спорт заллары	324	идән мәйданы кв. м	Зур Бөреле ав. спорт залы төзү
Яссылыклы корылмалар	3164	кв. м	Торак пунктларда спорт мәйданчыклары төзү

Авыл җирлеге халкының социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге төп объектлар белән тәэмин ителешнең, мондый объектларны урнаштыру чараларын, шулай ук таләп ителгән тәэмин ителеш дәрәҗәсенә ирешү

буенча тәкъдимнәрне исәпкә алып, планлаштырылган дәрәҗәсен бәяләү 5 нче таблицада китерелгән.

5 таблица

Объектларның тибы	Объектларның гамәлдәге һәм планлаштырылучы суммар егәрлеге		Чараларны гамәлләштерү нәтиҗәсендә тәэмин ителешнең йомгаклау (ахыргы) дәрәҗәсе, %
	күрсәткеч	үлчәү берәм	
Гомуми белем бирү учреждениеләре	320	урын	106 1
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	70	урын	170 *
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	250	урын	101 2
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	70	сменага килүче	176 * **
Клуб учреждениеләре	660	урын	100
Авыл китапханәләре	16470	нөс.	100
Спорт заллары	769	кв. м идән мәйданы	100
Яссылыклы корылмалар	4372	кв. м	102 **

* гамәлдәге объектларның куәте мондый объектларның таләп ителә торган куәтеннән исәп-хисап чорына артык булу белән бәйле тәэмин ителеш күрсәткече 100 %тан артык тәшкил итә;

** тәэмин ителеш күрсәткече планлаштырылган объектларның типовой проектларын куллануга бәйле рәвештә 100 %тан артык тәшкил итә.

Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2016 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды.

Торак фондының 25,17 мең кв. м торак күләме арту ихтималы булганлыктан, даими халык санының якынча артуы 881 кеше тәшкил итәргә мөмкин (гаилә коэффициенты 3,5 тигез кабул ителде).

Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларга халыкның мөмкин булган норматив ихтыяҗы турындагы белешмәләр 6 нчы таблицада китерелгән.

6 таблица

Объектларның тибы	Тәэмин ителешнең иң аз рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең норматив күрсәткече *	Объектларның кирәкле егәрлеге	
		күрсәткеч	үлчәү берәм.
Гомуми белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында белешмәләр булмаганда)	161	урын

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында белешмәләр булмаганда)	161	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	мәктәп яшендәге балаларның 82% колачлау	132	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	1000 кешегә сменага 18,15 килү	16,19	сменага килү
Клуб учреждениеләре	1000 кешегә 300 урын	268	урын
Авыл китапханәләре	1000 кешегә 7,5 мең саклау берәмлеге	6690	мең саклау берәмлеге
	уку залында 1000 кешегә 6 урын	5,35	уку залында урын
Спорт заллары	3500 кв. м площади пола на 10000 человек	312,20	кв. м идән мәйданы
Спорт (яссылыклы) корылмалары	10000 кешегә 19500 кв. м	1739,40	кв. м

* Хезмәт күрсәтү объектлары белән халыкның тәэмин ителеш дәрәҗәсен билгеләү СП 42.13330.2016 "Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2024 елга кадәр җәмәгать инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән гамәлгә ашырылды.

Сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының куәтләрен тиешле дәрәҗәдә арттыру мөмкинлеген ачыклау гамәлдәге норматив база әлеге объектларга ихтыяҗны объектив бәяләү бирми, дип күздә тотылмый. Аларны урнаштыру сорау барлыкка килгән саен билгеләнергә тиеш.

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары

Гамәлдәге торыш

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителгән сәнәгать җитештерүе объектларына түбәндәгеләр керә:

- җирлекнең көнчыгыш өлешендә асфальт-бетон заводы;
- җирлекнең көнчыгыш өлешендә «Винербергер» кирпеч заводы;
- җирлекнең көнчыгыш өлешендә төзелеш материаллары җитештерү.

Проект тәкъдиме

Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проектында 16:16:182003:330 кадастр номерлы җир кишәрлеген «Завод кормовой муки» Сәүдә йортын урнаштыру өчен «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясеннән «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космос эшчәнлеген тәэмин итү, оборона, куркынычсызлык җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр» категориясенә күчерү каралган (8,0 га).

2.3.1. Казып чыгару сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән казып чыгару сәнәгате объектларына түбәндәгеләр керә:

- Чыпчык ав. көньяк-көнчыгышка таба кирпеч балчыгы чыгару карьеры;
- Чыпчык ав. төньякка таба известняк чыгару карьеры;

- Чыпчык ав. төньякка таба «Чепчуговское-3» ятмалары участогы чикләрендә известняк чыгару карьеры.

Проект тәкъдиме

Кызыксынучы затларның ниятләре нигезендә, түбәндәге файдалы казылмалар чыгару объектларын урнаштыру планлаштырыла:

- Чыпчык ав. көньяк-көнчыгышка кирпеч балчыгы чыгару карьеры (территориянең мәйданы - 56,11 га) «Коркачык» кирпеч балчыгы ятмалары тау киселеше чикләрендә;
- Чыпчык ав. төньякта известьташ чыгару карьеры (территориянең мәйданы – 26,26 га), «Чыпчык-П» известьташ ятмасы тау киселеше чикләрендә;

Әлеге карьерларны урнаштыру гражданнарның бакчачылык һәм яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләре биләгән территорияләрдә тискәре йогынтыга юл куймауны исәпкә алып башкарылырга тиеш, шул исәптән әлеге карьерларга карата аларның санитар-яклау зоналары проектларын эшләү таләп ителә.

2.4. Авыл хуҗалыгы, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре һәм объектлары

2.4.1. Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балык тоту һәм балык үрчетү предприятиеләре

Гамәлдәге торыш

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә түбәндәге авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары күрсәтелде:

- Чыпчык ав. көньякта мөгезле эре терлек фермасы (куәте: 2000 баш);
- Чыпчык ав. янында 50 башка КРС комплексы;
- җирлекнең көнбатыш өлешендә умарталык;
- Чыпчык ав. төньякка таба теплица хуҗалыгы;
- Байкал ав. көнбатышка умарталык.

Проект тәкъдиме

Генераль план буенча Байкал авылыннан көнбатышка (1,9415 га) сарыклар үрчетү буенча предприятие урнаштыру тәкъдим ителә.

2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларына түбәндәгеләр керә:

- Чыпчык ав. көньяк өлешендәге яшелчә саклагыч.

Проект тәкъдиме

Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларын урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

2.5. Склад объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлектә булган склад объектларына түбәндәгеләр керә:

- җирлекнең көнчыгыш өлешендәге төзелеш материаллары складлары.

Проект тәкъдиме

Склад объектларын урнаштыру генераль план белән тәкъдим ителми.

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнешле объектлар

Гамәлдәге торыш

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә зиратлар турындагы тәкъдим ителгән белешмәләр 7 нче таблицада китерелгән.

7 таблица

Объект	Урнашкан урыны	Факттагы мәйданы, га	Җир кишәрлегенә каравы турында белешмәләр				Комментарий
			кадастр номеры	җирләр категориясе	рөхсәт ителгән файдалану төре	искәрмә	
Зират (гамәлдәге)	Чыпчык ав. көнчыгышка	1,3278	16:16:182003:339	Сәнәгать һәм башка җирләре	Зиратлар урнаштыру өчен	-	гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен зиратның факттагы чикләренә туры китерү, җир кишәрлеге характеристикаларын кирәклегә үзгәртү таләп ителә *
			16:16:182003:305	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	
Зират (гамәлдәге)	Чыпчык ав. төньяк-көнбатышка	2,1236	16:16:182002:102	Сәнәгать һәм башка җирләре	Ритуаль эшчәнлек	-	-
Зират (гамәлдәге)	Байкал ав. көнбатышка	1,4101	16:16:180401:1	Торак пунктлар җирләре	Зиратлар урнаштыру өчен	-	гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен зиратның факттагы чикләренә туры китерү, җир кишәрлеге характеристикаларын кирәклегә үзгәртү таләп ителә *
			16:16:182005	кадастр кварталы территориясенең өлеше		-	
			16:16:180401	кадастр кварталы территориясенең өлеше		-	
Зират (гамәлдәге)	Зур Бөреле ав. төньякка	0,9967	16:16:000000:9551	Урман фонды җирләре	агач әзерләү; урман азык-төлек ресурсларын әзерләү һәм дару үсемлекләрен җыю; фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру; сусаклагычлар	-	- зиратка кирәкле характеристикалары булган җир кишәрлеге булдыру таләп ителә * - гамәлдәге җир кишәрлекләре чикләрен үзгәртү; - су объектының су саклау зонасында урнашуы сәбәпле зиратны ябу

					һәм башка ясалма су объектлары, шулай ук гидротехник корылмалар һәм махсуслаштырылган портлар төзү һәм эксплуатацияләү; реконструкция, линияле объектларны эксплуатацияләү; дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру; РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлешенә ярашлы билгеләнгән башка төрләр		
			16:16:182005:6 (ЕЗП 16:16:000000:141)	-	-	объект җир кишәрлеге өлешендә урнашкан	
			16:16:230401 кадастр кварталы территориясенең өлеше			-	

* җир кишәрлегенең кирәкле характеристикалары булып түбәндәгеләр тора:

җирләрнең категориясе - «Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона җирләре, иминлек җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр»;

рөхсәт ителгән куллану төре – «Ритуаль эшчәнлек» (Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә 12.1 код)

Җирлек территориясендә тапшырылган махсус билгеләнештәге башка объектларга түбәндәгеләр керә:

- Кече Бөреле авылыннан көньяк-көнчыгышка таба биотермик чокыр;
- Кече Бөреле ав. көньякка таба биотермик чокыр;
- Кече Бөреле авылыннан көньяк-көнчыгышка таба себер түләмәсе үләт базы;
- Зур Бөреле авылыннан төньяк-көнбатышка таба себер түләмәсе үләт базы;
- Кече Бөреле ав. көньякка таба каты коммуналь калдыклар полигоны.

Проект тәкъдиме

Татарстан Республикасының Калдыклар белән эш итү өлкәсендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схемасы нигезендә, Кече Бөреле авылыннан көньякка таба булган каты коммуналь калдыклар полигонында чүпне сортларга аеру станциясен урнаштыру планлаштырыла (проект куәте - елына 30 мең тонна).

2.7. Ял һәм туризм объектлары

Гамәлдәге торыш

Җирлектә ял һәм туризм объектлары күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә туристлык-рекреация функциясен үстерү генераль план белән тәкъдим ителә:

- «Себер тракты буйлап» туристик маршрутын оештыру;
- «Татарстанның энҗе муенсасы» туристик маршрутын оештыру.

2.8. Транспорт инфраструктурасы

2.8.1. Автомобиль транспорты

Гамәлдәге торыш

Җирлекнең урам-юл челтәренең төп элементлары турындагы мәгълүматлар, аларның характеристикалары 8 нче таблицада китерелгән.

8 таблица

Объектның статусы	Объектның исеме	Төп характеристикалары	Җирлек чикләрендә озынлыгы, м
федераль әһәмияттәге	М-7«Волга» автомобиль юлы, Киров шәһәренә керү юлы	категориясе: II; өслеге: асфальт-бетон	9145
региональ әһәмияттәге	«Коркачык - Югары Ия» транзит автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	2022
	«Олы Әтнә - Чыпчык» транзит автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	4732
	«Казан - Малмыж» - Шәпше» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	1877
	«Ташлы Кавал - Сосновка - Бөреле ст.» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	687
	«Ташлы Кавал - Сосновка - Бөреле ст.» - Зур Бөреле» автомобиль юлы	категориясе: IV; өслеге: асфальт-бетон	1387
муниципаль районның җирле әһәмияттәге	«Байкал ав. килү» автомобиль юлы	өслеге: өслексез	1680

	өслексез башка автомобиль юллары	өслеге:өслексез	2801
	күчешле өслеге булган, өслексез башка автомобиль юллары	өслеге: күчешле, өслексез	5414
җирлекнең җирле әһәмияттәге	торак урамнары, торак пунктлар территориясендә йөрү юллары	—	16987

Җирлек территориясендә шулай ук автомобиль транспортының башка объектлары да бар:

- «Казан - Малмыж» автомобиль юлында Яңа Бөреле авылыннан көнбатышка таба автомобильгә ягулык салу станциясе;

Янгын сүндерү транспортын узу барлык биналарга һәм корылмаларга да тәэмин ителгән.

Чыпчык ав., Кече Бөреле ав. һәм Зур Бөреле торак пунктлары каты өслекле автомобиль юллары белән тәэмин ителгән, Байкал ав. каты өслекле килү юлы юк.

Җәмәгать транспорты шәһәрара һәм шәһәр яны автобус маршрутларыннан гыйбарәт:

- «Казан –Арча»;
– «Казан – Олы Әтнә – Казан».

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә автомобиль транспортын үстерү карала.

Планлаштырылган элементларын урнаштыру өчен урам-юл челтәре турында белешмәләр, аларның төп характеристикалары һәм урнашуын нигезләү 9 нчы таблицада бирелгән.

9 таблица

Объектның статусы	**Объектның исеме**	**Төп харак теристикалары**	**Җирлек чикләрендә озынлыгы, м**	**Объектны урнаштыру нигезләмәләре**
муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юллары	Автомобильная дорога «Подъезд к д. Байкал»	өслеге – асфальт-бетон; категориясе - IV	1568	торак пунктны каты өслекле килү автомобиль юлы белән тәэмин итү; муниципаль районны территориаль планлаштыру Схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру
региональ яки муниципальара әһәмиттәге автомобиль юллары	КАД төньяк участогы	өслеге – асфальт-бетон; категориясе – IВ	3363	2030 елда Татарстан Республикасы стратегиясен гамәлгә ашыру буенча чаралар планын; 2030 елга кадәр Татарстан Республикасы транспортын үстерү стратегиясе нигезләмәләрен; Татарстан Республикасы СТП нигезләмәләрен гамәлгә ашыру

Автомобиль юлларын төзегәндә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, шулай ук транспорт

магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыруы линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләрен раслау турында» 1996 елның 13 августындагы 997 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Җитештерү процессларын башкарганда, шулай ук Татарстан Республикасы территориясендә транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыруы линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләре турында» 2000 елның 15 сентябрендәге 669 номерлы карары нигезләмәләрен үтәргә, шулай ук биологик ресурслар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән проект документациясен килештерергә кирәк.

Автомобиль транспорты объектлары тарафыннан халыкка хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту өчен Биектау муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы нигезләмәләрен гамәлгә ашыру максатында юл сервисы комплексын Чыпчык ав. көнчыгышка таба урнаштыру планлаштырыла.

Әйләнә-тирә мохит торышына урнаштыру өчен планлаштырыла торган объектның җитди тискәре йогынтысы күздә тотылмый.

2.8.2. Тимер юл транспорты

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә Горький тимер юлы участогы күрсәтелде.

Җирлектә шулай ук «823 км» һәм «Чыпчык» тимер юл станцияләре урнашкан.

Проект тәкъдиме

Федераль транспорт (тимер юл, һава, диңгез, эчке су транспорты) һәм федераль әһәмияттәге автомобиль юллары өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы буенча җирлек территориясендә «Дербышки – Арча» тимер юлының гомуми файдаланудагы өченче төп тимер юл юлы төзелеше карала.

2.8.3. Торба үткәргеч транспорты

Гамәлдәге торыш

Торба үткәргеч транспорт турындагы белешмәләр әлеге өлешнең «Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» 2.9 бүлегендәге «Магистраль инженерлык коммуникацияләре» пунктында күрсәтелгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә торба үткәргеч транспортын үстерү каралмаган.

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү

2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре

Гамәлдәге торыш

Җирлек территориясендә түбәндәге магистраль инженерлык коммуникацияләре күрсәтелгән:

- магистраль торба үткәргечләр (газүткәргеч);
- 500 кВ, 110 кВ, 10 кВ көчәнешле электр үткәргечләренең һава линияләре;
- элемтә линияләре.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә магистраль инженерлык коммуникацияләрен урнаштыру планлаштырылмый.

2.9.2. Электр белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Торак пунктларны һәм җитештерү объектларын электр белән тәэмин итү 0,4 кВ көчәнешле электр үткәргеч һава линияләре белән гамәлгә ашырыла. Электр киеренкелеген киметү һәм аны бүлү 6-10/0,4 кВ трансформатор электр подстанцияләре белән тәэмин ителә.

Чыпчык ав. көньякта 110/10 кВ «Чыпчык» электр станциясе урнашкан.

Биналарның һәм корылмаларның электр энергиясе белән тәэмин ителеш дәрәҗәсе 100 % тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Торак фондының 25,17 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 881 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, арттырган исәп буенча елына 836950 кВт/сәг тигез булган электр куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелгән территорияләрдә 0,4 кВ электр үткәргеч һава линияләренең якынча суммар озынлыгы 6,29 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелгән территорияләрне үзәкләштерелгән электр белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен 6-10 кВ электр үткәргече һава линияләрен һәм 6-10/0,4 трансформатор электр подстанцияләрен төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары алдагы проектлаштыру стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.3. Газ белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Авыл җирлегенең барлык торак пунктларында үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү, торак һәм иҗтимагый биналарның газ белән тәэмин ителеше 100 %ка тигез.

Проект тәкъдиме

Торак фондының 25,17 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 881 кешегә артуы ихтималы булганлыктан газ куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла, эреләткән исәп буенча елына 193820 куб. м га тигез.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә газ бүлү челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 12,58 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрне үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен урта басымлы газ бүлү челтәрләрен һәм газ көйләү пунктларын төзү таләп ителә. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.4. Су белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Авыл җирлеге территориясендә су белән тәэмин итү җир асты чыганакларыннан - скважина су алу җайланмаларыннан гамәлгә ашырыла.

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның тәэмин ителеш

дәрәҗәсе:

– Чыпчык ав.: 70%;

– Кече Бөреле ав.: 0%;

– Зур Бөреле ав.: 0%;

– Байкал ав.: 0%.

Шәхси скважиналар биналарны һәм корылмаларны су белән тәэмин итүнең альтернатив чарасы булып тора.

Җирлекне үзәкләштерелгән хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү чыганаклары булып торалар:

– Чыпчык ав. үзәк өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге: 10 куб. м /сәг);

– Чыпчык ав. көнчыгыш өлешендә су җыю скважинасы (егәрлеге: 10 куб. м /сәг).

– Чыпчык ав. көньякка таба су җыю скважинасы (егәрлеге турында белешмә юк).

Әлеге объектларның урыны һәм характеристикасы Биектау муниципаль районының территориаль планлаштыру Схемасы материаллары һәм җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

СП 31.13330.2021 "Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.04.02-84» нигезендә авыл җирлеге халкы өчен хуҗалык-эчә торган ихтыяҗларга норматив су куллану елына 160,31 мең куб. м тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Чыпчык авыл җирлеге халкына күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту өчен, барлык торак пунктларда биналарның һәм корылмаларның су белән тәэмин ителеш дәрәҗәсен 100 %ка кадәр җиткерү зарур, моның өчен барлык торак пунктларда якынча 4,72 км суммар озынлыктагы суүткәргеч челтәрләр төзү таләп ителә.

Моннан тыш, Кече Бөреле ав., Зур Бөреле ав. һәм Байкал ав. үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасын оештыру өчен, су алу корылмалары төзергә кирәк, аларның урыны һәм характеристикалары территорияне планлаштыру документларын әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Торак фондының 25,17 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 881 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, хуҗалык-эчәргә ихтыяҗлары өчен тәүлеклек уртача (бер елга) су куллану күрсәткечләрен арттыру күздә тотыла, эреләткән исәп буенча елына 64,31 мең куб. м тигез.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә су үткәрү челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 6,29 км тәшкил итә.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрне үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы белән тәэмин итү өчен сәгатенә 7,34 куб. м тәшкил итә торган суммар якынча егәрлекле су белән тәэмин итүнең өстәмә чыганакларын төзү таләп ителә. Әлеге объектларның саны, урнашу урыны һәм характеристикалары проектлаштыруның алдагы стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.5. Су чыгару

Гамәлдәге торыш

Торак пунктлар буенча үзәкләштерелгән су чыгару системалары биналарның

һәм корылмаларның тәэмин ителеш дәрәҗәсе:

- Чыпчык ав.: 50 %;
- Кече Бөреле ав.: 0 %;
- Зур Бөреле ав.: 0 %;
- Байкал ав.: 0 %.

Канализация челтәрләре белән тәэмин ителмәгән территорияләрдә су чыгару агып төшүче суларны чистарта торган индивидуаль станцияләр яисә калдыкларны туплаучы савыт ярдәмендә башкарыла.

Чыпчык авыл җирлегенең су чыгару системасында кулланыла торган чистарту корылмалары турында белешмәләр юк.

Проект тәкъдиме

Чыпчык авыл җирлегендә Биектау муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы белән каралган:

- Чыпчык авылында (проект куәте 485 м3/көн.) һәм Зур Бөреле авылында (проект куәте 75 м3/көн.) биологик чистарту корылмалары төзү;
- Чыпчык һәм Зур Бөреле авылларында канализация насос станциясе төзү.

Планлаштырылган чистарту корылмаларының урнашуын су саклау зоналары һәм җир өстендәге су объектларының яр буе саклау полосалары режимнарын, шулай ук «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле режимын исәпкә алып билгеләргә кирәк.

Торак фондының 25,17 мең кв. м торакка һәм даими халык санының якынча 881 кешегә артуы ихтималы булганлыктан, мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә үзәкләштерелгән су чыгару системасын төзергә кирәк.

Мөмкин булган торак төзелешенә бүлеп бирелә торган территорияләрдә канализация челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 6,29 км тәшкил итә, чистарту корылмаларының таләп ителә торган куәте - тәүлегенә 0,18 мең куб. м. Әлеге объектларның урыны һәм характеристикалары проектлаштыруның алдагы стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Җирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда, торак пунктлар территорияләрен алар үскән саен үзәкләштерелгән су чыгару системасы белән этаплап тәэмин итү мөмкинлеге күздә тотыла. Үзәкләштерелгән су чыгару системасын формалаштыру буенча планлаштыру чаралары проектлаштыруның алдагы стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү

Гамәлдәге торыш

Җирлектә үзәкләштерелгән җылылык белән тәэмин итү юк. Биналарны җылыту ягулыкның төрле төрләрендә эшләүче индивидуаль җылыту системалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Җылылык белән үзәкләштерелгән тәэмин итү системасын үстерү каралмаган.

2.9.7. Элемтә

Гамәлдәге торыш

Телефон һәм кәрәзле элемтә, эфир һәм цифрлы тапшырулар, Интернет һәркемгә мөмкин.

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән антенналы-мачта корылмаларына һәм башка элемтә объектларына Чыпкыч ав. көньякка таба кәрәзле элемтәнең база станциясе керә.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә элемтә объектларын урнаштыру генераль план белән каралмаган.

2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру

Гамәлдәге торыш

Җирлектә каты коммуналь калдыкларны туплауның якынча норматив күләме елына 2416 куб.метр тәшкил итә, сыек коммуналь калдыкларны – елга 4392 куб.м. Каты һәм сыек коммуналь калдыкларның фактик күләме турында мәгълүматлар юк.

Территориаль схема буенча Татарстан Республикасы территориясендә калдыклар белән эш итү өлкәсендә төбәк операторының 2 эшчәнлек зонасы аерыла: «Көнчыгыш» һәм «Көнбатыш». Чепчуг авыл җирлеге төбәк операторы эшчәнлегенең "Көнбатыш" зонасына керә

Каты коммуналь калдыкларны оешкан төстә чыгару Кече Бөреле ав. көньякка таба урнашкан полигонга гамәлгә ашырыла.

Проект тәкъдиме

Калдыклар, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә, Татарстан Республикасы Территориаль схемасы нигезләмәләре нигезендә, калдыкларны алып чыгу, Кече Бөреле ав. көньякка таба полигонга, алга таба Арча муниципаль районында муниципальара тармак комплексына транспортировкалау белән оештырылырга тиеш.

3. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕ

Россия Федерациясе Җир кодексының 84 маддәсе нигезендә торак пунктларның чикләрен билгеләү, үзгәртү Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарына ярашлы рәвештә башкарыла.

«Җирләрне яки җир кишәрлекләрен бер категориядән икенчесенә күчерү турында» 2004 елның 21 декабрендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясындагы 1 өлешенә (алга таба - күчерү турында Закон) ярашлы рәвештә торак пунктларның чикләрен билгеләү яки үзгәртү, шулай ук җир кишәрлекләрен торак пунктлар чикләренә кертү яки торак пунктлар чикләреннән җир кишәрлекләрен чыгару торак пунктлар җирләрен яки мондый җирләр составындагы җир кишәрлекләрен башка категориягә яисә мондый җирләр составындагы җирләрне яки җир кишәрлекләрен башка категориядән торак пунктлар җирләренә күчерү булып тора.

Шулай итеп, федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2010 елның 16 июнендәге 14-4692-ГЕ номерлы хаты нигезендә, әгәр муниципаль берәмлекнең генераль планын раслау процедурасы бозылмаса, генераль планны раслау турындагы акт җирләрне яки җир кишәрлекләрен күчерү турындагы акт булып тора.

Чыпчык, Кече Бөреле, Зур Бөреле, Байкал авылларының чикләре Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге Советының 15.09.2021 ел, №108 карары белән расланган Чыпчык авыл җирлегенең генераль

планы белән билгеләнгән.

Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү проекты Чыпчык, Кече Бөреле, Зур Бөреле, Байкал авыллары чикләрен үзгәртүне күздә тота.

Генераль планга үзгәрешләр кертү проектында каралган Чыпчык авыл җирлеге составына керә торган торак пунктларның чикләрен үзгәртү буенча чаралар исемлеге 3.3 таблицада күрсәтелгән.

3.1 таблица

Чыпчык авыл җирлеге составына кергән торак пунктлар чикләренә кертелә торган, торак пунктлар чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре исемлеге

Җир кишәрлегенең кадастр номеры	Җирләр категориясе	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Кадастр буенча җир кишәрлеге мәйданы, га	Чыгарылучы/ кертелүче җир кишәрлеге мәйданы, га	Планлаштырылган категория	Рөхсәт ителгән файдалануның планлаштырылган төре *	Җир кишәрлекләрен чыгару/кертү өчен нигез
Чыпчык ав.							
Чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180102 КК өлеше	-	-	-	0,0368	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Чыгаруга барлыгы				0,0368			
Кертелә торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180102:218 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0510	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:180102 КК өлеше	-	-	-	0,0077	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182001 КК өлеше	-	-	-	0,0006	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Кертелүгә барлыгы				0,0593			
Зур Бөреле ав.							
Чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180302 КК өлеше	-	-	-	0,0119	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182005 КК өлеше	-	-	-	0,0057	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы

16:16:180301 КК өлеше	-	-	-	0,0128	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:181301:1 ЗУ өлеше (ЕЗП 16:16:000000:267	-	-	-	0,0302	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы файдалануы	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
Чыгаруга барлыгы				0,0606			
Кертелә торган җир кишәрлекләре							
1. Торак пункт чикләрен корректировкалау							
16:16:180302:13 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару	-	0,0228	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:182005 КК өлеше	-	-	-	0,0138	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:182004 КК өлеше	-	-	-	0,0015	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:180301 КК өлеше	-	-	-	0,0020	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Торак пункт чигенең бердәм архитектура-планлаштыру структурасы
16:16:180302:22 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0100	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:180301:211 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару	-	0,0159	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
16:16:000000:10226 ЗУ өлеше	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	-	0,0071	Торак пунктлар җирләре	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен	Җир кишәрлегенең т.п. чиге белән кисешүе
Кертелүгә барлыгы				0,0731			
Чыгарылуга барлыгы				**0,0974**			
Кертелүгә барлыгы				**0,1324**			

* «Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте боерыгына (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) нигезендә

Таблица 3.2

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлеге составына керүче торак пунктларның чикләрен билгеләү буенча тәкъдимнәр, га

№ т/б	Җирлек составына кергән торак пунктларның чикләрен билгеләү юнәлешләре	Чыпчык ав.	Кече Бөреле ав.	Зур Бөреле ав.	Байкал ав.
1	**Торак пункт территориясенең хәзерге чиге чикләрендәге җирләр**	191,1360	39,4342	61,3547	16,2098
2	**Торак пункт чикләреннән чыгару өчен тәкъдим ителгән җирләр**				
2.1	Торак пунктларның кадастр исәбенә куелган җирләре	-	-	-	-
2.2	Кадастр исәбенә куелган авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	-	-	-	-
2.3	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космос эшчәнлеген тәэмин итү өчен җирләр, оборона җирләре, иминлек һәм кадастр исәбенә куелган башка махсус билгеләнештәге җирләр	-	-	-	-
2.4	Билгесез категорияле җирләр белән кадастр исәбенә куелган җирләр	-	-	0,0302	-
2.5	Кадастр исәбенә куелмаган җирләр	0,0368	-	0,0304	-
3	**Торак пунктның проект чикләренә кертү өчен тәкъдим ителгән җирләр**				
3.1	Торак пунктларның кадастр исәбенә куелган җирләре	0,0510	-	0,0558	-
3.2	Кадастр исәбенә куелган авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	-	-	-	-
3.3	Сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космос эшчәнлеген тәэмин итү өчен җирләр, оборона җирләре, иминлек һәм кадастр исәбенә куелган башка махсус билгеләнештәге җирләр	-	-	-	-
3.4	Билгесез категорияле җирләр белән кадастр исәбенә куелган җирләр	-	-	-	-
3.5	Кадастр исәбенә куелмаган җирләр	0,0083	-	0,0173	-
4	**Торак пунктларның проект чикләрен формалаштыру**				
4.1	Торак пунктның проект чикләре чикләрендәге җирләр	191,1585	39,4342	61,3672	16,2098
4.2	Торак пункт территориясенең хәзерге чиге чикләрендәге җирләр	191,1360	39,4342	61,3547	16,2098
4.3	Проект чикләреннән чыгару өчен тәкъдим ителгән һәм торак пунктларны җирләргә күчерүне таләп итүче җирләр	0,0368	-	0,0606	-
4.4	Проект чикләренә кертү өчен тәкъдим ителгән һәм торак пунктларны җирләргә күчерүне таләп итүче җирләр	0,0593	-	0,0731	-

3.3 таблица

Чыпчык авыл җирлеге составына кергән торак пунктларның чикләрен билгеләү чаралары исемлеге

№ т/б	Җирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Чара төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлеге		Чараның чыганагы (документ исеме)
					Гамәлдәге	Өстәмә	
1	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чикләреннән төшереп калдыру, «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	0,0368	-	Чыпчык АЖ Генераль планы
2	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чигенә кертү, «торак пунктлар җирләре» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	-	0,0083	Чыпчык АЖ Генераль планы
3	Чыпчык ав.	торак пункт территориясе	җирләрнең категориясен үзгәртмичә генә «торак пунктлар җирләре» җирләре категорияләре булган җир кишәрлегенең бер өлешен торак пункт чигенә кертү	га	-	0,0510	Чыпчык АЖ Генераль планы
4	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чикләреннән төшереп калдыру, «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	0,0304	-	Чыпчык АЖ Генераль планы
5	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	билгеләнмәгән җирләр категориясе булган җир кишәрлегенең бер өлешенең торак пункты чигеннән чыгару һәм «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясен билгеләү	га	0,0302	-	Чыпчык АЖ Генераль планы

№ т/б	Җирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Чара төре	Үлчәү берәмлеге	Егәрлеге		Чараның чыганагы (документ исеме)
					Гамәлдәге	Өстәмә	
6	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	җирләрнең категориясен үзгәртмичә генә «торак пунктлар җирләре» җирләре категорияләре булган җир кишәрлегенең бер өлешен торак пункт чигенә кертү	га	-	0,0558	Чыпчык АҖ Генераль планы
7	Зур Бөреле ав.	торак пункт территориясе	кадастр исәбенә куелмаган җирләрне торак пункт чигенә кертү, «торак пунктлар җирләре» категориясен билгеләп, кадастр исәбенә кую	га	-	0,0173	Чыпчык АҖ Генераль планы

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ

Мәдәни мирас объектлары, шулай ук мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия булган объектлар Чыпчык авыл җирлеге территориясендә юк.

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә ике ачыкланган мәдәни мирас объекты бар:

- 1944 елның 11 февралендә хәрби самолетларны фронтка куганда һәлак булган очучылар Д. Я. Лобинцев, И. К. Лопатин, А. Я. Пашковның туганнар каберлеге;
- Чыпчык кабер ташлары (археология һәйкәле).

5. МАХСУС САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР

Чыпчык авыл җирлеге территориясендә түбәндәге махсус сакланучы табигать территорияләре тәкъдим ителде:

- «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле

Татарстан АССР Министрлар Советының 10.01.1978 елның 25 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 29.12.2005 елның 644 номерлы карары белән аеруча саклана торган табигый территорияләргә кертелгән; Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән табигать һәйкәлен аеруча саклау режимы кертелгән; билгеләнгән чикләр турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында тапшырылган.

6. УРМАН ФОНДЫНА КЕРТЕЛГӘН ТЕРРИТОРИЯЛӘР, УРМАНЧЫЛЫКЛАР ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман фонды җирләренә керәләр:

-урман җирләре – урманнар урнашкан җирләр һәм урманнарны торгызу өчен билгеләнгән җирләр (киселүләр, янган җирләр, сирәк урыннар, яланнар һәм башкалар);

- урман булмаган җирләр – урманнарны үзләштерү өчен кирәкле җирләр (бушлыклар, юллар, һәм башкалар), һәм куллану өчен уңайсыз җирләр (сазлыклар, ташлы урыннар һәм башкалар).

Россия Федерациясе Җир кодексына ярашлы рәвештә, урман фонды җирләренә урман җирләре һәм урман булмаган җирләр керә, аларның составы урман законнары белән билгеләнә.

Чыпчык авыл җирлеге чикләрендә урман фонды җирләре 493,0856 га территорияне биләп тора, бу авыл җирлегенең барлык мәйданының якынча 11% тәшкил итә.

Чыпчык авыл җирлеге территориясе Татарстан Республикасы Шәһәр яны урманчылыгының Иске Казан участок урманчылыгы чикләрендә урнашкан.

Җирлек территориясендә урман фондына керми торган урман җирләре һәм урман утыртмалары (агач-куаклык үсемлекләре). Бу урман утыртмалары авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдә, сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләрдә, оборона, иминлек җирләрендә һәм башка махсус билгеләнештәге җирләрдә урнашкан.

7. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР

7.1 таблица

№ т/б	Күрсәткечнең исеме	Үлчәү берәмлеге	Гамәлдәге торыш	Хисап срогы (2045 ел)
1.	**Халык**			
1.1	Халык саны	кеше	2196	3077
2	**Торак фонд**			
2.1	Торак фонд	мең кв.м	45,7	70,87
2.3	Яңа торак төзелеше	мең кв.м	-	25,17

7.2 таблица

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Чепчуг авыл җирлеге территориясеннән файдалану балансы

№ т/б	Территория исеме	Гамәлдәге торыш		Хисап срогы (2045 ел)	
		га	%	га	%
Авыл җирлеге территориясенең гомуми мәйданы, шул исәптән:		4459,0200	100	4459,0200	100
1	Торак пунктларның территорияләре, ш.ис.:	308,1347	6,91	308,1697	6,91
1.1	Чыпчык ав.	191,136	4,29	191,1585	4,29
1.2	Кече Бөреле ав.	39,4342	0,88	39,4342	0,88
1.3	Зур Бөреле ав.	61,3547	1,38	61,3672	1,38
1.4	Байкал ав.	16,2098	0,36	16,2098	0,36
2	Җитештерү зоналары, инженер һәм транспорт инфраструктура сы зоналары, шул исәптән:	276,8775	6,21	366,9119	8,23
2.1	- транспорт инфраструктурасы зонасы	156,1318	3,50	156,1318	3,50
2.2	- инженерлык инфраструктурасы зонасы	2,469	0,05537	2,469	0,05537
2.3	- җитештерү зонасы	118,2767	2,653	208,3111	4,672
3	Авыл хуҗалыгы файдалануы зонасы, шул исәптән:	3095,0933	69,41	3005,0239	67,39
3.1	- авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	3052,6925	68,46	2962,6231[1]	66,44
3.2	- авыл хуҗалыгы предприятие ләре җитештерү зонасы	42,4008	0,95	42,4008	0,95
4	Урманнар зонасы	591,3094	13,26	591,3094	13,26
5	Махсус билгеләнешле зоналар, ш.ис.:	14,8059	0,332	14,8059	0,332
5.1	- зиратлар зонасы	5,8582	0,131	5,8582	0,131
5.2	- калдыкларны туплау һәм күмү зонасы	8,9477	0,20067	8,9477	0,20067
6	Акваторияләр зонасы	34,0447	0,76	34,0447	0,76
7	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	135,2013	3,03	135,2013	3,03
8	Коммуналь-склад зонасы	3,4532	0,0774	3,4532	0,07744
9	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зона	0,1	0,0022	0,1	0,00224

[1]авыл хуҗалыгы җирләре зонасының кимүе «Казып алу сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары» 2.3.2 бүлегенә ярашлы рәвештә чыгару сәнәгате объектларын урнаштыру белән бәйле.

8. КУШЫМТАЛАР

1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының 28.12.2023 ел, №1981 карары.

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЕ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

от 28.12.2023 № 1981

О разработке Генерального плана муниципального образования «Чепчуговское сельское поселение Высокогорского муниципального района Республики Татарстан»

В соответствии со статьями 31, 32 Градостроительного кодекса Российской Федерации, статьями 14, 15 Федерального закона от 16 октября 2003 года № 131- ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», на основании обращений заинтересованных, лиц, в связи с необходимостью приведения Генерального плана в соответствие требованиям действующего законодательства, Исполнительный комитет Высокогорского муниципального района Республики Татарстан, ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Приступить к разработке проекта Генерального плана муниципального образования «Чепчуговского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан».
2. Опубликовать (обнародовать) настоящее постановление на официальном сайте Высокогорского муниципального района Республики Татарстан в информационно-телекоммуникационной сети Интернет по веб-адресу: http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/ и на «Официальном портале правовой информации Республики Татарстан» по веб-адресу: http://pravo.tatarstan.ru.
3. Установить, что настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования.
4. Контроль исполнения настоящего постановления возложить на начальника отдела строительства, архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Хисамутдинова Р.Ш.

Руководитель Шайдуллин Д.Ф.

1 нче кушымта

«Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды»
дәүләт бюджет учреждениесе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧЫПЧЫК АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ
(үзгәрешләр кертү)

Генераль план проектын нигезләү буенча материаллар
Әйләнә-тирә мохитне саклау
һәм территорияне инженерлык әзерләү чаралары,
гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы
гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге

Аңлатма язуы

Казан 2024

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Чыпчык авыл җирлеге Генераль планының
(үзгәрешләр кертү)

ПРОЕКТ СОСТАВЫ

№ т/б	Исеме	бит/битләр №
1 том Генераль план		
	Текст материаллары	
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмә	24
	График материаллар	
2	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы М1:10000	1/1
3	Торак пунктлар чикләре картасы (шул исәптән төзелгән торак пунктлар чикләре) М1:10000	2/1
4	Функциональ зоналар картасы М1:10000	3/1
	Кушымта	
5	Торак пунктлар чикләре турында белешмәләр	29
2 том Генераль планны нигезләү материаллары		
	Текст материаллары	
1	Аңлатма язуы	36
2	Әйләнә-тирә мохитне саклау һәм территорияне инженерлык әзерләү чаралары, гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге. Аңлатма язуы	175
	График материаллары	
3	Территорияне хәзерге заманда файдалану картасы М1:10000	1/1
4	Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр, гражданнар оборонасы чаралары килеп чыгу куркынычына дучар территорияләр картасы М1:10000	2/1
5	Инженерлык инфраструктурасы картасы М1:10000	3/1
6	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (гамәлдәге торыш) М1:10000	4/1
7	Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы (проект тәкъдиме) М1:10000	5/1

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ .... ОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

1. ПРИРОДНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРРИТОРИИ 9

1.1 Рельеф һәм геоморфология 9

1.2 Геологик төзелеш 9

1.3 Тектоника һәм сейсмиклык 9

1.4 Файдалы казылмалар .... **Ошибка! Закладка не определена.**

1.5 Гидрогеологик шартлар 14

1.6 Өске сулар .... **Ошибка! Закладка не определена.**

1.7 Климат характеристикасы 15

1.8 Ландшафтлар, туфрак өслеге, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы**Ошибка! Закладка не определена.**

2. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТКӘ ГАМӘЛДӘГЕ ҺӘМ ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН ОБЪЕКТЛАРНЫҢ ТИСКӘРЕ ЙОГЫНТЫСЫН БӘЯЛӘҮОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.

2.1 Атмосфера һавасына тискәре йогынтыны бәяләү**Ошибка! Закладка не определена.**

2.2 Су ресурсларына тискәре йогынтыны бәяләү **Ошибка! Закладка не определена.**

2.3 Җир ресурсларына тискәре йогынтыны бәяләү 30

2.4 Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү 31

2.5 Акустика режимы. Радиация-гигиена торышы һәм электромагнит нурланышлары 31

2.6 Территорияне яшелләндерүгә тискәре йогынтыны бәяләү 32

2.7 Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясына тискәре йогынтыны бәяләү 33

2.8 Халык сәламәтлеге өчен куркынычны бәяләү 33

3. УРМАН ФОНДЫ ҖИРЛӘРЕ 34

4.ФАЙДАЛЫ КАЗЫЛМАЛАР ЯТМАЛАРЫ, ҖИР АСТЫ ЯТМАЛАРЫ УЧАСТОКЛАРЫ, ТАУ КИСЕМТӘЛӘРЕ 36

5. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГАТЬ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕ 39

6. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР ҺӘМ БАШКА ЧИКЛӘҮЛӘР ЗОНАЛАРЫ 40

6.1 Җитештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары**Ошибка! Закладка не определена.**

6.2Автомобиль юлларының юл яны полосалары, тимер юлларның санитар өзеклеге һәм саклау зонасы, аэродром яны территориясе, АЗСтан минималь ераклыклар 49

6.3 Магистраль яки сәнәгать үткәргечләренә (газ үткәргечләре, нефть үткәргечләре һәм нефть продуктлары үткәргечләре, аммиак үткәргечләре) һәм углеводород чимал чыгару һәм әзерләү объектларына кадәр минималь ераклык зоналары 56

6.4Торба үткәргечләрнең (газ үткәргечләре, нефть үткәргечләре һәм нефть продуктлары үткәргечләре, аммиак үткәргечләре)саклау зоналары 59

6.5 6кВ һәм аннан да күбрәк көчәнешле электр тапшыру һава линияләренең саклау зоналары 64

6.6 Элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау зонасы 69

6.7 Капиталь төзелеш объекты булган тапшыручы радиотехник объектның чикләү зонасы 70

6.8 Җылылык челтәрләренең саклау зонасы....... **Ошибка! Закладка не определена.**

6.9 Су саклау зоналары, яр буе саклау полосалары һәм яр буе полосалары, балык хуҗалыгы тыюлык зоналары 72

6.10 Су басу һәм су басу зоналары 77

6.11 Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары 77
6.12 Дәвалау-сәламәтләндерү җирлекләрен, курортларны һәм табигый дәвалау ресурсларын санитар (тау-санитар) саклау округларыОшибка! Закладка не определена.
6.13 Сакланган объектлар зоналары, саклана торган хәрби объектлар зоналары, хәрби объектларның саклау зоналары 81
6.14Әйләнә-тирә мохит торышын күзәтү стационар пунктларының саклау зоналары, дәүләт геодезия челтәренең геодезия пунктларының, дәүләт нивелир челтәренең нивелир пунктларының һәм дәүләт гравиметрия челтәренең гравиметрия пунктларының саклау зоналары...... Ошибка! Закладка не определена.
6.15 Аеруча саклана торган табигый территорияләрнең (дәүләт табигать тыюлыгы, милли парк, табигать паркы, табигать һәйкәле) саклау зоналары............ 82
6.16 Саклау зоналары, мәдәни мирас объектларын яклау зоналары 83

7. ТЕРРИТОРИЯНЕ ТОТРЫКЛЫ ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫОШИБКА! ЗАКЛАДКА НЕ ОПРЕДЕЛЕНА.
7.1 Атмосфера һавасын саклау чаралары.. 85
7.2 Җир өстендәге һәм җир астындагы суларны саклау һәм рациональ куллану буенча чаралар.. **Ошибка! Закладка не определена.**
7.3 Җир ресурсларын саклау һәм рациональ куллану буенча чаралар**Ошибка! Закладка не определена.**
7.4 Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын оптимальләштерү буенча чаралар .... **Ошибка! Закладка не определена.**
7.5 Халыкны физик йогынты факторларыннан саклау буенча чаралар**Ошибка! Закладка не определена.**
7.6 Объектларны җитештерүне һәм урнаштыруны оптимальләштерү буенча чаралар... 110
7.7 Территорияне кулалануның аерым шартлары булган зоналарны оештыру һәм аларны куллану режимын үтәү буенча чаралар... **Ошибка! Закладка не определена.**
7.8 Махсус саклана торган табигый территорияләрне саклау буенча чаралар **Ошибка! Закладка не определена.**
7.9 Территориянең табигый-экологик каркасын формалаштыру буенча чаралар**Ошибка! Закладка не определена.**
7.10 Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясын саклау буенча чаралар 118
7.11 Территориянең һәм халык сәламәтлегенең санитар-эпидемиологик тискәре йогынтысын оптимальләштерү буенча чаралар... **Ошибка! Закладка не определена.**

8. ТЕРРИТОРИЯНЕ ИНЖЕНЕРЛЫК ӘЗЕРЛӘҮ ЧАРАЛАРЫ 120

9.ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ЧАРАЛАРЫ, ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ 125

10. ФАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДӘБИЯТ ИСЕМЛЕГЕ.. 149

КУШЫМТАЛАР.. 158

КЕРЕШ

Проектта планлаштырылган объектларның әйләнә-тирәлеккә мөмкин булган тискәре йогынтысына кагылышлы өлештә Биектау муниципаль районы Чыпчык авыл җирлегенең генераль планына үзгәрешләр кертү каралган:

- комбикорм заводын урнаштыру өчен, 16:16:182003:330 кадастр номерлы җир кишәрлеген «авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр» категориясеннән «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, мәгълүмат җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр» категориясенә күчерү.

1. ТЕРРИТОРИЯНЕҢ ТАБИГАТЕ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

1.1 Рельеф һәм геоморфология

Геоморфологик яктан җирлек территориясе Түбән Мишә калкулыгы районы чикләрендә, Татарстан Республикасының Көнбатыш Кама алды суббореаль җиде гумидлы ландшафт зонасында, Казанка елгасы - Идел елгасының сул кушылдыгы бассейнында урнашкан.

Рельеф елга үзәннәре, балкалар һәм ерымнар белән бүленгән тигезлектән гыйбарәт.

Җирлектә биеклекләрнең абсолют билгеләре 60-160 м БСВ чикләрендә тирбәлә. Иң югары билгеләр торак пунктның төньяк өлешендә күзәтелә. Иң кечкенәләре җир өсте су объектлары кисеменә туры килә.

1.2 Геологик төзелеше

«А. П. Карпинский исемендәге Бөтенроссия фәнни-тикшеренү Геология институты» ФДБУ тарафыннан әзерләнгән Татарстан Республикасының геологик картасына нигезендә, 01.09.2019 ел торышы буенча, каралган территориянең геологик төзелешендә катнашалар:

- балчыклар, мергельләр, известьташлар, доломитлар, алевролитлар, комташлар, конгломератлар, таш тоз, гипслар, ангидритлардан торган Пермь системасының (P2kz2) югары бүлегенең казан ярусы өске өстәмә ярусы утырмалары;
- балчыклар, известьташлар, доломитлар, мергельләр, алевролитлар, комлыклардан торган Пермь системасының (P2ur) югары бүлегенең татар ярусының түбән өстәмә ярусының Уржум горизонты утырмалары;
- соры балчыклардан, чуерташлыклар (карламан, кумурлин, зилим-Васильев, аккулаев, воеводин катламнары), тирәнәйтелгән үзәннәрдә (I-II-чебеньков катламнары) чуерташлыклар, комнар, балчык, конгломератлардан торган акчагыль ярусы неоген системасы плиоцены (N2a) утырмалары.

1.3 Тектоника һәм сейсмиклык

ТР тектоник районлаштыру схемасына ярашлы (Войтович Д.Е., 2001), каралган территория Көнчыгыш Европа платформасының Идел-Урал антеклизының үзәк өлешендә урнашкан. Казан сейсмоген зонасында максималь магнитудасы 5.5. Чыпчык авыл җирлеге территориясе янында Әлки-Пичкас тирәнлек ярыгы уза, якында Зеленодольск төбәк ярыгы уза.

В картасы нигезендә (В –сейсмик куркынычлылык дәрәҗәсе 5% тигез) СП 14.13330.2018 «Кагыйдәләр җыентыгы. Сейсмик районнарда төзелеш. СНиП II-7-81 актуальләштерелгән редакциясе», РФ Төзелеш Министрлыгының 24.05.2018 309/пр номерлы боерыгы белән расланган (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба СП 14.13330.2018), каралган территория MSK-64 шкаласы буенча җир тетрәүләр интенсивлыгы 5 баллы зонага карый, Россия Федерациясе территориясен гомуми сейсмик районлаштыру ОСР-2015 С картасы (1%) нигезендә, торак пункт территориясе 6 баллы җир тетрәүләр интенсивлыгы булган зонага карый.

Татарстан Республикасы территориясен сейсмик районлаштыру картасы буенча инженер-геологик шартларны исәпкә алып (М 1:500 000), каралган территориянең сейсмик баллылыгы 6-7 балл тәшкил итә.

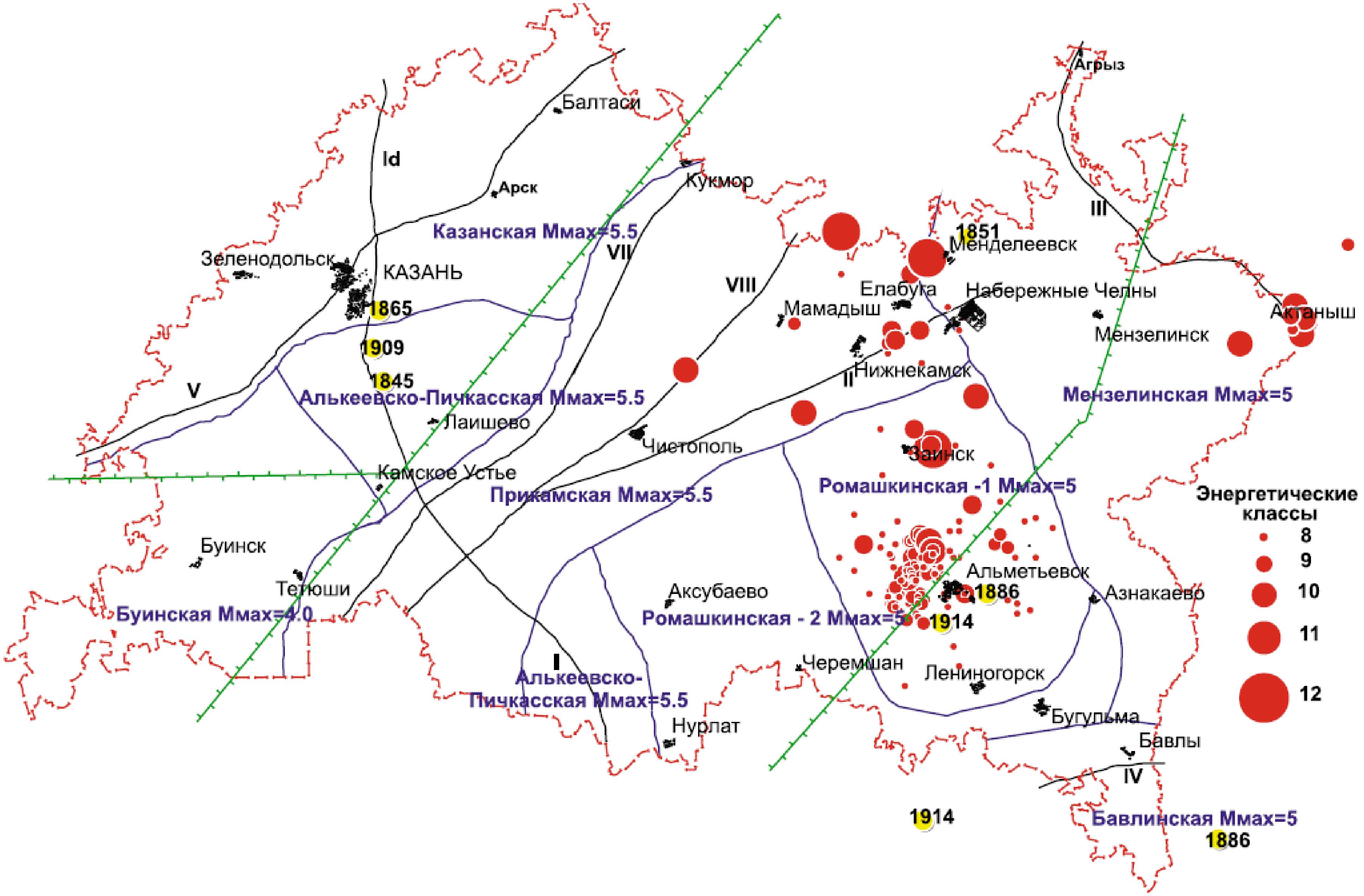

1.3.1 рәсем. Татарстан Республикасының тарихи (1845 елдан) һәм хәзерге (1982-2003 еллар) җир тетрәүләренең төп ярыклары һәм эпицентрлары картасы. М 1:500000 ((Мирзоев К.М., Степанов В.П., Гатиятуллин Р.Н.) [4]

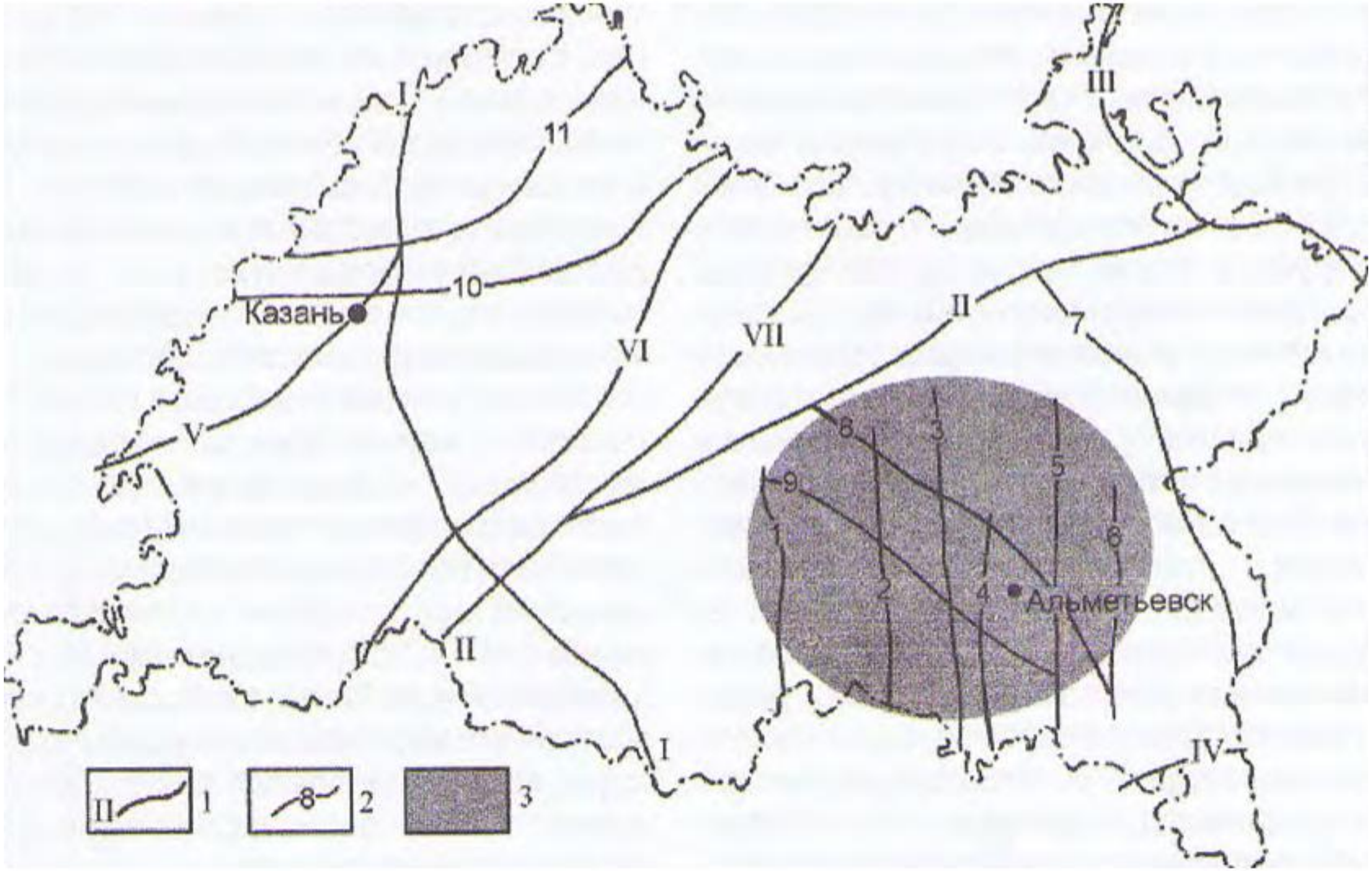

1.3.2 рәсем. Степанов В.П. һ.б. буенча сейсмоактив ярыклар[5]

Тирән ярыклар: I –Әлки-Пичкас; II – Кама алды; III – Төп Удмурт; IV – Исаклинск- Баулы-Серафимов; V – Алатыр-Казан-Арча; VI – Ульяновск-Ижевск-Пермь; VII – Дигитлин-Можга;

Төбәк ярыклары: аңа Ромашкино ятмасы караган 1-Баганин; 2- Кузайкино; 3 – Алтунино-Шунакск; 4 – Миннебай; 5 – Сулюко-Шига; 6 – Нуркәй-Саклау; 7 – Шалты-Азнакай; 8 – Зәй; 9 – Кичү; 10 – Казан; 11 – Зеленодольск сейсмоактив районы;

.

1.4 Файдалы казылмалар

«Россия федераль геология фонды " ФДБУ сайтында бастырылган файдалы казылмалар яткан урыннарның цифрлаштырылган чикләре картасына ярашлы һәм Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының геологик мәгълүмат фондында булган мәгълүматлар буенча, җирлек территориясендә урнашкан:

– «Винебергер Куркачи» ҖЧҖнә ТОТ ФСК 01245 ТЭ лицензиясе нигезендә Коркачык торак пунктыннан 1,5 км көньяктарак файдалы казылмалар табу һәм чыгару өчен файдалануга тапшырылган Коркачык кирпеч балчыгы ятмасы, (ИНН 1616021049). лицензиянең тәмамлану срогы: 01.12.2050 ел. Хәзерге вакытта ятма файдаланыла;

– Казанка елгасының уң ярында, Чыпчык авылыннан 1 км төньяктарак, файдалы казылмалар табу һәм чыгару өчен ТАТ ВСК 01250 ТЭ лицензиясе нигезендә "Нерудресурс" ҖЧҖ (ИНН 1616016786) файдалануга бирелгән «Чепчуговское-II» известьташ ятмасы. Лицензиянең гамәлдә булу вакыты 01.12.2043. Хәзерге вакытта ятма файдаланыла;

–"Чепчуговское 3" известьташ ятмасы, Чыпчык авылыннан 0,5 км төньяктарак геологик өйрәнү, разведка һәм файдалы казылмалар чыгару өчен ТАТ ВСК 02752 ТР лицензиясе нигезендә “Агроальянс” ҖЧҖ (ИНН 1638007640) файдалануга бирелгән. Лицензиянең гамәлдә булу вакыты 31.12.2040. Хәзерге вакытта ятма файдаланыла;

– Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының «Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган Татарстан Республикасы буенча җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә 1 нче өстәмәне раслау турында” 11.11.2021 №1226-п боерыгы белән Җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә кертелгән "Северо-Чепчуговское" җир асты участогы (файдалы казылма – ком). Хәзерге вакытта ятма файдаланылмый;

–Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының «Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган Татарстан Республикасы буенча җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә 1 нче өстәмәне раслау турында” 11.11.2021 №1226-п боерыгы белән Җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә кертелгән "Сидорово-Пустошское" керамзит балчыгы ятмасы. Хәзерге вакытта ятма файдаланылмый.

Шулай ук авыл җирлеге территориясе астында урнашкан:

– Коркачык техник җир асты сулары ятмасы, аның Югары Казан карбонат-терриген комплексының җир асты сулары запаслары Татарстан Республикасы буенча җир асты байлыкларыннан файдалану Идарәсе каршындагы файдалы казылмалар запаслары буенча территориаль комиссиянең (Татнедра) 22.11.2013

№252/2013 беркетмәсе белән С1 категориясе буенча хуҗалык-эчәр өчен 240 м3/тәүлек күләмендә (суны әзерләү шарты белән) һәм «Винербергер Куркачи» ҖЧҖ җитештерү суы белән тәэмин итү өчен расланган;

–Чыпчык җир асты төче сулары ятмасы, түбән Казан терриген-карбонат комплексының җир асты сулары запаслары Татарстан Республикасы буенча җир асты байлыкларыннан файдалану Идарәсе каршындагы файдалы казылмалар запаслары буенча территориаль комиссиянең (Татнедра) 21.03.2014 №283/2014 беркетмәсе белән С1 категориясе буенча Чыпчык югары вольтлы хезмәт участогын яки ЧУВС хуҗалык-эчәр өчен су белән тәэмин итү өчен1,32 м3/тәүлек күләмендә расланган.»

1.5 Гидрогеологик шартлар

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының 2014 елның 31 мартындагы 340 номерлы карары белән расланган Биектау муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасында китерелгән мәгълүматлар буенча, гидрогеологик яктан каралган территория Идел-Нократ (элек кабул ителгән гидрогеологик районлаштыру буенча Идел-Кама) артезиан бассейны чикләрендә урнашкан.

Су белән тәэмин итү өчен яраклы җир асты сулары утырма чехолның өске өлеше катламнарында – чирекле һәм югары пермь утырмаларында тупланган.

Тирәнрәк горизонтларда (төбәк Пермь һәм таш күмер) минеральләштерелгән сулар бар, алар бальнеологик максатларда кулланылырга мөмкин.

Чирекле катламнарда җир асты сулары түбән сулык белән характерлана торган делювиаль һәм аллювиаль ясалмаларга бәйле. Алар берничә метр тирәнлектә ачыла, 1 г/л га кадәр минерализациягә ия (аерым участокларда - 2-3 г/л) һәм индивидуаль су кулланучылары коелары яки чишмәләр буларак файдаланыла.

Татар катламнарының су йөртү комплексы су бүлекләрендә таралган, нигездә, өслектән беренче метрлардан 30-50 м га кадәр тирәнлектә ята. Су сыешлы токымнар булып терриген һәм карбонат-терриген төрлелекләр - комлыклар, мергельләр, доломитлар, сирәгрәк известьташлар хезмәт итә, аларга елга үзәннәрендә җир асты сулары бушатылу нәтиҗәсендә тигез булмаган һәм аз су белән туендырулу хас.

Сулар төче 0,6-0,8 г/л га кадәр минеральләшү белән.

Су запасларының чикләнгәнлеге сәбәпле, татар катламнары вак су кулланучыларны үзәкләштерелмәгән су белән тәэмин итү өчен генә файдаланырга мөмкин.

Казан катламнарының су йөртү комплексы (күбесенчә югары Казан ярусы) бөтен җирдә таралган, карбонат төрлелекләре белән - известьташ, доломит, мергельләрдән тора, алар 30-130 м тирәнлектә ята. Аның куәте 5 тән алып 80 м га кадәр һәм аннан да күбрәк үзгәрә. Скважиналарның дебитлары киң чикләрдә тирбәлә: л/секның унынчы өлешләреннән алып 11-15 л/секка кадәр, 0,5 метрдан 18 метрга кадәр төшкәндә, тирбәлә. Сулар гидродробонатлы һәм сульфат-кальцийлы 1 г/л га кадәр минеральләшү белән, аерым участокларда (Казансу елгасы үзәнендә)

- 3 г/л. Бу үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү өчен кулланыла торган төп су йөртүчән горизонт. Җир асты суларының эксплуатация запасы 135,4 мең м3 /тәүлек тәшкил итә.

Җир асты суларының барлык эксплуатация запаслары Казан субүләр комплексы белән бәйле. Җир асты сулары су белән тәэмин итү өчен киң кулланыла. Шулай итеп, Биектау муниципаль районы күбесенчә җир асты төче сулары белән яхшы тәэмин ителгән (югарыда әйтелгәнчә, аллювиаль утырмалары су байлыгы түбән, ә аларны түшәгән Казан утырмалары тозлы сулы булу белән характерланган Казансу үзәне чыгарылма булып тора).

1.6 Өске сулыклар

Җирлекнең гидрографик челтәре Казансу елгасы һәм аның кушылдыклары, Сидоровский инеше, күлләр, буалар белән күрсәтелә.

Казансу елгасы – Идел елгасының сул кушылдыгы. Елганың озынлыгы 140 км. Апайкина Гарь авылы янында урман белән капланган биеклектән башлана. Казан шәһәре чикләрендә Куйбышев сусаклагычына кушыла. Россиянең дәүләт су реестры мәгълүматлары буенча (су объектының коды 110100001121112100003182), Казансу елгасы Идел бассейны Куйбышев сусаклагычының өске өлешеннән Каспийга кушылганчы Түбән Идел бассейны округына карый.

Сидоровский инеше Казансу елгасына тамагыннан 58 км ераклыкта кушыла. Елганың озынлыгы 11 км тәшкил итә.

Россия дәүләт су реестры мәгълүматлары буенча (су объекты коды 110100001122212100003271), Идел бассейны Куйбышев сусаклагычының өске өлешеннән Каспийга кушылганчы инеш Түбән Идел бассейны округына карый.

1.7 Климат характеристикасы

Каралган территориянең климат характеристикасы «Татарстан Республикасы Гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохит мониторингы идарәсе» ФДБУның «Казан» метеостанциясе һәм Россия Төзелеш Министрлыгының 24.12.2020 no 859/пр. (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) боерыгы белән расланган һәм гамәлгә кертелгән СП 131.13330.2020 «СНиП 23-01-99* Төзелеш климатологиясе» мәгълүматлары буенча күрсәтелгән.

Каралган территория II гасыр климатик райончасына карый, ул салкын карлы кыш һәм җылы җәй белән уртача-континенталь климат белән характерлана. 1.7.1 таблицасында атмосфера һавасының уртача айлык һәм уртача еллык температурасы буенча мәгълүматлар күрсәтелгән.

1.7.1 таблица

Һаваның уртача айлык һәм еллык температурасы бүленеше (°С)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ел

-11,6	-10,9	-4,3	5,3	13,2	17,6	19,7	17,4	11,5	4,2	-3,2	-8,9	4,2

Ел дәвамында иң салкын ай – гыйнвар, уртача айлык температурасы –11,6ºС. Иң җылысы - июль (+19,7º С).

Уртача еллык явым-төшем 568,5 мм тәшкил итә (1.7.2 таблица). Явым – төшемнең максималь саны июльгә 68,3 мм, минималь саны апрельгә - 28,4 мм туры килә.

1.7.2 таблица

Уртача айлык һәм еллык явым-төшем күләме, мм

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ел
41,5	32,3	36,6	28,4	38,3	62,0	68,3	57,6	55,0	54,3	46,9	47,3	568,5

Каралган территориядә салкын чорда көньяк һәм көньяк-көнбатыш җилләр һәм җылы чорда төньяк-көнбатыш җилләр өстенлек итә (1.7.3 таблица, 1.7.1 рәсем). Еллык уртача җил тизлеге 2,5 м/с тәшкил итә (1.7.4 таблица).

1.7.3 таблица

Җил юнәлеше һәм штильләр кабатлануы, %

Ай	Җил юнәлешләре								
	С	СВ	В	ЮВ	Ю	ЮЗ	З	СЗ	штиль
I	7	4	7	19	27	12	16	8	9
II	8	6	11	19	21	12	15	8	9
III	7	6	9	18	25	13	16	6	10
IV	10	10	12	15	19	10	17	7	6
V	14	10	10	11	15	10	17	13	11
VI	13	11	11	12	13	10	18	12	11
VII	16	12	14	9	10	8	16	15	15
VIII	16	10	11	10	12	10	18	13	14
IX	12	6	10	12	17	11	19	13	11
X	11	5	4	11	20	15	21	13	7
XI	8	5	7	14	24	14	18	10	5
XII	6	4	8	17	25	14	18	8	8
Год	11	7	10	14	19	12	17	10	10

1.7.4 таблица

Җилнең уртача айлык һәм еллык тизлеге, м/с

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год
2,8	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3	2,0	2,1	2,3	2,7	2,8	2,7	2,5

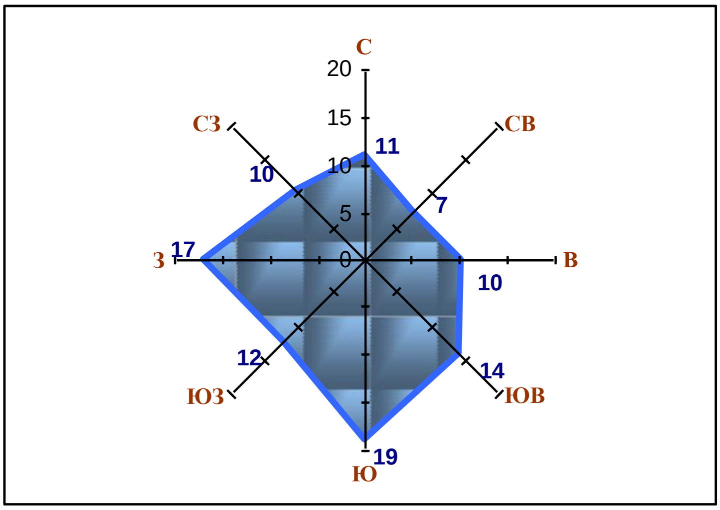

1.7.1 рәсем. Җилләрнең юнәлешләр буенча кабатлануы (%)

Ел дәвамында территориядә көньяк һәм көнбатыш юнәлештәге җилләр өстенлек итә. Җилнең максималь тизлеге көз азагында һәм кышкы чорда билгеләнә (1.7.5 таблица.)

Җилнең уртача айлык һәм еллык тизлеге, м/с

1.7.5 таблица

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ел
2,8	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3	2,0	2,1	2,3	2,7	2,8	2,7	2,5

Җил тизлеге, аның гомуми ихтималы 5% тәшкил итә, ул 7 м/с тәшкил итә.

Атмосфераны пычрату потенциалын билгеләүче параметрлар: җиргә төшә торган инверсияләрнең кабатлануы (Казан АС мәгълүматлары буенча) 48 % тәшкил итә, җиргә төшә торган инверсияләрнең куәте (АС Казан мәгълүматлары буенча) - 0,33 км, 0-1 м/с тизлекле җилнең кабатлылыгы 30 % ка тигез, томаннарның озынлыгы - 54 сәгать.

1.8 Ландшафтлар, туфрак капламы, үсемлекләр, хайваннар дөньясы

Ландшафтлар

Каралган территория Түбән Мишә калку ландшафт районы чикләрендә урта рус-Идел чыршы белән киң яфраклы (юкә-имән) немораль үлән урманнары белән ачык-соры урман, дернлы-көлсу һәм соры урман туфрагында урнашкан. Әлеге район суббореаль төньяк семигумидлы ландшафт зонасына, Көнбатыш Кама алды төбәгендәге киң яфраклы ландшафт зонасына карый.

Җирлек төрләреннән очрыйлар: 1-нче һәм 2-нче кече елгаларның түбән террасалары.

Туфрак капламы

Россиянең туфрак-географик мәгълүмат базасыннан алынган ИС мәгълүматка ярашлы (https://soil-db.ru/), торак пункт территориясе соры урман туфрагының Кама яны туфрак провинциясе, яфраклы урманнарның соры урман туфрагы зонасы чикләрендә урнашкан. Авыл җирлегенең туфрак япмасы су буе аз әче һәм нейтраль, ачык-сары, соры урман туфракларыннан тора. Төп токымы балчыклы һәм авыр субалчыклы.

Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы

Биектау муниципаль районы үзенең географик урыны буенча тайга һәм киң яфраклы урманнар тоташуында ята. Бу фаунаның характерын билгели. Тайга вәкилләре - суер, бөҗыр, тиен, кайвакыт аю һәм киң яфраклы урман хайваннары (кабан, кәҗәболан һ. б.) очрый. Урманнарда ак куян, куница, кара көзән, бурсык, Америка чәшкесе, сукыр тычкан, бүре һ.б. яши. Кәсепчелек әһәмиятенә тиен, сукыр тычкан, ак куян, куница ия. Төрле кимерүчеләр күп: урман тычканы, сирәгрәк кыр тычканнары, әрлән. Кошларның түбәндәге төрләре киң таралган: кызылтүш, шәүлегән, сайрар миләш чыпчыгы, деряба, ак кашлы миләш чыпчыгы, кече, урта, чуар, ак аркалы тукраннар, вертишейка, соры һәм чуар чебенче, сандугач, зур озын койрыклы һәм бүрекле песнәкләр, урман күгәрченнәре, бүдәнә карчыгасы, көртлек карчыгасы, көртлек, суер. Урман читендә урман тургае, берничә төр солы чыпчыгы, һөд-һөд оя кора.

Биектау муниципаль районының табигый үсемлекләре урман һәм болын ассоциацияләре участоклары рәвешендә сакланып калган. Красносельский авыл җирлегенең торак пунктлары урманнар белән әйләндереп алынган, аларның күп өлеше наратлардан тора. Муниципаль районда төп урман барлыкка китерүче токымнар булып имән, юкә, өрәңге, зирек, нарат, чыршы, каен, усак тора. Болыннарның иң зур мәйданнары елгалар су тугайларында урнашкан. Бу, нигездә, төрле үләннәрдән торган түбәнлек болыннары (кылчыксыз сүсән, болын йончасы, болын яраны, болын тукранбашы, колмаксыман люцерна һ.б.).

Биектау муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән сирәк һәм юкка чыгу куркынычы астында булган 75 төр хайван очрый, алар:

Имезүчеләр классы, барлыгы 10 төр: гади кутора, көрән колаклы ярканат, ике төстәге тиреле ярканат, кәрлә нетопырь ярканаты, ак куян, Азия борындыгы, урман мышовкасы, кызыл кыр тычканы, Европа чәшкесе, кама.

Кошлар классы 32 төр: зур күлбога, кечкенә күлбога, соры каз, кыр карчыгасы, болын карчыгасы, гади шөпшәашар, еланашар, каберлек каракошы, балобан, дербник, гади пустельга, камыш чыпчыгы, зур улит, үләнче, зур кроншнеп, кара башлы хохотун, кечкенә акчарлак, кече крачка, клинтух, гадиурман күгәрчене, ак ябалак, колаклы өер, саз ябалагы, йонлы аяклы байгыш, чыпчык байгышы, гади козодой, күк карга, соры тукран, яшел тукран, өч бармаклы тукран, соры сорокопут, ак лазоревка (кенәз).

Рептилия классы 3 төр: сына торган чыбык, гади зәһәр елан, гади бакыр елан.

Амфибиия класс – 2 төр: тараклы тритон, соры гөберле бака.

Балыклар классы – 1 төр: вьюн.

Умырткасызлар – 27 төр: сөтле-ак планария, чибәр бронза коңгыз, алтын чокырлы бызылдавык, ялтыр бызылдавык, Шонхерри бызылдавыгы, моллюск ашар бызылдавык, киң йөзгәләк, зур кара сусөяр, стафилин, келер усагы, энҗе алтынкүз, подалирий, аполлон, мнемозин, зегрис эфрема, кече төнге тавискүз, канәфер йонлачы, прозерпина, авыл аю күбәләге, аю күбәләк хуҗабикә, бикә аю күбәләк, кура җиләк орден тасмасы, зәңгәр орден тасмасы, шәмәхә бал корты, зур бал корты, гади боланчык, төсен үзгәртүче тал күбәләге.

Үсемлекләр, барлыгы 51 төр:

Ябык орлыклылар бүлеге – 38 төр: рус төймәбашы, татар канариясе, бөдрә пупочник, Арнелль күрәне, гади чукмар үлән, җиңсәле мамыкбаш, сивец луговой, инглиз чыклы үләне, түгәрәк яфраклы чыклы үлән, балавыз яфраклы саз куагы, гади аю баланы, саз мүк җиләге, себер сүс чәчәге, кече каулиния, ап-ак төнбоек, бүлбеле калипсо, кызыл серкәбаш, чын венера башмакчыгы, чуар венера башмакчыгы, эре чәчәкле венера башмакчыгы, Фукс бармаклы тамыры, итләчкызыл бармаклы тамыры, куе кызыл йод үләне, шуышма гудайера, озын мөгезле кокушник, күкәйсыман листер, чын гнездовка (гади), неоттианта клобучковая, башлыклы төертамыр, ике яфраклы төнге миләүшә, саз тавык чәчәге, урман лесовкасы, яшел чәчәкле каеш яфрак, кечкенә каеш яфрак, кызыл җиләкле бүре бөресе, биек аю табаны, төз тәпичә, Селькирка миләүшәсе.

Абагасыманнар бүлеге– 4 төр: костенец постенный, Роберта голокучникы, охшаш абага, елан абагасы.

Плаунсыманнар бүлеге – 3 төр: гади баранец, ике рәтле яссы күкерт үләне, чукмарсыман күкерт үләне.

Мүксыманнар бүлеге – 3 төр: яфраксыз буксбаумия, янгынга каршы фонтиналис, бөкләнгән аяклы зелигерия.

Суүсемнәр бүлеге – 3 вида: гади хара, сөялле эуаструм, түгәрәк микрастериас.

Гөмбәләр, барлыгы 7 төр: Трауст рамалинасы, шәмәхә пәрәвез, бөдрә грифола, каштан гиропор, сумалалы трутовик, таныш пәрәвез, өч төсле белосвинуха.

2. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТКӘ ГАМӘЛДӘГЕ ҺӘМ ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН ОБЪЕКТЛАРНЫҢ ТИСКӘРЕ ЙОГЫНТЫСЫН БӘЯЛӘҮ

Җирлек территориясендә гамәлдәге һәм планлаштырылган объектлар өчен әйләнә-тирә мохиткә йогынтыны бәяләү әйләнә-тирә мохитнең төрле компонентларына йогынты характерын чагылдыра. Бу бүлектә хуҗалык һәм башка билгеләнештәге объектларның әйләнә-тирә мохиткә иң әһәмиятле һәм гомуми йогынтысы турында кыскача күзәтү үткәрелә (2.1 таблица).

	Атмосфера һавасы (чыгарулар)	*Су ресурларсы (ташлаулар)*	*Җир ресурс лары/ландшафт*	*Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы*	*Ташландыклар*	*Тәэсирнең физик һәм башка факторлары*
Сәнәгать тармагы						
ОПИ чыгару	Үлчәүле каты кисәкчәләр, тузан, стационар һәм күчмә чыганаклардан чыккан газлар, авыр металлар, азот диоксиды (NO2), кремний диоксиды, углерод оксиды (CO) һәм азот оксиды (NO).	Үлчәүле каты кисәкчәләр. Грунт кисемнәре юылу.	Ландшафт һәм үсемлек япмасын үзгәртү	Биотопларны җимерү	Чыккан ташлар, шул ук вакытта алынган токым	Бораулау эшләре, җимерелү, ваклау һәм эшкәртү вакытында тавыш
Металл әйберләр җитештерү һәм эшкәртү	Углерод диоксиды; алюминий; мышьяк; күкертле водород; терекөмеш; сурьма; күкерт; аккургаш; азот; кургашһ. б	Сулыкларны сәнәгать агынтылары белән пычрату. Су феноллар һәм кислоталар, тупас дисперслы катнашмалар һәм цианидлар, мышьяк һәм крезол белән тула.	-	Атмосфера һавасы һәм суның пычрануы нәтиҗәсендә үсемлек һәм хайваннар дөньясына зарарлы йогынты ясала	Металл ышкы чүбе, чүп, абразив-металл шлам, металл оксидлары булган калдыклар	Җылылык нурланышы, тавыш һәм вибрация, ионлаштыручы нурланыш, электромагнит кыры
Ашлык эшкәртү предприятиеләре	Бөртекле һәм онлы тузан	Юынты сулар	Икенчел чимал ресурслары (пленкалы культураларның каты кабыгы) чүплеккә чыгарыла	Үсемлекләргә механик зыян килү	Икенчел чимал ресурсы барлыкка килү	Шартлау-янгын куркынычы Тавышлар һәм вибрацияләр
Асфальт-бетон әйберләр җитештерү	Асфальт-бетон җайланмалар атмосфера һавасына тузан, корым, газлы	Нефть продуктлары, авыр металлар, ПАВ, сәнәгать агынты	Нефть продуктлары, авыр металлар, диоксидлар, нефть	Атмосфера һавасы һәм суның пычрануы	Нефтешлам, ком, нефть продуктлары белән пычранган,	Җиһазларның һәм һаваның югары температурасы, вибрация һәм тавыш

	матдәләр, очучан углеводородлар, шул исәптән бенз (А)пирен кебек токсик интенсив рәвештә чыгаралар.	сулары, предприятие территориясеннән җир өсте агынтысы.	продукт лары ПАВ, предприятие территориясеннән җир өсте агынтысы.	нәтиҗәсендә үсемлек һәм хайваннар дөньясына зарарлы йогынты ясала	каты көнкүреш калдыклары, төрү калдыклары (полиэтилен, кәгазь).	югары дәрәҗәсе, шулай ук һаваның газлылыгы, электр көчәнеше һәм электромагнит нурланыш куркыныч дәрәҗәсе
Кирпеч җитештерү	Азот оксиды, CO_2, үлчәүле кисәкчәләр,	Агынты сулар, төзелеш чүп-чары, ләмләнү	Газ-тузанлы матдәләр (туфракта утырым), төзелеш чүп-чары, төзелеш территориясеннән пычрак сулар юу	Үсемлекләргә механик зыян килү, төзелеш мәйданы чикләрендә агачларны кисү	Төзелеш чүп-чары	Сулыш юлларының һәм лайлалы юлларның авыруы
Сөт продуктлары җитештерү	Тузан, очучан органик кушылмалар (ЛОС), аммиак һәм галогеннар булган хладагентлар, CO, NO2, SO2 һ. б. яну продуктлары.	Органик кушылмалары (хайванның аксымлы һәм минераль матдәләре), азот, аммонияле тозлар, хлоридлар һ. б. булган агынты сулар.	Органик кушылмалары (хайваннан чыккан аксымлы һәм минераль матдәләре) булган технологик җиһазларны эксплуатацияләүдән агынты сулар.	Атмосфера һавасы һәм суның пычрануы нәтиҗәсендә үсемлек һәм хайваннар дөньясына зарарлы йогынты ясала	Май, сыр, каймак һәм башка сөт продукциясе җитештерү өчен сөт эшкәрткәндә өстәмә продукт лар барлыкка килә. Моннан тыш, производ ствода еш кына вакыты чыккан яисә бракланган продукция барлыкка килә.	Ис
Авыл хуҗалыгы тармагы						

Авыл хуҗалыгы җирләре	Углерод (CO_2) оксиды, күкерт диоксиды (SO_2), азот (NO) оксиды һәм махсус техника эше нәтиҗәсендә һәм үсемлек калдыкларын яндыру юлы белән утильләштергәндә барлыкка килгән каты кисәкчәләр	Пестицидлар, минераль ашламалар һәм металл микроэлементлары	Туфракның химик деградациясе, тоз, эрозия	Агач үсемлекләре мәйданнарын кыскарту	Үсемлекчелекнең органик калдыклары (яфраклар, сабаклар, кабык, тамырлар, үсемлекләрнең файдаланылмаган башка өлешләре)	-
Мөгезле эре терлек фермасы	Хайваннарны асраганда, тирес урнаштырганда, дезбарьерлардан бүленеп чыгарулар Җылылык генерацияләү җайланмаларында, автотранспорт һәм махсус техника йөрүеннән һәм эшләвеннән бүлеп чыгарулар. Азык-төлек белән эш иткәндә тузан Аммиак, үлчәнгән матдәләр, метан, азот оксиды, углерод диоксиды, биологик аэрозольләр (силостан).	Аммиак, пестицидлары, патоген организмнары булган агынтылар, биоген матдәләр фермалар территориясеннән агуы. Агызулар кислород (БПК) һәм ХПК биохимик куллануның югары күрсәткечләргә ия. Хайваннар елгаларга кергән очракта - хайваннан чыккан калдыклар белән суның пычрануы.	Терлекләрне көтү эрозия аркасында туфрак югалтуга китерергә мөмкин	Көтү очрагында - үсемлек капламын таптау	Хайваннардан чыккан калдыклар, терлекләр түшкәләре, азык калдыклары	Махсус техника шау-шуы, хайваннарны караганда ис һәм калдыклар белән эш иткәндә хайваннар авырулары

Саклау һәм эшкәртү объектлары						
Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү объектлары	Тузан, үлчәүле матдәләр,	-	-	-	-	-
Транспорт тармагы						
Магистраль газүткәргечләр, АГРС, ГРП	Штат режимында эшләгәндә, җиһазларны өрдергәндә, физик тузганлыктан, аварияләр нәтиҗәсендә, газның (нигездә, метанның) атмосферага чыгуы.	-	-	Төзелеш вакытында биотопларга йогынты ясау: җир эшләре, траншея салу, ГРП төзү.	Төзелеш һәм реконструкцияләү вакытында каты калдыклар.	Шартлау-янгын куркынычы
Автомобиль юллары (эксплуатация, төзелеш), машина-трактор паркы	Чыгару газлары: 1,3-бутадиен, формальдегид, бензол, акролеин һәм азот диоксид.	Майлар, нефть продуктлары, металлар (кургаш, цинк, бакыр, кадмия, хром, никель), тозлар, гербицидлар белән пычранган юллардан яңгыр агынтылары. Юллар төзегәндә, үткәрми торган мәйданнарның күләмен арттыру	Һавадагы үлчәүле матдәләр, шул исәптән атмосфера явым-төшемнәре белән пычрану.	Юл аша чыкканда хайваннарның һәлак булуы мөмкин. Юлны читләү полосасында гербицидлардан файдалану. Юллар төзегәндә, биотоплар җимерелүгә кадәр бозылу.	Юлларны төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә ташлар һәм алынган грунт, иске өслекне алганда каты калдыклар, юл чүп-чары барлыкка килә.	Автомобиль двигательләре, чыгару газлары шавы, аэродинамик шау-шу һәм шиннарның өслек белән үзара тәэсиреннән шау-шу

		нәтиҗәсендә, өске сулар күләме арта.				
Автомобильләргә техник хезмәт күрсәтү станциясе, машина-трактор паркы	Углекислый газ, углерод оксиды, азот оксиды, бенз(а)пирен, кургаш кушыл масы, корым, тимер оксиды, ацетон, тузан, күкерт диоксиды, нефть продукт лары, этилбензол, диметилбензол, пропан-2-ол, анобут һәм б..	Нефть продуктлары, катнашма, күкерт диоксиды, лак-буяу материаллар, эреткечләр, агулы электролитлар, агач җепселләре, кургаш, цинк, бакыр һәм башка.	Атмосфера явым-төшемнәре, нефть продуктлары һ. б. белән керә торган үлчәүле матдәләр.	Биотоплар бозылу	Территориядән смет, машиналарга хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау калдыклары, юу һәм чистарту калдыклары.	Автомобиль двигательләре, чыгару газлары шавы
Тимер юллар	Дизель локомотивлары эше матдәләре: азот (NOX) оксидлары һәм каты кисәкчәләр (ТЧ). парник газы булган углерод (СО2) икеле оксиды. Коры гранулалы материалларны транспортлауда тузан. Очучан химикатлар, аларны транспортлауда АХОВ.	Майлау материаллары булган юлдан яңгыр сулар агымы. Транспортланучы СУГ, ЛВЖ, нефть продуктлары түгелгән очракта пычрану.	Транспортланучы СУГ, ЛВЖ, нефть продуктлары түгелгән очракта пычрану.	Юл аша чыкканда хайваннарның һәлак булуы мөмкин. Юлны читләү полосасында үсентеләрне караганда гербицидлардан файдалану. Юллар төзегәндә, биотоплар бозылу, җимерелүгә кадәр фрагментация.	Юлларны төзегәндә һәм реконструкция ләгәндә ташлар һәм алынган грунт, иске өслекне, рельсларны алганда каты калдыклар, юл чүп-чары барлыкка килә.	Нормаль хәрәкәт һәм тормозлау вакытында тәгәрмәчләр рельслар буйлап хәрәкәт иткәндә тавыш; поездлар (бигрәк тә тизйөрешле поездлар булган очракта) һаваны кузгата торган аэродинамик шау-шу; шулай ук двигатель һәм суыткыч вентиляторлар тудыра торган авыр шау-шу.

				Кыргый хайваннар юлында киртәләр ясала.		
Аэродром	Пычрану чыганаклары: очып киткәндә һәм утырганда һәм маршрут буенча очканда һава суднолары. Түбәндәге пычраткыч матдәләр: азот (IV) оксиды (азот диоксиды), азот (II) оксиды (азот оксиды), кара углерод (корым), күкерт диоксиды, углерод оксиды, керосин бүленеп чыга.	-	-	-	-	Тавыш
Инженерлык тармагы						
Бүлгеч газүткәргечләр	Штат режимында эшләгәндә, җиһазларны өрдергәндә, физик тузганлыктан, аварияләр нәтиҗәсендә, газның (нигездә, метанның) атмосферага чыгуы.	-	-	Төзелеш вакытында биотопларга йогынты ясау: җир эшләре, траншея салу, ГРП төзү.	Төзелеш һәм реконструкцияләү вакытында каты калдыклар.	Шартлау-янгын куркынычы

Җылылык электр станцияләре	Күкерт (SO_2) диоксиды, азот (NOX) оксиды, каты кисәкчәләр (PM), углерод (CO) моноксиды һәм углерод диоксиды (CO_2) кебек парник газлары Мазут якканда - көл, ванадий кушылмасы, натрий тозлары, корым кисәкчекләре.	Гидросферага ТЭС йогынтысының төп факторлары булып җылылык чыгарулар тора, аларның нәтиҗәсе түбәндәгеләр булырга мөмкин: сулыкта температураның даими локаль артуы; температура вакытлыча арту; бозның, кышкы гидрологик режимның шартлары үзгәрү; ташу шартлары үзгәрү; явым-төшем, парга әйләнүләр, томаннарның бүленеше үзгәрү.	-	-	-	Җылылык электр станцияләрендә төп тавыш чыганаклары - турбогенераторлар һәм ярдәмче җайланмалар, бойлерлар һәм ярдәмче җайланма лар, күмер өчен тузан әзерләү җайланмалар ы, поршень двигательләре, вентиляторлар һәм һава йөрткечләр, насослар, компрессорлар, конденсаторлар, утырткычлар, шул исәптән, кактырмалар һәм виброплиталар, торбаүткәргечләр һәм клапаннар, электродвигательләр, трансформаторлар, чылбыр һәм градирня ларны саклау автоматлары керә.
Чистарту корылмалары	Атмосфера һавасының химик һәм бактериаль пычрануы Азот диоксиды, аммиак, сероводород, углерод оксиды, метан, метантиол	-	-	-	Актив ләм, утырым	Ис

	(метилмеркаптан), этантиол (этилмеркаптан).					
Җитештерү һәм куллану калдыкларын, биологик калдыкларны утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектлары.						
ТКО полигоны	ТКО җыю, транспортлау, эшкәртү һәм күмгәндә тузан һәм биоаэрозольләр, автомобильләр чыгарган газлар, исләр белән пычрануы. Органик материалларны анаэроб таркату нәтиҗәсендә свалка газлары (метан CH4, углекислый газ CO2) бүленеп чыгу	Отваллардан матдәләр (тимер, хлор, нитрат, марганец ионнары, цинк, кургаш, кадмия, никель, хром +3, аммоний) миграциясе белән фильтратның су йөртү офыкларына керүе	Органик матдәләр, биоген матдәләр, металлар, тозлар, авыру тудыручы организмнар һәм куркыныч химик кушылмалар булган катламнардагы фильтрат белән пычрану.	Полигоннар төзү өчен территорияләрне читләштерү, биотопларны бозу һәм пычрату, азык җирләренең мәйданнарын кыскарту, тынычсызлану факторының гамәлен көчәйтү, хайваннар һәм үсемлекләр һәлак булу.	-	Шум и вибрация от движущихся грузовых автомобилей, погрузочного оборудования, стационарных уплотнителей, пакетировочных прессов, дробилок и других систем переработки и транспортировки, запах
Себер түләмәсе үләт базы	-	Себер түләмәсен кузгатучы споралы өске һәм җир асты сулары	Туфракның себер түләмәсен кузгатучы споралары белән пычрануы	-	-	-

2.1 Атмосфера һавасына тискәре йогынтыны бәяләү

Атмосфера һавасы әйләнә-тирә мохитнең халык сәламәтлеге торышына йогынты ясый торган өстенлекле факторлар рәтенә керә.

Җирлектә атмосфера һавасын пычратуның төп чыганаклары булып түбәндәге тармаклар объектлары тора:

- сәнәгать тармагы,
- авыл хуҗалыгы тармагы,
- саклау һәм эшкәртү объектлары;
- транспорт тармагы,
- инженерлык тармагы,
- Җитештерү һәм куллану калдыкларын, биологик калдыкларны утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектлары.

2.2 Су ресурсларына тискәре йогынтыны бәяләү

Җир өсте һәм җир асты су объектларына тискәре йогынтыны бәяләү

Хәзерге вакытта җирлектә җир өсте һәм җир асты суларын пычратуның төп чыганаклары булып канализацияләнмәгән торак төзелеше, авыл хуҗалыгы объектлары, җитештерү һәм куллану калдыкларын утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектлары, күмү урыннары тора.

Канализация челтәрләре Чыпчык т.п. да гына үткәрелгән, юынты сулар чүп-чар чокырына агызыла.

Канализация челтәрләре, объектларда локаль чистарту корылмалары булмау, җирлек рельефына яңгыр һәм кар суларын җибәрү, яр буйларында автотранспорт юу, терлекләр көтү, яр буе полосалары режимын үтәмәү су агымнарының пычрануын арттыра.

Пычрану процессы терлекчелек фермаларының сыек калдыкларыннан барлыкка килә, алар, үз чиратында, ашату һәм эчертү нәтиҗәсендә, шулай ук калдыкларны саклау һәм алу корылмаларыннан барлыкка килә. Туфракка тирес кертү кебек калдыклар белән эш итү чаралары пычранган мәйданнардан су объектларына агызу чыганакларын барлыкка китерергә мөмкин.

Су ресурсларын авыл хуҗалыгы җитештерүендә файдаланганда, өске суларга пестицидлар, минераль ашламалар һәм суның сыйфатына йогынты ясый торган металл микроэлементлары кебек пычраткыч матдәләр үтеп керә ала. Шулай ук өске агым белән үлчәнгән матдәләр дә керә, алар вакыт узу белән су объектларының ләмләнүенә китерергә мөмкин.

Росводресурлар (https://voda.gov.ru/activities/informatsiya-o-predostavlenii-vodnykh-obektov-v-polzovanie) һәм ТР Экология һәм табигый ресурслар министрлыгы мәгълүматлары буенча, җирлекнең су объектлары файдалануга бирелмәгән.

Хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итүнең гамәлдәге чыганакларына тискәре йогынтыны бәяләү

Җирлекнең торак пунктларын хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү скважиналарны һәм чишмәләрне эксплуатацияләү юлы белән җир асты чыганакларыннан гамәлгә ашырыла. Торак пунктлар җир асты сулары ресурслары белән тәэмин ителгән, әмма суларның сыйфаты Россия Федерациясенең Баш дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 2 номерлы карары белән (алга таба - СанПиН 1.2.3685-21) расланган СанПиН 1.2.3685-21 «Яшәү тирәлеге факторларының кеше өчен иминлеген һәм (яисә) зарарсызлыгын тәэмин итүгә карата гигиеник нормативлар һәм таләпләр»нең гомуми катылык, сульфатлар, минерализация күрсәткечләре буенча таләпләренә туры килми.

РФ Баш дәүләт санитария табибы 26.02.2002 (алга таба - СанПиН 2.1.1110-02) раслаган СанПиН 2.1.4.1110-02 2.1.4. Торак урыннарны эчәргә яраклы су һәм су белән тәэмин итү. Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары. Санитар кагыйдәләр һәм нормалар” таләпләре нигезендә су җыю скважинасы һәм каптирланган чишмәләр өч пояс составындагы санитар саклау зонасы белән тәэмин ителергә тиеш.

СанПиН 2.1.4.1110-02 (2.2.1.1 пункты) нигезендә, санитар саклау зонасы беренче пояс чиге су алу скважинасыннан ким дигәндә 30м - яхшы сакланган һәм җитәрлек сакланмаган җир асты суларын файдаланганда 50м дан да ким булмаган ераклыкта куела.

2.3 Җир ресурсларына тискәре йогынтыны бәяләү

Хәзерге вакытта җирлектә җир ресурсларын пычратуның төп чыганаклары булып казылма чыгаручы предприятиеләр, терлекчелек фермалары тора.

Туфрак капламы вертикаль планлаштырганда, юл төзелешендә, биналар һәм корылмалар төзегәндә, инженерлык коммуникацияләрен салганда, файдалы казылмалар чыгарганда, авыл хуҗалыгы эшчәнлеген башкарганда, терлекләр көткәндә җимерелә.

Федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, алардан файдалану башка максатлар өчен рөхсәт ителми торган ТР КМның 2016 елның 23 декабрендәге 3056-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Татарстан Республикасы территориясендә аеруча кыйммәтле продуктив җирләр исемлеге (алга таба - Татарстан Республикасының аеруча кыйммәтле авыл хуҗалыгы җирләре исемлеге) нигезендә, җирлек территориясендә аеруча кыйммәтле продуктив авыл хуҗалыгы җирләре юк.

Авыл хуҗалыгында механик, химик, физик-химик, су, биологик характердагы артык йөкләнеш туфракның физик деградациясенә китерергә мөмкин, ул туфракның структурасы начарлануда һәм барлык физик үзлекләр комплексының начарлануында чагыла. Туфрак эрозиясе туфракны әзерләгәннән соң үсемлек капламының начар каплануы һәм күпьеллык культуралар утыртылган авыш кишәрлекләрдә яклау корылмалары булмау нәтиҗәсе булырга мөмкин.

Туфракның химик деградацияләнүе минераль ашламаларны тиешенчә файдаланмау, туфракны сәнәгать һәм коммуналь калдыклар белән пычрату, тиреснең һәм пестицидларның артык дозалары, авыр металлар белән пычрануы

нәтиҗәсе булырга мөмкин.

Җирлек территориясендә себер язвасы үләт базлары урнашкан. Авыл хуҗалыгы җирләренең бер өлеше әлеге күмүләрнең санитар-яклау зоналарына эләгә, бу исә җирлектә актив яисә югалган үзлекләрен торгызырга сәләтле себер түләмәсен кузгатучы споралар булуын бетерми.

2.4 Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү

Җитештерү һәм куллану калдыкларын барлыкка китерү чыганаклары булып торак секторы, социаль инфраструктура объектлары, авыл хуҗалыгы объектлары, гомумтаралган казылмалар чыгару эшчәнлеге тора. Каты коммуналь калдыкларны (алга таба - ТКО) җыю һәм алып китүне «ПЖКХ» гамәлгә ашыра. Җирлектә ТКОны туплау мәйданчыгы 16:16:182003:336, 16:16:182003:15 кадастр номерлы җир кишәрлекләрендә урнашкан. Полигон ГРОРО 16-00010-3-00592-250914 номерлы "Полигон" ҖЧҖ оешмасына карый.

Биологик калдыкларны утильләштерү урыны булып биотермик чокырлар һәм себер язвасы үләт базлары тора.

Аларга карата муниципаль районнар һәм "Чаллы шәһәре" шәһәр округының җирле үзидарә органнарына дәүләт вәкаләтләре бирелә торган, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2012 елның 21 апрелендәге 620-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Себер түләмәсе үләт базлары һәм биотермик чокырлар исемлеге, шулай ук "Татарстан Республикасы милке булган сибир түләмәсе үләт базлары һәм биотермик чокырлар исемлеге" (МЗИО РТ ның 07.05.2021-30/6558 номерлы хаты) нигезендә, җирлек территориясендә түләмә базалары һәм биотермик чокырлар бар. Үлем базлары урнашуы турында мәгълүматлар 6.1.1 таблицада китерелгән.

2.5 Акустик режим. Радиацион-гигиена торышы һәм электр магнит нурланышлары

Тавыш әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә йогынты ясауның киң таралган һәм уңайсыз факторларыннан берсе булып тора.

Җирлектә тавыш чыганаклары булып II категорияле федераль әһәмияттәге автомобиль юлы: М-7 «Волга» Мәскәү-Владимир - Түбән Новгород-Казан - Уфа, Киров шәһәренә килү, шулай ук IV категориядәге региональ әһәмияттәге автомобиль юллары уза: Олы Әтнә - Чыпчык; «Ташлы Кавал - Сосновка – Бөреле т.юл. разъезды бистәсе» - Зур Бөреле; Ташлы Кавал - Сосновка - Бөреле т. юл. разъезд пос.; «Казан - Малмыж» - Шәпше; Коркачык - Югары Ия, авыл хуҗалыгы кырларында, авыл хуҗалыгы җитештерүе предприятиеләрендә, эшләүче махсус техника, «Коркачык» аэродромы, федераль әһәмияттәге «Дербышки - Арча» гомуми кулланышлы тимер юл тора.

Юл хәрәкәте шау-шуы автомобиль двигательләре, чыгару газлары, аэродинамик чыганаклар белән һәм шиннарның өслек белән тәэсир итешүе

нәтиҗәсендә барлыкка килә. Автомобиль тизлеге 90 км/сәг булганда, тавыш, нигездә, өслек белән шиннарның үзара тәэсиреннән ясала.

Тавыш чыганаклары булып гадәттә файдалы казылмалар чыгару буенча барлык эшләр, шул исәптән төзелеш материаллары өчен чимал һәм карьерларда табигый таш чыгару тора. Тавыш чималны эксплуатацияләүнең һәм эшкәртүнең барлык этапларында да урын ала. Тавышның төп чыганакларына бораулау эшләре, җимерелү, ваклау һәм эшкәртү - күчереп йөрү, дөбердәү һәм транспортировка керә.

Радиация торышы радиация фоны дәрәҗәсенә үз өлешләрен кертә торган табигый (табигый) һәм ясалма радиация чыганаклары йогынтысында формалаша.

Җирлек территориясендә радиация-гигиена торышы тотрыклы дип характерлана.

Торак йортларны һәм социаль-көнкүреш билгеләнешендәге биналарны төзү өчен кишәрлекләр сайлаганда, 0,3 мкГр/сәг тән артмаган гамма-фон булган участоклар һәм җир өстендәге радон агымының тыгызлыгы 80 мБк/м2с чамасы, СП 2.6.1.2612-10 нигезендә РФ Баш дәүләт санитария табибы карары белән расланган «Радиация куркынычсызлыгын тәэмин итүнең төп санитария кагыйдәләре (ОСПОРБ-99/2010) 2.6.1.2612-10» буенча сайланырга тиеш.

Карала торган территориядә *электромагнит нурланышы* чыганагы булып шулай ук электр тапшыру линияләре тора. Җирлекнең торак пунктларын электр белән тәэмин итү ВЛ-110 Киндерле-Арча, ВЛ-110 Киндерле-Коркачык, ВЛ-110 Коркачык-Арча, ВЛ-110 кВ көчәнешле Чыпчык ПС отпайка, ВЛ 110 Киндерле-Арча, ПС 110 кВ Чыпчык, ВЛ-10 кВ РП «Константиновка», ВЛ-10кВ, ВЛ-10кВ СИП3-1х70, ВКЛ-10 кВ - ПС Чыпчык, ВЛ 10 кВ ПС «Бөреле» электр тапшыру линияләре ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

2.6 Яшелләндерелгән территорияләргә тискәре йогынтыны бәяләү

Хәзерге вакытта җирлекне яшелләндерү системасы саклагыч урманнардан гыйбарәт.

Махсус билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр урман-парк зоналарында урнашкан урман утыртмалары (авыл торак пункты һәм бакча ширкәтләре тирәсендәге урманнар, урманның яр буе саклау участоклары) белән күрсәтелгән.

Елның җылы вакытында елгалар ярлары буйлап яшелләндерелгән территорияләр зур рекреацион йөкләнеш кичерә, бу яшелләндерелгән территорияләрнең торышына тискәре йогынты ясый.

Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 2016 елның 30 декабрендәге 1034 номерлы боерыгы белән расланган СП 42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89*. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (алга таба - 42.13330.2016) 9.8 п. нигезендә, җирлектә гомуми файдаланудагы паркларны, бакчаларны, бульварларны яшелләндерү 12 $м^2$/кеше тәшкил итәргә тиеш. Урманнар әйләнәсендә урнашкан, эре елгаларның һәм сулыкларның яр буе зоналарында урнашкан авыл

җирлекләрендә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең мәйданын, 20 %тан да артмаганча киметергә рөхсәт ителә.

Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 2016 елның 30 декабрендәге 1034 номерлы боерыгы белән расланган СП 42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89*. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (алга таба - 42.13330.2016) 9.8 п. нигезендә, уртача шәһәрдә торак пунктларында паркларны, бакчаларны, скверларны, бульварларны яшелләндерү 8 $м^2$ /кеше тәшкил итәргә тиеш. Урманнар әйләнәсендә урнашкан уртача, кече шәһәр торак пунктларында һәм авыл торак пунктларында, эре елгаларның һәм сулыкларның яр буе зоналарында урнашкан торак пунктларда гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданын кечерәйтү рөхсәт ителә, әмма ул 20 %тан артмаска тиеш.

2.7 Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясына тискәре йогынтыны бәяләү

Хайваннарга һәм үсемлекләр дөньясына тискәре йогынты ясый торган төп тармаклар булып авыл хуҗалыгы тармагы, казылмалар чыгару тармагы, шулай ук киң мәйданнарны төзү һәм оя кору урыннарында тынычсызлык дәрәҗәсен арттыру тора.

Хайваннар һәм үсемлекләр санына йогынты ясый торган лимитлаучы факторларга түбәндәгеләр керә:

- табигать биотопларын бозу, урман һәм куакларны кисү, бу азык һәм яклану шартларының начарлануына китерә,
- урман һәм авыл хуҗалыкларында агулы химикатлар куллану,
- сулыкларны пычрату, сулыкларны рекреацион файдалану,
- сазлыкны киптерү һәм аларның юкка чыгуы,
- ЛЭПта үлем,
- браконьерлык.

Җирлек территориясе «Аучылык хуҗалыгы Аучылык традицияләрен саклау 2» аучылык хуҗалыгы чикләрендә урнашкан (https://huntmap.ru/karta-oxotnichix-ugodij-respubliki-tatarstan). Аучылык ресурсларына кертелгән хайваннар саны аучылык хуҗалыгы буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитетының биологик ресурслар буенча сайтында бастырылган Дәүләт аучылык реестрында күрсәтелде.

2.8 Халык сәламәтлеге өчен куркынычны бәяләү.

Халык сәламәтлеге өчен куркынычны бәяләү I һәм II сыйныф объектларына карата үткәрелә. Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 25.09.2007 74 номерлы карары белән расланган СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» (алга таба - СанПиН 2.2.1.1.1.1200-03) 4.2 п. нигезендә, терлекчелек предприятиеләре өчен, шулай ук зиратларга карата халыкның

сәламәтлеге өчен куркынычны бәяләү башкарылмый.

Территориянең санитар-эпидемиологик иминлегенең мөһим күрсәткече булып халыкның сәламәтлеге тора. Аны формалаштыру процессына тирәлекне техноген пычрату дәрәҗәсен, территориянең архитектур-планлаштыру оешмасының рациональлеген чагылдыра торган биологик, социаль-икътисадый, антропоген, табигый-климатик, медик-санитар факторлар тәэсир итә.

Чыпчык авылы һәм Байкал авылы Себер түләмәсе буенча имин булмаган торак пунктларның стационар геомәгълүмат базасына кертелгән. Санитар-яклау зонасы территориясенең 50 %ка якыны үләт базының сөрүлек җирләре алып тора, бу тиеш түгел.

2.9.1 таблица

Җирлекнең торак пунктларына үләт базларының йогынтысы

№	Җирлек	Иң якын торак пункт	Үләт базының СЗЗда урнашкан торак пункт территориясенең бөтен торак пункт территориясеннән проценты.	Үләт базының СЗЗда урнашкан торак пункт территориясе мәйданы, га
1	Чыпчык	Кече Бөреле	30,9	12,2
2		СНТ (Зур Бөреле янында)	93,2	68,31
ИТОГО				**80,51**

3. УРМАН ФОНДЫ ҖИРЛӘРЕ

Җирлек территориясендә Шәһәр яны урманчылыгының (ЗОУИТ 16:00-6.3821) Иске Казан участок урманчылыгы урманнары урнашкан.

Урманнар Зур Бөреле поселогында, җирлекнең төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан.

Урман фонды саклагыч урманнар белән күрсәтелгән. Төрләр составы - имән, юкә, өрәңге, зирек, нарат, чыршы, каен, усак

Саклагыч урманнар, тирәлек барлыкка китерүче, су саклагыч, санитария-гигиена, савыктыру һәм башка төрле файдалы функцияләрне саклап калу максатларында, әгәр бу саклагыч урманнарның максатчан билгеләнеше һәм алар белән башкара торган файдалы функцияләр белән ярашлы булса, үзләштерелергә тиеш.

Карала торган территориядә урман фонды җирләреннән файдалануның хокукый режимы РФ Урман кодексында һәм ТР Урман хуҗалыгы министрлыгының 2019 елның 19 февралендәге 112-осн номерлы боерыгы белән расланган Шәһәр яны урманчылыгының урман хуҗалыгы регламентында билгеләнгән.

Урман фонды җирләреннән файдалануның хокукый режимы 3.1.2 нче таблицада китерелгән.

3.1.2 таблица

Урман фонды җирләреннән файдаланунының хокукый режимы

Название зоны	Правовой режим использования участка	Обоснование (нормативные документы)
Саклаучы урманнар: – Табигатьне һәм башка объектларны яклау функцияләрен үти торган урман	Саклаучы урманнарда аларның максатчан билгеләнеше һәм файдалы функцияләре белән ярашмый торган эшчәнлекне гамәлгә ашыру тыела. Саклаучы урманнар урнашкан урман кишәрлекләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, тыела. Урман фонды җирләрендә урнашкан саклаучы урманнарда гамәлгә ашырылырга мөмкин булган урманнардан файдалану төрләре урманчылыкларның урман хуҗалыгы регламентлары белән билгеләнә.	РФ Урман кодексының 111 статьясы

Урман законнарын үтәмәгән очракта, хокук бозучылар РФ законнары белән билгеләнгән тәртиптә административ, җинаять һәм башка җаваплылыкка тартыла (РФ ЛК 99 ст.).

4. ФАЙДАЛЫ КАЗЫЛМАЛАР ЯТМАЛАРЫ, ҖИР АСТЫ БАЙЛЫКЛАРЫ УЧАСТОКЛАРЫ, ТАУ КИСЕНТЕЛӘРЕ

Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының геологик мәгълүмат фондында булган мәгълүматларга караганда, җирлек чикләре эчендә урнашкан:

- Коркачык ятмасы (лицензия ТАТ ВСК 01245 ТЭ 03.06.2011, 01.12.2050 елга кадәр; тау кисү акты № 392/1126 от 30.06.2011), «Винебергер Куркачи» ҖЧҖнә кирпеч балчыгы табу һәм чыгару өчен файдалануга тапшырылган;
- "Чепчуговское-II" ятмасы (ТАТ ВСК 01250 ТЭ лицензиясе 15.07.2011, 01.12.2043 кадәр; тау кисү акты №633/1339 от 08.05.2015), "Нерудресурс" ҖЧҖнә известьташ табу һәм чыгару өчен файдалануга тапшырылган;
- "Чепчуговское 3" ятмасы (ТАТ ВСК 02752 ТР лицензиясе 18.02.2021, 31.12.2040 кадәр; тау кисү акты №16-4300-00257 от 20.09.2021), “Агроальянс” ҖЧҖнә геологик өйрәнү, разведка һәм известь балчыгы чыгару өчен файдалануга бирелгән.

ТР Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган Татарстан Республикасы буенча җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлеге буенча, җирлек чикләрендә җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары урнашкан:

-"Северо-Чепчуговское" известняк җир асты участогы;
- "Сидорово-Пустошское" керамзит балчыгы ятмасы.

Җирлек территориясендә урнашкан чыганаклар, җир асты байлыклары кишәрлекләре, тау токымнары турындагы белешмәләр 4.1 нче таблицада китерелгән.

«Җир асты байлыклары турында» 1992 елның 21 февралендәге 2395-1-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясы (алга таба «Җир асты байлыклары турында» Закон) нигезендә, җир асты байлыкларыннан файдалану лицензиясе нигезендә, файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү, аеруча саклана торган геологик объектлар төзү, авыр чыгарыла торган файдалы казылмаларны геологик өйрәнү, разведкалау һәм чыгару технологияләрен эшләү өчен, шулай ук минераль чималны разведкалаганда һәм чыгарганда продукцияне бүлү турындагы килешү нигезендә җир асты байлыклары участогы кулланучыга тау катламы - җир асты байлыкларының геометрлаштырылган блогы рәвешендә бирелә.

Тау катламы чикләрен билгеләгәндә файдалы казылмалар ятмаларының пространстволы контурлары, җир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү участогының торышы, тау һәм шартлату эшләрен имин алып бару чикләре, тау токымнарының зарарлы йогынтысыннан саклау зоналары, тау токымнары күчеше зоналары, табигать объектлары, биналар һәм корылмалары астында саклау тигезлекләре контурлары, карьер һәм кисемтәләр бортларының төрлелеге һәм җир асты байлыкларының, җир асты байлыкларын геологик өйрәнү һәм файдалану процессы белән бәйле җир асты һәм җир өслегенең торышына йогынты ясый торган башка факторлар исәпкә алына.

Тау катламының башлангыч чикләре җир асты байлыкларыннан файдалануга лицензия биргәндә билгеләнә.

Күрсәтелгән Законның 22 статьясы нигезендә җир асты байлыкларыннан файдаланучы үзенә бирелгән тау катламы чикләрендә файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарында төзелешне чикләргә хокуклы. Кулланучы җир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләрне имин алып бару өчен; җир асты байлыкларын, атмосфера һавасын, җирләрне, урманнарны, су объектларын, биналарны һәм корылмаларны җир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле эшләрнең зарарлы йогынтысыннан саклау шартларын регламентлаган билгеләнгән тәртиптә расланган стандартларны үтәү; шулай ук җир кишәрлекләрен һәм җир асты байлыкларыннан файдаланганда бозылган башка табигать объектларын алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерү өчен җавап бирә..

«Җир асты байлыклары турында» Законның 25 статьясы нигезендә торак пунктлар чикләреннән тыш урнашкан җир кишәрлекләрендә капиталь төзелеш объектларын төзү, торак пунктлар чикләрендә җир асты корылмаларын урнаштыру бары тик җир асты байлыкларының дәүләт фонды яисә аның территориаль органы тарафыннан алда торган төзелеш участогы астында җир асты байлыкларында файдалы казылмалар булмау турында федераль идарә органы бәяләмәсен алганнан соң гына рөхсәт ителә.

Торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан һәм файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарында урнашкан җир кишәрлекләрен урнаштыру, шулай ук торак пунктлар чикләрендә җир асты байлыкларының файдалы казылмалар ятмалары урыннарында урнаштыру җир асты байлыкларының дәүләт фонды яисә аның территориаль органы рөхсәте нигезендә рөхсәт ителә.

Файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарын үз белдеге белән төзү җитештерелгән чыгымнарны һәм территорияне рекультивацияләү һәм төзелгән объектларны сүтү чыгымнарын каплаусыз туктатыла.

– 4.1 аблица

– Җирлек территориясендә урнашкан ятмалар, җир асты байлыклары участоклары, тау катламнары турында белешмәләр

ятма/ җир асты байлыклары	Файдалы казылма	Лицензия	Җир астын кулланучы	Лицензияне ң эшли башлау вакыты	Лицензияне ң гамәлдән чыгу вакыты	Җир астыннан файдалану төре	урнашкан урыны	Тау кисентесе акты
Коркачык ятмасы	кирпеч балчыгы	ТАТ ВСК 01245 ТЭ	"Винербергер Куркачи" ҖЧҖ (ИНН 1616021049)	03.06.2011	01.12.2050	разведка һәм чыгару	Коркачык т.п. 1,5 км көньяккарак	№392/1126 30.06.2011
"Чепчуговское-II" ятмасы	известняк	ТАТ ВСК 01250 ТЭ	"Нерудресурс"ҖЧҖ (ИНН 1616016786)	15.07.2011	01.12.2043	разведка һәм чыгару	Чыпчык ав. 1 км төньяктарак	№633/1339 08.05.2015
"Чепчуговское 3"ятмасы	известняк	ТАТ ВСК 02752 ТР	"Агроальянс"ҖЧҖ (ИНН 1638007640)	18.02.2021	31.12.2040	геологик өйрәнү, разведка һәм табу	Чыпчык ав. 0,5 км төньяк-көнчышта, Биектау р.ү 16,3 км төньяк-көнчышта	№16-4300-00257 20.09.2021
"Северо-Чепчуговское"җир асты участогы	ком	Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган "Татарстан Республикасы буенча җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә№1 Өстәмәләрне ралау турында Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 11.11.2021 №1226-п боерыгы белән җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә кертелгән						
"Сидорово-Пустошское" ятмасы	керамзит балчыгы	Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 01.09.2021 №949-п боерыгы белән расланган "Татарстан Республикасы буенча җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә№1 Өстәмәләрне ралау турында Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлыгының 11.11.2021 №1226-п боерыгы белән җирле әһәмияттәге җир асты байлыклары участоклары исемлегенә кертелгән						

5. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГАТЬ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕ

Җирлек территориясендә урнашкан махсус сакланучы табигать территорияләренә «Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле керә, Татарстан АССР Министрлар Советының 1978 елның 10 гыйнварындагы 25 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карары белән расланган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән табигать һәйкәлен аеруча саклау режимы кертелгән. Әлеге табигать һәйкәлен чикләре турындагы белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертелгән, реестр номеры – 16:00-6.1262.»

“Казансу елгасы” төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле (алга таба - Табигать һәйкәле), озынлыгы 154 км озынлыкта. Кушылдыклар үзәннәре, балкалар һәм ерганаклар белән кискәләнгән, өске өслекнең көньяк-көнбатышка таба гомуми авышлыгы булган аз дулкынлы асимметрияле тигезлек буйлап ага.»

6. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР ҺӘМ БАШКА ЧИКЛӘҮЛӘР ЗОНАЛАРЫ

6.1 Җитештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Җирлек территориясендә куркынычлыкның барлык класслары объектлары урнашкан. Булган объектларның санитар-яклау зоналары турындагы мәгълүматлар һәм санитар-яклау зоналары режимын үтәү турындагы мәгълүмат 6.1.1 нче таблицада китерелгән. Объектларның санитар-яклау зонасын куллану регламентлары 6.1.2 нче таблицада китерелгән.

Үзенең функциональ билгеләнеше буенча санитар-яклау зонасы штат режимында объектны эксплуатацияләгәндә халыкның иминлеге дәрәҗәсен тәэмин итүче саклагыч киртә булып тора.

Җирлек территориясендә үләт базлары урнашкан. Чокырларда күмүләр белән үләт базларының һәм биологик камералы үләт базларының санитар-яклау зоналарының якынча күләмнәре үлчәмнәре СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 12.1.4п. 7.1табл. нигезендә, себер түләмәле үләт базлары һәм чокырларда күмелүле үләт базлары I класс хәвефлелек объектларына карый һәм якынча 1000 м санитар-яклау зонасына ия.

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 12.1.4п. 7.1табл. нигезендә, биологик камералары булган үләт базлары (биотермик чокырлар) II класслы куркыныч объектларга керә һәм якынча 500 м санитар-яклау зонасына ия. Шул ук вакытта биологик камера җайланмасы тышкы тирәлек объектларыннан (туфрактан, судан) күмелә торган биологик калдыкларны изоляцияләүне һәм аларга чит физик затларны һәм хайваннарны кертмәүне гарантияләргә тиеш. Биологик камера конструкциясе бозылган очракта, күмү чокырда күмелүгә тигезләнә, һәм санитар-яклау зонасы күләме 1000 м кадәр арта.

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитар аермалар автомагистральләргә карата билгеләнә. Җирлек территориясендә автомагистральләр юк.

6.1.1 таблица

Карала торган территориядә урнашкан җитештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Объектның исеме, объект урнашу турында белешмәләр	СЗЗ төре (ориентир, исәп-хисап, билгеләнгән)	Нигезләү (норматив документлар)	СЗЗ күләме, м	Объектның СЗЗ режимын үтәве
Чыгару сәнәгате объектлары				
Гамәлдәге				
"Чепчуговское II" ятмасы" известняк чыгару карьеры	Таләп ителми	СЭЗ № 16.11.11.000.Т.000416.02.19 27.02.2019ел	-	-
"Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгын чыгару карьеры	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 3.4.1. табл. 7.1.	100	Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмәләре зонасы
Планлаштырыла торган				
"Чепчуговское 3"ятмасы" известняк чыгару карьеры	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 3.4.1. табл. 7.1.	100	Үтәлә
"Чепчуговское II" ятмасы" известняк чыгару карьеры	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 3.4.1. табл. 7.1.	100	Үтәлә
"Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгын чыгару карьеры	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 3.4.1. табл. 7.1.	100	Үтәлә
Җитештерү эшчәнлеге белән бәйле объектлар				
Гамәлдәге				
Асфальт-бетон заводы (з/у с КН 16:16:182003:149)	Билгеләнгән (ахыргы) зона	16:16-6.2306	-	Үтәлә
«ЛУКОЙЛ-Уралнефтепродукт» ҖЧҖ Нефть продуктларының чыгым склады цехы (з/у с КН 16:16:050504:106) (Бөреле а.ж.)	Билгеләнгән (ахыргы) зона	16:16-6.1367	-	Үтәлә
Кирпичный завод ООО «Винербергер Куркачи» (з/у с КН 16:16:182003:34) (в Куркачинском с.п.)	Билгеләнгән (ахыргы) зона	16:16-6.1477	-	Үтәлә
«Холсим (Рус)» ҖЧҖ "Казань" Терминалы сәнәгать мәйданчыгы өчен санитар-яклау зонасы	Билгеләнгән (ахыргы) зона	16:16-6.2216		Үтәлә

Төзелеш материаллары җитештерү (з/у с КН 16:16:182003:150)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 4.3.2. табл. 7.1.	300	Үтәлә
Төзелеш материаллары складлары (з/у с КН 16:16:182003:21; 16:16:182003:235)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.5.5 табл. 7.1.	50	Үтәлә
Планлаштырыла торган				
"Завод кормовой муки" сәүдә йорты (з/у с КН 16:16:182003:330)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 7.3.4. табл. 7.1.	300	Үтәлә
Авыл хуҗалыгы җитештерүе				
Гамәлдәге				
Лагуналы сөт мөгезле эре терлеге үрчетү предприятиесе (2000 баш) (з/у с КН 16:16:182003:16)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 11.2.2. табл. 7.1.	500	Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмәләре зонасы
Мөгезле эре терлек үрчетү предприятиесе (50 баш) (з/у с КН 16:16:182001:81)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 11.5.2. табл. 7.1.	50	Индивидуаль торак йортлар салу зонасы
Яшелчә саклагыч (з/у с КН 16:16:180102:13)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 11.5.1. табл. 7.1.	50	Индивидуаль торак йортлар салу зонасы
Теплица хуҗалыгы (з/у с КН 16:16:182001:361)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 11.5.3. табл. 7.1.		Үтәлә
Планлаштырыла торган				
Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (з/у с КН 16:16:182005:247) площадь 22 679 кв.м.	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 11.4.1. табл. 7.1.	100	Үтәлә
Инженерлык инфраструктурасы объектлары				
Гамәлдәге				
"Сетевая компания" ААҖ филиалы - "Идел буе электр челтәрләре" югары вольтлы челтәрләренең Чыпчык участогы 50 Гц ешлыгы белән трансформатор подстанциясе" (з/у с КН 16:16:182003:343)	Билгеләнгән (ахыргы) зона	16:16-6.1603	-	Үтәлә
Транспорт инфраструктурасы объектлары				
Гамәлдәге				
«Коркачык» аэродромы (җиденче подзона) (з/у с КН 16:16:000000:3744)	Исәпләнгән зона	СЭЗ №16.11.11.000. Т.000304.02.21 16.02.2021	-	Үтәлә

		«Россия ДОСААФ ТР ЦАК» ДПО АНО «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясен билгеләү турында карар проекты		
Автозаправка станциясе (з/у с КН 16:16:182002:3)	Таләп ителми	СЭЗ №16.11.11.000.Т.003358.11.22 30.11.2022	-	-
Планлаштырыла торган				
Автозаправка станциясе (з/у с КН 16:16:182003:306)	Якынча (норматив) зона	п. 12.4.4. табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	50	Үтәлә
Автозаправка станциясе (з/у с КН 16:16:182003:348)	Якынча (норматив) зона	п. 12.4.4. табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	50	Үтәлә
Җитештерү һәм куллану калдыкларын, биологик калдыкларны утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектлары				
Гамәлдәге				
Биотермик чокыр (ОКС 16:16:182003:296)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1.	1000	Үтәлә
Биотермик чокыр (ОКС 16:16:182003:289)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1. Роспотребнадзорның ТР буенча Идарәсенең №11/931 23.01.2024 хаты	500	Индивидуаль торак йортлар салу зонасы
Биотермик чокыр (ОКС 16:16:000000:1641) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	п. 12.1.7 табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	1000	Үтәлә
Биотермическая яма (ОКС 16:16:250501:33) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	п. 12.1.7 табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	1000	Үтәлә
Биотермическая яма (ОКС 16:16:271201:192) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	п. 12.1.7 табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	1000	Үтәлә
Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:182003:295)	Якынча (норматив) зона	п. 12.1.7 табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	1000	Индивидуаль торак йортлар салу зонасы
Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:000000:1643)	Якынча (норматив) зона	п. 12.1.7 табл. 7.1. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03	1000	Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмәләре зонасы
Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:250501:40) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1.	1000	Үтәлә

Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:271201:193) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	. СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1	1000	Үтәлә
Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:230603:171) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1.	1000	Үтәлә
Себер түләмәле үләт базы (ОКС 16:16:250502:71) чикләрдән читтә	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.1.7 табл. 7.1.	1000	Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмәләре зонасы
ТКО полигоны (з/у с КН 16:16:182003:336; 16:16:182003:15)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.2.3. табл. 7.1.	500	Үтәлә
Җирләү урыннары				
Гамәлдәге				
Мөселман зираты (з/у с КН 16:16:182003:339)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.5.2. табл. 7.1.	50	Үтәлә
	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.5.2. табл. 7.1.	50	Үтәлә
Мөселман зираты (з/у с КН 16:16:180401:1)	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.5.2. табл. 7.1.	50	Үтәлә
Православие зираты, Зур Бөреле т.п. 0,5 км төньякка	Якынча (норматив) зона	СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 п. 12.5.2. табл. 7.1.	50	Үтәлә

6.1.2 таблица

Санитар-саклау зоналарыннан файдалану регламентлары

Зона исеме		Зонадан файдаланунын хокукый режимы	Нигезләү (норматив документлар)
Санитар-саклау зонасы		Санитар-яклау зонасы чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалану рөхсәт ителми: а) торак төзелеше, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектлар, ачык типтагы спорт корылмалары, балалар ялы һәм аларны савыктыру оешмалары, рекреацион билгеләнештәге зоналар һәм дача хуҗалыгы һәм бакчачылык алып бару өчен урнаштыру; (РФ Хөкүмәтенең 21.12.2018 № 1622 карары ред.) б) дарулар җитештерү һәм саклау өчен объектлар, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенең күпләп саклау складлары, эчә торган су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары урнаштыру, авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында, әгәр санитар-саклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы аларга карата билгеләнгән таләпләргә туры китереп, мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китергәндә.	Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренең санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләре (РФ Хөкүмәтенең 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары белән расл.)
Санитар-саклау зонасы		Урнаштыру рөхсәт ителми: – торак төзелеше, аерым торак йортларны, ландшафт-рекреация зоналарын, ял итү зоналарын, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләрен, бакчачылык ширкәтләре һәм коттедж корылмалары территорияләрен, коллектив яисә шәхси дача һәм бакча участокларын, шулай ук яшәү тирәлеге сыйфатын нормага сала торган башка территорияләрне дә кертеп; – спорт корылмалары, балалар мәйданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дәвалау-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре; – дару матдәләре, дару чаралары һәм (яисә) дару формалары җитештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары; сәнәгатьнең азык тармаклары объектлары, азык-төлек	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03

Зона исеме		Зонадан файдаланунының хокукый режимы	Нигезләү (норматив документлар)
		чималының һәм азык-төлек продуктларының опт складлары объектлары, эчәргә яраклы су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары. Урнаштырырга рөхсәт ителә: авария дежур персоналы өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы белән эшләүчеләр өчен биналар, идарә биналары, конструктор бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, поликлиникалар, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу корылмалары, сәүдә һәм җәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, җәмәгать һәм шәхси транспортны саклау өчен мәйданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, җирле һәм транзит коммуникацияләр, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газ үткәргечләре, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, техник канализация корылмалары, су белән тәэмин итү станцияләре, су белән тәэмин итү корылмалары, АЗС, СТО.	
		Капиталь төзелеш объектын төзү һәм (яисә) капиталь булмаган хайваннарны үрчетүгә һәм асрауга, хайваннардан булган продукция җитештерүгә, саклауга бәйле корылманы, төзелмәне кору бары тик мондый капиталь төзелеш объектларын, капиталь булмаган корылмаларны, төзелмәләрне планлаштырылган урнаштыру федераль дәүләт ветеринария контроле (күзәтчелеге) предметына керә торган мәҗбүри таләпләргә җавап бирүе турында федераль дәүләт ветеринария контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыручы орган бәяләмәсе (төгәлрәге Россельхознадзор) булганда гына рөхсәт ителә	«Ветеринария турында» 1993 елның 14 маендагы 4979-1 номерлы Россия Федерациясе Законының 12 статьясындагы 2 өлеше нигезендә
Биотермик чокырның санитар-яклау зонасы		Үләт базы һәм аерым торучы биотермик чокыр территориясендә терлекләр көтү, үләннәр чаптыру, җирне күчерү һәм үлгән терлекләрнең калдыкларын аерым биотермик чокырдан читкәрәк күчерү тыела.	Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгының 26.10.2020 № 626 боерыгы белән расланган биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең

Зона исеме		Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләү (норматив документлар)
			ветеринария кагыйдәләре (Россия Минюстында 29.10.2020 № 60657 теркәлде)
		РД-АПК 3.10.07.05-17 Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы тарафыннан расланган һәм гамәлгә кертелгән Терлекчелек биналарын проектлаганда, төзегәндә, реконструкцияләгәндә һәм эксплуатация ләгәндә ветеринария-санитария таләпләренең (алга таба - РД-АПК) 2.5 пункты нигезендә, биотермик чокырлардан алып терлекчелек комплексларына һәм фермаларына кадәр минималь зооветеринария арасы итеп 1000 м ераклыкны алырга кирәк. Бер үк вакытта РД-АПКда биотермик чокырлардан терлекчелек комплексларына һәм фермаларына кадәр зооветеринар араны кыскарту һәм билгеләү мөмкинлеге күрсәтелгәннән кимрәк күздә тотылмый. РД-АПКда күрсәтелгән зооветеринария ераклыгын кыскарту өчен таләпләр һәм кирәкле чаралар исемлеге юк	РД-АПК 3.10.07.05-17. 23.05.2017 Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы тарафыннан расланган һәм гамәлгә кертелгән Терлекчелек биналарын проектлаганда, төзегәндә, реконструкцияләгәндә һәм эксплуатация ләгәндә ветеринария-санитария таләпләре
Себер түләмәле үләксә базы, биотермик чокырның санитар-яклау зонасы		Себер түләмәле күмү урыны санитар-яклау зонасында булган территорияләрдән нинди дә булса хуҗалык эшчәнлеген уздыру өчен (шул исәптән көтүлекләр, чәчүлекләр, яшелчә бакчалары, су эчертү, грунтны чыгару һәм күчереп йөртү, торак, иҗтимагый, сәнәгать яисә авыл хуҗалыгы биналары һәм корылмалары төзү белән бәйле эшләр) файдалануны булдырмау	СанПиН 3.3686-21 Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 28.01.2021 № 4 карары белән расланган «Йогышлы авыруларны профилактикалау буенча санитар-эпидемиологик таләпләр»
		СанПиН 3.3686-21 нигезендә, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары себер түләмәле күмүләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын оештыру кысаларында себер түләмәле күмүләр санитар-яклау зонасында булган территорияләрдән нинди дә булса хуҗалык эшчәнлеге алып бару өчен (шул исәптән көтүлекләр, басулар, яшелчә бакчалары, сулыклар басуларын оештыру, грунтны чыгару һәм күчереп йөртү, торак йортлар, иҗтимагый, сәнәгать яисә авыл хуҗалыгы биналары һәм корылмалары төзүгә бәйле эшләр) файдалануны булдырмауны тикшереп торуны тәэмин итәләр).	СанПиН 3.3686-21 Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 28.01.2021 № 4 карары белән расланган «Йогышлы авыруларны профилактикалау буенча санитар-эпидемиологик таләпләр»

6.2 Автомобиль юлларының юл буе полосалары, тимер юлларның санитария өзеклеге һәм саклау зонасы, аэродром яны территориясе, АЗСтан минималь ераклык

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының гомуми файдаланудагы региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юллары исемлеген раслау турында» 2023 елның 27 октябрендәге 1362 номерлы карары нигезендә, җирлек территориясе буенча II категорияле федераль әһәмияттәге М-7 «Волга» Мәскәү - Владимир - Түбән Новгород - Казан - Уфа, Киров шәһәренә керү юлы автомобиль юлы уза (ОКС 16:16:000000:1612), шулай ук Олы Әтнә - Чыпчык (ЗОУИТ 16:16-6.2682); «Ташлы Кавал - Сосновка – Бөреле т/юл рзд.пос» - Зур Бөреле (ЗОУИТ 16:16-6.2672); «Ташлы Кавал - Сосновка – Бөреле т/юл рзд.пос» (ЗОУИТ 16:16-6.2120); «Казан - Малмыж» - Шәпше (ЗОУИТ 16:16-6.2125); Коркачык - Югары Ия (ЗОУИТ 16:16-6.2671) IV категориядәге региональ әһәмияттәге автомобиль юллары, җирле әһәмияттәге юллар уза.

“Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында” 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба - 08.11.2007 257-ФЗ номерлы ФЗ), торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, автомобиль юллары өчен юл буе полосалары билгеләнә.

08.11.2007 №257-ФЗ ФЗның 3 ст. 16 п. нигезендә, юл буе полосалары - автомобиль юлының бүленгән полосасына якын урнашкан территорияләр, алар чикләрендә җир кишәрлекләреннән (җир кишәрлекләре өлешләреннән) файдалануның махсус режимы билгеләнә.

Автомобиль юлының бүленгән полосасы кадастр исәбенә куелмаган очракта, автомобиль юлы буйлап яңа төзелешне планлаштырганда юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен тәэмин итү максатларында, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар карталарында юл буе полосалары РФ Хөкүмәтенең 2009 елның 02 сентябрендәге 717 номерлы карары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) белән расланган Автомобиль юлларын һәм (яисә) юл сервисы объектларын урнаштыру өчен җирләрне аерып бирү нормаларын (алга таба - Автомобиль юлларын урнаштыру өчен җирләрне аерып бирү нормалары) һәм СП 34.13330.2021 Кагыйдәләр җыелмасы. Автомобиль юллары СНиП 2.05.02-85*. Россия Төзелеш министрлыгының 09.02.2021 №53/пр боерыгы белән расланган (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба - СП34.13330.2021) (юл өлешенең киңлеге) нормалары таләпләрен исәпкә алып бүленгән. Мондый юл буе полосалары ориентир полосалар дип билгеләнгән.

Автомобиль юлларының юл буе полосалары күләме «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясындагы 2 өлеше (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) нигезендә автомобиль юлларының классына һәм (яисә) категориясенә карап, билгеләнә һәм тәшкил итә:

1) 75 м - беренче һәм икенче категорияле автомобиль юллары өчен;

2) 50 м - өченче һәм дүртенче категорияле автомобиль юллары өчен;

3) 25 м - бишенче категорияле автомобиль юллары өчен;

4) 100 м -Россия Федерациясе субъектларының, федераль әһәмияттәге шәһәрнең административ үзәкләрен (башкалаларын) башка торак пунктлар белән тоташтыра торган керү юллары өчен, шулай ук халык саны ике йөз илле мең кешегә кадәр булган шәһәрләрне әйләнеп узу өчен төзелгән гомуми файдаланудагы федераль әһәмияттәге автомобиль юллары участоклары өчен;

5) 150 м - халык саны ике йөз илле меңнән артык булган шәһәрләрне әйләнеп узу өчен төзелгән автомобиль юллары участоклары өчен.

Автомобиль юлларының юл буе полосаларын файдалану режимы, юлның әһәмиятенә карамастан, 08.11.2007 №257-ФЗ ФЗның нигезләмәләре белән җайга салына.

Региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларыннан файдалану режимы шулай ук ТР МК 2008 елның 01 декабрендәге 841 номерлы карары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) белән расланган Татарстан Республикасы гомуми файдаланудагы региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләре (алга таба - ТР автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү кагыйдәләре) белән регламентлана.

Тимер юлларның санитар аермасы һәм саклау зонасы. Җирлек территориясе буйлап «Дербышки - Арча» гомуми файдаланудагы федераль әһәмияттәге тимер юл юлы уза.

Тимер юл транспорты линияләреннән санитар аермалык билгеләнә. Аерылыкның зурлыгы Россия МПСның 1997 елның 24 декабрендәге С-1360у номерлы күрсәтмәсе белән (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба - ОСН 3.02.01-97) расланган пычраткыч матдәләрне таралуны исәпләү, тавыш һәм вибрация дәрәҗәсен исәпләү буенча билгеләнә (СанПин 2.2.1/2.1.1.1.1200-03). Тармак төзелеш нормалары нигезендә ОСН 3.02.01-97. Тармак төзелеш нормалары. Тимер юллар өчен җирләрне бүлеп бирүне проектлау нормалары һәм кагыйдәләре» буенча, тимер юлларны, кызыл линиядән иң кырый юлның күчәренә кадәр санап, 100 метр киңлектәге санитар-яклау зонасы белән шәһәрләрнең һәм бистәләрнең торак төзелешеннән аерырга кирәк. Тимер юлларны урыннарга чыгарып урнаштырганда, тирәнлеге кимендә 4 м, яисә махсус тавыштан саклау чараларын булдырганда санитар-яклау зонасы киңлеге киметелергә мөмкин, ләкин 50 метрдан да артыкка түгел. Санитар-яклау зонасының киңлеге бакча участоклары чикләренә кадәр 50 м га тигез кабул ителә.

Санитар-яклау зонасында, тимер юлның бүленгән полосасыннан читтә, автомобиль юлларын, транспорт җайланмаларын һәм корылмаларны, гаражларны, автомобильләр стоянкаларын, электр тапшыру һәм элемтә линияләрен урнаштыру

рөхсәт ителә; санитар-яклау зонасының 50%тан да ким булмаган киңлеген яшел утыртмалар алып торырга тиеш.

Кырый тимер юл күчәреннән торак төзелешенә кадәр ераклык (яклау зонасы) шулай ук, РФ Дәүләт төзелешенең 2003 елның 27 сентябрендәге 170 номерлы карары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба - Торак фондын техник эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм нормалары) белән расланган Торак фондын техник эксплуатацияләү кагыйдәләренең 4.10.4.5 п. белән нормалаштырыла һәм һәм тимер юл категориясенә бәйләнгән. Тимер юл категориясе СП 119.13330.2017 нигезендә билгеләнә. Кагыйдәләр җыелмасы. 1520 мм колеялы тимер юллар. Актуальләштерелгән редакция СНиП 32-01-95, Россия Минстроеның 12.12.2017 №1648/пр номерлы боерыгы белән (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) расланган һәм гамәлгә кертелгән (алга таба - СП 119.13330.2017) (4.1 таблица).

Саклау зонасы түбәндәге күләмдә билгеләнә:

тимер юл станцияләре өчен - 200 м.

- I һәм II категорияләрдәге тимер юл линияләре өчен 150 м дан да ким булмаган юл;

- III һәм IV категория тимер юл линияләре, станция юллары өчен кимендә 100 м.

- V категорияле тимер юл линияләре өчен норматив билгеләнмәгән.

Тимер юлларның саклау зоналарын билгеләү тәртибе РФ Хөкүмәтенең «Тимер юлларның бүленгән полосаларын һәм саклык зоналарын билгеләү һәм файдалану тәртибе турында» 2006 елның 12 октябрендәге 611 номерлы карары белән (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) расланган тимер юлларның бүленгән полосаларын һәм сак зоналарын билгеләү һәм куллану кагыйдәләре белән билгеләнгән (алга таба - Тимер юлларның бүленгән полосаларын һәм сак зоналарын билгеләү һәм куллану кагыйдәләре), аның нигезендә тимер юлларның саклау зоналары чикләре тимер юллар түбәндәге җирләрдә үткәндә билгеләнә ала:

а) кар убылуларына (ташкын), ишелүләренә, юылуга, сель ташкыннарына, ерганак ясалышына, карст ясалышына һәм башка куркыныч геологик йогынтыларга дучар урыннарда;

б) хәрәкәтчән ком районнарында;

в) урман утыртмаларын яклау функцияләрен башкаручы урманнар буенча, шул исәптән елгалар тугайларындагы һәм өске су объектлары буендагы урманнар буенча;

г) агачларны тоташ кисү тау һәм калкулык битләренең тотрыклылыгында чагылырга һәм ташкыннар, ишелүләр, чокырлар барлыкка килүгә яисә сель агымнары һәм кар убылулары (ташкыннар) барлыкка килүгә, тимер юлларның сакланышына, тотрыклылыгына һәм ныклыгына йогынты ясарга мөмкин булган урманнар буйлап.

Аэродром яны территориясе.

Җирлек территориясе «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясе чикләрендә, 1-3, 5, 7 өстәмә зоналарында урнашкан, ул «Россия ДОСААФы ТР ЦАК» ДПО АНОсы «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясен билгеләү турында карар проекты нигезендә исәпкә алынган.

«Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясен билгеләү турында карар проектына «Татарстан Республикасында (Татарстан) гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗның 28.01.2021ел 45820 номерлы эксперт бәяләмәсе һәм 16.11.11.000.Т.000304.02.21 16.02.2021 01.07.2019ел санитар-эпидемиологик бәяләмә бирелгән, аның буенча проект РФ Дәүләт баш санитар табибы 09.06.2003 раслаган, проектны эшләү һәм раслау моментына СанПиН 2.1.6.1032-01 «Торак җирләрнең атмосфера һавасы сыйфатын тәэмин итүгә карата гигиена таләпләре», СН 2.2.4/2.1.8.562-96 «Эш урыннарында, торак, җәмәгать биналарында һәм торак төзелеше территориясендә тавыш», СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03 «Тапшыра торган радиотехник объектларны урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә карата гигиена таләпләре»нә җавап биргән СанПиН 2.2.1.1/2.1.1.1200-03 таләпләренә туры килә (алга таба - СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03)

Аэродром яны территориясе турындагы нигезләмәдә һәм РФ Хөкүмәтенең 02.12.2017 № 1460 карары белән расланган РФ субъектлары дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары һәм Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт арасында барлыкка килә торган каршылыкларны чишү кагыйдәләрендә, аэродром яны территориясен билгеләү турында акт проектын килештергәндә һәм аэродром территориясенең җиденче өстәмә зонасы чикләрен билгеләгәндә, (алга таба – Аэродром яны территориясе турындагы нигезләмә) өстәмә зоналарның түбәндәге билгеләмәләре китерелә:

а) беренче һәм икенче өстәмә зоналар - башка максатлар өчен билгеләнгән җир кишәрлекләреннән мондый җир кишәрлекләрен аерып торган күрсәтелгән өстәмә зоналарда урнаштырылырга тиешле биналарны, корылмаларны һәм җайланмаларны урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен бирелгән җир кишәрлекләренең тышкы чикләре буенча;

б) өченче өстәмә зона - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 11 мартындагы «Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалануның федераль кагыйдәләрен раслау турында» 138 номерлы карары (алга таба - Һава киңлегеннән файдалану кагыйдәләре) белән расланган Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалануның Федераль кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән һава килү юллары полосалары чикләрендә;

в) дүртенче өстәмә зона - гражданнар авиациясе аэродромының аэронавигация паспортында, дәүләт (эксперименталь) авиациясе аэродромы районында очышлар ясау буенча инструкцияләрдә билгеләнгән һава суднолары очышларын һәм авиация электр элемтәсен радиотехник тәэмин итү чараларының эш зоналары чикләре буенча;

г) бишенче өстәмә зона - куркыныч җитештерү объектларында техноген характердагы хәлләр килеп чыккан очракларда зыян күрү зоналарының максималь радиусын исәпкә алып, очышларның һәм куркыныч җитештерү объектларының сәнәгать куркынычсызлыгы таләпләреннән чыгып билгеләнгән чикләр буенча;

д) алтынчы өстәмә зона - аэродромның контроль ноктасыннан 15 километр ераклыкта билгеләнгән чикләр буенча;

е) җиденче өстәмә зона - Россия Федерациясе Һава кодексының 47 статьясының 5.4 пунктында күрсәтелгән кеше сәламәтлеге өчен куркынычларны исәпләү һәм бәяләү методикасы нигезендә билгеләнгән чикләр буенча.

Аэродромның өстәмә ярдәмче зонасын билгеләү, кешенең сәламәтлеге өчен куркынычларны исәпләү һәм бәяләү методикасы Роспотребнадзорның 07.12.2022 № 664 боерыгы белән расланган (алга таба - Җиденче өстәмә зона билгеләү методикасы).

Җиденче өстәмә зонаны билгеләү методикасы нигезендә, аны билгеләү критерийлары түбәндәгеләр:

– җиденче өстәмә зонаның тышкы чигендә СанПиН 1.2.3685-21 билгеләгән тавыш дәрәҗәсенең эквивалент булуы: көндезге эквивалент тавыш (көндезге чорда 7 сәгать 00 минуттан 23 сәгать 00 минутка кадәр $L_{Аэкв}$ = 55 дБА) һәм төнге эквивалент тавыш (төнге чорда 23 сәгать 00 мируттан 7 сәгать 00 минутка кадәр $L_{Аэкв}$ = 45 дБА)

– обеспечение допустимых уровней риска здоровью человека в связи с воздействием авиационного шума.

Регламенты использования вышеперечисленных зон приведены в таблице 6.2.1.

6.2.1 таблица

Юл буе полосаларыннан, тимер юлларның саклау зоналарыннан, аэродром территориясеннән файдалану регламентлары

Зонаның исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы, аны нигезләү	Соблюдение режима зон
Юл буе полосалары	08.11.2007 №257-ФЗ ФЗның 26 статьясы 8 өл. буенча, Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капиталь төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыру автомобиль юлы хуҗасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә. Бу ризалыкта автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә мондый объектлар төзүне, реконструкцияләүне, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыруны гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан үтәлүе мәҗбүри булган техник таләпләр һәм шартлар булырга тиеш. Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләре нигезендә региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренең милекчеләре, хуҗалары, файдаланучылары һәм арендаторлары түбәндәге хокукларга ия булалар: а) әлеге Кагыйдәләрдә һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып, күрсәтелгән җир кишәрлекләрендә хуҗалык эшчәнлеген гамәлгә ашырырга; б) аларга бирелгән җир кишәрлекләрендә әлеге Кагыйдәләргә һәм Россия Федерациясенең норматив хокукый актларына рөхсәт ителгән объектларны төзергә; в) региональ әһәмияттәге автомобиль юлын ремонтлау яисә реконструкцияләү турында мәгълүмат алырга.	08.11.2007 № 257-ФЗ номерлы ФЗ, ТР автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын аеру кагыйдәләре
Юл буе полосалары	Региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосалары чикләрендә җир кишәрлекләреннән (җир кишәрлекләре өлешләреннән) файдалануның махсус режимы билгеләнә, ул гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының юл буе полосаларында капиталь корылмалар төзү тыюны күздә тота, түбәндәгеләрдән тыш: -мондый автомобиль юлларына хезмәт күрсәтү, аларны төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, ремонтлау һәм тоту өчен билгеләнгән объектлар; - Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгының Юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе объектлары; - юл сервисы объектлары, реклама конструкцияләре, мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр; - инженер коммуникацияләре.	ТР МК 01.12.2008 №841 карары белән расланган ТР гомуми файдалану региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын билгеләү һәм файдалану кагыйдәләре.
Тимер юлларның сак зоналары	Тимер юл транспортының хәрәкәт иминлеген тәэмин итү һәм эксплуатацияләүне тәэмин итү максатларында саклау зоналары чикләрендә эшчәнлекнең түбәндәге	РФ Хөкүмәтенең12.10.2006 № 611 карары белән расланган Тимер

	төрләрен гамәлгә ашыруга тыюлар яисә чикләүләр билгеләнергә мөмкин: а) капиталь биналар һәм корылмалар төзү, вакытлы юллар салу, агач һәм куак үсемлекләрен кисү, дерн капламын алу, җир эшләре башкару, моңа тимер юл транспортының тотрыклы, өзлексез һәм имин эшләвен тәэмин итү, тимер юл транспорты хезмәтләренең кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту, шулай ук линия корылмаларын төзү, аларга хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау өчен кирәкле очраклар керми; бҗирләрне сөрү; в) хайваннар көтү; г) өске һәм хуҗалык-көнкүреш суларын чыгару.	юлларның бүленгән полосаларын һәм саклау зоналарын билгеләү һәм куллану кагыйдәләре.
Тимер юлларның санитар аермасы (саклау зонасы)	Торак төзелешен урнаштыру тыела	ОСН 3.02.01-97
Аэродром яны территориясе 1 өстәмә зона	Һава хәрәкәтен һәм һава ташуларын оештыру һәм аларга хезмәт күрсәтү, очып китүне, утыртуны, руль куюны һәм һава суднолары торуын тәэмин итү өчен билгеләнмәгән объектларны урнаштыру тыела.	«Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясен урнаштыру карары турындагы проект нигезендә
Аэродром яны территориясе 2 өстәмә зона	Пассажирларга хезмәт күрсәтү һәм багаж, йөкләр һәм почта эшкәртү, һава судноларына хезмәт күрсәтү, авиация ягулыгын саклау һәм һава судноларын заправкаларга, энергия белән тәэмин итүне тәэмин итү өчен билгеләнмәгән объектларны, шулай ук аэропорт инфраструктурасына карамаган объектларны урнаштыру тыела.	
Аэродром яны территориясе 3 өстәмә зона	Биеклекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән чикләүләрдән артып киткән объектларны урнаштыру тыела.	
Аэродром яны территориясе 5 өстәмә зона	Эшләүләре һава суднолары очышлары куркынычсызлыгына йогынты ясарга мөмкин булган куркыныч җитештерү объектларын урнаштыру тыела	
Аэродром яны территориясе 7 өстәмә зона	Тавыш һәм электромагнит йогынтысы дәрәҗәсенең, атмосфера һавасында пычраткыч матдәләр концентрациясенең артуы аркасында, функциональ билгеләнешләренә карап, башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органы тарафыннан, әгәр федераль законнар белән башкасы билгеләнмәгән булса, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге законнар таләпләрен исәпкә алып, тиешле аэродром яны территориясе билгеләнгәндә төрләре билгеләнә торган объектларны урнаштыру тыела.	

АЗСтан минималь ераклыклар. Россия МЧСның "Автомобиль ягулык салу станцияләре" кагыйдәләр җыелмасын раслау турында. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре" 05.05.2014 № 221 боерыгы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) нигезендә АЗСтан резервуарларны (торбаүткәргечләрне) янгыннан саклау өчен минималь ара билгеләнә.

АЗСтан аларга карамаучы объектларга кадәр минималь ара кешеләр күпләп җыела торган урыннарга кадәр 6.2.2 таблицасы нигезендә кабул ителә.

Кешеләрнең массакүләм булу урыннары - бер үк вакытта 100дән артык кеше булу мөмкинлеге каралган территория (транспорт тукталышлары, метро станцияләреннән чыгу, базарлар, ярминкәләр, стадионнар).

6.2.2. таблица

АЗСтан минималь ераклыклар күләмнәре

<table>
<tr><th colspan="2">Ара ераклыгы билгеләнә торган объектларның аталышы</th><th>АЗСтан кешеләр күпләп җыела торган урыннарга кадәр минималь ара, м</th><th>Сәнәгать оешмаларының җитештерү, склад һәм административ-көнкүреш биналары һәм корылмалары</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Торак пунктлар территорияләреннән читтә урнашкан сыек мотор ягулыгы АЗС</td><td>җир асты резервуарлары белән</td><td>25</td><td>15</td></tr>
<tr><td>җир өсте резервуарлары белән</td><td>50</td><td>25</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Күпьягулыклы АЗС, күпьягулыклы АЗС һәм АГТКның мөстәкыйль участогы буларак башкарылган КриоАЗС һәм АГЗС</td><td>СУГ яки СПГ белән (КриоАЗС, метан)</td><td>60</td><td>40</td></tr>
<tr><td>КПГ булуы белән (АГКГС, метан)</td><td>35</td><td>25</td></tr>
</table>

6.3 Магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләренә, аммиакүткәргечләргә) һәм углеводород чималын чыгару һәм әзерләү объектларына кадәр минималь ераклыклар зоналары

Җирлек территориясе буйлап магистраль газүткәргеч уза. 18 нче "ГКИНП-14-221-88. Ачык рәвештә бастырып чыгару өчен һәм "хезмәт файдалануы өчен"(СПГ-88)" грифы белән билгеләнгән шәһәрләр һәм башка торак пунктларның планнарын төзү һәм чыгару тәртибе турындагы инструкция, нефть һәм газ скважиналары, су асты һәм җир асты нефть һәм газүткәргечләрен чагылдырырга рөхсәт ителми.

Әлеге объектның минималь ераклыгы өчен проектта янгынга каршы ара кабул ителә («Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге» бүлеген җентекләбрәк карагыз).

Җир асты магистраль торбаүткәргечләр күчәреннән биналарга, корылмаларга һәм башка инженерлык челтәрләренә кадәр минималь ераклыклар зоналары күләмнәре Дәүләт төзелеше 2012 елның 25 декабрендәге 108/ГС номерлы боерыгы белән расланган СП 36.13330.2012. «Кагыйдәләр җыелмасы. Магистраль торбаүткәргечләр. СНиП 2.05.06-85* актуальләштерелгән редакциясе» (алга таба - СП 36.13330.2012) торба үткәргеч классына һәм диаметрына, транспортта чыгарыла торган продукт, объектлар билгеләнешенә һәм аларның

куркынычсызлыгын тәэмин итү дәрәҗәсенә бәйле рәвештә 4 нче таблица буенча билгеләнә (6.3.2 таблица).

6.3.2 таблица

Җир асты магистраль торбаүткәргечләр күчәреннән минималь ераклыклар зоналары, ГРС

Объектның исеме, кемгә каравы	ЕГРНда сак зонасы	Торак пунктлар, сәнәгать һәм башка предприятиеләр, карьерлар, чистарту корылмалары һәм башка объектлар чикләренә кадәр МР1 зонасы күләме, 4 табл.1п.буенча (ГРСка 5 табл.) СП 36.13330.2012, м	МР2 зонасының зиратларга, а/х фермаларына һәм җәйге лагерьларга һ.б объектларга кадәр ара күләме, 4 табл.2п. нигезендә (ГРСка 5 табл.) СП 36.13330.2012, м	МР3 зонасының нефть, артезиан скважиналары тамагына, IV-V кат. параллель а/юлларга кадәр һ.б. объектларга кадәр күләме, 4 табл.2п. нигезендә (ГРСка 5 табл.) СП 36.13330.2012, м	Нигезләмә (норматив документлар)	Карала торган территория чикләрендә МР зоналары режимын үтәү 1,2,3
Казан ш. таба китерә торган торбаүткәргеч	16:00-6.3778	200 ЗОУИТ 16:00-6.4348	75	30	СП 36.13330.2012	Кече Бөреле пос. чикләрен уза

Минималь ераклыклар зоналары чикләрендә урнашкан территорияләрдән файдалану регламентлары 6.3.3 таблицада китерелгән.

6.3.3 таблица

Минималь ераклыклар зоналарыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)

Минималь ераклыклар зоналары	МР 1 зонасында урнаштыру рөхсәт ителми: - торак пунктлар; - дача йортлары булган коллектив бакчалар; - аерым сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләрен; - кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хуҗалыклары; - сөт заводлары; - файдалы казылмаларны эшкәртү карьерлары; - шәхси хуҗалар автомобильләре өчен гараж һәм ачык тукталышлар белән 20 дән артык санда автомобильгә; -халык күпләп җыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.); - тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнары; гидро-, электростанцияләр; елга транспортының I-IV класслы гидротехник корылмалары; - су үткәргечләрнең чистарту корылмалары һәм насос станцияләре; - 1000 м3 дан артык саклау күләме белән җиңел кабынып китүче һәм янучан сыеклыклар һәм газлар складлары; - автозаправка станцияләре һәм башкалар.	СП 36.13330.2012, СП 284.1325800.2016
	МР2 зонасында урнаштыру рөхсәт ителми: -аларга параллель рәвештә торба үткәргеч салына торган гомуми челтәрнең (перегоннарда) тимер юлларын һәм I-III кат. автоюлларын; - еарым торган: 1-2 катлы торак биналар; бакча йортлары; дачалар; линия әйләнүчеләр йортларын; - зиратлар; - а/х фермаларын һәм терлекләрне оешкан төстә көтү өчен киртәләп алынган кишәрлекләрне; - кыр станнары.	
	МР 3 зонасында урнашу рөхсәт ителми: - аерым торак булмаган һәм ярдәмче корылмалар; - борауланучы һәм эксплуатацияләнүче нефть, газ һәм артезиан скважиналарының тамаклары; - 20 автомобильгә һәм аннан кимрәк индивидуаль хуҗалар автомобильләре өчен гараж һәм ачык тукталышлар; - канализация корылмалары; - сәнәгать предприятиеләренең тимер юллары; - аларга параллель торбаүткәргеч салына торган IV-V кат. автоюллар.	
Нефть ятмаларын урнаштыру объектларыннан минималь ераклык зоналары	МР1 зонасында урнаштыру рөхсәт ителми: - торак биналар; - тулай тораклар; - вахта поселоклары. МР2 зонасында урнаштыру рөхсәт ителми: -җәмәгать биналарын	Ростехнадзор 15.12.2020 №534 боерыгы

Торак пунктларга газ II категориядәге югары басымлы газүткәргеч аша газ бүлү пунктларына (ГРП) кадәр бирелә. Алга таба урта һәм түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры кулланучыга.

Бүлүче газүткәргечләрдән минималь ара зоналары Россия Федерациясе Төбәк министрлыгының 27.12.2010 № 780 боерыгы белән расланган «СП 62.13330.2011*. Кагыйдәләр җыелмасы. Газ бүлү системалары.

Актуальләштерелгән редакция СНиП 42-01-2002» (алга таба - 62.13330.2011) кушымтасы нигезендә билгеләнә, ГРПга кадәр - СП62.13330.2011 5 нче таблицасы нигезендә һәм биналарның һәм корылмаларның фундаментларына кадәр тәшкил итә:

1. 10 м - кертүдә газ басымы 0,6 га кадәр булган ГРП өчен;
2. 15 м - кертүдә газ басымы булган 0,6 дан артык 1,2 гә кадәр кертеп, ГРП өчен;
3. күчәрдән10 м - I категория югары басымлы газүткәргечләр өчен (басым 0,6 дан артык 1,2 гә кадәр кертеп);
4. күчәрдән 7 м - II категория югары басымлы газүткәргечләр өчен (басым 0,3 тән артык 0,6 га кадәр кертеп);
5. күчәрдән 4 м – уртача басымлы газүткәргечләр өчен (басым 0,005 тән артык 0,3 кә кадәр кертеп).

6.4 Торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләр, нефть үткәргечләр һәм нефть продуктлары үткәргечләре, аммиакүткәргечләр) сак зоналары

Җирлек территориясе буйлап магистраль газүткәргеч, бүлү газүткәргечләре уза.

Магистраль торбаүткәргечләрнең сак зоналары күләме Торбаүткәргечләрнең саклау зоналары турындагы нигезләмә үз көченә кергәнче, 1992 елның 24 апрелендәге 9 нчы номерлы Россия Госгортехнадзор карары белән расланган Магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә кабул ителә[3].

Магистраль газүткәргечләрнең сак зоналары РФ Хөкүмәтенең 2017 елның 08 сентябрендәге 1083 номерлы карары белән расланган Магистраль газүткәргечләрне саклау кагыйдәләре (алга таба - Магистраль газүткәргечләрне саклау кагыйдәләре) белән билгеләнә. Картография материалларында торбаүткәргечләрнең сак зоналары чикләре, эксплуатацияләүче оешмалар мәгълүматлары буенча, Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестры нигезендә китерелгән. Саклау зоналары чикләрен шулай ук эксплуатацияләүче оешмаларда проект документациясе стадиясендә төгәлләштерергә кирәк.

Бүлүче газүткәргечләрнең сак зоналары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карары белән расланган Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре (алга таба - Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре) нигезендә, трассаның үтү шартларына карап билгеләнә.

Торбаүткәргечләрнең сак зоналары турындагы мәгълүматлар һәм саклау зонасы режимын үтәү турындагы мәгълүмат 6.4.1 нче таблицада китерелгән.

[3] Ростехнадзорның № 352, Россия Энергетика министрлыгының "Россия Минтопэнергосының 1992 елның 29 апрелендә һәм Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләрен кулланырга ярамавын тану турындагы” 2020 елның 15 сентябрендәге боерыгы нигезендә, Россия Федерациясе Җир кодексының 106 статьясындагы 1 пунктында аларны кабул итү каралган торбаүткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләренең, аммиакүткәргечләрнең) саклау зоналары турындагы нигезләмәләрне раслау турында Россия Федерациясе Хөкүмәтенең карарлары үз көченә кергән көннән алып, Магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре кулланылырга тиеш түгел дип санарга.

Саклау зоналарыннан файдалану регламентлары 6.4.2 нче таблицада китерелгән.

6.4.1 таблица

Охранные зоны трубопроводов и сооружений, входящих в их состав

Объект исеме	Саклау зонасының күләме, м	ЕГРНда саклау зонасы турында мәгълүмат	Нигезләмә (норматив документлар)	Саклау зонасы режимын үтәү
Магистраль торбаүткәргечләр, газүткәргечләр, ГРС, торбаүткәргечләр составына керүче корылмалар	25м (нефть, табигый газ, нефть продуктлары) 100 м (СУГ) 100 м (су асты күчешләре буйлап) 50 м (конденсатны саклау һәм бушату өчен савытлар, продукцияне аварияле чыгару өчен җир амбарлары тирәсендә) 100 м (продукцияне транспортка әзерләү технологик җайланмалары, баш һәм арадаш кудыру һәм салу насос станцияләре, резервуар парклары, компрессор һәм газ бүлү станцияләре, продукцияне үлчәү төеннәре, тутыру һәм агызу эстакадалары, җир асты газ саклау станцияләре, нефть, нефть	16:00-6.3778	РФ Минтопэнергосы 29.04.1992 һәм РФ Госгортехнадзоры 22.04.1992 елда 9 номерлы карары белән расланган Магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләренең 4.1.п. РФ Хөкүмәтенең 08.09.2017 № 1083 карары белән расланган магистраль газүткәргечләрне саклау кагыйдәләре	

Объект исеме	Саклау зонасының күләме, м	ЕГРНда саклау зонасы турында мәгълүмат	Нигезләмә (норматив документлар)	Саклау зонасы режимын үтәү
	продуктлары җылыту пунктлары тирәсендә)			
Газ бүлү челтәрләре, ГРП	а) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап – күчәрдән һәр якка 2 метр б) полиэтилен торбалардан җир асты газүткәргечләре трассалары буйлап бакыр үткәргечтән файдаланганда газүткәргеч трассасын билгеләү өчен - үткәргеч ягыннан газүткәргечтән 3 метр һәм каршы яктан - 2 метр; в) аерым торган ГРП тирәсендә - 10 м. биналарга янкорылган ГРП өчен саклау зонасы регламент ланмый; г) газүткәргеч ләрнең су асты кичүләре буйлап суднолар йөри торган һәм агып китә торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша - күчәрдән һәр якка 100 м; д) Урманнар һәм агач-куак үсемлекләре аша уза торган поселокара газүткәргечләр трассалары буйлап һәр яктан	ЗОУИТ 16:16-6.797 16:16-6.173 16:16-6.996 16:16-6.1247 16:16-6.601 16:16-6.146 16:16-6.488 16:16-6.996 16:16-6.152	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 20.11.2000 №878 карары белән расланган Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре	Үтәлә

Объект исеме	Саклау зонасының күләме, м	ЕГРНда саклау зонасы турында мәгълүмат	Нигезләмә (норматив документлар)	Саклау зонасы режимын үтәү
	Зәр метр урман просаны рәвешендә. Газүткәргечләрнең җир өсте участоклары өчен агачлардан торбаүткәргечкә кадәр ара агачлар биеклегеннән ким булмаска тиеш.			

6.4.2 таблица

Сак зоналарыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалану режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
Нефть һәм газ өчен магистраль торба үткәргечләрнең, промысел торба үткәргечләренең саклау зоналары	Саклау зоналарында тыела: а) контроль-үлчәү һәм контроль-диагностика пунктларын, кисәтү язмаларын, магистраль газүткәргечләрнең урнашу урынын танып белү һәм сигнал билгеләрен күчерергә, күмәргә, зарарларга һәм җимерергә; б) кабельле элемтә линияләрендәге хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү пунктларының ишекләрен һәм люкларын, линияле арматура узеллары киртәләренең капкаларын, электрохимик саклау җайланмаларының ишекләрен, линияле һәм күзәтү коеларының люкларын ачарга, краннарны, бикләрне ачарга һәм ябарга, элемтә, энергия белән тәэмин итү чараларын, магистраль газүткәргечләрнең телемеханика җайланмаларын сүндерергә һәм кабызырга; в) чүплекләр оештырырга, әче һәм коррозия-агрессив матдәләрне һәм ягулык-майлау материалларын ташларга һәм агызырга; г) теләсә нинди материалны, шул исәптән ягулык-майлау материалларын да, җыярга яки теләсә нинди материалларның саклагычларын урнаштырырга; д) магистраль газүткәргечне җимерелүдән саклый торган яр саклау, су чыгару корылмаларына, җир корылмаларына һәм башка корылмаларга (җайланмаларга) зыян китерергә; е) судноларны һәм йөзүче объектларны якорьгә куюны, диңгез имезүчеләрен тотуны, су биологик ресурсларын табуда (тотуда) су төбендәге кораллар белән балык тотуны, агуланган якорь-чылбыр белән йөзүне гамәлгә ашырырга;	РФ Хөкүмәтенең 08.09.2017 № 1083 карары

	ж) магистраль газүткәргеч объектына техник хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшләрдән тыш, су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле төбен тирәнәйтү һәм башка эшләр башкарырга; з) бәрмә-импульс җайланмаларын һәм ярдәмче механизмнарны кулланып эшләр башкарырга, йөкләрне ташларга; и) әлеге Кагыйдәләрнең 6 пунктындагы «ж» пунктчасында каралган эшчәнлектән тыш, рекреацион эшчәнлек алып барырга, учаклар кабызырга һәм ут чыганакларын урнаштырырга; к) саклау зоналарын киртәләргә һәм капларга; л) әлеге Кагыйдәләрнең 2 пунктында күрсәтелгән объектларга карамаган нинди дә булса биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны урнаштырырга, моңа әлеге Кагыйдәләрнең 6 пунктындагы «д»-«к» һәм «м» пунктчаларында күрсәтелгән объектлар керми; м) магистраль газүткәргечкә рөхсәтсез тоташтыру (кушылу) башкарырга.	
Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары	Газ бүлү челтәрләренең сак зоналарына керүче җир кишәрлекләренә аларның зарарлануын яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозуны кисәтү максатларында чикләүләр урнаштырыла, алар буенча тыела: а) торак-граждан һәм җитештерү билгеләнешендәге объектлар төзергә; б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, шушы газүткәргечләрне алдан чыгармыйча күперләрне, коллекторларны, газ бүлү челтәрләре урнашкан автомобиль һәм тимер юлларны җимерергә һәм реконструкцияләргә; в) газ бүлү челтәрләрен җимерүдән саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткәрү җайланмаларын, җир һәм башка корылмаларны җимерергә; г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү челтәрләренең башка җайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юк итәргә; д) чүплекләр һәм складлар ясарга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен агызырга; е) сак зоналарын койма белән тотарга һәм капларга, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә үтеп керүенә, хезмәт күрсәтү һәм газ бүлү челтәрләре зарарлануларын бетерүгә каршылык куярга; ж) ут кабызырга һәм ут чыганакларын урнаштырырга; з) авыл хуҗалыгы һәм мелиорация кораллары һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә механизмнар белән базлар казырга, туфрак казырга һәм эшкәртергә;	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 ел 20 ноябрендәге №878 карары белән расланган Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре

	и) газ көйләү пунктлары, катод һәм дренаж саклау станцияләре, җир асты коелары люклары капкаларын һәм ишекләрен ачарга, элемтә чараларын, яктыртуны һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне кабызырга яисә сүндерергә; к) җир өсте газүткәргечләренә, аларның терәкләренә, киртәләренә һәм газ бүлү челтәрләре биналарына чит предметларны, баскычларны терәргә, куярга һәм беркетергә, аларга менәргә; л) үз белдегең белән газ бүлү челтәрләренә тоташырга. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында аларны башкарганда җир кишәрлеге өслеге бозыла торган һәм туфрак 0,3 м тирәнлектә эшкәртелә торган хуҗалык эшчәнлеге газ бүлү челтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язма рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.	

6.5 6кВ һәм аннан да күбрәк көчәнешле һава электр линияләренең сак зоналары

Җирлекнең торак пунктларын, җитештерү мәйданчыкларын электр белән тәэмин итү ВЛ-110 Киндерле-Арча, ВЛ-110 Киндерле-Коркачык, ВЛ-110 Коркачык-Арча, ВЛ-110 кВ көчәнешле Чыпчык ПСда отпайка, ВЛ 110 Киндерле-Арча, ПС 110 кВ Чыпчык, ВЛ-10 кВ РП «Константиновка», ВЛ-10кВ, ВЛ-10кВ СИП3-1х70, ВКЛ-10 кВ - ПС Чыпчык, ВЛ 10 кВ ПС «Бөреле», МГ Миннебай-Казан №8 электр белән тәэмин итү блок-контейнеры электр тапшыру линияләре ярдәмендә гамәлгә ашырыла. Шулай ук җирлек буенча транзит 500 кВ "Помары" ПС - "Киндерле" ПС уза.

Электр тапшыру линияләренең саклау зоналары күләме РФ Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары белән расланган Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү кагыйдәләренә (алга таба –Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү кагыйдәләре) Кушымта белән билгеләнә, көчәнешнең проект номиналь классына бәйле һәм кырый үткәргечләрдән билгеләнә:

- ВЛ 1-20 кВ өчен 10 м күләмендә (5 м - торак пунктлар чикләрендә урнашкан үзйөрешле яисә изоляцияләнгән үткәргечләр булган линияләр өчен);
- ВЛ 35 кВ өчен 15 м күләмендә;
- ВЛ 110 кВ өчен 20 м күләмендә;
- ВЛ 150, 220 кВ өчен 25 м күләмендә;
- ВЛ 300, 500, +/-400 кВ өчен 30 м күләмендә;
- ВЛ 750, +/-750 өчен 40 м күләмендә;
- ВЛ 1150 кВ өчен 55 м күләмендә;

- җир асты кабельле линияләре өчен 1 м күләмендә,

шулай ук подстанцияләр киеренкелегенең югары классына карата подстанцияләр тирәсендә.

Электр үткәргечләре һава линияләренең сак зоналары буенча мәгълүмат һәм сак зоналарыннан файдалану регламентлары 6.5.1 һәм 6.5.2 нче таблицаларда бирелгән.

6.5.1 таблица

Электр үткәргечләре һава линияләренең сак зоналары

Объект исеме	Сак зонасы күләме, м	ЕГРНда мәгълүматлар	Нигезләмә (норматив документлар)	Зонадан файдалану режимын фактта үтәү
ВЛ 500 кВ ПС "Помары" - ПС "Киндерле"	30	16:00-6.909	Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү кагыйдәләре	Үтәлә
ВЛ-110 Киндерле-Арча	20	16:16-6.389		Үтәлә
ВЛ-110 Киндерле-Коркаччык	20	16:16-6.38		Үтәлә
ВЛ-110 Коркачык-Арча	20	16:16-6.739		Үтәлә
ВЛ 110 кВ Чыпчык ПСда Отпайка	20	16:16-6.1353		Үтәлә
ВЛ 110 Киндерле-Арча	20	16:16-6.389		Үтәлә
ПС 110 кВ Чыпчык	20	16:16-6.1394		Үтәлә
ВЛ 10 кВ РП «Константиновка»	10	16:00-6.1503		Үтәлә
ВЛ-10кВ	10	16:16-6.1459 16:16-6.1488 16:16-6.1562 16:16-6.1678		Үтәлә
ВЛ-10кВ СИП3-1х70	10	16:16-6.1456		Үтәлә
ВКЛ-10 кВ ПС Чыпчык	10	16:16-6.2735 16:00-6.714 16:00-6.451 16:00-6.3011 16:16-6.1466 16:00-6.924 16:00-6.1700 16:00-6.789 16:00-6.530 16:00-6.1527 16:00-6.411 16:16-6.1353		Үтәлә

ВЛ 10 кВ ПС «Бөреле»	10	16:00-6.789		Үтәлә
МГ Миннебай-Казан №8 электр белән тәэмин итү блок-контейнеры	-	16:16-6.2264		Үтәлә

6.5.2 таблица

Электр үткәргечләре һава линияләренең сак зоналарыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
Сак зоналары	Сак зоналарында электр челтәре хуҗалыгы объектларының имин эшен бозарга, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына, һәм (яисә) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерергә, шулай ук экологик зыян салуга һәм янгыннар барлыкка килүгә китерергә мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне эшләргә тыела, шул исәптән: а) электр тапшыруның һава линияләре чыбыкларына һәм терәкләренә чит предметлар ташларга, шулай ук электр тапшыруның һава линияләре терәкләренә күтәрелергә; б) теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) электр челтәре хуҗалыгы объектларына керү өчен узу һәм керү юлларының норматив-техник документлары таләпләре нигезендә төзелгән чикләрдә урнаштырырга, шулай ук электр челтәре хуҗалыгы объектларына керүгә комачаулырлык теләсә нинди эшләр башкарырга һәм корылмаларны мондый керүгә кирәкле узу һәм керү юлларын ясамыйча төзергә; в) киртәләнгән территория чикләрендә һәм бүлү җайланмалары һәм подстанцияләре биналарында булырга, бүлү җайланмаларының һәм подстанцияләренең ишекләрен һәм люкларын ачарга, электр челтәрләрендә күчерүләр һәм тоташтырулар башкарырга (күрсәтелгән таләп билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль хезмәткәрләргә кагылмый), кертү һәм бүлү җайланмаларының, подстанцияләрнең, һава электр тапшыру линияләренең, шулай ук кабельле электр тапшыру линияләренең саклау зоналарында ут ягарга; г) свалкалар урнаштырырга; д) бәрү механизмнары белән эш итәргә, авырлыгы 5 тоннадан арткан йөкләр ташларга, әче һәм коррозияле матдәләр һәм ягулык-майлау материалларын ташларга һәм түгәргә (җир асты	Правила установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах таких зон

Зона исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
	электр тапшыру линияләренең саклау зоналарында). 1000 вольттан артык көчәнешле электр челтәре хуҗалыгы объектлары өчен билгеләнгән саклау зоналарында әлеге Кагыйдәләрнең 8 пунктында каралган гамәлләрдән тыш, тыела: а) теләсә нинди саклагычларны, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, тупларга яки урнаштырырга; б) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, стадионнарны, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станнарын, терлекләр ябу урыннары, барлык төр машиналар һәм механизмнарның гаражларын һәм стоянкаларын урнаштырырга, теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, чүплекләр саклагычларын урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль булмаган кешеләр күп тупланган теләсә нинди чаралар үткәрергә (электр үткәргечләре һава линияләренең сак зоналарында); в) теләсә нинди очу аппаратларын, шул исәптән һава еланнарын, очу аппаратларының спорт модельләрен (электр тапшыруының һава линияләренең сак зоналарында) кулланырга (очыртырга). Сак зоналары чикләрендә юридик һәм физик затларга челтәр оешмалары белән килештерү турында язмача рөхсәттән башка тыела: – биналарны һәм корылмаларны төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләү яисә җимерү; – тау, шартлату, мелиорация эшләре, шул исәптән җирләрне вакытлыча су басу белән бәйле; – агач һәм куаклыкларны утырту яки кисү; – юл өслегеннән йөк белән яисә йөксез гомуми биеклеге 4,5 метрдан артыграк булган машиналар һәм механизмнар (һава электр тапшыру линияләренең саклау зоналарында) узып китү; – 0,3 метрдан артык тирәнлектә җир эшләре (0,45 метрдан артык тирәнлектә сөрелә торган җирләрдә), шулай ук грунтны планлаштыру (җир асты кабельле электр тапшыру линияләренең саклау зоналарында); – су агымының биеклеге 3 метрдан артып китәргә мөмкин булган очракта (һава электрүткәргеч линияләренең саклау зоналарында) авыл хуҗалыгы культураларына су сибү; – биеклеге 4 метрдан артыграк булган авыл хуҗалыгы машиналарын һәм җайланмаларын кулланып кыр эшләре (электр тапшыру һава линияләренең саклау зоналарында) яки җир сөрүгә бәйле кыр авыл хуҗалыгы эшләре (электр тапшыру кабель линияләренең саклау зоналарында).	

6.6 Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары

Авыл җирлеге территориясе буенча элемтә линияләре уза. "ГКИНП" -14-221-88. Шәһәрләрнең һәм башка торак пунктларның ачыктан-ачык бастырып чыгару өчен билгеләнгән һәм "хезмәттә файдалану өчен" (СПГ-88)" грифлы планнарын төзү һәм бастырып чыгару тәртибе турындагы инструкция" нең 18 п. нигезендә, су асты һәм җир асты элемтә кабельләрен күрсәтергә рөхсәт ителми.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 09.06.1995 №578 карары белән расланган Россия Федерациясендә элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре (алга таба – Россия Федерациясендә элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре) нигезендә, элемтә линияләре һәм корылмалары һәм радиофикация линияләре һәм корылмалары өчен түбәндәге саклау зоналары билгеләнә:

-урмансыз кишәрлекләрдә торак пунктлардан читтә урнашкан җир асты кабельләре өчен һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен җир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә һава элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең иң чик үткәргечләреннән һәр яктан кимендә 2 метр ераклыкта параллель туры сызыклар белән билгеләнүче әлеге линияләр буенча җир кишәрлекләре рәвешендә.

Россия Федерациясендә элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләренең 48 п., 49 п. нигезендә сак зоналары чикләрендә күчемсез милек объектларыннан файдалануга түбәндәге чикләүләр билгеләнгән. Сак зонасы территориясендә элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган һәртөрле гамәлләр башкару, шулай ук элемтә корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр башкару тыела.

Автомобиль һәм тимер юлларның бүленгән полосасындагы кабельле һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклау зоналарыннан автомобиль һәм тимер юл транспорты предприятиеләре, элемтә линияләре корылмаларына механик һәм электр йогынтысы белән бәйле булмаса, элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең сакланышын мәҗбүри тәэмин итү шарты белән, әлеге элемтә линияләре үз карамагында булган предприятиеләр белән килештермичә, аларның ихтыяҗлары өчен файдаланырга мөмкин.

Элемтә һәм радиофикация корылмаларының саклау зоналарында урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану тәртибе Россия Федерациясенең җир законнары белән җайга салына.

Элемтә һәм радиофикация корылмаларының саклану зоналарында урнашкан җирләрне авыл хуҗалыгы җирләре, яшелчә һәм бакча кишәрлекләре өчен һәм башка авыл хуҗалыгы максатларында җирле үзидарә органнары биргәндә, элемтә һәм радиофикация корылмаларының иясе булган предприятиеләрнең ризалыгы булганда, җир кишәрлекләренә хокуклары турында бирелә торган документларда мәҗбүри рәвештә файдалануның махсус шартлары булуы турында тамга салына.

Элемтә һәм радиофикация корылмалары белән башка корылмалар арасында

рөхсәт ителә торган минималь ераклыклар (өзеклекләр) тиешле корылмаларны төзү кагыйдәләре белән билгеләнә һәм элемтә корылмаларына механик һәм электр йогынтысын булдырмаска тиеш.

6.7 Капиталь төзелеш объекты булган тапшыручы радиотехник объектның чикләүләр зонасы

Җирлек территориясендә кәрәзле һәм радиотелефон элемтәсенең база станцияләре урнашкан. База станциясен урнаштыру дәүләт санитар-эпидемиологик кагыйдәләренә һәм нормативларына туры килә: РФ Баш дәүләт санитария табибы тарафыннан 09.06.2003 расланган (алга таба - СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03) СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03 «Тапшыручы радиотехник объектларны урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә гигиена таләпләре», , РФ Баш дәүләт санитария табибы тарафыннан расланган 30.01.2003 (алга таба - СанПиН 2.1.8/2.2.1190-03) СанПиН 2.1.8/2.2.1190-03 «Коры җирдә хәрәкәтчән радиоэлемтә чараларын урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә гигиена таләпләре».

6.7.1 таблица

База станцияләре һәм аларның санитар-эпидемиологик бәяләмәләре турында мәгълүмат

№ т.б.	Торак пункт, адрес	Кәрәзле радиотелефон элемтәсе база станциясе номеры	Санитар-эпидемиологик бәяләмәсе №
1	Татарстан Республикасы, Биектау районы, Чыпчык ав., "ТМТ"ҖЧҖ баганасы	БС № 50821 "ТатР-Чепчуги" стандарта GSM900/UMTS2100	16.11.10.000.Т.000158.01.19 от 30.01.2019
2	Татарстан Республикасы, Биектау районы, Чыпчык ав., "МТС" ГАҖ баганасы	БС № 16-01549 стандарта GSM900/UMTS2100	16.11.10.000.Т.000010.01.19 от 10.01.2019
3	Татарстан Республикасы, Биектау районы, Чыпчык ав., Чыпчык ПС, яшен кайтаргыч тимер-бетон мачтада	ПС Чепчуги	16.11.10.000.Т.003321.12.18 от 24.12.2018
4	Татарстан Республикасы, Биектау районы, Чыпчык ав., Бөреле яшелчә саклагыч территориясе (55град.59'51.27''N-49град.30'49.84''E), "Т2 Мобайл" ҖЧҖ СК-26 тимер-бетон баганасына антенналар урнаштырып, 3 б. кушымта нигезендә.	БС 0672 стандарта GSM1800/UMTS2100	16.11.10.000.Т.002422.11.16 от 24.11.2016
5	Татарстан Республикасы, Биектау районы, Бөреле ав., Кольцевая ур., 33й., "Т2 Мобайл" ҖЧҖ баганасы	БС 0669 стандарта GSM1800/UMTS-2100	16.11.10.000.Т.000090.01.17 от 17.01.2017

6.8 Җылылык челтәрләренең саклау зонасы

Җирлек территориясендә җылылык челтәрләре юк.

РФ Төзелеш Министрлыгының 17.08.1992 №197 боерыгы белән расланган Коммуналь җылылык челтәрләрен саклауның типовой кагыйдәләренә (алга таба – коммуналь җылылык челтәрләрен саклауның типовой кагыйдәләре) ярашлы, җылылык челтәрләренең саклау зоналары җылылык челтәрләрен салу трассалары буйлап туфракның табигый авышлыгы почмагы белән билгеләнә торган киңлектәге, әмма һәр якка 3 метрдан да ким булмаган җир кишәрлекләре рәвешендә урнаштырыла.

Җылылык челтәрләреннән Биналарга, корылмаларга, линия объектларына кадәр рөхсәт ителә торган минималь ераклык прокладканың төренә, шулай ук конкрет урынның климат шартларына бәйле рәвештә билгеләнә һәм күрсәтелгән объектларны проектлаганда, төзегәндә һәм ремонтлаганда мәҗбүри рәвештә Россия Төбәкләр министрлыгының 30.06.2012 № 280 боерыгы белән расланган «СП 124.13330.2012. Кагыйдәләр җыелмасы. Җылылык челтәрләре. Актуальләштерелгән редакциясе СНиП 41-02-2003» (алга таба-СП 124.13330.2012) нигезендә үтәлергә тиеш.

Җылылык челтәрләренең саклау зоналарыннан файдалану регламенты 6.8.1 таблицаларында бирелгән.

6.8.1 таблица

Җылылык челтәрләренең саклау зоналарыннан файдалану регламентлары

Саклау зонасы исеме	Саклау зонасыннан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
Саклау зоналары	Җылылык челтәрләренең саклау зоналары чикләрендә җылылык челтәрләренең нормаль эшләве бозылуга, аларның зарарлануына, бәхетсезлек очракларына китерергә мөмкин булган яисә ремонтка комачаулый торган гамәлләр башкару рөхсәт ителми: -автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары саклагычларын урнаштырырга, агрессив химик материалларны тупларга; - җылылык челтәрләре объектларына һәм корылмаларына керү һәм килү юлларын капларга, авыр һәм зур материаллар җыярга, вакытлы корылмалар һәм коймалар төзергә; - спорт һәм уен мәйданчыклары, оештырылмаган базарлар, җәмәгать транспорты тукталыш пунктлары, барлык төр машиналар һәм механизмнар тукталышлары, гаражлар, яшелчә бакчалары һ. б. урнаштырырга.; - төрле чүплекләр оештырырга, учаклар кабызырга, көнкүреш чүп-чарларын яки сәнәгать калдыкларын яндырырга; бәрмә механизмнар ярдәмендә эшләр башкарырга, әче һәм коррозия-актив матдәләрне, ягулык-майлау материалларын агызырга һәм агызырга; - павильоннар, үзәк һәм индивидуаль җылылык пунктлары биналарына чит кешеләргә үтеп керергә; җылылык челтәрләре камераларының люкларын ачарга, алырга, күмәргә; камераларга чүп-чар, калдыклар, кар ташларга һ. б.; - җылылык изоляциясенең каплый торган металл катламын алырга; җылылык изоляциясен җимерергә; җир өсте үткәргеч торбаүткәргечләре буйлап йөрергә (торбалар аша чыгу махсус чыгу күперчекләре буенча гына рөхсәт ителә); -бигрәк тә су басу куркынычы булган, җылылык челтәрләре салынган яисә остаханәләргә, складларга җылылык кертү җайланмалары башка максатлар өчен җиһазландырылган биналарның подвалларын биләргә; биналарга җылылык кертү герметизацияләнергә тиеш	РФ Төзелеш Министрлыгының 17.08.1992 №197 боерыгы белән расланган Коммуналь җылылык челтәрләрен саклауның типовой кагыйдәләре

6.9 Су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары һәм яр буе полосалары, балык хуҗалыгы тыюлык зоналары

Җирлек чикләренә эләгүче өске су объектларын саклау зоналарының күләмнәре турында белешмәләр 6.9.1 нче таблицада китерелгән, Россия Федерациясе Су кодексының 12.04.2006 №74-ФЗ (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба – РФ Су кодексы) нигезендә.

Су объектларын саклау зоналарының аларга карата яр сызыгы, су саклау зонасы, яр буе яклау полосасы, яр буе полосасы билгеләнмәгән чикләре картографик материалларга якынча төшерелгән һәм кирәк булганда проектлауның алдагы стадияләрендә төгәлләштерелергә тиеш.

6.9.1 таблица

Карала торган территориядә урнашкан су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары һәм яр буе полосалары

Объект исеме	Саклау зонасы төре	Зонаның күләме, м	ЕГРНда белешмәләр	Нигезләмә (норматив документлар)	Зонадан файдалану режимын фактта үтәү
Казансу елгасы	Яр буе полосасы	20	-	РФ Су кодексы 6 ст.	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы
	Яр буе яклау полосалары	200	16:00-6.3899	РФ Су кодексы 65 ст. 13 өлеш	Зиратлар, ТКО полигоны зонасы
	Су саклау зонасы	200	16:00-6.3839	РФ Су кодексы 65 ст.	
Казансу ел. кушылдыгы (исемсез), чыганак - Шәпше т.п. 2 км көньякта, тамагы – Биектау муниципаль районы Кече Бөреле т.п. 1,5 км төньякта	Яр буе полосасы	20	-	РФ Су кодексы 6 ст.	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы
	Яр буе яклау полосалары	50	16:16-6.1673	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
	Су саклау зонасы	100	16:16-6.1556	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
Казансу ел. кушылдыгы (исемсез), чыганак - Тимошкино т.п. 1 км көнчыгышта, тамагы – Биектау муниципаль районы Зур Бөреле т.п. 0,5 км төньякта	Яр буе полосасы	20	-	РФ Су кодексы 6 ст.	Үтәлә
	Яр буе яклау полосалары	50	16:16-6.1666	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
	Су саклау зонасы	100	16:16-6.1577	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
Сидоровка инеше	Яр буе полосасы	20	-	РФ Су кодексы 6 ст.	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы, Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмәләре зонасы
	Яр буе яклау полосалары	50	-	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
	Су саклау зонасы	100	-	РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
10 км кыскарак су агымнары	Яр буе полосасы	5		РФ Су кодексы 6 ст.	Җитештерү зонасы, Гражданнарның коммерциягә карамаган

					бакчачылык, яшелчәчелек яисә дача берләшмә ләре зонасы
	Яр буе яклау полосалары	50		РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
	Су саклау зонасы	50		РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
Акваториясе 0,5 квадрат километрдан кечерәк күлләр	Яр буе полосасы	20	-	РФ Су кодексы 6 ст.	Үтәлә
	Яр буе яклау полосалары	50*	-	РФ Су кодексы 65 ст. күләме регламентланмы й	Үтәлә
	Су саклау зонасы	50*	-	РФ Су кодексы 65 ст. күләме регламентланмы й	Үтәлә
Сазлык эчендәге агып чыга торган һәм җыентык күлләр	Яр буе полосасы	Не устанавлив ается		РФ Су кодексы 6 ст. Күлнең яр сызыгы сазлыкның яр сызыгына тигезләнә	Үтәлә
	Яр буе яклау полосалары	50		РФ Су кодексы 65 ст.	Үтәлә
	Су саклау зонасы	50*		РФ Су кодексы 65 ст. күләме регламентланмы й	Үтәлә

* Су объектын саклау зонасы күләме турында карар әзерләүче тарафыннан, су кодексында мәгълүмат булмау сәбәпле, йә су объектын саклау максатларында кабул ителде.

6.9.2 таблица

Су саклау зоналары, яр буе яклау полосалары һәм яр буе полосаларыннан файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдаланунуң хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
Яр буе полосасы	Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) алар янында йөрү һәм булу өчен, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балык тотуын гамәлгә ашыру һәм йөзү чараларына причал ясау өчен файдаланырга хокуклы.	ст.6 Водный кодекс РФ
	Россия Федерациясе Су кодексы белән билгеләнгән яр буе полосасы чикләрендә җир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела, шулай ук гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә буалар, су баскан карьерлар урнашкан җир кишәрлекләрен	ст.27 Земельный кодекс РФ
Сусаклагычларның яр буе полосасы (50 м)	Җирле үзидарә органнарына, Россия Федерациясенең су һәм җир законнары таләпләрен үтәгән очракта, шулай ук Татарстан Республикасы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы, Татарстан Республикасы буенча табигатьтән	Распоряжение КМ РТ от 18.07.2018 № 1772-р «О принятии во внимание информации,

	файдалану өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәте идарәсе һәм Татарстан Республикасының экология һәм табигый ресурслар министрлыгы фикерен исәпкә алып, Куйбышев һәм Түбән Кама сусаклагычларының 50 метрлы яр буе полосасы чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен бирүне гамәлгәашырырга тәкъдим ителде.	содержащейся в Едином государственном реестре недвижимости, относительно земельных участков, расположенных в границах 50-метровой береговой полосы Куйбышевского и Нижнекамского водохранилищ»
Прибрежная защитная полоса	Яр буе яклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела: – җирләрне сөрү; – юыла торган грунт өемнәрен урнаштыру; - авыл хуҗалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен җәйге лагерьлар, ванналар оештыру	ст.65 Водный кодекс РФ
Водоохранная зона	Су саклау зоналарында **тыела**: – туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану; – зиратларны, үләт базларын, җитештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне (исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган диңгез портлары территорияләрендәге аммиак, метанол, аммиак селитрасы һәм калий нитратының махсуслаштырылган саклагычларыннан тыш, яр буе яклау полосалары чикләреннән читтә), радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру, шулай ук территорияне балык хуҗалыгы әһәмиятендәге су объектлары суларында рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләре билгеләнмәгән пычраткыч матдәләр белән пычрату; – зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру; – транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус җиһазланган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми; – АЗС, ЯММ складларын (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләрен үтәп, портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен урнаштыру, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру; – пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану (агрохимикатларны яр буе яклау полосалары чикләреннән читтә диңгез портлары территорияләрендә урнашкан махсуслаштырылган саклагычларда саклаудан тыш);	ст.65 Водный кодекс РФ

	– ташландык, шул исәптән дренаж суларын агызу; – Гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы җир асты байлыкларыннан файдаланучылар, аларга тау токымнарының һәм (яисә) геологик бүлемтекләрнең җир асты байлыклары турындагы РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрдә, 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы «Җир асты байлыклары турында» РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә гамәлгә ашырылган очраклардан тыш) Су саклау зоналары чикләрендә, су кануннарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнарга ярашлы рәвештә, су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыклар саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән җиһазлау шартында, хуҗалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү эксплуатацияләү **рөхсәт ителә**. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм саегудан саклауны тәэмин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләрне, башка матдәләрне һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәэмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла: – үзәкләштерелгән су агызу системалары (канализация), үзәкләштерелгән су агызу системалары; – агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су агызу системаларына (шул исәптән яңгыр, кар, инфильтрацион, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) агызу (ташлау) өчен корылмалар һәм системалар, әгәр алар мондый суларны кабул итү өчен каралган булса; – агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, үтеп кергән җир асты суларын, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып чистартуны тәэмин итә торган локаль чистарту корылмалары; – җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрацион суларны, сиптерү-юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан эшләнгән су җыйгычларга җибәрү (агызу) корылмалары һәм системалары; – су объектларын һәм аларга якын территорияләрне нефть һәм нефть продуктлары түгүдән һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтыдан яклауны тәэмин итүче корылмалар.	

	Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән җиһазландырылмаган гражданнар үз ихтыяҗлары өчен бакчачылыкны яисә яшелчәчелекне алып бара торган территорияләргә карата аларны мондый корылмалар белән җиһазландырган һәм (яисә) системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр су үткәрми торган материаллардан ясалган, пычраткыч матдәләр, башка матдәләр керүне булдырмый торган һәм әйләнә-тирә мохиткә микроорганизмнар.	

6.10 Су басу һәм су күтәрелү зоналары

Чыпчык авыл җирлегенең Байкал ав. һәм Чыпчык ав. торак пунктлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 29 августындагы 1625-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган «Су чыгу чорында су басу (су күтәрелү) мөмкин булган зоналарга эләккән Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге»нә кертелгән (алга таба - ТР МКның 29.08.2013 №1625-р күрсәтмәсе)

Җирле үзидарә органнарының 2023 елның 23 декабрендәге 6683/чык. хаты нигезендә, Чыпчык ав. Казансу елгасыннан су күтәрелү һәм кар сулары йогынтысыннан Заречная ур. һәм Дуслык ур. 27 йорт яны кишәрлеге эләгә. Байкал ав. 14 йорт яны кишәрлеге, торак пунктка грунт юлын су баса.

РФ Хөкүмәтенең 2014 елның 18 апрелендәге 360 номерлы карары белән расланган Су басу, су күтәрелү зоналары турындагы нигезләмә (алга таба - Су басу, су күтәрелү зоналары турындагы нигезләмә), су басу зоналары, су күтәрелү зоналары Россия Федерациясе субъектының җирле үзидарә органнары белән берлектә әзерләнгән башкарма хакимияте органы тәкъдимнәре һәм мондый зона чикләре турындагы белешмәләр нигезендә су ресурслары (аның территориаль органнары) федераль агентлыгы (аның территориаль органнары) карары белән билгеләнә. Су басу һәм су күтәрелү зоналарының чикләре дәүләт күчемсез милек кадастрына һәм дәүләт су реестрына кертелергә тиеш.

Хәзерге вакытта җирлектә су басу һәм су күтәрелү зоналары чикләре су басу, су күтәрелү зоналары турында күрсәтелгән Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнмәгән.

6.11 Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш суы белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

Су җыю скважиналарының урнашу урыны турында мәгълүмат җирле үзидарә органнары тарафыннан бирелде.

Халыкның хуҗалык-эчү максатларында кулланыла торган скважиналар өчен санитар саклау зоналары проектлары эшләнде.

Хуҗалык-көнкүреш канализациясенең агып төшүче сулары рельефка кушылу сәбәпле, аларның җир асты суларының сыйфатына йогынтысы ихтимал.

Беренче, икенче һәм өченче пояслар буенча су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары, алардан файдалану регламентлары һәм факттагы торышы турында мәгълүмат 6.11.1 һәм 6.11.2 таблицаларында бирелгән.

Яңа объектларны Роспотребнадзор белән ЗСОның 2, 3 пояслары чикләрендә урнаштыруны килештерү таләп ителми (Роспотребнадзорның ТР буенча идарәсенең 08.06.2023 № 11/10729 хаты).

6.11.1 таблица

Җирлек территориясендә урнашкан эчәргә яраклы һәм хуҗалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганаклары санитар саклау зоналары

№ т/б	Зона билгеләнә торган объект исеме	Санитар саклау зоналары, м			Мәгълүмат чыганагы
		I пояс	II пояс	III пояс	
1	Бөреле станциясеннән төньяк-көнчыгыштарак 1 нче су алу скважинасы	Койма чикләре буйлап	ЗОУИТ 16:16-6.1539	ЗОУИТ 16:16-6.1564	ТР Экология мин-ның №152-п 19.02.2018 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.03.01.000.Т.000037.11.10 12.11.2010
2	Бөреле т. п. "Бөреле коммуналь челтәрләре" ҖЧҖнең су алуы	50 м	R скв.1 110 м; R скв.2 77 м; R скв.3 110 м; R скв.4 50 м; R скв.5 139 м; R скв.6 50 м	R скв.1 777 м; R скв.2 550 м; R скв.3 777 м; R скв.4 276 м; R скв.5 983 м; R скв.6 96 м	ТР Экология мин-ның №466-п 26.04.2017 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.03.01.000.М.000273.12.09 22.12.2009
3	"Челтәр компаниясе "ААҖ "Идел буе электр челтәрләре" филиалының “Чыпчык" ПС җир асты байлыклары кишәрлегендә 1 нче су алу скважинасы	Койма чикләре буйлап	30 м	92 м	ТР Экология мин-ның №586-п 22.08.2014 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.11.11.000.Т.002345.12.09 11.12.2009; ТР, Биектау районы, "Челтәр компаниясе "ААҖ "Идел буе электр челтәрләре" филиалының “Чыпчык" ПС җир кишәрлегендә 1 нче су алу скважинасы санитар саклау зонасын оештыру проекты,
4	Чыпчык т.п. №№1, 2 су алу скважиналары	30 м	30 м	R скв.1 62,58 м; R скв.2 161,04 м	ТР Экология мин-ның №543-п 17.05.2017 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.11.11.000.Т.000504.02.07 26.02.2007;
5	"Винербергер Куркачи"ҖЧҖ Җир асты кишәрлегендә хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен ике җир асты скважинасыннан торган су алу урыны	Койма чикләре буйлап	38 м агым буйлап аска, 174,4 м агым буйлап өскә,	38 м агым буйлап аска, 1380 м агым буйлап өскә,	ТР Экология мин-ның №799-п 08.08.2018 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.11.11.000.Т.001742.07.18 от 09.07.2018; Казан-Пермь автомобиль юлының 40 км "Винербергер Куркачи" ҖЧҖнең Җир асты кишәрлегендә хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен ике

			киңлеге 144 м	киңлеге 299,6 м	җир асты скважинасыннан торган су алу урыны санитар саклау зонасын (ЗСО) оештыру проекты (юр. адресы: 422730, ТР, Биектау районы, Коркачык тимер юл разъезды поселогы)
6	Казан-Пермь автомобиль юлының 40 чакрымында урнашкан "Винербергер Куркачи" ҖЧҖнең 1/18, 2/18 номерлы ике җир асты скважинасыннан торган җир асты суларын алу	ЗОУИТ 16:16-6.2383	ЗОУИТ 16:16-6.2382	ЗОУИТ 16:16-6.2384	ТР Экология мин-ның №254-п от 26.04.2022 боерыгы; Сан.-эпид.бәяләмә №16.11.11.000.Т.000300.02.19 12.02.2019; Казан-Пермь автомобиль юлының 40 км "Винербергер Куркачи" ҖЧҖнең су алу урыны санитар саклау зонасын (ЗСО) оештыру проекты (юр. адресы: 422730, ТР, Биектау районы, Коркачык тимер юл разъезды поселогы)
7	Бөреле җәнлек совхозы пос.	-	-	983	ТР Экология һәм табигый ресурслар министрлыгы 27.10.2023 №18430/12 хаты
8	Артезиан скважинасы (з/у с КН 16:16:180102:1491) Артезиан скважинасы (ул. Зеленая, 20) Артезиан скважинасы (з/у с КН 16:16:000000:141)	50	-	-	СанПиН 2.1.4.1110-02
9	Су кудыру башнясы (з/у с КН 16:16:180102:1491) Су кудыру башнясы (з/у с КН 16:16:180101:50) Су кудыру башнясы (з/у с КН 16:16:180102:13) Су кудыру башнясы (з/у с КН 16:16:000000:141)	10	-	-	СанПиН 2.1.4.1110-02

* Санитария саклау зоналары кадастр исәбенә куелмаганлыктан, чикләр координаталары булмаганлыктан, Генплан карталарында зоналар чикләре гидрогеологик бәяләмә нигезендә күрсәтелгән.

** Су алу берничә скважинадан торган очракта, 2 нче һәм 3 нче пояслар барлык скважиналарның бердәм 1 нче поясының геометрик үзәгеннән күчерелә.

Суүткәргечнең санитар-яклау полосасының киңлеге кырый сызыкларның ике ягы буйлап, грунт сулары булмаганда, суүткәргечләрнең диаметры 1000 мм булганда 10 м дан да ким түгел.

6.11.2 таблица

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасыннан

файдалану регламентлары

Зона исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)
Санитар саклау зонасы	1 пояс чикләрендә югары кәүсәле агачлар утырту, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләрнең яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану тыела. Биналар агып төшүче суларны якындагы көнкүреш яки җитештерү канализациясе системасына, яисә 2 пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, санитар саклау зонасының 1 поясыннан читтә урнашкан чистарту корылмаларының җирле станцияләренә җибәрә торган канализация белән җиһазландырылган булырга тиеш. Санитар саклау зонасының II һәм III пояслары чикләрендә тыела: туфрак катламын бозуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең ТО белән мәҗбүри килештерелгән очракта җитештерелә[4]) эшкәртелгән суларны җир асты горизонтларына кудыру һәм җир астына каты калдыкларны туплау, җир асты байлыкларын эшкәртү; ЯММ, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар складларын, простак туплагычларын, шлам саклагычлар һәм җир асты суларын химик пычрату куркынычын тудыра торган башка объектлар урнаштыру. Санитар саклау зонасының III поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру бары тик сакланган җир асты суларын файдаланганда гына рөхсәт ителә, сулы горизонтны пычранудан саклау буенча махсус чаралар башкарылган очракта гына, Роспотребнадзор органнарының геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитар-эпидемиологик нәтиҗәсе булганда гына рөхсәт ителә.	СанПиН 2.1.4.1110-02
	Шулай ук II пояс чикләрендә тыела: зиратлар, үләт базларын, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм җир асты суларының микроблы пычрануына китерә торган башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманны кисү.	
Суүткәргечләрнең санитар-яклау полосасы	Суүткәргечләр санитар-яклау полосасы чикләрендә туфрак һәм грунт суларын пычрату чыганаклары булмаска тиеш. Чүплекләр, ассенизация кырлары, фильтрация кырлары, сугару кырлары, зиратлар, үләт базлары территорияләре буйлап суүткәргечләр салу, шулай ук сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләре территорияләре буйлап магистраль суүткәргечләр салу рөхсәт ителми.	

6.12 Дәвалау-сәламәтләндерү урыннары, курортлар һәм табигый дәвалау ресурсларының санитар (тау-санитар) саклау округлары

[4]ТР буенча Роспотребнадзор идарәсенең 08.06.2023 ел, №11/10729 хаты 3.2.2.2 нигезендә. СанПиН 2.1.4.1110-02 дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге белән мәҗбүри килештерү турында кулланылырга тиеш түгел.

Җирлек территориясендә объектларның бу төрләре юк.

6.13 Саклана торган объектлар зонасы, саклана торган хәрби объектлар зонасы, хәрби объектларның саклана торган зоналары

Ачык мәгълүмат чыганакларына караганда, җирлек территориясендә саклана торган хәрби объектлар юк.

6.14 Әйләнә-тирә мохит торышын күзәтүнең стационар пунктларының саклау зоналары, дәүләт геодезия челтәренең геодезия пунктларының, дәүләт нивелир челтәренең нивелир пунктларының һәм дәүләт гравиметрия челтәренең гравиметрия пунктларының саклау зоналары

Җирлек территориясендә дәүләт геодезия челтәренең бер пункты урнашкан: Чыпчык сигналы (ЗОУИТ 16:16-6.1363).

РФ Хөкүмәтенең 21.08.2019 №1080 карары белән расланган дәүләт геодезия челтәре, дәүләт нивелир челтәре һәм дәүләт гравиметрия челтәре пунктларының саклау зоналары турында нигезләмәгә (алга таба – дәүләт геодезия челтәре пунктларының саклау зоналары турында Нигезләмә) ярашлы рәвештә, җирлектәге һәр пунктның саклау зонасы чикләре квадрат буларак билгеләнә. Квадратның яклары 4 метрга тигез, актылык якларына карап ориентлашкан булырга һәм үзәк ноктасы (диагональләр кисешү ноктасы) - пункт үзәге булырга тиеш. Дәүләт геодезия челтәре пунктларының саклау зонасыннан файдалану регламенты 6.14.1 таблицасында китерелгән.

РФ Хөкүмәтенең 17.03.2021 №392 карары белән расланган Әйләнә – тирә мохит торышын, аның пычрануын күзәтү стационар пунктларының саклау зонасы турында нигезләмәгә (алга таба - Күзәтү стационар пунктларының саклау зонасы турында нигезләмә) ярашлы рәвештә саклау зонасының иң чик күләмнәре түбәндәгеләр:

а) стационар күзәтү пункты приборлары һәм җиһазлары урнашкан урыннан барлык якларга 100 метр - гидрологик күзәтүләр яисә атмосфера һавасының пычрануын күзәтүләр гамәлгә ашырыла торган стационар күзәтү пунктлары өчен;

б) 200 метр - әлеге пунктның «а» пунктчасында күрсәтелмәгән очракларда стационар күзәтү пунктлары өчен.

6.14.1 таблица

Әйләнә-тирә мохитнең торышын күзәтү пунктларының саклау зоналарыннан, дәүләт геодезия челтәре пунктларыннан файдалану регламентлары

Зонаның исеме	Зонадан файдалануның хокукый режимы	Нигезләмә (норматив документлар)

Дәүләт геодезия челтәре пунктларының саклау зонасы	Пунктларның саклау зоналары чикләре чикләрендә җир кишәрлекләреннән пунктларның тышкы танып белү билгеләрен бозуга яисә юкка чыгаруга, аларның үзәкләре урнашу урынының үзгәрешсезлеген бозуга, пунктларның состав өлешләрен юкка чыгаруга, күчерүгә, күмүгә яисә зарарлауга китерә торган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен файдалану тыела. Шулай ук пунктларның саклау зоналары чикләрендәге җир кишәрлекләрендә пунктларга керүгә комачауларга мөмкин булган эшләр башкару, объектлар һәм предметлар урнаштыру тыела. Җир кишәрлекләреннән файдалануга төрле чикләүләр билгеләнә торган территория пунктларының саклау зонасы чикләрендә бүлеп бирелми. Пунктларның характеристикаларына яисә аларның территориаль урнашуына бәйле рәвештә пунктларның саклау зоналарын билгеләгәндә җир кишәрлекләреннән файдалануга аерым чикләүләр билгеләнм. Нигезләмәнең 20 пунктында күрсәтелгән эшчәнлек һәм эш төрләрен гамәлгә ашыру кирәк булган очракта, пунктларны бер үк вакытта яңа пунктлар төзү белән бетерү, «Геодезия, картография һәм пространство белешмәләре турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» Федераль законның 8 статьясындагы 4-6 өлешләр нигезендә, әлеге Нигезләмәнең 5 пункты нигезендә пунктларның саклау зоналарын билгеләү, үзгәртү яисә гамәлдән туктату турында карарлар кабул итүче Дәүләт теркәвенә алу, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең яисә аның территориаль органнарының карары нигезендә, күрсәтелгән эшләрне башкаручы зат тарафыннан башкарыла	РФ Хөкүмәтенең 21.08.2019 №1080 карары белән расланган дәүләт геодезия челтәре, дәүләт нивелир челтәре һәм дәүләт гравиметрия челтәре пунктларының саклау зоналары турында нигезләмәгә
Әйләнә-тирә мохитнең торышын күзәтү пунктларының саклау зонасы	Саклау зонасы чикләрендә тыела: а) капиталь төзелеш объектларын төзү, капиталь булмаган төзелмәләр һәм корылмалар төзү, предметлар һәм материаллар урнаштыру, стационар күзәтү пункты тирәсендә тоткарлыкның 10 тапкыр биеклегеннән кимрәк яисә тигезрәк ераклыкта агачлар һәм куаклар утырту (алга таба - тоткарлыклар), ә гомуми почмак киңлеге 10 градустан артыграк булган өзлексез полоса барлыкка китерүче тоткарлыклар өчен - тоткарлыкның максималь биеклегеннән 20 тапкыр азрак яисә тигез ераклыкта күзәтүләрнең стационар пункты тирәсендә; б) атмосфера һавасының температура-дымлылык режимын бозу чыганакларын урнаштыру (җылылык трассалары, котельныйлар, торбаүткәргечләр, бетон, асфальт һәм башка ясалма мәйданчыклар, ясалма су объектлары, сугару һәм киптерү системалары, ачык ут, төтен чыганаклары); в) тау, геологик разведка һәм шартлату эшләрен, шулай ук җир эшләрен башкару; г) автомобиль һәм (яисә) су транспортын, башка механизмнарны куюны оештыру, причаллар һәм пристаньнар төзү; д) әйләнә-тирә мохитнең торышы, аның пычрануы турында дөрес мәгълүмат алу өчен комачаулыклар тудыра торган электромагнит һәм (яисә) башка нурланыш чыганакларын, шулай ук атмосфера һавасын пычратуның стационар һәм күчмә чыганакларын урнаштыру; е) ашламаларны, җитештерү һәм куллану калдыкларын туплау.	РФ Хөкүмәтенең 17.03.2021 №392 карары белән расланган Әйләнә – тирә мохит торышын, аның пычрануын күзәтү стационар пунктларының саклау зонасы турында нигезләмә

6.15 Махсус саклануычы табигать территорияләренең (дәүләт табигать тыюлыгының, милли паркның, табигать паркының, табигать һәйкәленең) саклау зоналары

Авыл җирлеге территориясендә махсус саклануычы табигать территорияләренең саклау зоналары юк.

6.15 Мәдәни мирас объектларының саклау зоналары, яклау зоналары

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 02.12.2023 № 01-11/5699 хатына ярашлы, авыл җирлеге территориясендә саклау зоналары, яклау зоналары булмаган түбәндәге мәдәни мирас объектлары урнашкан:

- «Чыпчык кабер ташлары» ачыкланган мәдәни мирас объекты (археология һәйкәле), территориянең чикләре билгеләнмәгән.
- «11.02.1944 елда хәрби самолетларны фронтка куганда һәлак булган очучылар Д. Я. Лобинцев, И. К. Лопатин, А. Я. Пашковның туганнар кабере» ачыкланган мәдәни мирас объекты, урнашкан: Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Чыпчык авылы, зират территориясе, территориянең чикләре билгеләнмәгән.

Карталарда әлеге объектлар, урыннары турында төгәл мәгълүмат булмау сәбәпле, күрсәтелмәгән.

7. ТЕРРИТОРИЯНЕ ТОТРЫКЛЫ ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫ

Җирлектә килеп туган вәзгыятьне анализлау йомгаклары буенча югарыда телгә алынган җирлек проблемаларын хәл итүгә, шулай ук территориядән файдаланунын аерым шартлары булган зоналардан файдалану режимын тәртипкә китерүгә юнәлдерелгән, гомумән һәм тулаем алганда экологик хәлне савыктыруга, халыкның экологик иминлеген тәэмин итүгә, табигатьтән рациональ файдалануны һәм экологик тотрыклы территорияләр үсешен тәэмин итүгә юнәлдерелгән түбәндәге объект-юнәлдерелгән чаралар эшләнде.

2027 елның 1 мартына кадәр яшәү тирәлеге факторларының сыйфатын тәэмин итүгә санитар-эпидемиологик таләпләр СанПиН 2.1.3684-21 «Шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм халыкны эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарга, җитештерү, җәмәгать урыннарын эксплуатацияләүгә, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар оештыруга һәм уздыруга санитар-эпидемиологик таләпләр» белән регламентлана (алга таба - СанПиН 2.1.3684-21).

7.1 Атмосфера һавасын саклау чаралары

Атмосфера һавасы гигиена нормативларына (СанПиН 1.2.3685 - 21) пычрата торган матдәләрнең рөхсәт ителә торган иң чик концентрацияләре (аларның максималь яки минималь күрсәткечләре) (алга таба-ПДК), йогынтының якынча куркынычсыз дәрәҗәләре (алга таба - ОБУВ), физик йогынтының рөхсәт ителә торган иң чик дәрәҗәләре (алга таба - ПДУ) буенча, шулай ук кеше сәламәтлеге өчен аларның иминлеген тәэмин итә торган биологик факторлар буенча җавап бирергә тиеш.

Атмосфера һавасын саклау гамәлләре хуҗалык итүче субъектлар тарафыннан, фонны исәпкә алып, атмосфера һавасында пычраткыч матдәләр булуның гигиена нормативларын арттырмауга кайтып кала:

- торак зонада - 1,0 ПДК (ОБУВ);
- шәһәр төзелеше зоналары документларында, җирле үзидарә органнары карарларында курорт зоналарын оештыру, шифаханәләр, ял йортлары, пансионатлар, туристлык базалары, халыкның оешкан ялын, шул исәптән ачык һавада пляжлар, парклар, спорт базалары һәм аларның корылмаларын урнаштыру өчен, шулай ук авырулар озак вакыт була торган дәвалау-профилактика учреждениеләре һәм тернәкләндерү үзәкләрен урнаштыру өчен бүлеп бирелгән территорияләрдә - 0,8 ПДК (ОБУВ).

Санитар-яклау зонасы, торак төзелеше һәм башка нормалаштырыла торган территорияләр чигендә гигиена нормативларын кадәр арттырган очракта, объектларны алга таба эксплуатацияләү йогынты дәрәҗәсен ПДК (ОБУВ), ПДУга кадәр киметүгә юнәлдерелгән санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар эшләгәндә һәм гамәлгә ашырганда башкарыла.

Атмосфера һавасын саклау чараларына санитар-яклау зоналары чикләрен билгеләү һәм ЕГРНга кертү керә.

Санитар-яклау зоналарыннан файдалану режимын гамәлдә булган бозуларны бетерү өчен (6.1.1 таблица), нормалаштырыла торган территорияләргә атмосфера һавасына керә торган пычраткыч матдәләр күрсәтелмәсен өчен, чаралар исемлеген 7.1.1 таблицасы нигезендә үтәү таләп ителә.

РФ Хөкүмәтенең 03.03.2018 №222 карары белән расланган санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрендә (алга таба – санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре) билгеләнгән тәртиптә беренче чиратта гамәлдәгеләр өчен санитар-яклау зоналары билгеләү таләп ителә. Санитар-яклау зоналарын билгеләү барлыкка килә торган пычрану дәрәҗәләрен билгеләргә мөмкинлек бирәчәк һәм, бәлки, СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 буенча билгеләнгән зоналарның якынча зурлыкларын киметүгә китерәчәк.

СП 42.13330.2016 8.2 п. нигезендә, санитар-яклау зоналары территориясен түбәндәге функциональ өстәмә зоналарга (участокларга) бүләргә тәкъдим ителә:

- агач-куаклыклар, газон катламнары белән яшелләндерү;
- линияле корылмалар участоклары (автомобиль юллары, тротуарлар,

велосипед юллары, инженер-техник тәэмин итү челтәрләре);

- санитар-яклау зоналарында төзелергә рөхсәт ителгән объектлар белән төзелеш (30% тан артык түгел).

Шулай ук торак пунктлар белән чик буенда махсус билгеләнештәге яшелләндерү эшләрен башкару таләп ителә. Агач-куак утырту атмосфера һавасының пычрану дәрәҗәсен 10-15% ка һәм тавыш дәрәҗәсен 5 дбага кадәр киметергә мөмкинлек бирәчәк. Атмосфера һавасын пычрату чыганакларын нормалаштырыла торган территорияләрдән максималь ераклыкта урнаштыру һәм терлекчелек калдыкларын туплау урыннарын оештыру максатларында фермалар территорияләрен яңадан зоналаштыру таләп ителә.

Халыкта ярсыткыч тәэсирле исләр һәм рефлектор реакцияләр барлыкка килүне бетерү өчен, шулай ук йогынты чыганакларыннан организмга озак вакыт пычраткыч матдәләр кергәндә атмосфера пычрануларының халык сәламәтлегенә кискен йогынтысын булдырмау өчен, тәүлеклеклек уртача ПДКны үтәү зарур. Моның өчен әлеге объектларның йогынты ясау зонасында атмосфера һавасының пычрануын лаборатор тикшерүләр үткәрү таләп ителә. Контроль һәм күзәтү системасы ГОСТ 17.2.3.01-86 «Торак пунктларның һава сыйфатын контрольдә тоту кагыйдәләре» таләпләренә туры килергә тиеш. Шулай ук һава бассейнын пычратуның стационар һәм күчмә чыганакларын тулысынча инвентаризацияләү зарур.

Автомобиль юлларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә атмосфера һавасына пычраткыч матдәләр чыгару чыганакларын гидротузансызландыру технологиясен, аз тузанлы юл өслекләрен кулланырга тәкъдим ителде.

7.1.1 таблица

Атмосфера һавасын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объектның исеме	Атмосфера һавасын саклау чарасы төре	Башкару сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп -хисап чары	
1	Известняк табу "Чепчуговская 3" ятмасы" карьеры "Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгы чыгару карьеры" Асфальт-бетон заводы (16:16:182003:149 КН з/у) Төзелеш материаллары җитештерү (16:16:182003:150 КН з/у) Төзелеш материаллары складгы (16:16:182003:21; 16:16:182003:235 КН з/у) ТКО полигоны (16:16:182003:336; 16:16:182003:15 КН з/у)	СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү. СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.	+	-	Чыпчык ав.җ. Генераль планы РФ Хөкүмәтенең 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану һәм санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре
2	"Завод кормовой муки" Сәүдә йорты (16:16:182003:330 КН з/у) (планлаштырыла торган)	СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү. СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.	+		
3	"Куркачи" аэродромы (җиденче ярдәмче зона) (16:16:000000:3744 КН з/у) Автомобильгә ягулык салу	СЗЗ урнаштыру, пычраткыч матдәләр чыгаруларны чистартуны оештыру мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженер челтәрләре белән	+		

	станциясе (16:16:182002:3 КН з/у)	тәэмин итү, объект периметры буенча махсус билгеләнгән яшелләндерү.			
4	Автомобильгә ягулык салу станциясе (16:16:182003:306 КН з/у) (планлаштырыла торган) Автомобильгә ягулык салу станциясе (16:16:182003:348 КН з/у) (планлаштырыла торган)	СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.			
5	Лагуна белән сөт мөгезле эре терлеге үрчетү предприятиесе (2000 баш) (16:16:182003:16 КН з/у) Мөгезле эре терлек үрчетү предприятиесе (50 баш) (16:16:182001:81 КН з/у) Яшелчә саклау урыны (16:16:180102:13 КН з/у) Теплица хуҗалыгы (16:16:182001:361 КН з/у)	СЗЗ урнаштыру, НДТ кертү, объект периметры буенча махсус билгеләнештәге яшелләндерү. Терлекчелек калдыкларын туплау урыннарын яңарту. СЗЗ чигендә гигиена нормативларын үтәүне җитештерү контроле.	+		
6	Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (16:16:182005:247 КН з/у) мәйданы 22 679 кв.м. (планлаштырыла торган)		+		
7	Федераль һәм региональ юллар	Пычранулар таралуны киметүне тәэмин итә торган юллар буена махсус билгеләнешле яшелләндерү яисә җир өслегенең махсус конструкцияләрен булдыру		+	Чыпчык ав.җ. Генераль планы

7.2 Җир өсте һәм җир асты суларын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану чаралары

Су объектларындагы су сыйфатының максатчан күрсәткечләре елга бассейнының табигый үзенчәлекләрен исәпкә алып, шулай ук су объектларыннан максатчан файдалану шартларын исәпкә алып, һәр елга бассейны яисә аның өлеше өчен эшләнә.

Халык файдалануы өчен кулланыла торган җир өсте һәм җир асты су объектлары суы сыйфаты, су объектларыннан яисә аларның участокларыннан файдалану төренә карап, гигиена нормативларына туры килергә тиеш. Су объекты эчәргә яраклы һәм хуҗалык-көнкүреш суларыннан файдалану чыганагы буларак, шулай ук азык - төлек сәнәгате предприятиеләрен су белән тәэмин итү өчен (судан файдалануның беренче категориясе) яисә рекреацион судан файдалану өчен, шулай ук торак урыннар чикләрендәге су объектлары участокларыннан файдалану өчен (алга таба - судан файдалануның икенче категориясе) кулланылырга мөмкин.

Су объектларын һәм су алу скважиналарын саклау режимын боза торган теләсә нинди эшчәнлек суның сыйфатына тискәре йогынты ясый.

Җир өсте су объектларын саклау чаралары

Халык файдалануы өчен кулланыла торган җир өсте һәм җир асты су объектлары суы сыйфаты, су объектларыннан яисә аларның участокларыннан файдалану төренә карап, гигиена нормативларына туры килергә тиеш.

Территориаль планлаштыру кысаларында җир өсте суларын саклау чаралары РФ Су кодексының 6 һәм 65 ст. белән регламентланган яр буе полосалары (гомуми файдаланудагы су объектлары өчен), яр буе яклау полосалары, су саклау зоналары чикләрендә эшчәнлек режимын үтәүгә кайтып кала һәм су саклау зоналары һәм яр буе яклау полосалары чикләрен билгеләүне һәм ЕГРНга кертүне таләп итә.

Гомуми файдаланудагы су объектлары (һәркемгә мөмкин булган су объектлары) булып, дәүләт яисә муниципаль милектәге өске су объектлары тора.

Россия Федерациясе Су кодексының 03.06.2006 № 74-ФЗ нигезләмәләре (6 ст.) нигезендә, **гомуми файдаланудагы су объектының** яр буе полосасы гомуми файдалану өчен каралган һәм нинди дә булса төзелешкә дучар ителми. Россия Федерациясенең 25.10.2001 елгы 136-ФЗ номерлы Җир кодексы 27 ст. таләпләре нигезендә РФ Су кодексы нигезендә билгеләнгән яр буе полосасы чикләрендә җир кишәрлеген хосусыйлаштыру тыела. Шулай ук, югарыда күрсәтелгән норматив хокукый актның 39.8 статьясындагы 4 пункты нигезендә дәүләт яисә муниципаль милектәге һәм гомуми файдаланудагы су объектының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан җир кишәрлеген арендалау шартнамәсе гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектына һәм аның яр буе полосасына ирекле керүен тәэмин итү шарты белән генә төзелә.

Проектлау территориясеннән читтә урнашкан җир өсте су объектларын, җир асты суларын пычратуны булдырмау максатларында, территориянең сазлануын булдырмау өчен үзәкләштерелгән су агызу системасын төзергә (җир өсте су

объектларының су саклау зоналарында урнашкан торак төзелешен беренче чиратта канализацияләүне дә кертеп), агып төшүче суларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистарту мәсьәләсен хәл итәргә тәкъдим ителә.

Россия Федерациясе Су кодексының 65 ст. 16 өл. нигезендә, су саклау зоналары чикләрендә хуҗалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү, эксплуатацияләү рөхсәт ителә, мондый объектларны су законнары һәм әйләнә-тирә мохит саклау өлкәсендәге законнар нигезендә су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләмләнүдән һәм суларның саегуыннан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән җиһазлау шарты белән.

Төзелә торган, урнаштырыла торган барлык объектларны, шул исәптән яңа торак төзелеше объектларын, су объектларын пычратудан, чүпләүдән һәм суларның саегуыннан саклауны гарантияли торган корылмалар белән тәэмин итү таләп ителә.

Беренче чиратта, Казансу елгасының һәм аның кушылдыкларының су саклау зонасы чикләрендә урнашкан торак төзелешендә чүп чокырларының герметиклыгын тикшерүне күздә тоту таләп ителә.

Автомобиль һәм тимер юлларны төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә җир өсте һәм грунт суларын төзелештә кулланыла торган тузан, ягулык-майлау материаллары, тузансызландыручы, бозлавыкка каршы һәм башка химик матдәләр белән пычранудан сакларга кирәк. Төзелеш технологик җиһазларына ягулык салганда ком яки вак таш салынган поддоннар кулланырга кирәк. Коелучан төзелеш материалларын урнаштыру урыннары валлар белән әйләндерелергә тиеш.

Россия Федерациясендә гамәлдәге табигатьне саклау законнары агып төшүче суларны урын рельефына агызу мөмкинлеген күздә тотмый. «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 10.01.2002 ел, № 7-ФЗ Федераль закон (алга таба-10.01.2002 ел, 7 – ФЗ ФЗ), РФ Су кодексының 03.06.2006 ел, №74-ФЗ (алга таба-РФ Су кодексы) таләпләре нигезендә агып төшүче суларны бары тик су объектларына яки су агызу системаларына гына агызырга рөхсәт ителә.

Су объектларына агып төшүче суларны агызу тәртибе РФ Су кодексының 11 ст.3 өлеше, 21 ст., 22 ст. 3 өлеше, 35 ст., 44 ст. белән җайга салынган.

РФ Су кодексының 11ст. 3 өлеше нигезендә, агып төшүче суларны агызу өске су объектыннан файдалану хокукын сатып алганда, су объектын файдалануга бирү турындагы карар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Федераль милектәге су объекты ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өчен бирелгән очракта, карар РФ Хөкүмәте тарафыннан кабул ителә. Башка очракларда су объектларын файдалануга бирү карары дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә җирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә (РФ Су кодексының 21 ст.).

Су объектын агып төшүче суларны, шул исәптән дренаж суларын агызу максатларында файдалануга бирү турында карар кабул иткәндә, өстәмә рәвештә составында булырга тиеш:

1) агып төшүче суларның, шул исәптән дренаж суларының, агызу урынын күрсәтү;

2) агып төшүче суларны, шул исәптән дренаж суларын, ташлауның мөмкин күләме;

3) агып төшүче суларны, шул исәптән дренаж суларын агызу урыннарындагы су объектларындагы су сыйфатына таләпләр (РФ Су кодексының 22 ст. 3 өлеше).

РФ Су кодексының 35 ст. 1 өлеше нигезендә җир өсте һәм җир асты суларын закон таләпләренә туры килә торган хәлдә тоту су объектларына йогынты ясауның мөмкин нормативларын билгеләү һәм үтәү юлы белән тәэмин ителә.

РФ Су кодексының 44 ст. нигезендә, су объектларына агып төшүче суларны, шул исәптән дренаж суларын агызу тыела:

1) табигый дәвалау ресурслары булган;

2) махсус сакланучы су объектларына кертелгәннәр.

Агып төшүче суларны, шул исәптән дренаж суларын, түбәндәгеләр чикләрендә урнашкан су объектларына агызу тыела:

1) эчәргә яраклы һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының беренче поясы;

2) табигать дәвалау ресурсларын санитар (тау-санитария) саклау округларының беренче зонасы;

3) Байкал күленең балык хуҗалыгы тыюлык зонасы, балык хуҗалыгы тыюлык зоналары.

Агынты суларны агызу системасына агызу «СП 32.13330.2018. Кагыйдәләр җыелмасы. Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. СНиП 2.04.03-85" (Россия Төзелеш Министрлыгының 25.12.2018 № 860/пр боерыгы белән расланган һәм гамәлгә кертелгән).

Су объектларын саклау зоналарыннан файдалану режимын булган бозуларны бетерү өчен (6.9.1 нче таблица), су объектлары пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан, ярлыланудан саклау өчен чаралар исемлеген 7.2.1 нче таблица нигезендә үтәү таләп ителә.

Югарыда санап үтелгән проблемаларны һәм аларны хәл итү юлларын хуҗалык итүче субъектларга җиткерергә, халыкны экологик агарту өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашырырга кирәк.

7.2.1 таблица

Җир өсте су объектларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Өске су объектларын саклау чарасы төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Су саклау зоналары чикләрендә территорияләр (шул исәптән торак төзелеше)	Җир өсте суларының пычрануын булдырмый торган корылмалар белән тәэмин итәргә Агып төшүче суларны рельефка, су объектларына чистартылмаган агынты суларны агызуга юл куймаска. Су саклау зонасы, яр буе яклау полосалары чикләрендә торак төзелешендә чүп-чар җыю чокырларының герметиклыгын тикшерергә. Су саклау зонасы чикләрендә транспорт чаралары юуны тыярга. Су саклау зоналары чикләрендә җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыруга юл куймаска. Елгаларның су саклау зоналарын җирле үзидарә органнары, җирле халык һәм хуҗалык субъектлары көчләре белән даими рәвештә куллану калдыкларыннан чистартырга. Зоналар режимын күрсәтеп, су саклау зоналары чикләре буенча мәгълүмати табличкалар куярга.	+		РФ Су кодексы, 2.1.3684-21 СанПиН

3	А/х җитештерүе объектлары, сәнәгать объектлары, су чыгару челтәрләре	Чистарту корылмаларын куярга. Юынты сулар сулыкка ташланган очракта, Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсе белән ташлауларның мөмкин нормативларын килештерергә. Су объектына агып төшүче суларны ташлау урыныннан 500 метр ераклыкта җитештерү контроле.	+		РФ Су кодексы
7	ВОЗ чикләрендә юллар һәм стоянкалар	Юлларның каты катламын оештырырга Транспорт инфраструктурасын үстерүне, шул исәптән өстән агызуны оештыру һәм агып төшүче суларны чистарту мәсьәләләрендә, инновацион алымнар кулланып гамәлгә ашырырга		+	РФ Су кодексы
8	Авыл хуҗалыгы җирләренең яр буе яклау полосасы чикләренә эләгүче полосалары	Яр буе яклау полосасы чикләрендә а/х җирләрен сөрүгә юл куймаска	+		
9	Торак төзелешен үстерү өчен планлаштырыла торган территорияләр	Төзелеш башланганчы, РФ су кодексының 67.1 маддәсе таләпләрен үтәүне тәэмин итә торган, шулай ук әлеге кишәрлекләрне инженерлык инфраструктурасы челтәрләре, шул исәптән су белән тәэмин итү һәм су чыгару челтәрләре белән комплекслы тәэмин итү, аларны тулы ихтыяҗны тәэмин итә торган халыкны су белән тәэмин итү чыганакларын, аларны санитар саклау зоналарын, чистарту корылмаларының урнаштыру урыннарын һәм куәтләре (стокларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартуны тәэмин итеп), чистартылган суларны агызу урыннарын билгеләүне оештыру белән территорияләрне планлаштыру һәм межалау проектларын әзерләүне тәэмин итәргә кирәк.	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы

10	Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (КН 16:16:182005:247 з/у)	Төзелеш башланганчы, РФ су кодексының 67.1 маддәсе таләпләрен үтәүне тәэмин итә торган, шулай ук әлеге кишәрлекләрне инженерлык инфраструктурасы челтәрләре, шул исәптән су белән тәэмин итү һәм су чыгару челтәрләре белән комплекслы тәэмин итү, аларны тулы ихтыяҗны тәэмин итә торган халыкны су белән тәэмин итү чыганакларын, аларны санитар саклау зоналарын, чистарту корылмаларының урнаштыру урыннарын һәм куәтләре (стокларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартуны тәэмин итеп), чистартылган суларны агызу урыннарын билгеләүне оештыру белән территорияләрне планлаштыру һәм межалау проектларын әзерләүне тәэмин итәргә кирәк.	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы
11	Су саклау зонасы чикләрендә зиратлар	16:16:180041:1 КН з/у зиратны өлешчә ябу Зур Бөреле авылы янындагы зиратны ябарга, алга таба күмүләргә юл куймаска кирәк	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы
12	ТКО полигоны (КН 16:16:182003:336; 16:16:182003:15 з/у)	Су саклау зонасы чикләрендә урнашкан полигон өлешен ябу	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы
13	Гамәлдәге һәм планлаштырыла торган торак төзелешләре	Җирле үзидарә органнарына яңа торак төзелеше участокларын үзләштерә башлаганчы җирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләргә	+		Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары I башламы 4 бүлеге; «Җирлекләрнең, шәһәр округларының коммуналь инфраструктура системаларын комплексы

					үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы карары
14	«Коркачык ятмасы» казылма чыгару карьеры	Санитар саклау зонасының 2 нче һәм 3 нче пояслары чикләрендә җир асты байлыкларын эшләү тыела. Санитария саклау зонасының 3 нче поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру бары тик сакланган җир асты суларын файдаланганда гына рөхсәт ителә, су йөртү офыгын пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылган очракта гына рөхсәт ителә.	+		СанПиН 2.1.4.1110-02

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганаклары саклау чаралары

Эчә торган, техник су, өске су объектлары сулары сыйфатының гигиена нормативлары СанПиН 1.2.3685-21 дә китерелгән.

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын саклау гамәлләре санитария саклау зоналары чикләрендә СанПиН 2.1.4.1110-02 билгели торган эшчәнлек режимын үтәүгә кайтып кала һәм санитария саклау зоналары чикләрен билгеләүне һәм ЕГРНга кертүне таләп итә.

Санитария саклау зоналарыннан файдалану режимын бозуларны бетерү өчен (6.11.1 таблицасы) 7.2.2 таблицасы нигезендә чаралар исемлеген үтәү таләп ителә.

Санитария чаралары үтәлергә тиеш:

а) ЗСОның беренче пояс чикләрендә - коммуналь хуҗалык органнары яисә сүүткәргечләрнең башка хуҗалары тарафыннан;

б) ЗСОның икенче һәм өченче пояслары чикләрендә - су белән тәэмин итү чыганакларының су сыйфатына тискәре йогынты ясый торган (яисә ясарга мөмкин) объектлар хуҗалары тарафыннан.

Таблица 7.2.2

Эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Бөреле станциясеннән төньяк-көнчыгыштарак 1 нче су алу скважинасы	3 пояс составында санитария саклау зоналары чикләрен ЕГРНга кертергә. ЗСО II, III пояслары чикләренә эләгә торган торак төзелешендә чүп чокырларының герметиклыгын тикшерергә. Рельефка юынты сулар агуына юл куймаска Беренче поясның тоташ коймасын төзергә, каравыл сигнализациясе һәм саклау яктыртуы белән тәэмин итәргә, җир өсте суларын скважина авызыннан аерып алу өчен территорияне планлаштырырга. Эчә торган суның сыйфатына җитештерү контролен тәэмин итәргә. Су җыю скважинасы эксплуатацияли торган җир асты байлыклары кишәрлекләренә җир асты суларын чыгару өчен җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр рәсмиләштерергә	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы 2.1.4.1110-02 СанПиН су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары проектлары
2	Бөреле т.п. "Бөреле коммуналь челтәрләре" ҖЧҖ су алу скважинасы		+		
3	"Сетевая компания" "Приволжские электрические сети" ПС җир асты байлыклары кишәрлегендә 1 нче су җыю скважинасы		+		
4	Чыпчык т.п. 1 нче, 2 нче номерлы су җыю скважиналары		+		

5	"Винербергер Куркачи" ЖЧҖ җир асты байлыклары кишәрлегендә ике җир асты скважинасыннан торган хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен су җыю скважинасы		+		
5	Казан-Пермь автомобиль юлының 40 чакрымында урнашкан "Винербергер Куркачи" ЖЧҖнең 1/18, 2/18 номерлы ике җир асты скважинасыннан торган җир асты суларын алу		+		
6	Бөреле җәнлек совхозы пос.		+		
7	Артезиан скважиналары	3 пояс составында санитария саклау зоналары чикләрен ЕГРНга кертергә. ЗСО II, III пояслары чикләренә эләгә торган торак төзелешендә чүп чокырларының герметиклыгын тикшерергә. Рельефка юынты сулар агуына юл куймаска Беренче пояснының тоташ коймасын төзергә, каравыл сигнализациясе һәм саклау яктыртуы белән тәэмин итәргә, җир өсте суларын скважина авызыннан аерып алу өчен территорияне планлаштырырга. Эчә торган суның сыйфатына җитештерү контролен тәэмин итәргә. Су җыю скважинасы эксплуатацияли торган җир асты байлыклары кишәрлекләренә җир асты суларын чыгару	+		

		өчен җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр рәсмиләштерергә			

7.3 Җир ресурсларын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану чаралары

Төрле тирәнлектәге туфракта кеше өчен потенциаль куркыныч химик һәм биологик матдәләр, биологик һәм микробиологик организмнар булуы, шулай ук радиация фоны дәрәҗәсе гигиена нормативларыннан артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Җир кодексының 12 статьясы нигезләмәләре нигезендә җирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән җирләрнең үзлекләрен яхшырту өчен, шул исәптән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрнең уңдырышлылыгын торгызу өчен җирләрне саклауның максатлары булып тора.

Җирләр һәм туфраклар пычранмасын һәм бозылмасын өчен, рельефка агып төшүче сулар, шул исәптән гамәлдәге һәм планлаштырылган чистарту корылмаларыннан чыкканнан соң чистартылган сулар да чыгарылырга тиеш түгел.

Агып төшүче суларны җирлек рельефына (туфракка) агызу фактларын ачыклау табигатьне саклау законнарын бозучыларга карата Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 30.12.2001 № 195-ФЗ 8.6 статьясындагы 2 өлеше нигезендә административ җавап бирү чараларын куллану өчен нигез булып тора.

Туфракны файдалану төре аның химик, бактериологик, паразитологик һәм энтомологик пычрану дәрәҗәсенә бәйле.

Авыл хуҗалыгы җирләре үләт базларының санитар-яклау зоналары чикләренә керә.

Санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре нигезендә, санитар-яклау зоналары чикләрендә, әгәр аңа карата санитар-яклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы мондый чараларның, чимал, су һәм продукциянең аларга билгеләнгән таләпләр нигезендә сыйфаты һәм куркынычсызлыгы бозылуга китерсә, азык-төлек продукциясе сыйфатында алга таба файдалану өчен билгеләнгән авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында җир кишәрлекләреннән файдалану тыела.

Моңа бәйле рәвештә санитар-яклау зоналары территориясендә туфракның һәм җитештерелә торган продукциянең сыйфатын тикшереп торуны тәэмин итәргә кирәк.

Себер түләмәсе үләт базларының санитар-яклау зоналарында нинди дә булса хуҗалык эшчәнлеге алып бару тыела. Себер түләмәсе үләт базларының санитар-яклау зоналары территориясендә җир казу һәм күчерү белән бәйле агромелиорация, төзелеш һәм башка эшләр башкарганда эшчеләрнең Себер түләмәсе белән авыру куркынычын киметә торган таләпләрне үтәү зарур, алар арасында башкарыла торган барлык эшләрне механикалаштыру. Дезинфекция Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы тарафыннан 2002 елның 15

июлендәге 13-5-2/0525 номерлы дәүләт ветеринария күзәтчелеге объектларында дезинфекция һәм дезинвазия үткәрү кагыйдәләре нигезендә үткәрелә.

Торак пунктлар чикләрендәге себер түләмәсе үләт базларының һәм зиратларының санитар-яклау зоналары чикләренә керә торган башка зоналар махсус билгеләнештәге яшелләндерелергә тиеш. Себер түләмәсе үләт базының санитар-яклау зонасы чикләрендә махсус билгеләнештәге яшелләндерү табигый үсемлекләр рәвешендә күрсәтелергә тиеш, чөнки РФ Баш дәүләт санитария табибының 28.01.2021 № 4 карары белән расланган СанПиН 3.3686-21 «Йогышлы авыруларны профилактикалау буенча санитар-эпидемиологик таләпләр» (алга таба - СанПиН 3.3686-21) себер түләмәсе күмелүе санитар-яклау зонасындагы территорияләрдән туфрак казу һәм күчерү белән бәйле эшләрне башкару өчен файдалану рөхсәт ителми.

Авыл хуҗалыгы продукциясен үстерү өчен җир кишәрлекләреннән файдалануны күздә тоткан азкатлы төзелешне проектлаганда туфрак катламында агулы матдәләр һәм кушылмалар булу-булмавын, шулай ук радиоактивлыкны, аннары дезактивацияләү, реабилитацияләү һ. б. чаралар үткәреп, тикшерү үткәрергә кирәк. Югары дәрәҗәдә пычранулы аеруча пычранган участокларны, яшел фонд объектларын булдырып, консервациягә чыгарырга кирәк. Туфрак катламы теркәлгән яки потенциаль пычранган зоналарда торак төзелеше һәм мәктәпкәчә һәм мәктәп учреждениеләре төзү өчен кишәрлекләрне бүлеп бирүне туфракның экологик иминлеге турында бәяләмә булганда яисә аны рекультивацияләү программасы булганда гына гамәлгә ашырырга.

РФ Хөкүмәтенең «Җирләрне рекультивацияләү һәм консервацияләү турында " 10.07.2018 № 800 карары таләпләре нигезендә файдалы казылмалар чыгару карьеры территориясендә аны эксплуатацияләү тәмамланганнан соң аны рекультивация чараларын үткәрергә кирәк.

Юлларны төзеп бетергәннән һәм реконструкцияләгәннән соң, төзелештә кулланыла торган җайланмаларны, материалларны, керү юлларын урнаштыру өчен вакытлыча файдаланыла торган җирләрне рекультивацияләүне тәэмин итәргә кирәк.

Ерганак-балка челтәренең үсүен булдырмас өчен, чокырларны, бигрәк тә файдаланыла торган авыл хуҗалыгы җирләренең мәйданын киметүгә китерә алганнарын һәм торак пунктлар чикләрендә урнашканнарын яшелләндерергә кирәк.

«Россия Федерациясе Җир кодексының 13 статьясы нигезендә җирләрне саклау максатларында җир кишәрлекләре милекчеләре, җирдән файдаланучылар, җир биләүчеләр һәм җир кишәрлекләрен арендалаучылар авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрнең уңдырышлылыгын торгызу; җирләрне су һәм җил эрозиясеннән, пычрак ташкыннарыннан, су басудан, сазланудан, икенчел тозланудан, кибүдән, тыгызланудан, химик матдәләр, шул исәптән радиоактив, башка матдәләр һәм микроорганизмнар белән пычранудан, җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычранудан һәм башка тискәре йогынты ясалулардан саклау; авыл хуҗалыгы җирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре белән капланудан

саклау, мелиоратив яклаучы урман утыртмаларын саклау, ирешелгән мелиорация дәрәҗәсен саклау буенча чаралар үткәрергә тиеш».

7.3.1 таблица

Җир ресурсларын саклау чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Биотермик чокырлар	Үләт базының һәм аның СЗЗ территорияләрен микробиологик мониторинглау. СЗЗ билгеләү. Себер түләмәсенең санитар-яклау зонасында булган территорияләрдән нинди дә булса хуҗалык эшчәнлеген уздыру өчен (шул исәптән көтүлекләр, чәчүлекләр, яшелчә бакчалары, су эчертү, грунтны чыгару һәм күчерүгә, торак, иҗтимагый, сәнәгать яисә авыл хуҗалыгы биналары һәм корылмалары төзүгә) файдалануга юл куймаска Санитар-яклау зоналарын кыскарту буенча республика программасына ТР Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсенә мөрәҗәгать итү юлы белән себер язвасы үләт базларын кертергә	+		РФ 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре 3.3686-21 СанПиН "Йогышлы авыруларны профилактикалау буенча санитар-эпидемиологик таләпләр " Чыпчык ав.ж. Генераль планы
2	Себер түләмәле үләксә базлары		+		
3	Үләксә базлары, зиратларның санитар-саклау зоналары чикләрендәге торак пунктларның башка зоналары	Махсус билгеләнешле яшелләндерү (табигый үсемлекләр)		+	Чыпчык ав.ж. Генераль планы

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
4	Киң таралган файдалы казылмалар чыгару буенча карьерлар	Техник проектлар, Планнар яки тау эшләрен үстерү схемалары таләпләрен үтәргә. Җир асты байлыкларыннан файдаланганда бозылган җир участокларын һәм башка табигый объектларны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерергә Файдалы казылмалар чыгару лицензиясе тәмамланганнан соң бозылган җирләрне рекультивацияләргә һәм торгызырга		+	"Җир асты байлыклары турында" 21.02.1992 ел N 2395-1 РФ Законының 22 ст.
5	Авыл хуҗалыгы җирләре	Җилдән саклау һәм туфракны саклау утыртмалары мәйданын арттыру; Җирләрне инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү Игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын кертү; Туфракның һәм үстерелә торган продукциянең сыйфатын контрольдә тотуны тәэмин итү		+	Чыпчык ав.җ. Генераль планы
6	Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын реконструкцияләү һәм төзү	Реконструкция вакытында кулланыла торган җиһазларны һәм материалларны урнаштыру өчен вакытлыча кулланыла торган җирләрне рекультивацияләүне тәэмин итәргә. Эш урыннарына якын территорияләрнең пычрануын булдырмас өчен коела торган төзелеш материалларын саклау урыннарын вал белән әйләндерергә кирәк.	+		Чыпчык ав.җ. Генераль планы

7.4 Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын оптимальләштерү чаралары

«Җитештерү һәм куллану калдыклары турында» 24.06.1998 №89-ФЗ Федераль законның 11 маддәсе нигезендә юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр калдыклар белән эш итүгә бәйле биналарны, корылмаларны һәм башка объектларны эксплуатацияләгәндә яңа фәнни-техник казанышлар нигезендә аз калдыклы технологияләр кертергә, шулай ук файдалана алырлык иң яхшы технологияләрне кертергә тиеш. калдыклар белән эш итүгә бәйле аварияләрне кисәтү таләпләрен үтәргә һәм аларны бетерү буенча кичектергесез чаралар күрергә бурычлы.

Куллану калдыклары

Җирлектә контейнер мәйданчыкларын төзү һәм тоту тәртибе СанПиН 2.1.3684-21 таләпләренә туры килергә тиеш.

Контейнер мәйданчыкларыннан күпфатирлы торак йортларга, индивидуаль торак йортларга, балалар уен һәм спорт мәйданчыкларына, балалар һәм яшьләрне тәрбияләү һәм укыту, ял итү һәм савыктыру оешмалары биналарына һәм уен, ял итү һәм спорт мәйданчыкларына кадәр ара кимендә 20 метр, әмма 100 метрдан артмаска тиеш; авыл торак пунктларындагы медицина оешмалары территорияләренә кадәр - кимендә 15 метр.

СанПин 2.1.3684-21 1 номерлы кушымтасында бәян ителгән анық санитар-эпидемиологик таләпләренә туры килү өчен ТКО туплану урыны (мәйданчыгы) булдыруга заявканы бәяләү нәтиҗәләре нигезендә югарыда күрсәтелгән араларны 25% тан да артык булмаганча киметү рөхсәт ителә. Контейнер мәйданчыкларыннан ераклыкны киметү санитар-эпидемик чаралар уздыру саны тапкырлыгын турыдан-туры арттыруга китерә.

Җирлектә калдыкларны селектив җыюны оештырырга кирәк. Шулай ук халыктан терекөмешле калдыклар (шул исәптән энергия саклаучы лампалар) җыюны оештырырга кирәк. Халыктан калдыкларны туплау кагыйдәләрен үтәү таләп ителә.

Территорияләрне, бигрәк тә су саклау зоналарын һәм яр буе саклау полосаларын куллану калдыкларыннан даими чистартырга, соңыннан аларны чүп-чарлануына юл куймаска; массакүләм өмәләр оештырырга, халыкны экологик агарту өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашырырга кирәк.

Җитештерү һәм төзелеш калдыклары

Җитештерү калдыклары белән эш итү СанПиН 2.1.3684-21 нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Калдыкларны җыю махсус җиһазландырылган калдыклар туплау урыннарында, каты өслекле мәйданчыкларда, яңгыр канализациясе булганда гына рөхсәт ителә.

Автомобиль юлларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә чикләрдә төзелеш материалларын, төзелеш калдыкларын вакытлыча саклау урыннарының махсус җиһазландырылган полосаларын оештырырга, көнкүреш чүп-чарларын җыештыруны тәэмин итәргә кирәк. Эш урыннарына якын территорияләрне пычратмас өчен коелучан төзелеш материалларын саклау урыннарын вал белән әйләндерергә кирәк.

Терлекчелек (тирес) һәм кошчылык (тизәк) калдыклары

Терлекчелек яисә кошчылык комплексында терлекчелек яисә кошчылык комплексын эксплуатацияләүче хуҗалык субъекты тарафыннан тирестә (тизәктә) йогышлы һәм паразитар авырулар кузгатучыларның булмавын тәэмин итә торган тиресне (тизәкне) зарарсызландыру гамәлгә ашырылырга тиеш.

Тирес яисә тизәкнең каты фракциясен су җыю мәйданнары чикләрендә урнаштырганда су үткәрми торган каты өслекле, су чыгаручы канаулар ягына авыш мәйданчыклар каралырга тиеш.

Биологик калдыклар

Биологик калдыклар белән эш итү буенча таләпләрне Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгының 26.10.2020 № 626 боерыгы (Россия Юстиция министрлыгында 29.10.2020 N 60657 теркәлгән) (алга таба – ветеринария кагыйдәләре) белән расланган Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерү буенча ветеринария кагыйдәләре билгели.

Уртача куркынычлы биологик калдыкларны утильләштерү янмый торган калдык хасил булганчы мичләрдә яндыру яки үләт базларына яисә аерым биотермик чокырларга күмү юлы белән гамәлгә ашырылырга тиеш. Биотермик чокырлар конструкциясе тышкы мохит объектларыннан (туфрак, су) күмелә торган уртача куркынычлы биологик калдыкларны изоляцияләүне һәм аларга чит физик затларны һәм хайваннарны кертмәүне тәэмин итәргә тиеш.

Аеруча куркыныч биологик калдыкларны утильләштерү ветеринария өлкәсендә белгеч күзәтүе астында янмый торган калдык барлыкка килгәнче мичләрдә яисә ачык һавада траншеяларда яндыру юлы белән башкарылырга тиеш.

Биологик калдыкларны җиргә күмү, чүплекләргә чыгару, көнкүреш чүп контейнерларына, кырларга, урманнарга, чокырларга, су объектларына ташлау тыела.

Себер түләмәсе үләт базларына карата себер түләмәсен кузгатучы булуга туфрак һәм су пробаларын алуны үткәрү, шулай ук санитар-яклау зоналары билгеләү таләп ителә.

Биотермик чокырга карата, аны файдаланмаган очракта (соңгы күмү вакыты кимендә ике ел тәшкил итә) аны бетерү чараларын ТР МК 06.05.2017 №263 карары белән расланган ТР территориясендәге файдаланылмый торган үләт базларын (биотермик чокырлар) бетерү тәртибе нигезендә үткәрергә кирәк.

Чаралар үткәрү нәтиҗәләре буенча Ветеринария идарәсе тарафыннан үләт базын бетерү акты рәсмиләштерелә, Татарстан Республикасы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы үләт базын кадастр исәбеннән алу процедурасын

үткәрүне тәэмин итә. Юкка чыгарылган үләт базлары (биотермик чокырлар) территориясеннән алга таба файдалану Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

«Муниципаль районнарның һәм шәһәр округларының җирле үзидарә органнарына хайваннар авыруларын кисәтү һәм бетерү, аларны дәвалау, кеше һәм хайваннар өчен уртак авырулардан халыкны яклау чараларын үткәрүне оештыру өлкәсендә, шулай ук хайваннар белән эш итү өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында»13.01.2012 № 9-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә. Муниципаль районнарның җирле үзидарә органнарының биотермик чокырларны карап тоту буенча дәүләт вәкаләтләренә керә:

1) биотермик чокыр территориясен һәм конструкциясен дезинфекцияләү;

2) биотермик чокырга хезмәт күрсәтү, эксплуатацияләү һәм консервацияләү, биотермик чокырның конструкциясен агымдагы ремонтлауны һәм территориясен җыештыруны да кертеп.

Үләт базы һәм аерым торучы биотермик чокыр территориясендә терлек көтүе көтәргә, үлән чабу, җирне һәм гумлаштырылган калдыкны үләт базыннан һәм аерым торучы биотермик чокырдан читкә күчерү тыела.

7.4.1 таблица

Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын оптимальләштерү буенча чаралар исемлеге

№ т/б	Объект исеме	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Җирлек территориясе	Экологик, санитар һәм башка таләпләргә туры китереп калдыклардан даими чистарту үткәрү ТКО җыю өчен, шул исәптән ТКОны аерым җыю өчен контейнер мәйданчыклары кую Утиль чималны (икенчел матди ресурсларны) кабул итү пунктын оештырырга	+		«Җитештерү һәм куллану калдыклары турында» 24.06.1998 №89-ФЗ ФЗ 13 ст.
2	Авыл хуҗалыгы җитештерү объектлары	Тиреснең (тизәк) каты фракциясен туплау өчен каты япма белән су үткәрми торган мәйданчыкларны төзү.	+		СанПиН 2.1.3684-21
3	Себер түләмәле үләксә базлары, биотермик чокырлар	Үләт базының һәм аның СЗЗ территорияләрен микробиологик мониторинглау. СЗЗ билгеләү	+		РФ 2018 елның 03 мартындагы 222 номерлы карары белән расланган санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре Генераль план
4	Планлаштырылган автомобиль, шулай ук тимер юл төзелеше һәм реконструкцияләү	Бүленгән полоса чикләрендә махсус җиһазландырылган төзелеш калдыкларын вакытлыча саклау урыннарын оештырырга, көнкүреш чүп-чарын җыюны тәэмин итәргә.		+	218.3.031-2013 ОДМ 218.3.031-2013 ОДМ «Тармак юл методик документы. Автомобиль юлларын төзегәндә, ремонтлаганда һәм тотканда әйләнә-тирә мохитне саклау буенча методик киңәшләр» Чыпчык ав.җ. Генераль планы

7.5 Халыкны физик йогынты ясау факторларыннан яклау чаралары

Халыкны электромагнит кырлар йогынтысыннан саклау максатларында һава линияләренең саклау зоналары режимын, база станцияләреннән төзелешне чикләү режимын үтәргә кирәк. Шулай ук гамәлдәге торак төзелеше янында урнашкан электромагнит нурланыш чыганакларын инвентаризацияләү һәм комплекслы тикшерү үткәрергә кирәк.

Тавыш характеристикалары югары булган региональ әһәмияттәге автомобиль юллары буенда тавыштан саклаучы яшел үсентеләр утыртуны оештырырга, йә чокырлар, өемнәр, грунтваллары рәвешендәге акустик экраннар ясарга, тавышны изоляцияләү тәрәзәләре куярга кирәк. Әйләнә-тирә мохитне саклау чараларының бер өлеше булган тавыштан саклау чаралары проектлауның алдагы стадияләрендә «СП 276.1325800.2016. Кагыйдәләр җыелмасы. Биналар һәм территорияләр. Транспорт агымнары шау-шуыннан саклануны проектлау кагыйдәләре» һәм «ОДМ 218.2.013-2011. Тармак юл методик документы. Автомобиль юллары янындагы территорияләрне транспорт шау-шуыннан яклау буенча методик тәкъдимнәр»ндә китерелгән нигезләмәләр нигезендә башкарыла торган акустик исәпләүләр нигезендә билгеләнә.

Торак йортлар территориясенең бер өлеше тимер юл участогының санитар өзелү чикләренә эләгә. Кирәк булганда акустик экраннар урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Торак фондын техник эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм нормалары нигезендә, торак биналарны тимер юл магистрале буйлап урнаштырганда, янәшәдәге территориядә (гаражлар, торак булмаган биналар һ.б.) яшеллек утыртмалары белән бергә урнаштырыла торган тавыштан саклаучы экраннар, өемнәр, чокырлар, валлар, стена-барьерлар яки төрле функциональ билгеләнештәге бина - экраннар ясарга кирәк. Экраннарның кирәкле акустик нәтиҗәлелеге аларның биеклеген, озынлыгын, тавыш чыганагы белән экран арасындагы ераклыкны үзгәртү белән тәэмин ителә.

Инженер-экологик эзләнүләр кысаларында әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган торак йортлар һәм башка объектлар төзү өчен участоклар сайлаганда планлаштырылган төзелеш территориясендә гамма-фонны бәяләүне үткәрергә кирәк.

Бинаны төзү өчен радон агымы тыгызлыгы 80 мБк/м2с булган участокны бүлеп биргәндә биналар проектында радоннан саклану системасы каралырга тиеш. Туфрак өслегеннән радон агымының тыгызлыгы 80 мбк/м2 с тан кимрәк булганда радоннан саклау чараларының кирәклеге һәр аерым очракта Роспотребнадзор органнары белән килештереп билгеләнә.

Җитештерүнең радиация контроле төзелеш, реконструкция, капиталь ремонт һәм эксплуатациянең барлык стадияләрендә торак йортларның һәм социаль-көнкүреш билгеләнешендәге биналарның гамәлдәге нормативларга туры килүен

тикшерү максатында гамәлгә ашырылырга тиеш. Норматив күрсәткечләрнең артуы ачыкланган очракта мөмкин булган сәбәпләргә анализ ясалырга тиеш.

7.6 Җитештерүне һәм объектларны урнаштыруны оптимальләштерү чаралары

Объектларны урнаштыру, төзелеш өчен җир кишәрлекләрен сайлау һәм объектларны киңәйтү мәсьәләләрен хәл иткәндә, шәхси эшмәкәрләрнең һәм юридик затларның алар башкара торган эшчәнлек нигезендә башкару бурычы булган санитария кагыйдәләре үтәлергә тиеш («Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» гы 30.03.1999 ел, №52-ФЗ Федераль законның 11 ст., 12 ст. 2 пункты.).

Әгәр капиталь төзелеш объектларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыру каралган булса, капиталь төзелеш объектларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә санитар-эпидемиологик таләпләрнең үтәлешен тәэмин итү шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә проект документациясенә экспертиза һәм Дәүләт төзелеш күзәтчелеген үткәрү юлы белән тәэмин ителә («Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 30.03.1999 ел №52-ФЗ Федераль законның 44 ст.8 п.).

Җитештерү объектларын урнаштыруны һәм төзекләндерүне оптимальләштерү

Проектта 16:16:182003:330 кадастр номерлы җир кишәрлеген азык оны заводын урнаштыру өчен авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр категориясеннән сәнәгать һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр категориясенә күчерү карала. «Завод кормовой муки» Сәүдә Йорты» ҖЧҖ милекче булып тора, предприятие балык оны һәм балык мае җитештерү белән шөгыльләнә. Әлеге объектны урнаштыру биотермик чокырның санитар-яклау зонасын кыскарту шарты белән күздә тотыла.

Атмосфера һавасына, туфракка һәм сулыкларга зарарлы химик яки биологик компонентлар керүне мөмкин кадәр киметергә яки булдырмаска, физик факторларның йогынтысын гигиена нормативларына һәм аннан түбәнрәкләргә кадәр булдырмаска яки киметергә мөмкинлек бирә торган ресурсларны сак тота торган, калдыксыз һәм аз калдыклы алдынгы технологик чишелешләр кертү заманча сәнәгать проектлауның мәҗбүри шарты булып тора (СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).

Җирлек территориясендә фермаларның, җитештерү объектларының эше барышында агып төшүче суларны (җитештерү, хуҗалык-көнкүреш һәм яңгыр суларын) чистарту, җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыру, товарларны (йөкләрне)саклаганда һәм туплаганда пычраткыч матдәләр чыгаруны, пычраткыч матдәләр чыгаруны киметү өлкәсендә мөмкин булган иң яхшы технологияләр кулланылырга мөмкин. Мөмкин булган иң яхшы технологияләрне куллану

өлкәләренең тулы исемлеге РФ Хөкүмәтенең 24.12.2014 №2674-р күрсәтмәсе белән расланган. мөмкин булган иң яхшы технологияләрнең мәгълүмати-техник белешмәлекләрен сылтама буенча алырга мөмкин. http://burondt.ru/.

Капиталь төзелеш объектларын проектлаганда әйләнә-тирә мохитне пычратуны кисәтү һәм бетерү чаралары каралырга, әйләнә-тирә мохитне пычратуны кисәтүгә һәм бетерүгә, әйләнә-тирә мохитне саклауга ярдәм итә торган ресурсларны сак тота торган, аз калдыклы, калдыксыз һәм башка технологияләр кулланылырга тиеш. Тиешле тармак мәгълүмати-техник белешмәлекләре булганда мөмкин булган иң яхшы технологияләрне кулланырга киңәш ителә.

7-ФЗның 36 статьясы нигезендә, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый торган һәм файдалана алырлык иң яхшы технологияләрне куллану өлкәләренә кергән капиталь төзелеш объектларын архитектур-төзелеш проектлау, төзү һәм реконструкцияләү халык сәламәтлеге өчен кулай куркыныч тәэмин иткәндә файдалана алырлык иң яхшы технологияләрнең технологик күрсәткечләрен исәпкә алып, шулай ук пычраткыч матдәләр һәм (яисә) пычраткыч матдәләр ташлаулар чыгаруларны автомат рәвештә контрольдә тоту системасын булдыру кирәклеген исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш.

38-ФЗ номерлы 7-ФЗ статьясы нигезендә, әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый торган объект булган капиталь төзелеш объектын файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү рөхсәт ителми һәм, әгәр күрсәтелгән объектта технологик күрсәткечләре мөмкин булган иң яхшы технологияләрнең технологик күрсәткечләреннән артып киткән технологик процесслар кулланылса, файдалана алырлык иң яхшы технологияләрне куллану өлкәләренә керә.

Җилнең өстенлек итүче юнәлешен, гамәлдәге һәм планлаштырыла торган санитар-яклау зоналарын исәпкә алып, яңа торак төзелеше объектларын дөрес урнаштырырга киңәш ителә.

Гамәлдәге һәм төзелә торган барлык объектларны, шул исәптән ИЖСның яңа участоклары объектларын инженерлык инфраструктурасы челтәрләре белән тәэмин итүнең комплекслы схемасын эшләү таләп ителә. Әлеге схема, шулай ук аны гамәлгә ашыру чаралары яңа ИЖС кишәрлекләрен үзләштерә башлаганчы үтәлергә тиеш.

Торак төзелешен үстерү өчен планлаштырыла торган барлык территорияләргә карата аларны үзләштерә башлаганчы планлаштыру проектларын һәм территорияләрне межалау проектларын әзерләүне, РФ Су кодексының 67.1 ст. таләпләренең үтәлешен тәэмин итә торган мәсьәләләрне җентекләп өйрәнүне тәэмин итәргә кирәк, шулай ук әлеге участокларны инженерлык инфраструктурасы челтәрләре белән комплекслы тәэмин итү, шул исәптән су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу түбәндәгеләрне билгеләп: халыкның тулы ихтыяҗын тәэмин итә торган су белән тәэмин итү чыганакларын, аларның санитария саклау зоналарын оештыруны, чистарту корылмаларының урнашу урыннарын һәм куәтен (билгеләнгән нормативларга кадәр юынтыкларны чистартуны тәэмин итеп), чистартылган юынтыкларны агызу урыннарын, аларны картографик материалларда күрсәтеп, социаль һәм көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, рекреация объектлары һәм яшелләндерү һәм гомуми файдалану территорияләре

белән тәэмин итү.

Җирлек территориясендә экологик хәлне яхшырту максатларында түбәндәге чараларны үткәрергә кирәк:

–гамәлдәге һәм төзелә торган барлык объектларны, шул исәптән яңа торак төзелеше объектларын инженерлык инфраструктурасы челтәрләре белән комплекслы тәэмин итүне күздә тотарга. Әлеге чаралар яңа торак төзелеше участокларын үзләштерә башлаганчы башкарылырга тиеш. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 № 1071 карары белән расланган шәһәр төзелешен проектлауның Республика нормативларының I башламының 4 бүлеге таләпләре нигезендә торак районнарны комплекслы төзү микрорайоннар территорияләрен инженерлык җиһазлары белән тәэмин итү һәм торак йортларны һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләрен комплекслы файдалануга тапшыру эшләрен алдан башкаруны күздә тота. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең "Җирлекләрнең, шәһәр округларының коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында" 14.06.2013 ел, № 502 карары нигезендә күрсәтелгән программалар генераль планнар нигезендә җирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә. Шулай ук «Су белән тәэмин итү һәм су чыгару турында» 07.12.2011 ел. 416-ФЗ номерлы Федераль законның 38 статьясы нигезендә су белән тәэмин итүнең һәм (яисә) су чыгаруның үзәкләштерелгән системаларын үстерү җирлекләрне һәм шәһәр округларын су белән тәэмин итү һәм су чыгару схемалары нигезендә гамәлгә ашырыла. Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемаларын эшләү һәм раслау кагыйдәләре һәм Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемаларының эчтәлегенә таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу схемалары турында» 05.09.2013 № 782 карары белән расланды. Җирлекләрне һәм шәһәр округларын су белән тәэмин итү һәм су түгү схемалары җирле үзидарә органнары тарафыннан раслана.

7.7 Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны оештыру һәм алардан файдалану режимын үтәү чаралары

Санитар-яклау зоналарын билгеләү

Җитештерү объектларыннан, авыл хуҗалыгы производстволарыннан, үләт базларыннан санитар-яклау зоналары урнаштыру таләп ителә.

Санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм ЕГРНга белешмәләр кертү процедурасы санитар-яклау зоналары билгеләү кагыйдәләре белән регламентлана.

Санитар-яклау зонасын билгеләү өчен объектны төзүче яки хокук иясе СЗЗ проекты һәм эксперт бәяләмәсе белән бергә санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару турында гаризаны Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсенә җибәрә. ЕГРНга белешмәләр кертелгән көннән санитар-яклау зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр билгеләнгән дип санала.

Аларга карата санитар-яклау зоналары билгеләнергә тиешле гамәлдәге капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре (6.1.1 Таблица), атмосфера һавасын, объект контуры артында атмосфера һавасына физик һәм (яки) биологик йогынты дәрәҗәләрен тикшерүне (үлчәүләрне) үткәрергә бурычлы һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәткә (аның территориаль органнарына) санитар-яклау зонасы булдыру турында гаризаны, аңа санитар-яклау зонасы проектын һәм санитар-яклау зонасы проектына карата санитар-эпидемиологик экспертиза үткәрү турында эксперт бәяләмәсе кушымтасын кертеп тапшырырга бурычлы. Санитар-яклау зоналарын билгеләү әйләнә-тирә мохиткә йогынтының гамәлдәге дәрәҗәсен бәяләргә һәм, кайбер очракларда, якынча санитар-яклау зонасының күләмен киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Юл буе полосаларын билгеләү

Региональ әһәмияттәге автомобиль юллары бүленгән полосалары чикләрен һәм бүленгән полосалары чикләреннән юл яны полосаларын билгеләргә, 08.11.2007ел, №257-ФЗ номерлы ФЗ таләпләре, Татарстан Республикасы автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларын һәм юл яны полосаларын билгеләү кагыйдәләрендә билгеләнгән бүлеп бирелгән полосаларның һәм юл яны полосаларының режимын үтәргә кирәк.

Муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юллары категориясен, бүленгән полосалар чикләрен һәм юл буе полосаларын билгеләү зарур. Җирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турында карар җирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә.

Минималь ераклыкларның зоналарын билгеләү

Минималь аралар зоналарын ЕГРНга кертергә һәм аларның режимын сакларга таләп ителә.

Су саклау зоналарын, яр буе яклау полосаларын билгеләү

Урында су саклау зоналары чигенең мәгълүмати билгеләре һәм елгаларның яр буе яклау полосалары чикләрен билгеләргә кирәк. Әлеге зоналар чикләрендә территорияләрдән файдалану режимы РФ Су кодексында билгеләнгән.

Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш суы белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналарын билгеләү

Су белән тәэмин итүнең барлык кулланыла торган чыганаклары өчен ЗСОның үтәлгән проектлары нигезендә санитар саклау зоналарын билгеләргә һәм ЕГРНга кертергә кирәк.

Санитария саклау зоналары чикләрендә территорияләрдән файдалану режимы СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү чыганакларының һәм эчәр өчен билгеләнгән суүткәргечләрнең санитар саклау зоналары» таләпләренә ярашлы рәвештә билгеләнә.

7.7.1 таблица

Территориядән файдаланунының махсус шартлары булган зоналарны оештыру чаралары исемлеге

№ т/б	Объект исеме	ЗОУИТ оештыру чаралары төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Известняк табу "Чепчуговская 3" ятмасы" карьеры "Коркачык ятмасы" кирпеч балчыгы чыгару карьеры" Төзелеш материаллары җитештерү (16:16:182003:150 КН з/у) Төзелеш материаллары складны (16:16:182003:21; 16:16:182003:235 КН з/у) "Завод кормовой муки" Сәүдә йорты (16:16:182003:330 КН з/у) Лагуна белән сөт мөгезле эре терлеге үрчетү предприятиесе (2000 баш) (16:16:182003:16 КН з/у) Мөгезле эре терлек үрчетү предприятиесе (50 баш) (16:16:182001:81 КН з/у) Яшелчә саклау урыны (16:16:180102:13 КН з/у) Теплица хуҗалыгы (16:16:182001:361 КН з/у)	Санитар саклау зонасын урнаштырырга	+		Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану һәм санитар-яклау зоналарын билгеләү кагыйдәләре (РФ Хөкүмәтенең 03.03.2018 № 222 карары белән расл.)

	Сарыклар үрчетү предприятиесе (200 баш) (16:16:182005:247 КН з/у) мәйданы 22 679 кв.м. "Куркачи" аэродромы (җиденче ярдәмче зона) (16:16:000000:3744 КН з/у) ТКО полигоны (16:16:182003:336; 16:16:182003:15 КН з/у) Мөселман зираты (16:16:182003:339 КН з/у) Православие зираты (16:16:182002:102 КН з/у) Мөселман зираты (16:16:180401:1 КН з/у) Православие зираты, Зур Бөреле т.п. төньякка 0,5 км				
2	Биотермик чокырлар		+		
3	Себер түләмәле үләксә базы		+		
4	Магистраль газүткәргеч		+		
5	Федераль автомобиль юлы	Юл буе полосасын урнаштырырга	+		«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 08.11.2007ел, №257-ФЗ

6	Реконструкцияләнә торган тимер юл	Тимер юлларның санитар аермасын һәм саклау зонасын билгеләргә	+		«ОСН 3.02.01-97. Тармак төзелеш нормалары. Тимер юллар өчен җир бүлеп бирүне проектлау нормалары һәм кагыйдәләре» Россия МПС 24.11.1997 С-1360у күрсәтмәсе белән расланган
7	«Куркачи» аэродромы	Аэродром яны территориясенең зоналарын урнаштырырга һәм ЕГРНга кертергә	+		РФ Хөкүмәтенең 02.12.2017 no 1460 карары белән расл. Аэродром территориясе турында нигезләмә
8	Артезиан скважиналары	Санитар саклау зонасы чикләрен билгеләргә һәм ЕГРНга кертү	+		СанПиН 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә билгеләнгән суүткәргечләрне санитар саклау зоналары»
9	Казансу елгасы һәм аның кушылдыклары	Урында яр буе саклау полосалары һәм су саклау зоналары чикләрен мәгълүмати билгеләр белән билгеләргә	+		РФ Су кодексы

7.8 Махсус саклануучы табигать территорияләрен саклау чаралары

«Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәленә антропоген тискәре йогынты ясауны булдырмау максатларында әлеге махсус саклануучы табигый территория чикләрен һәм махсус саклау режимын үтәргә кирәк.

«Казансу елгасы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлен махсус саклау режимы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 29.03.2019 №237 карары белән расланды

7.9 Территориянең табигый-экологик каркасын булдыру чаралары

Су агымнарының яр буе яклау полосалары буйлап махсус билгеләнештәге яшелләндерүне оештырырга кирәк, бу авыл хуҗалыгы кырларыннан үлчәнгән кисәкчекләр агымын киметергә ярдәм итәчәк.

Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары буендагы урман полосаларын кар, газ һәм тузаннан саклау максатларында яклау полосаларын оештыру тәкъдим ителә.

Шулай ук санитар-яклау зоналары территориясе яшелләндерелергә тиеш. СП 42.13330.2016 нигезендә, санитар-яклау зоналарын яшелләндерүнең минималь мәйданын, экологик нормаларны һәм архитектура-планлаштыру шартларын исәпкә алып, зона киңлегенә карап кабул итәргә кирәк, %:

300 м кадәр.. 60;
300 " 1000 м кадәр 50;
" 1000 " 3000 м 40;
" 3000 м .... 20.

Яшелләндерү эшләрен башкарганда утыртмаларның әлеге туфрак-климат шартларына җайлашкан җирле токымнарыннан файдаланырга киңәш ителә. Киң һәм төрле декоратив мөмкинлекләргә ия һәм шул ук вакытта әйләнә-тирә мохитне пычратуга чыдамрак булган смыслы һәм яфраклы токымнардан катнаш утыртмалар булдыру тәкъдим ителә.

7.10 Хайваннар һәм үсемлекләр дөньясын саклау чаралары

«Хайваннар дөньясы турында» 24.04.1995 ел, № 52-ФЗ Федераль законның (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) 22 ст. нигезендә, хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлеген үзгәртүгә һәм аларның үрчү, йөрү, ял итү һәм миграция юллары шартларын начарайтуга китерә торган теләсә нинди эшчәнлек хайваннар дөньясын саклауны тәэмин итә торган таләпләрне үтәп башкарылырга тиеш.

Үсемлекләрнең һәм хайваннарның урман төрләренең яшәү урыны шартларының күптөрлелеген саклау өчен урман кисүчеләрне эшкәрткәндә төп биотоплар – кисүгә кагылмый торган һәм биотөрлелекне саклау өчен мөһим әһәмияткә ия булган кечкенә мәйданлы кишәрлекләр саклана. Аларның булуы киселгән урыннарда урман мохитен торгызуга ярдәм итә. Бу объектлар тере организмнарның сирәк һәм зәгыйфь төрләренең потенциаль яшәү урыннары булып тора. Төп биотоплар Исемлеге урман хуҗалыгы регламентларында билгеләнгән.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торба үткәргечләрен, элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләре турында» 2000 елның 15 сентябрендәге 669 номерлы карары нигезендә, авыл, балыкчылык, урман хуҗалыгында һәм урман сәнәгатендә, ачык урнаштырылган җиһазлар, чимал һәм ярдәмче материаллар булган җитештерү һәм төзелеш мәйданчыкларында, гидротехник корылмаларда һәм сусаклагычларда, су транспорты юлларында һәм автомобиль, тимер юл транспорты магистральләрендә һәм аэродромнарда җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, шулай ук торба үткәргечләрдән файдаланганда, электр тапшыру линияләренең һәм чыбыклы элемтә линияләренең проект документациясендә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын һәм аларның яшәү тирәлеген начарайтуны булдырмау чараларын күздә тотарга кирәк.

Хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын һәм аларның яшәү тирәлеген начарайтуны булдырмау буенча планлаштырыла торган чаралар Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча Дәүләт комитеты белән килештерелергә тиеш.

7.11 Территориянең һәм халык сәламәтлегенең санитар-эпидемиологик тискәре йогынтысын оптимальләштерү чаралары

Санитар-яклау зоналары чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалану режимын үтәү, гамәлдәге һәм планлаштырыла торган җитештерү предприятиеләре өчен санитар-яклау зоналары билгеләү; эчә торган су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары режимын үтәү һәм эчәр суларның сыйфатын лаборатор контрольдә тоту; региональ әһәмияттәге юллар буенда махсус билгеләнештәге яшелләндерүне оештыру; су саклау чараларын үткәрү, шул исәптән локаль чистарту корылмалары; калдыклар һәм агып төшүче сулар белән дөрес эш итү; атмосфера һавасының, җир өсте һәм җир асты суларының, туфракларның сыйфатын җитештерү контроле, себер түләмәле күмелгән туфракның микробиологик мониторингы; файдаланылмый торган биотермик чокырларны бетерү территориянең санитар-эпидемиологик торышын яхшыртырга һәм халык сәламәтлегенә уңай йогынты ясарга ярдәм итәчәк.

Җирлек территориясендә урнашкан себер түләмәле үләт базларын (ОКС 16:16:000000:1643; ОКС 16:16:182003:295) себер түләмәле үләт базларының санитар-саклау зоналарын кыскарту программасына кертү планлаштырыла.

8. ТЕРРИТОРИЯНЕ ИНЖЕНЕРЛЫК ӘЗЕРЛӘҮ ЧАРАЛАРЫ

Торак урыннар территориясен инженерлык әзерләүнең максаты территориянең физик характеристикаларын яхшыртудан һәм нәтиҗәле гражданлык һәм сәнәгать төзелеше өчен шартлар тудырудан гыйбарәт.

Инженерлык әзерлегенең төп бурычы-район территориясен уңайсыз физик-геологик процесслар йогынтысыннан саклау. Моның өчен инженерлык әзерлеге буенча чаралар кирәк, аларның составын үзләштерелә торган территориянең табигый шартларына (рельефына, грунт шартларына, су басу дәрәҗәсе, сазлыклылыгына, үзләштерелә торган территориядә куркыныч табигый процессларның булуына), территориядән файдалану характерына карап билгеләргә кирәк.

Әлеге бүлектә территорияләрне инженерлык әзерлеге чаралары буенча гомуми тәкъдимнәр бирелде. Практикада билгеле бер участокка хас конкрет проблемалардан чыгып эш итәргә кирәк. Капиталь төзелеш объектларын төзегәндә территориянең геологик шартларын, грунтларның токым составын һәм физик үзлекләрен бәяләү, грунтларның эрозиягә тотрыклылыгын, грунт сулары яту дәрәҗәсен билгеләү максатында инженер-геологик эзләнүләр үткәрү мәҗбүри. Шулай ук булган төзелеш тәҗрибәсен шундый ук инженер-геологик шартларда файдаланырга кирәк. Территория рельефын оештыруның соңгы варианты җир кишәрлеген эксплуатацияләүне катлауландыра торган кирәкмәгән табигать процессларының интенсивлыгына, күздә тотылган йөкләнешләргә һәм йогынтыларга, инженерлык чараларына эксплуатация чыгымнарына һәм аларның максатка ярашлылыгына бәйле рәвештә сайлана.

Табигый процессларның куркынычлык исемлеге һәм категориясе

Территорияне яңа төзелеш өчен үзләштерүнең максатка ярашлылыгы алдан аларга Татарстан Республикасы муниципаль районы җирлеге дучар булган табигый йогынтыларның куркынычы категориясен Россия Төзелеш Министрлыгының 16.12.2016 № 956/пр боерыгы белән расланган «СП 115.13330.2016 Кагыйдәләр җыентыгы. Куркыныч табигый йогынтылар геофизикасы. СНиП 22-01-95» актуальләштерелгән редакциясе (алга таба СП 115.13330.2016) 5.1 таблицасы нигезендә билгеләү юлы белән билгеләнә.

Куркыныч табигый йогынтылар - бу, СП 115.13330.2016 нигезендә, төзелеш конструкцияләренең һәм (яки) бина яки корылма нигезләренең киеренке-деформацияләнгән халәтендә тискәре һәм (яки) җимергеч үзгәрешләр китереп чыгаручы һәм кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә зыян китерергә мөмкин булган табигый процесслар һәм күренешләр.

Җирлек территориясендә эрозия процесслары һәм ерганакла ясалу үсеш алган. Территориядәге чокырлар ешрак уйсулык, уйсулык һәм үзәнлек төбендә очрый, елга ярларына туры килә.

Җирлекнең төзелгән территорияләре Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының экзоген геологик процесслар йогынтысына дучар булган төзелгән кишәрлекләр исемлегенә кертелмәгән.

Чыпчык ав. һәм Байкал ав. торак пунктлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 29.08.2013 №1625-р күрсәтмәсе белән расланган «Язгы

ташу чорында су басу (су басу) ихтималы булган зоналарга эләгә торган Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге» нә кертелде (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

Табигый йогынтыларның куркынычы категорияләре

Табигый процессның куркынычлык категориясен бәяләгәндә кулланыла торган күрсәткечләр (ОПП)	Процессларның куркынычлык категорияләре *			
	гадәттән тыш куркыныч (катастрофалы)	бик куркыныч	куркыныч	уртача куркыныч
Җир тетрәүләр	-	-	-	-
Ишелүләр	-	-	-	-
Җир тетрәүләр	-	-	-	-
Абразия	-	-	-	-
Сусаклагыч ярлары, күлләре җимерелү	-	-	-	-
Карст	-	-	-	-
Суффозия	-	-	-	-
Территорияне су басу	-	-	-	+
Яссылык һәм ерганак эрозиясе	-	-	-	+
Русло деформацияләре	-	-	-	-
Солифлюкция	-	-	-	-
Су басулар (язгы ташу, тоткарлык, боз өелүләре, коточкыч яңгыр нәтиҗәсендә)	-	-	-	-
Давыллар, өермәләр	-	-	-	-

* процессларның куркыныч категориясе мәйдан зарарлануыннан, кабатлануыннан, үсеш тизлегеннән һәм башка характеристикалардан чыгып билгеләнә. Бу эштә куркынычлык категориясе зарарлану мәйданының җирлек мәйданына мөнәсәбәтеннән чыгып билгеләнгән.

Капиталь төзелеш объектларын төзегәндә территориянең геологик шартларын бәяләү һәм уңайсыз кишәрлекләрне ачыклау максатында инженер-геологик эзләнүләр үткәрү мәҗбүри.

Сейсмик куркынычлылык

Биналарны һәм корылмаларны төзегәндә сейсмик куркынычлык дәрәҗәсен исәпкә алырга кирәк, бина һәм корылмаларның конструкцияләрен һәм нигезләрен исәпләү СП14.13330.2018, «Россия Төзелеш Министрлыгының 03.12.2016 №891/пр боерыгы белән расланган (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) «СП 20.13330.2016 Кагыйдәләр җыелмасы. Йөкләнешләр һәм йогынтылар. СНиП 2.01.07-85 актуальләштерелгән редакциясе» (алга таба СП 20.13330.2016). таләпләренә туры

китереп башкарылырга тиеш. 7 баллдан кимрәк булган сейсмик районнарда нигезләрне сейсмик йогынтыларны исәпкә алмыйча проектларга кирәк.

Эрозиягә каршы, шуышуга каршы чаралар

Сөзәк эрозиягә һәм чокырлар үсешенә каршы көрәшү өчен елга үзәннәре һәм чокыр битләүләре террасаларын агроурманмелиорация ярдәмендә ныгыту кирәк.

Икътисадый максатка ярашлылыкта грунт хәрәкәте процессларын кисәтү һәм тотрыкландыру өчен, кирәкле текәлекне бирү юлы белән битләүнең рациональ профилен ясау, соңыннан су агызгычлар (тау канаулары) террасаларында урнаштырып, битләүне террасалаштыру, тотрыксыз грунтларны бетерү яки алыштыру чараларына мөрәҗәгать итәргә мөмкин.

Сөзәклекнең рельефын үзгәртү мөмкин булмаса, тотып торучы корылмаларны карарга кирәк. Тулаем алганда, җирлек өчен туфракны туфрак эрозиясеннән саклау актуаль, ул эрозиягә каршы чараларның түбәндәге төркемнәрен үз эченә ала:

- оештыру-хуҗалык;
- агротехник;
- урман мелиорациясе;
- гидротехник.

Эрозиягә каршы чараларның конкрет составы иң беренче чиратта территориянең дымлану үзенчәлекләре, вегетация чорының озынлыгы, рельеф шартлары, эрозиянең өстенлек итүче төрләре һәм туфракны файдалану юнәлешләре белән билгеләнә.

Яр буе яклау полосасы территориясен яшелләндерү җирләрне сөрүгә юл куймаска мөмкинлек бирәчәк һәм шулай ук туфрак катламын ныгытуга ярдәм итәчәк.

Органик һәм минераль ашламалар куллану туфракның эрозиягә каршы торучанлыгын арттыруның куәтле агротехник чарасы булып тора. Ашламалы туфракта үскән культуралы үсемлекләрнең куәтлерәк тамыр системасын, куерак җир өсте катламын үстерүләрен исәпкә алып, туфракның физик үзлекләрен яхшырталар, бу исә туфракны эрозиядән яхшырак сакларга ярдәм итә.

Елганың кискен борылышлары арту зонасында төзелеш алып барырга ярамый.

Эрозиягә каршы чараларны гамәлгә ашыру грунтны саклап калырга, шулай ук су объектларын су басу процессының интенсивлыгын киметергә мөмкинлек бирәчәк.

Өске агымны оештыру гамәлләре

Торак төзелеше, гамәлдәге һәм планлаштырыла торган сәнәгать объектлары территориясеннән суларның өстән агып төшүен оештыру өчен, локаль чистарту корылмаларына аерым яисә көнкүреш һәм җитештерү агып төшүче сулары белән бергәләп су агызыла торган яңгыр канализациясе системасын төзергә кирәк. ЛОСтан чыкканнан соң ташлау ноктасын билгеләгәндә 2 вариант булырга мөмкин: техник шартлар алынганнан соң норматив күрсәткечләргә кадәр чистартылган

агып төшүче суларны үзәкләштерелгән канализация системасына җибәрү йә су объектын файдалануга бирү турында карар алынганнан соң су объектына җибәрү. Проектлау участогы территориясендә һәм аннан читтә җирләрне пычратудан, бозудан һәм сазлыкка әйләндерүдән саклау өчен рельефка ташлау тыела.

Җир өстендәге агынты суларны агызу һәм чистарту таләпләре Россия Төзелеш Министрлыгының 25.12.2018 № 860/пр боерыгы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) белән расланган «СП 32.13330.2018. Кагыйдәләр җыелмасы. Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. СНиП 2.04.03-85» белән билгеләнә.

Сәнәгать зоналары, төзелеш мәйданчыклары, склад һәм логистика терминаллары, транспорт автомагистральләре һәм автохуҗалыклар территорияләреннән, шулай ук җирлекләр һәм шәһәр округлары территорияләрендә урнашкан аеруча пычранган кишәрлекләрдән (бензин салу станцияләре, автомобиль кую урыннары, автобус станцияләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре), шулай ук су саклау зоналары чикләрендә урнашкан объектлар территориясеннән җирлекләрнең, шәһәр округларының үзәкләштерелгән су агызу системаларына агызып, локаль чистарту корылмаларында чистартылырга тиеш.

Предприятиеләр территориясеннән, шул исәптән җирлекләрнең һәм шәһәр округларының үзәкләштерелгән су агызу системаларыннан оешкан рәвештә агызыла торган, билгеләнгән нормативларга кадәр чистартылмаган җир өстендәге агып төшүче суларны су объектларына (җир асты суларын да кертеп) агызуны күз алдында тоту тыела.

Җирлекләрнең үзәкләштерелгән су түгү системаларын чистарту корылмаларына карата шулай ук җирлекләрнең, шәһәр округларының үзәкләштерелгән су түгү системаларының агып төшүче суларын чистарту өлкәсендә НДТ буенча Росстандартның 2019 елның 12 декабрендәге 2981 номерлы боерыгы белән расланган мәгълүмати-техник белешмәлек нигезләмәләрен дә исәпкә алырга кирәк.

Су басудан яклау чаралары

Су басудан инженерлык саклавының төп чаралары буларак вал белән әйләндерүне, территория өслеген ясалма күтәрүне, су агымын көйләү һәм читкә чыгару корылмаларын, дренаж системаларын күз алдында тотарга кирәк.

Территорияне су басудан саклаганда, территориянең яр буе сөзәклеге кыры билгесен, исәпләнгән биеклекне һәм дулкын өслеген исәпкә алып, су объектындагы исәпләнгән су дәрәҗәсеннән кимендә 0,5 м югарырак алырга кирәк.

8.2 таблица

Территорияне инженерлык яклау чаралары исемлеге

№ т/б	Урнашкан урыны	Куркыныч табигый процесслар	Чараны тасвирлау
1	Елгалар	Склоновая, овражная эрозия	Агроурман мелиорациясе юлы белән елга үзәннәре террасаларын һәм ерганак авышлыкларын ныгыту, яр буе саклау полосасын яшелләндерү
2	Чыпчык ав., Байкал ав.	Су басу, су күтәрелү	Су басу һәм су чыгу зоналарының чикләрен билгеләү Дренажлар, фильтрлауга каршы каплаулар, җир өстендәге агымны оештыру, ачык су агымнарын чистарту, яңгыр канализациясе һәм су объектларының дәрәҗә режимын көйләү
2	Җирлек территориясе	5 баллы интенсивлык белән җир тетрәү	Биналар һәм корылмалар төзегәндә сейсмик куркыныч дәрәҗәсен исәпкә алырга кирәк, биналар һәм корылмалар конструкцияләре һәм нигезләре хисабы СП 14.13330.2018, СП 20.13330.2016 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш

9. ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ЧАРАЛАРЫ, ТАБИГЫЙҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

«Гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар исемлеге» пункты Росстандартның 29.06.2016 № 727-ст боерыгы белән расланган ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә гражданнар оборонасы чараларын, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларын нигезләү һәм исәпкә алу тәртибе (алга таба - ГОСТ Р 22.2.10-2016), Россия Төзелеш Министрлыгының 12.11.2014 №705/пр боерыгы белән расланган «СП 165.1325800.2014 Кагыйдәләр җыелмасы. Гражданнар оборонасы буенча инженер-техник чаралар. Актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.01.51-90», (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба СП 165.1325800.2014), Гражданнар оборонасы һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге башка норматив документлар, шулай ук Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы (алга таба – ТР МЧС) тарафыннан 26.01.2024 № 442/Т3-3-5 бирелгән башлангыч мәгълүматлар һәм таләпләр нигезендә муниципаль район башкарма комитетының 23.11.2023 № 6683/исх. хаты нигезендә эшләнде.

Әлеге бүлекнең максаты - планлаштырыла торган объектларны мөмкин булган, шул исәптән көчле җимерелү, радиоактив пычрану, химик зарарлану, һәлакәтле су басу зоналарыннан тыш урнаштыру.

ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ

Гражданнар оборонасы буенча инженер-техник чараларны мөмкин булган җимерелү һәм мөмкин булган көчле җимерелү зонасына, мөмкин булган радиоактив пычрану зонасына, мөмкин булган катастрофик су басу зонасына, мөмкин булган химик зарарлану зонасына, төрле катлы (биеклектәге) биналардан (корылмалардан) өемнәр барлыкка килү мөмкинлеге зонасына, объектларны һәм территорияләрне маскировкалау зонасына карата, шулай ук территорияләрне гражданнар оборонасы төркемнәренә кертүне һәм оешмаларны кертүне, шулай ук гражданнар оборонасы категорияләренә аларның составына керүче аерым объектларны исәпкә алып, эшләргә һәм үткәрергә кирәк.

Территорияне һәм оешмаларны гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә кертү

ТР Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы мәгълүматы буенча, проектлана торган территория гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә керми.

Гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән объектлар юк.

Әлеге территория химик зарарлану, җимерелүләр, радиоактив зарарлану һәм катастрофик су басу мөмкин булган зоналарына эләкми.

Урнаштыру

ГОСТ Р 22.10-2016 6.2.2 п. нигезендә гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә кертелмәгән торак пунктлар территорияләре өчен, эвакуацияләнергә һәм куркынычсыз районга таралырга тиешле халык санын исәпләү таләп ителми.

Хәвефсез районда урнаштырыла торган таралучы, эвакуацияләнүче халык саны, җыелу-эвакуация (кабул итү-эвакуация) пунктларын урнаштыру Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы (алга таба – ГО планы) белән регламентлашлана. ГО планы нигезендә, җирлектә Кабул итү-эвакуация пунктлары Чыпчык ав., Мәктәп ур., 1нче йортта, Чыпчык урта гомуми белем бирү мәктәбе бинасында урнашачак, кабул ителүче халык саны 2500 кеше тәшкил итәчәк.

Халыкны инженерлык яклавы

Җирлек куркынычсыз район булып тора («куркынычсыз район» термины СП 165.1325800.2014 китерелгән).

ТР Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы мәгълүматларына караганда, җирлек территориясендә гражданнар оборонасын саклау корылмалары төзү таләп ителми.

Кешеләрне сугыш вакытында атом-төш, химик корал һәм гадәти җимерү чараларыннан, бактериаль (биологик) чаралардан саклау өчен, шулай ук халыкны югары температуралардан һәм яну продуктларыннан саклау өчен, яшеренү/сыену сыйфатында подвал биналары файдаланылырга мөмкин.

Яңа торак төзелешенең ярдәмче биналарын аларны яшеренү/сыену урыннарына күчерү мөмкинлеген исәпкә алып планлаштырырга кирәк.

Граждан оборонасы буенча хәбәр итү системасы

Авыл җирлегенең халкы урман янгыннарын су басуга яисә урман янгыннарына һәм башка ландшафт (табигый) янгыннар янауга дучар экстрен хәбәр итү зоналары чикләренә «Татарстан Республикасы территориясендә халыкка ашыгыч рәвештә хәбәр итү зоналары чикләрен раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 07.10.2022 1083 номерлы карары нигезендә кертелми.

Сөйләм сиренасы җайланмасы Чыпчык ав., Совет ур., 10б й., колачлау радиусы 1 км, кул режимында эшли башлый.

Торак пунктларны «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба - № 68-ФЗ) таләпләре нигезендә халыкка хәбәр итү системалары белән җиһазларга кирәк.

РСУ тәкъдим ителгән урнашуы график материалда күрсәтелгән. Хәбәр итү радиусы 500 м булган РСУ-300 сөйләм сиренасы җайланмалары Интернет-тоташу яисә стационар телефон элемтәсе ярдәмендә районның ЕДДСна тоташтырылырга тиеш.

Инженерлык инфраструктурасы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары

Су белән тәэмин итү, су чыгару

Җирлекне артезиан скважиналарыннан су алу юлы белән тәэмин итәләр.

Су белән тәэмин итү системасына таләпләр СП 165.1325800.2014 белән билгеләнә.

Су куллану хисаплары нигезендә чыганаклардан мөмкин булган су алу күләмнәренә төзәтмәләр кертергә кирәк. Таләп ителгән күләмнәргә ирешү насосларны куәтлерәк насосларга алмаштыру яки су белән тәэмин итү чыганакларының санын арттыру юлы белән тормышка ашырылырга мөмкин. Кирәк булганда торак пунктларны су белән тәэмин итү схемасына яисә яңа проектка үзгәрешләр кертүне күздә тотарга кирәк.

Шулай ук СП 165.1325800.2014 таләпләре нигезендә, су алу корылмаларының бер төркеме сафтан чыккан очракта, калган корылмаларның куәте, тыныч вакытта халык саныннан чыгып, объектларның җитештерү-техник ихтыяҗларына, шулай ук хуҗалык-эчү ихтыяҗларына авария режимы буенча су бирүне тәэмин итәргә тиешлеген дә исәпкә алырга кирәк.

Куркынычсыз зонадагы электр энергиясе белән үзәкләштерелгән тәэмин итүне туктату шартларында су белән тәэмин итә торган радиоактив пычранудан һәм (яисә) химик зарарланудан якланган су белән тәэмин итү объектларының суммар проект җитештерүчәнлеге халыкның, шул исәптән эвакуацияләнгәннәрнең, шулай ук барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрдә, крестьян (фермер) һәм шәхси ярдәмче хуҗалыкларда тотыла торган авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм кошларының ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен җитәрлек булырга тиеш, эчә торган суга ихтыяҗ түбәндәгечә билгеләнергә тиеш: халык өчен - бер кешегә тәүлегенә кимендә 25 литр исәбеннән; авыл хуҗалыгы хайваннары һәм кошлары өчен - Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы билгеләгән нормалар буенча (СП 165.1325800.2014 5.23 п.). Шуңа бәйле рәвештә җирлек территориясендә булган чишмәләрне төзекләндерергә кирәк.

Газ белән тәэмин итү

Торак пунктларга газ I һәм II категорияле югары басымлы газүткәргеч аша газ бүлү пунктларына (ГРП) җибәрелә. Аннары урта һәм түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры кулланучыга.

Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре, СП 62.13330.2011 гә кушымта нигезендә, саклау зоналары һәм биналарга һәм корылмаларга кадәр минималь ара зоналары режимын үтәргә кирәк.

Җирлек территориясе гражданнар оборонасы төркемнәренә кермәгәнлектән, газ белән тәэмин итү буенча махсус чаралар таләп ителми.

Электроснабжение

Җирлекнең торак пунктларын, нефть чыгару объектларын, җитештерү мәйданчыкларын электр белән тәэмин итү ВЛ-110 Киндерле-Арча, ВЛ-110 Киндерле-Коркачык, ВЛ-110 Коркачык-Арча, ВЛ-110 кВ көчәнешле Чыпчык ПСда отпайка, ВЛ 110 Киндерле-Арча, ПС 110 кВ Чыпчык, ВЛ-10 кВ РП «Константиновка», ВЛ-10кВ, ВЛ-10кВ СИП3-1х70, ВКЛ-10 кВ - ПС Чыпчык, ВЛ

10 кВ ПС «Бөреле», МГ Миннебай-Казан №8 электр белән тәэмин итү блок-контейнеры электр тапшыру линияләре ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Тотрыклы электр белән тәэмин итүгә таләпләр СП 165.1325800.2014 белән билгеләнә.

Проектлана торган территория гражданнар оборонасы төркемнәренә кермәгәнлектән, электр белән тәэмин итү системасын төзүгә аерым таләпләр юк.

ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР

68-ФЗ нигезендә, гадәттән тыш хәл - ул билгеле бер территориядә авария, куркыныч табигый күренеш, катастрофа, әйләнә-тирәдәгеләр өчен куркыныч тудыручы авыру таралу, табигый яки башка бәла-казалар нәтиҗәсендә барлыкка килгән хәл, алар нәтиҗәсендә кеше корбаннарына, кешеләрнең сәламәтлегенә яки әйләнә-тирә мохиткә зыян, шактый матди югалтулар һәм кешеләрнең яшәү шартлары бозылуга китерергә мөмкин яки барлыкка килгән хәл.

РФ Хөкүмәтенең «Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне классификацияләү турында» 21.05.2007 ел, № 304 карары нигезендә гадәттән тыш хәлләр локаль, муниципаль, муниципальара, төбәк, төбәкара, федераль характердагы гадәттән тыш хәлләргә бүленә.

Җирлек территориясендә локаль характердагы һәм, аз ихтималлык белән, муниципаль характердагы гадәттән тыш хәлләр булырга мөмки.

Локаль характердагы ЧС вакытында ЧС зонасы объекттан читкә чыкмый, һәлак булучылар һәм (яисә) сәламәтлеккә зыян күрүчеләр саны – 10 нан артмый, әйләнә – тирә табигать мохитенә зыян һәм матди югалтулар күләме – 240 мең сумнан артмый.

Муниципаль характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында - гадәттән тыш хәлләр зонасы бер муниципаль берәмлек территориясеннән читкә чыкмый, һәлак булучылар һәм (яисә) сәламәтлеккә зыян күрүчеләр саны – 50 дән артмый, әйләнә-тирә табигать мохитенә зыян һәм матди югалтулар күләме – 12 млн. сумнан артмый.

ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР

Сәнәгать һәлакәте, потенциаль куркыныч объектларда, куркыныч җитештерү объектларында янгын (шартлау), куркыныч вакыйга, транспорт инфраструктурасы объектларында янгын (шартлау), башка объектларда янгын техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганагы булырга мөмкин.

Сәнәгать объектларында һәм транспортта аварияләр, янгыннар, шартлаулар, энергиянең төрле төрләрен бушату техноген характердагы ЧС чыганаклары булырга мөмкин.

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаган территорияләргә җирлек чикләрендә түбәндәгеләрне кертергә мөмкин:

1. янгыннар таралу зоналары чикләрендә урнашкан территорияләр

1.1. тимер юллардан янгынга каршы ераклык 100 м

1.2. ягулык салу станциясеннән янгынга каршы ераклык

Потенциаль куркыныч объектлар, куркыныч җитештерү объектлары һәм мөмкин булган куркыныч зоналар

1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, потенциаль куркыныч объект - ул югары җаваплылык дәрәҗәсендәге биналар һәм корылмалар урнашкан объект яки бер үк вакытта биш меңнән артык кеше булу мөмкинлеге булган объект.

«Биналар һәм корылмаларның иминлеге турында техник регламент» 2009 елның 30 декабрендәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба -30.12.2009 № 384-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә, җаваплылыкның югары дәрәҗәсендәге биналарга һәм корылмаларга Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектларга кертелгән биналар һәм корылмалар карый.

Аеруча куркыныч объектларга, шул исәптән дәүләт реестрында теркәлергә тиешле куркыныч җитештерү объектлары керә (Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 ст.).

Куркыныч җитештерү объектларына, аларда шәхес һәм җәмгыять тормыш өчен мөһим мәнфәгатьләре өчен аларда аварияләрнең потенциаль куркынычлыгы дәрәҗәсенә бәйле рәвештә, куркынычлыкның дүрт классына бүленәләр:

I куркынычлылык классы - гадәттән тыш югары куркынычлы куркыныч җитештерү объектлары;

II куркынычлык классы - югары куркынычлы куркыныч җитештерү объектлары;

III куркынычлык классы - уртача куркынычлы куркыныч җитештерү объектлары;

IV куркынычлык классы - түбән куркынычлы куркыныч җитештерү объектлары.

Татарстан Республикасы КЧС һәм ОПБның 09.07.2020 ел, №17-20р дсп күрсәтмәсе белән расланган Татарстан Республикасының потенциаль куркыныч объектлары исемлеге нигезендә, җирлек территориясендә потенциаль куркыныч объектлар юк.

Һәлакәтләре ЧС зоналары барлыкка килүгә китерергә мөмкин потенциаль куркыныч объектлар, транспорт коммуникацияләре Россия МЧС министры генерал-лейтенант А.В. Куренков тарафыннан 30.11.22 11/1650сс раслаган потенциаль куркыныч объектлар исемлегендә китерелгән. Әлеге объектлар исемлеге яшерен мәгълүмат булып тора.

Муниципаль районның җирле үзидарә органнары мәгълүматы буенча (23.11.2023 №6683/исх. хат), Биектау муниципаль район территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү гамәлләре планында бирелгән белешмәләрдән чыгып, җирлек территориясендә потенциаль куркыныч һәм алардан гадәттән тыш хәлләр вакытында зарарлану зоналары билгеләнә торган объектлар юк.

Потенциаль куркыныч һәм куркыныч җитештерү объектлары төрләре 9.3 таблицада китерелгән.

9.1 таблица

Россия Федерациясе 29.12.2004 № 190-ФЗ Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә аеруча куркыныч һәм техник яктан катлаулы объектлар (тулы булмаган исемлек)

№	Аеруча куркыныч һәм техник яктан катлаулы объектлар	Җирлектә булуы
1	Көчәнеше 330 киловольт һәм аннан күбрәк булган электр тапшыру линияләре һәм электр челтәре хуҗалыгының башка объектлары	-
2	Һава Россия Федерациясе Һава законнары, кодексының 7.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы объектлар булган һава транспорты инфраструктурасы объектлары (очып китү-утыру полосасының озынлыгы 1300 метр һәм аннан артыграк)	+
3	«Россия Федерациясендә тимер юл транспорты турында» Федераль законның 2 статьясы нигезендә Россия Федерациясенең тимер юл транспорты турындагы законнары нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы объектлар булган гомуми файдаланудагы тимер юл транспорты инфраструктурасының капиталь төзелеше объектлары (озынлыгы 500 метрдан артык булган тоннельләр, Биеклеге 50 метрдан 100 метрга кадәр булган терәкле күпер кичүләре, 900 пассажир сыйдырышлы тимер юл вокзаллары, сортларга аеру тәүлегенә 3500 вагоннан артык эшкәртү күләме булган таулар, шулай ук инфраструктура объектлары, аларның составына әлеге пункт нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы объектларга караган объектлар керә)	-
4	Урамнан тыш транспорт инфраструктурасы объектлары (метрополитен, асылмалы канат юлы)	-
5	Куркыныч матдәләр алына, кулланыла, эшкәртелә, барлыкка килә, саклана, транспортлана, юкка чыгарыла торган I һәм II класслы куркыныч җитештерү объектлары	9.2 таблицаны кара (I һәм II класс куркынычлылык)

9.2 таблица

«Хәвефле җитештерү объектларының сәнәгать куркынычсызлыгы турында»21.07.1997 № 116-ФЗ ФЗ нигезендә куркыныч җитештерү объектлары

<table>
<tr><th></th><th>Куркынычлылык классы*</th><th colspan="2">Җитештерү объектларының төрләре</th><th>Җирлектә булуы</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Аеруча куркыныч объектлар</td><td>I</td><td colspan="2">Химик коралны саклау объектлары, химик коралны юк итү объектлары һәм махсус химия куркыныч җитештерү объектлары</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">II</td><td>Нефть, газ һәм газ конденсаты бораулау һәм чыгаруның куркыныч җитештерү объектлары</td><td>Мондый продукция күләменең 6 проценттан артыграгы күкертле водородлы продукцияне чыгарып ташлау өлешендә куркыныч</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Газ бүлү станцияләре, газ бүлү челтәрләре һәм газ куллану челтәрләре</td><td>1,2 мегапаскальдән югары басымлы табигый газны яисә 1,6 мегапаскальдән югары басымлы сыекландырылган углеводород газын транспортлау өчен каралган;</td><td>+</td></tr>
<tr><td>I-II («Хәвефле җитештерү объектларының сәнәгать иминлеге</td><td>Куркыныч җитештерү объектында бер үк вакытта булган яисә булырга мөмкин булган куркыныч матдәләр яисә куркыныч</td><td>Куркыныч матдәнең атамасы:
• Аммиак;
• Аммоний нитраты;</td><td>-</td></tr>
</table>

	турында» 21.07.1997 ел, № 116-ФЗ ФЗның 2 нче кушымтасындагы таблицалар нигезендә)	матдәләр микъдарыннан чыгып, куркыныч җитештерү объектлары	• Ашлама формасында аммоний нитраты; • Акрилонитрил; • Хлор; • Этилен оксиды; • Цианидлы водород; • Фторлы водород; • Еүкертле водород; • Күкерт өчле оксиды ; • Кургаш алкиллары; • Фосген; • Метилизоцианат. Куркыныч матдә төрләре: • Кабынучан һәм янучан газлар; • Технологик процесста кулланыла торган яисә магистраль торба үткәргеч буенча ташыла торган янучан сыеклыклар; • Токсик матдәләр; • Югары агулы матдәләр; • Оксидлаштыручы матдәләр; • Шартлагыч матдәләр; • Әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч тудыручы матдәләр.	
Куркыныч объектлар	III-IV (согласно таблицам из приложения 2 ФЗ от 21.07.1997 № 116-ФЗ «О промышленной безопасности опасных производственных объектов»)			+
	III	Үсемлек чималын саклау яисә эшкәртү гамәлгә ашырыла торган, үзеннән-үзе янырга, яндыру чыганагыннан янып китәргә һәм аны бетергәннән соң мөстәкыйль янырга сәләтле шартлау куркынычы булган тузан-һава катнашмалары барлыкка килә торган объектлар, шулай ук үз-үзен җылытуга һәм үз-үзен яндыруга сәләтле ашлык, аны эшкәртү продуктлары һәм катнаш азык чималы саклана торган объектлар	Элеваторлар, он тарту, ярма һәм катнаш азык җитештерүнең куркыныч җитештерү объектлары	+
	III	Нефть, газ һәм газ конденсаты бораулау һәм чыгаруның куркыныч җитештерү объектлар	Мондый продукция күләменең 1 проценттан алып 6 процентка кадәр күкертле водородлы продукцияне чыгарып ташлау өлешендә куркыныч	-
		Газ бүлү станцияләре, газ бүлү челтәрләре һәм газ куллану челтәрләре	0,005 мегапаскальдән югарырак басымда 1,2 мегапаскальгә кадәр табигый газны яисә 0,005 мегапаскальдән югарырак басымда 1,6	+

			мегапаскальгә кадәр сыекландырылган углеводород газын транспортлау өчен билгеләнгән.	
	IV	Нефть, газ һәм газ конденсаты бораулау һәм чыгаруның куркыныч җитештерү объектлар	Мондый продукция күләменең 1 процентка кадәр күкертле водородлы продукцияне чыгарып ташлау өлешендә куркыныч	-
	IV	Үсемлек чималын саклау яисә эшкәртү гамәлгә ашырыла торган, үзеннән-үзе янырга, яндыру чыганагыннан янып китәргә һәм аны бетергәннән соң мөстәкыйль янырга сәләтле шартлау куркынычы булган тузан-һава катнашмалары барлыкка килә торган объектлар, шулай ук үз-үзен җылытуга һәм үз-үзен яндыруга сәләтле ашлык, аны эшкәртү продуктлары һәм катнаш азык чималы саклана торган объектлар	Башка куркыныч җитештерү объектлары (үсемлек чималын саклау объектлары)	+

*Искәрмәләр:

1) Таблицада күрсәтелгән куркыныч производство объекты өчен критерийлар нигезендә төрле куркыныч класслары билгеләнергә мөмкин булган очракта, иң югары куркыныч классы билгеләнә.

2) Таблицада күрсәтелгән хәвефле җитештерү объекты махсус сакланылучы табигать территорияләре җирләрендә, федераль милектәге су объектында төзелгән ясалма җир кишәрлегендә урнашкан очракта, мондый хәвефле җитештерү объекты өчен тиешенчә хәвефлелекнең югарырак классы билгеләнә.

Магистраль торбаүткәргечләр. Техноген гадәттән тыш хәлләр чыганагы булып магистраль торбаүткәргечләр торырга мөмкин. Магистраль торбаүткәргечләр транспорт магистральләре белән кисешкән урыннарда һәм участокларда халык өчен аеруча куркыныч, торбаүткәргечләр су киртәләре аша үткән урыннарда табигать өчен (трассаларның мондый участоклары картографик материалларда билгеләнгән).

Магистраль торбаүткәргечләрдә аварияләрнең сәбәпләре булырга мөмкин:

- Завод брагы;
- төзелеш-монтаж эшләрен башкарганда брак;
- җиһазларны эксплуатацияләү кагыйдәләрен бозу;
- герметизацияне бетү, механик, коррозиядән зарарлану һәм җиһазларның тузуы, куркыныч табигать күренешләре нәтиҗәсендә зарарлану;
- саклау зоналары һәм минималь ара зоналары режимын үтәмәү.

Торбаүткәргечләрнең куркыныч җитештерү факторлары булып:

- металл һәм туфрак кыйпылчыкларының таралу белән бара торган торба үткәргечнең яки аның элементларының җимерелүе;
- торба үткәргеч җимерелгәндә продуктның януы, ачык ут һәм янгынның термик тәэсире;
- газ-һава катнашмасы шартлау;
- янгын;
- биналар, корылмалар, җайланмалар җимерелү һәм зыян күрү;
- кислород концентрациясе түбән булу;
- төтен;
- продукциянең агулылыгы.

Аварияләрне булдырмау өчен сәнәгать куркынычсызлыгы таләпләренең үтәлешенә даими тышкы һәм эчке контроль үткәрү таләп ителә. Тышкы контроль дәүләт дәрәҗәсендә күзәтчелек органнары (Ростехнадзор, Госэнергонадзор) тарафыннан сәнәгать куркынычсызлыгы өлкәсендә гамәлдәге законнар таләпләренең үтәлеше буенча тикшерүләр үткәрү юлы белән төзелә: җиһазларны эшләткәндә һәм эксплуатацияләгәндә, ОПО документациясен алып бару куркынычсызлык. Эчке җитештерү контроленең төп максаты булып куркыныч җитештерү объектларында аварияләрне кисәтү һәм оешманың куркыныч җитештерү объектларында аварияләрне локальләштерүгә һәм алардан килгән зыянны бетерүгә әзерлеген тәэмин итү тора.

Магистраль торбаүткәргечләрне проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә саклау зоналары һәм минималь ара зоналары режимын үтәргә кирәк. СП 36.13330.2012 «Магистраль торбаүткәргечләр. СНиП 2.05.06-85* актуальләштерелгән редакциясе» (Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык буенча Федераль агентлыкның 25.12.2012 № 108/ДС боерыгы белән расл.) магистраль торбаүткәргечләрнең минималь аралары зоналары чикләрен ЕГРНга кертү таләп ителә.

Тормышны тәэмин итү объектлары

Тормыш тәэмин итү объектларына түбәндәгеләр керә:

- электр һәм трансформатор электр подстанцияләре;
- газ бүлү станцияләре һәм пунктлары;
- инженерлык челтәрләре (газ, җылылык, электр, канализация һәм суүткәргеч);
- су алу корылмалары;
- чистарту корылмалары.

Инженерлык челтәрләрендә аварияләрне кисәтү чаралары аларның сакланышын тәэмин итүгә кайтып кала.

Нормаль эксплуатация шартларына зыян килүне яисә аларны бозуны кисәтү максатларында чикләрендә хуҗалык эшчәнлеге чикләнә яисә тыела торган инженерлык коммуникацияләренең саклау зоналары билгеләнә.

Газ бүлү челтәрләренең һәм объектларының саклау зоналарында торак-граждан һәм җитештерү билгеләнешендәге объектлар төзү тыела.

Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында җир кишәрлеге өслеге бозыла һәм туфрак 0,3 м тирәнлеккә эшкәртелә торган хуҗалык эшчәнлеге газ бүлү челтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язма рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

Газүткәргечләрнең зарарлануы аларның герметиксызлануына, гадәттән тыш хәлләр, янгыннар, шартлауларга китерергә мөмкин.

ГРП һәм ГРУда аварияләр вакытында бинага газ агып чыгу шартлау һәм янгын куркынычы булган катнашма хасил булуга китерә, аның януы янгын яки шартлау китереп чыгара. Технологик процесс бозылу аркасында ГРПда түбән басымлы газүткәргечтә басым арта, бу куллану чыганакларында, шул исәптән торак йортларда яки котельныйларда газ җиһазларының герметиксызлануына, биналарның пычрануына, ә яндыру чыганаклары булганда-газ катнашмасының януына яки шартлауга китерә.

ЛЭП саклау зоналарында язма рөхсәттән башка биналар һәм корылмаларны төзү, ремонтлау, реконструкцияләү, җимерү, балалар һәм спорт мәйданчыклары, машиналар кую урыннары урнаштыру, күп кеше җыелуга бәйле чаралар үткәрү, чүплекләр урнаштыру тыела.

Җылылык челтәрләренең саклау зоналарында АЗС, ГСМ саклагычлары, спорт мәйданчыклары урнаштыру, чүплекләр оештыру тыела.

Тормышны тәэмин итү объектларында аварияләрне кисәтү буенча төп чаралар булып:

- тузган челтәрләрнең торышын тикшереп тору һәм вакытында алыштыру;

- адашып йөрүче токлардан саклау (бу җир асты челтәрләрендә коррозия процессларының тизлеген киметә),

- газ белән тәэмин итү системаларының узел нокталарында (терәк ГРП алдында) удар дулкыны басымыннан (импульсыннан) эшли торган сүндергеч җайланмалар урнаштыру, шулай ук тупик газүткәргечләр арасында тоташтыргычлар урнаштыру һ. б. әлеге объектлар өчен эксплуатацияләүче

оешмалар тарафыннан гамәлдәге нормативлар нигезендә эшләнә торган махсус чаралар;

–трансформатор электр подстанцияләрен, газ бүлү станцияләрен һәм пунктларын, тормышны тәэмин итү системасының башка объектларын физик яклау;

- икътисад объектларының тотрыклы эшләвен һәм кешеләрнең тормышын тәэмин итү эшен оештыру; инженерлык челтәрләрен һәм корылмаларын камилләштерү;

- су белән тәэмин итү чыганакларын резервлау, беренче пояс режимын мәҗбүри үтәү һ. б. махсус чаралар.

Җирлекнең яшәешен тәэмин итү системаларына караган инженерлык инфраструктурасы системаларын үстерү тулаем барлык системаларның һәм аларның аерым элементларының өзеклексезлеген тәэмин итү һәм ышанычлы эшләвен арттыру, тыныч һәм хәрби характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм аларны гадәттән тыш хәлләр нәтиҗәләрен бетерү өчен куллану мөмкинлекләрен исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш.

Автомобиль һәм тимер юл транспорты объектлары, юл-транспорт һәлакәтләре

Җирлекнең тышкы һәм эчке транспорт элемтәләре автомобиль, тимер юл, торба үткәргеч транспорты белән гамәлгә ашырыла.

Юл-транспорт һәлакәте - транспорт чарасының юлда хәрәкәт итү процессында һәм аның катнашында барлыкка килгән, кешеләр һәлак булган яки яраланган, транспорт чаралары, корылмалар, йөкләр зыян күргән яки башка матди зыян китерелгән вакыйга ("Юл хәрәкәте иминлеге турында"10.12.1995 № 196-ФЗ Федераль закон).

Автомобиль транспорты өчен түбәндәге вакыйгалар хас: бәрелешләр, бәрелүләр, бәрүләр, авулар, янгыннар, текә битләрдән егылулар, сулыкларга төшүләр һ. б.

Юл хәрәкәте иминлеге, тулаем алганда, күп факторларга бәйле һәм юлларны карап тотуга карата куркынычсызлык таләпләрен тәэмин итүгә, транспорт чараларының конструкциясенә һәм техник торышына таләпләрне тәэмин итүгә, пассажирлар һәм йөкләр ташуга, транспорт чараларын эксплуатацияләүгә карата таләпләрне тәэмин итүгә, юл хәрәкәте иминлеген оештыруга карата таләпләрне тәэмин итүгә бәйле.

Тимер юл транспортында һәлакәтләр төрле сәбәпләр аркасында килеп чыга: тимер юлның төзек булмавы, поездның төзек булмавы, сигнализация чараларының төзек булмавы, диспетчерларның хаталары, машинистларның игътибарсызлыгы. Поездның рельслардан төшүе, бәрелешүләре, кичүләрдә киртәләргә бәрелүләре, турыдан-туры вагоннарда янгыннар һәм шартлаулар барысыннан да ешрак була.

Транспорт пассажирлар өчен генә түгел, ә транспорт магистральләре зоналарында яшәүче халык өчен дә куркыныч тудыра, шулай итеп, транспортта тиз янучан, шартлагыч һәм башка куркыныч матдәләр ташыйлар, алар әйләнә-тирә мохиткә эләгү аның пычрануына һәм янгын чыгуына китерергә мөмкин.

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаган территорияләргә АЗСлардан һәм тимер юллардан янгынга каршы ераклыклар кирә.

«РЖД» ҖЧҖ филиалы Горький тимер юлы тарафыннан 17.01.2024 № ИСХ-16/24 ЗамНГ бирелгән мәгълүмат нигезендә.

«РЖД» ҖЧҖ филиалы Горький тимер юлы тарафыннан 17.01.2024 № ИСХ-16/24 ЗамНГ тарафыннан фонд адресына тимер юл транспортында техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә (алга таба – гадәттән тыш хәл) кагылышлы мәгълүмат керде.

Тимер юл транспортында ЧС чыганаклары һәм төрләре.

Табигый характердагы гадәттән тыш хәл чыганаклары сыйфатында карала:

- куркыныч геофизик күренешләр: җир тетрәүләр;
- куркыныч геологик күренешләр: шуышулар, убылулар, карст;
- куркыныч метеорологик күренешләр: өермә, җил-давыл һәм куркыныч һава торышы күренешләре;
- куркыныч гидрологик күренешләр: су басулар, су басулар;
- табигый янгыннар.

Тимер юл янында булырга һәм аның яшәешенә, кешеләрнең иминлегенә йогынты ясарга мөмкин булган техноген характердагы ЧС чыганаклары сыйфатында түбәндәге аварияләрне һәм һәлакәтләрне карыйлар: магистраль газүткәргечләрдә аварияләр; транспорт һәлакәтләре (һәлакәтләр); шартлаулар (мөмкин булган соңгы яну белән), янгыннар; авария-химик куркыныч матдәләр чыгарып ташланган аварияләр; радиоактив матдәләр чыгарып ташланган аварияләр; электр энергетикасы системаларында аварияләр; яшәү өчен кирәкле коммуналь системаларда аварияләр; челтәр аварияләренә китерә торган мәгълүмат-коммуникация системалары эшендәге өзеклекләр; гидродинамик аварияләр (гидротехник корылмаларда).

Биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәл чыганаклары буларак эпидемияләр, эпизоотияләр, эпифитотияләр, кимерүчеләр һәм бөҗәкләр һөҗүме белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне карыйлар.

Шулай ук ЧС чыганагы чит затларның тимер юл транспорты эшчәнлегенә законсыз тыкшынуы булырга мөмкин (транспорт инфраструктурасы объектлары һәм "РЖД" ААҖ хәрәкәтчән составы.

Куркыныч йөкләрне ташу

Горький тимер юлы буенча 2000гә якын исемдәге куркыныч йөкләр ташыла.

Куркыныч йөкләр - транспорт процессында чагылышы кешеләр һәм хайваннарның үлеменә яисә авыруына, шулай ук шартлауга, янгынга, корылмаларга һәм транспорт чараларына зыян килүгә китерергә мөмкин булган үзлекләргә ия булган матдәләр, материаллар һәм эшләнмәләр, аларга карау тиешле классификация күрсәткечләренә һәм критерийларына нигезләнгән.

Куркыныч йөкләрне ташыганда техник чараларның төзек булмавы һәм тимер юлның теләсә кайсы ноктасында куркыныч йөкләрне ташуны регламентлаучы кагыйдәләрне бозу нәтиҗәсендә авария хәлендәге вәзгыять килеп чыгарга мөмкин, бу очракта куркыныч йөкнең янып китүе, агып китүе, уянуы, куркыныч йөк салынган тараның яки хәрәкәт итүче составның зарарлануы белән бәйле нормаль

йөкләр ташу шартларыннан аерылып торган шартлар аңлашыла, алар китерергә яки китерергә мөмкин шартлауга, янгынга, агулануга, нурланышка, авыруларга, пешүгә, өшүгә, кешеләр һәм хайваннар үлеменә; табигый мохит өчен куркыныч нәтиҗәләргә; шулай ук тимер юлда авария зонасында куркыныч йөкләр белән вагоннар, контейнерлар яки йөк урыннары булган очраклар.

Юлда йөртелә торган хәвефле йөкләрнең төп үзлекләре, токсиклык дәрәҗәсе һәм куркынычлык төрләре, авария хәлендә кирәкле гамәлләр, саклану чаралары, нейтральләштерү буенча күрсәтмәләр һәм беренче ярдәм чаралары буенча куркыныч йөкләргә авария карточкаларында китерелгән (бердәмлек әгъзалары дәүләтләренең тимер юл транспорты буенча Советы тарафыннан расланган, 30.05.2008 ел, № 48 беркетмә (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән).

АХОВ ташу. Станцияләрдә һәм перегоннарда һәлакәтләр, аварияләр һәм хәрәкәтләнүче состав төшүләр вакытында, авария-химик куркыныч матдәләр тутырылган вагоннар һәм контейнерлар (алга таба – АХОВ) зарарлану аркасында химик зарарлану учагы барлыкка килергә мөмкин.

Химик зарарлану зонасының зурлыгы АХОВ җимергеч концентрацияләре белән зарарлы һава болытының таралу тирәнлеге һәм аның киңлеге белән билгеләнә. Алар коелган матдәнең микъдарына, аның агулылыгына һәм физик үзлекләренә, метеорологик шартларга һәм урынның рельефына бәйле.

Химик зарарлану зонасы чикләре Горький тимер юлында Тимер юл транспорты буенча Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәләре көче «Тимер юл транспорты буенча гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗ филиаллары белән берлектә белән билгеләнә, ә кирәк булганда ТР буенча Роспотребнадзор идарәсе белән хезмәттәшлектә.

Радиоактив матдәләрне ташу. Радиоактив матдәләр ташучы поездлар белән һәлакәт һәм аварияләр булганда, радиацион транспорт һәлакәте, ягъни радиоактив матдәләр чыккан һәм (яисә) ионлаштыручы нурланыш дәрәҗәсе ташуның нормаль шартлары өчен билгеләнгән зурлыклардан югарырак күтәрелгән саклагыч үзлекләре яки төргәкне герметизацияләү системасы бозылуы булырга мөмкин.

Радиацияле транспорт һәлакәте зонасы чикләре Горький тимер юлында тимер юл транспорты буенча Роспотребнадзор идарәсенең Горький территориаль бүлегенең радиология лабораториясе белгечләре яисә йөк җибәрүче (йөк алучы) белгечләре һәм ТР буенча Роспотребнадзор Идарәсе белән берлектә билгеләнә.

Янгын куркынычы булган йөкләрне ташу. Тиз янучан сыеклыклар, каты матдәләр һәм башка янгын куркынычы булган йөкләр ташый торган цистерналар һәм башка хәрәкәтчән состав һәлакәтләр һәм аварияләр вакытында зарарлану аркасында янгыннар килеп чыгарга мөмкин, ә ташыла торган нефть һәм нефть продуктлары агып төшкәндә мөмкин булган гадәттән тыш хәл дәрәҗәсе җирле һәм төбәк.

Куркыныч коммуникацияләр белән кисешү урыннары.

Моннан тыш, техноген характердагы ЧС килеп чыгуның потенциаль куркыныч чыганаклары булып тимер юлларның магистраль газ - нефть үткәргечләре (диаметры 35 сантиметрдан да ким булмаган һәм 1450 сантиметрдан да артмаган, эш басымы 35 атмосферадан да ким булмаган һәм 55 атмосферадан да

артмаган) һәм инженерлык корылмалары кисешкән урыннар тора, аларда һәлакәтләр поездлар хәрәкәте иминлегенә, пассажирлар һәм тимер юл транспорты хезмәткәрләренең гомеренә куркыныч тудырырга мөмкин.

Эре җитештерү аварияләре, катастрофалар һәм табигый бәла-казалар килеп чыкканда полигон чикләрендә һәм Горький тимер юлының җаваплылыгы чикләрендә мөмкин булган вәзгыятьне бәяләү

Тимер юл транспортында һәлакәтләр. Тимер юлларда булган авария хәлләрен анализлау күрсәткәнчә, һәр авария ике принципиаль үсеш сценариена ия булырга мөмкин:

1. Янгынны озата баручы һәлакәт (цистерналар яну, агып чыга торган яисә төрле продукт, башка вагоннар һәм стационар корылмалар яну һ.б.).

2. Янгынсыз авария (вагоннарны аудару, юллардан төшү, куркыныч йөкләрне агызу яки агызу һ.б.).

Янгын (шартлау) белән килеп чыккан һәлакәт үскәндә түбәндәге куркыныч зоналар барлыкка килергә мөмкин:

- ягулыкһавакатнашмасы (алга таба - ТВС) болыты шартлаганда һава бәрмә дулкыны (артык басым) йогынтысы зонасы;
- утның турыдан-туры йогынтысы зонасы;
- СУГ, ЛВЖ, ГЖ һәм утлы шарларның янучан җылылык чыгару зонасы;
- җимерелгән цистерналар китекләренең йогынты ясау зонасы;
- СУГ белән аварияләрдә ТВС шартлау дулкынының артык басымы буенча куркыныч радиусларны халык өчен - 1800м га кадәр, техника өчен - 450м га кадәр; тәшкил итә.
- СУГ катнашында аварияләрдә җылылык чыгу йогынтысындагы зоналарның һәм утлы шар барлыкка килгәндә куркыныч радиуслар тәшкил итәләр: кешеләр өчен - 300м, техника өчен - 120м;

СУГ, ЛВЖ, ДЖ янганда янгыннарның җылылык чыгару зоналарының куркыныч радиусларын түбәндәгеләр тәшкил итә:

- СУГ бугазы бер цистернадан: кешеләр өчен - 80м, техника өчен - 40м;
- бер цистернадан ЛВЖ (ДЖ) бугазында: кешеләр өчен - 60м, техника өчен - 35м;
- ике һәм аннан да күбрәк цистерналардан СУГ түгелү вакытында: кешеләр өчен - 120м, техника өчен - 55м.
- цистерна шартлаганда кыйпылчыклар (ватыклар) очу зонасы радиусына 150м, аерым очракларда 450м га кадәр җитәргә мөмкин.

Рамнан цистерна төшеп, аны 80м га кадәр ераклыкка ташлый торган шартлау булырга мөмкин. Түгелү күләме, шулай ук СУГ һәм ЛВЖ агып чыккандагы шартлау куркынычы зоналары үлчәмнәре ТВС болыты ялкынсынуыннан яки шартлаганнан соң мөмкин булган янгын зурлыгын билгели.

Янганда шартлау куркынычы булган пар-һава болытлары (ТВС) әйләнә-тирә объектларны җимерүгә китерә торган бәрмә дулкыны барлыкка килергә мөмкин.

Янгыннан башка һәлакәт үсеш алган очракта түбәндәге куркыныч зоналар барлыкка килергә мөмкин:

- СУГ һәм ЛВЖ түгелгәндә һәм агып чыкканда шартлау куркынычы булган газлану зонасы;

- СУГ, ЛВЖ һәм ГЖ ташу зонасы;

- зарарлы концентрацияле токсик продуктларның таралу зонасы;

- СУГ һәм ЛВЖ ташыганда һәм агып чыкканда шартлау куркынычы булган зоналарның зурлыгы 300 м га кадәр җитәргә мөмкин, шартлау куркынычы булган зонаның биеклеге 10 м га кадәр җитә.

СУГ һәм ЛВЖ һәм ГЖ бер цистернасыннан авария хәлендәге ташу мәйданы даими рәвештә метеошартларга, балластның торышына һәм юлларның авышлыгына, урынның рельефына бәйле һәм 160-300 кв. м тәшкил итә.

Станциядә аварияле түгелү мәйданы (һәлакәт урынында) һәлакәт урынына һәм зыян күргән цистерналар санына бәйле һәм 3000 кв. м га кадәр тәшкил итәргә мөмкин.

Атмосферага агрессив химик куркыныч матдәләр чыгарып, тимер юл транспорты объектларында аварияләр килеп чыкканда 10 км тирәнлектәге зарарлану зонасы барлыкка килергә мөмкин (инверсия V=1м/с, tв=+20ОС булганда).

Тимер юл инфраструктурасы объектларындагы, шулай ук бер үк вакытта станцияләр булып торган эре шәһәрләрдә урнашкан потенциаль – хәвефле сәнәгать объектларындагы һәм халыкның тормышын тәэмин итү объектларындагы янгыннар аеруча куркыныч тудыра, бу кеше һәм шактый матди югалтулар белән бәйле.

Юл инфраструктурасы объектларына турыдан-туры якын урнашкан икътисадның янгын куркынычы булган объектларында аварияләр килеп чыкканда катлаулы янгын вәзгыяте барлыкка килергә мөмкин. Шартлаулар нәтиҗәсендә торак йортлар, административ биналар, тормышны тәэмин итү системалары коммуникацияләре, шул исәптән Горький тимер юлыныкы да җимерелергә мөмкин, ә җимерелү зонасында һәм җимерекләр астында кешеләр булырга мөмкин.

Күчмә составтан нефть һәм нефть продуктлары агызу.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 31.12.2020 елгы 2451 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе территориясендә нефть һәм нефть продуктларының, Россия Федерациясенең эчке диңгез суларыннан һәм Россия Федерациясенең территориаль диңгезеннән тыш, агып чыгуын кисәтү һәм бетерү чараларын оештыру Кагыйдәләренең III бүлегендәге 7 пункты нигезендә тимер юл составыннан агып чыккан нефтьнең һәм нефть продуктларының максималь исәпләнгән күләме тимер юл составындагы цистерналарның гомуми күләменең 50% тәшкил итәргә мөмкин.

Нефть продуктлары агызу күләмнәрен һәм мәйданнарын, халык һәм әйләнә-тирә мохит өчен тискәре йогынты ясаучы зоналар чикләрен фаразлау

Ташу тапларының мәйданы «Нефть продуктлары белән тәэмин итү объектларының янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча тәкъдимнәр» нигезендә билгеләнә (РФ ЭЭМ Бөтенроссия янгынга каршы оборона фәнни-тикшеренү институты М. 1997 ел).

Нефть продуктлары җир өстенә бик тиз тарала. Иң интенсив таралу ташу процессында була, аннары интенсивлык кими һәм 7-10 көннән соң туктала. Ләкин әйләнә-тирә мохиткә калдык йогынты 3 ел дәвамында бара.

Нефть продуктларын су өслегенә агызу аеруча куркыныч.

Су өслегендә нефть түгү мәйданы магистраль нефть үткәргечләрдә варияләр куркынычы дәрәҗәсен бәяләү буенча методик кулланма нигезендә билгеләнә («Транснефть " ААҖнең 30.12.1999 елгы 152 нче боерыгы белән расл.)

Нефть продуктларын агызганда төп тискәре факторлар булып торалар:

- әйләнә-тирә табигать мохитенең пычрануы;
- нефть продуктлары янганда җылылыкчыгу.

Янгынның җылылык йогынтысы зоналарын исәпләү НПБ 105-03 (Россия МЧС 18.06.2003 № 314 боерыгына кушымта) нигезендә башкарыла.

Ташкын янгынының җылылык йогынтысы зоналары чикләренең кыйммәте 9.3 нче таблицада күрсәтелгән.

таблица.

Ташкын янгынының җылылык йогынтысы зоналары чикләренең кыйммәтләре

Сценарий исеме	Ташу янгынының мәйданы, м2	Җылылык йогынтысының куркыныч зоналары (җылылык чыгуының чик интенсивлыгы буенча)		
		Кеше өчен куркынычсыз дәрәҗә, 1,4 кВт/м2	20-30 с тан соң түзә алмаслык авырту, 1 нче дәрәҗә пешү 15-20 с тан соң., 30-40 с тан соң 2 нче дәрәҗәдәге пешү	3-5 с. түзә алмаслык авырту. 6-8 с тан соң 1 нче дәрәҗә пешү. 12-16 с та 2 нче дәрәҗә пешү. 10,5 кв / м. 10,5 кВт/м
ЖДЦ составының герметиклыгы бетү	25932	118,6	58,4	35,8

Гидротехник корылмаларда варияләр

Гидротехник корылмаларда (дамбаларда) алар сафтан чыккан очракта һәм яр буе территорияләре җимерелү һәм су басуга китерә торган су массаларының идарә ителми торган көчеше очрагында авария булу ихтималы бар.

Гидротехник корылмаларны төзек хәлдә тоту таләп ителә.

ТАБИГЫЙ ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР

Куркыныч табигый күренеш табигый характердагы гадәттән тыш хәл чыганагы булырга мөмкин.

Территорияне һәм халыкны куркыныч табигый процесслардан саклау

Проектлаганда табигый һәм техноген факторлар тәэсирендә барлыкка килә торган һәм төзелеш объектларына һәм кешеләрнең тормыш эшчәнлегенә тискәре йогынты ясый торган куркыныч геологик һәм инженер-геологик процессларны һәм күренешләрне бәяләүгә аеруча игътибар белән карарга кирәк.

115.13330.2016 СП 4.6 п. нигезендә, хәвефле табигый процесслар, күренешләр үсеше чикләрен төгәлләштерү һәм аларның параметрларын билгеләү максатларында хуҗалык үзләштерүе өчен планлаштырыла торган территориядә алдан бәяләү нәтиҗәләре буенча хәвефле табигый йогынтылар барлыкка килү мөмкинлеге ачыкланганда, инженерлык тикшеренүләрен гамәлгә ашырырга кирәк.

Куркыныч табигать күренешләренә алдан бәя топографик карталар, иярченнән төшерелгән сурәтләр, фонд материаллары буенча бирелде.

Куркыныч геологик, гидрогеологик процесслар һәм территорияләрне алардан яклау чаралары исемлеге 8 бүлектә китерелде.

СП 115.13330.2016 нигезендә, бина һәм корылмаларның иминлегенә, кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган тискәре нәтиҗәләрне булдырмау өчен исәпкә алырга кирәк булган тискәре гидро - һәм метеорологик процесслар: катастрофалы язгы ташу, катастрофалы яңгыр, су басу, өермә, давыл, шквал.

Җирлек территориясендә күренергә мөмкин булган куркыныч метеорологик күренешләр исемлеге 9.3 нче таблицада китерелгән.

таблица.

Куркыныч метеорологик күренешләр исемлеге

ОЯ исеме	ОЯ характеристиклары һәм критерийлары яисә билгеләмә
Бик көчле җил	Җил көчәйгәндә 25 м/с тан да ким булмаган тизлектә, яисә 20 м/с уртача тизлектә булганда
Давыллы җил (давыл)	Җил 33 м/с тизлеккә җиткәндә һәм аннан да күбрәк булганда
Шквал	Кыска вакытлы (берничә минут эчендә, ләкин 1 мин тан да ким түгел) җилнең көчәюе 25 м/с ка кадәр һәм аннан да күбрәк
Өермә	Болыттан түшәлә торган өслеккә таба юнәлгән багана яки бүрәнкә рәвешендә аз масштаблы көчле җил
Көчле яңгырлар	1 сәг тән дә артмаган вакытта явым-төшемнәр күләме кимендә 30 мм булган көчле яңгыр яву
Бик көчле яңгыр (карлы бик көчле яңгыр, бик көчле юеш кар, яңгырлы көчле кар)	12 сәг тән дә артмаган вакыт эчендә яуган явым-төшемнәр күләме кимендә 50 мм булган, сыек яисә катнаш явым-төшемнәр (яңгыр, көчле яңгыр, карлы яңгыр, юеш кар).
Бик көчле кар	12 сәг тән дә артык булмаган вакыт аралыгында кимендә 20 мм булган каты явым-төшемнәр (кар, көчле кар)
Озакка сузылган көчле яңгыр	Явым-төшем күләме 12 сәг. тән дә ким булмаган, ләкин 48 сәг. тән кимрәк, вакыт аралыгында кыска вакытка тукталып (1 сәг. тән артмаган) 100 мм, яисә 2 тәүлектән артык вакыт эчендә 120 мм яңгыр
Эре боз	20 мм диаметрлы һәм аннан да эрерәк боз
Көчле буран	Көчле (уртача 15 м/с тизлек белән) җил белән һәм күз күреме метеорологик ераклыгы 500 м дан да артык булмаган, кимендә 12 сәг. дәвамлылыгы белән җәелгән өслектән кар күчерү (еш кына болытлардан кар яву)
Көчле тузан (комлы) давылы	көчле (уртача тизлеге 15 м/с тан да ким булмаган) җил һәм күз күреме метеорологик ераклыгы 500 м артык булмаган, кимендә 12 сәг. дәвам иткән тузан (ком) ташуы

ОЯ исеме	ОЯ характеристиклары һәм критерийлары яисә билгеләмә
Көчле томан (көчле караңгылык)	Суның иң вак кисәкчекләре (тузан, яну продуктлары) туплану, бу вакытта күрүнең метеорологик ераклыгы 50 м дан да артык булмаган ераклыктагы күренүчәнлекнең 12 сәг тән дә ким булмаган вакытка исәбенә һаваның нык болганчыклануы
Көчле бозлавык-кату катламы	Бозлавыклы станок чыбыкларында катлам диаметры: бозлавык - диаметры кимендә 20 мм; катлаулы катлам яисә юеш (туңган) кар - диаметры кимендә 35 мм; каты боз - катлам диаметры кимендә 50 мм
Көчле суык	Декабрьдән февральгә кадәр һаваның минималь температурасы 40 гр. салкынга яисә аннан түбәнрәк, ноябрьдә - 32 гр. салкынга яисә аннан түбәнрәк, мартта - 34 гр. салкынга яисә түбәнрәк салкынга җитә
Аномаль-салкын һава торышы	5 көн рәттән яисә күбрәк уртача тәүлеклек температураның күрсәткече климат нормасыннан 9 гр. һәм күбрәккә кимрәк яисә/һәм Һаваның минималь температурасы 30 гр. кадәр аннан да түбәнрәк була
Каты эсселек	Июньнән августка кадәр чорда һаваның максималь температурасы 37 гр. кадәр җылыга яисә югарырак, майда - 34 гр. җылылыкка яисә югарырак җитә
Аномаль-эссе һава	Апрельдән сентябрьгә кадәр чорда 5 көн дәвамында һава температурасының уртача тәүлеклек күрсәткече климат нормасыннан 9 °С ка югарырак һәм аннан да күбрәк
Гадәттән тыш янгын куркынычы	Янгын куркынычы күрсәткече 5 класска карый (Нестеров формуласы буенча 10000 °С)

Уңайсыз метео күренешләр булганда кешеләр өчен куркыныч юл һәм күпер өслекләренең җимерелүендә, юл-транспорт һәлакәтләренең саны артуында, корылмаларның, тереклек тәэмин итү системаларының, трансформаторларның, электр һәм элемтә һава линияләренең, җир өсте торбаүткәргечләренең җимерелүендә, шулай ук җимерелгән корылма ватыклары, зур тизлек белән очучы пыяла кыйпылчыклары белән кешеләрнең зарарлануында. Куркыныч метеорологик күренешләр аркасында килеп чыккан аварияләр нәтиҗәсендә җитештерү һәм социаль өлкә объектларының тотрыклы эшләве бозылырга, авыл хуҗалыгына зыян китерелергә мөмкин.

Метеорологик характердагы куркыныч күренешләр нәтиҗәләрен йомшарту өчен тәкъдим ителә:

– күренешләр барлыкка килү куркынычы турында халыкка хәбәр итү;

– электр челтәрләре замыканиесен булдырмас өчен ЛЭПны сүндерү, кулланучыларны токтан өзү;

– газның агып чыгу нәтиҗәсе буларак янгын яисә шартлау мөмкинлеген булдырмас өчен, газ белән тәэмин итүне сүндерү;

– биналарны һәм корылмаларны көчәйтү, капиталь корылмаларда, подвалларда һәм сыену урыннарында халыкны яшерү, витриналарны, тәрәзәләрне җил ягыннан саклау;

– су басуга каршы чаралар үткәрү;

– территориядә ташу вакытында ел саен су күтәрелүнең максималь дәрәҗәсеннән югарырак төзелеш.

Кышкы чорда автотранспорт хәрәкәте өчен нормаль шартлар тәэмин итү максатларында даими (кардан саклаучы урман полосалары, даими коймалар) яки вакытлыча кардан саклау (кар тоткарлаучы щитлар, кар траншеялары һ.б.) төзү таләп ителә.

ЯНГЫН КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫ

Система обеспечения пожарной безопасности

Җирлекнең үз янгын сүндерү часте юк, янгыннан саклау бүлекчәләре һәм частьлары Бөреле җәнлек совхозы пос., Лесная ур., 5 й. («Бирюли» ОП ППС АРС-14/ 1 бер. исәбендә резервта 1 бер. АЦ-40,), Биектау ав., Энергетиклар ур., 15й. (ПСЧ-113 –3 бер. исәбендә техники АЦ-40; АЦЛ /1 бер резервта 1 бер. АЦ-40,).

Янгын сүндерү машинасының торак яки иҗтимагый төзелеш белән җирлекнең иң ерак ноктасына килү вакыты 20 минуттан артып китә. шул рәвешле «янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент» 2008 елның 22 июлендәге 123-ФЗ номерлы Федераль законның 76 статьясының 1 пункты таләпләренә туры килми. «Янгыннан ирекле сак турында» 06.05.2011 № 100-ФЗ Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба – 06.05.2011 № 100-ФЗ) нигезендә янгыннан ирекле саклау оештыруны күздә тотарга кирә.

Техник яктан катлаулы булмаган объектларның эчке һәм тышкы янгын сүндерү системаларын проектлау буенча П70.0010.09-90 пособиесе нигезендә тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәр торак пункт өчен 5 л/с тәшкил итә (бер үк вакытта 1000 кешедән азрак булган торак пунктта 1 янгын). Эчке янгын сүндерүгә исәпләнгән су чыгымы 2,5 л / с. янгынны сүндерү дәвамлылыгы-3 сәгать.

Тышкы янгынга каршы су белән тәэмин итү чыганакларына -3 шт күләмендә янгын гидрантлары (Чыпчык ав. – ПГ: Заречная ур., 53, Тынычлык ур., 32, Совет ур., 30), янгын сүндерү техникасы белән су алу өчен 1 пирс (Казансу елгасы), янгынга каршы сыйдырышлылыгы 100 куб. м. һәм су кудыру манаралары – 5 шт. һәркайсы 10 минутлык янгынга каршы су запасы саклый.

Техник яктан катлаулы булмаган объектларның эчке һәм тышкы янгын сүндерү системаларын проектлау буенча П70.0010.09-90 пособиесе нигезендә тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәр торак пункт өчен 5 л/с тәшкил итә (бер үк вакытта 1000 кешедән азрак булган торак пунктта 1 янгын). Эчке янгын сүндерүгә исәпләнгән су чыгымы 2,5 л / с. янгынны сүндерү дәвамлылыгы-3 сәгать.

Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

Янгыннарны профилактикалау, аларның таралуын чикләү өчен җирле үзидарә органнары тарафыннан янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын гамәлгә ашырырга, халык ягыннан янгын куркынычсызлыгы чараларын үтәргә кирәк.

«Янгын куркынычсызлыгы турында» 21.12.1994 елгы 69-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба 21.12.1994 елгы 69-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә, авыл торак пунктлары чикләрендә янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү буенча җирлекләр җирле үзидарә органнары вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

–янгыннан ирекле саклауны оештыру өчен, шулай ук янгын куркынычсызлыгының башка рәвешләрдәге беренчел чараларын тәэмин итүдә гражданнарның катнашуы өчен шартлар тудыру;

- янгын сүндерү максатларында елның теләсә кайсы вакытында авыл торак пунктларында һәм аларга якын территорияләрдә урнашкан тышкы су белән тәэмин итү чыганакларыннан су алу өчен шартлар тудыру;

- гомуми файдалану территорияләрен янгыннарны сүндерүнең беренчел чаралары һәм янгынга каршы инвентарь белән тәэмин итү;

–янгын турында халыкка һәм дәүләт янгынга каршы хезмәте бүлекчәләренә хәбәр итү чараларын оештыру һәм күрү;

- Дәүләт янгынга каршы хезмәте бүлекчәләре килгәнче янгынны локальләштерү һәм кешеләрне һәм мөлкәтне коткару буенча чаралар күрү;

- янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын Җирлекләр һәм шәһәр округлары территорияләрен үстерү планнарына, схемаларына һәм программаларына кертү;

–Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнарына халыкка янгын куркынычсызлыгы чаралары турында мәгълүмат бирүдә, шул исәптән Халык җыеннарын оештыру һәм уздыру юлы белән ярдәм күрсәтү;

- янгын куркынычы арткан очракта янгынга каршы махсус режим билгеләү.

Коры үсемлекләр януын профилактикалау буенча халык белән эш алып барылырга тиеш, чөнки ландшафт (табигый) янгыннарының 90% чамасы кеше эшчәнлеге, яисә аның гамьсезлеге аркасында килеп чыга.

Янгынга каршы ераклыклар

Биналардан һәм корылмалардан урманчылыкларга, торбаүткәргечләргә кадәр янгынга каршы араларны сакларга кирәк.

РФ МЧС ның 24.04.2013 №288 боерыгы белән расланган «Янгыннан саклану системалары. Саклау объектларында янгын таралуны чикләү. Күләм-планлаштыру һәм конструктив чишелешләргә таләпләр» (алга таба – СП 4.13130) СП 4.13130 4.14 пункты нигезендә, шәхси азкатлы торак төзелеше булган шәһәр торак пунктлары биналарыннан, корылмаларыннан, авыл торак пунктлары биналарыннан һәм корылмаларыннан, шулай ук йорт яны, бакча җирләре 30 метрдан да ким булмаска тиеш. Бакча йортларыннан һәм бакча җирләрендәге хуҗалык корылмаларыннан урманга кадәр ара 15 метрдан да ким булмаска тиеш.

22.07.2008 елгы 123-ФЗ номерлы ФЗның 74 ст. нигезендә җир асты һәм җир өстендәге (өемдә) магистраль, промысел эчендәге һәм җирле бүлү газүткәргечләре, нефть үткәргечләре күчәреннән торак пунктларга, аерым сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы оешмаларына, биналарга һәм корылмаларга кадәр янгынга каршы ераклыклар билгеләнгән минималь ераклыкларга карата таләпләргә туры килергә тиеш бу объектлар өчен «Техник җайга салу турында» Федераль закон нигезендә кабул ителгән техник регламентлар нигезендә, эш басымы дәрәҗәсенә, объектларның диаметрына, җаваплылык дәрәҗәсенә бәйле рәвештә. Урман массивлары һәм яшеллекләр аша уза торган кабельле һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен урман ачыклыклары элемтә һәм радиофикация

линияләре карамагындагы предприятиеләр көче белән янгынга каршы куркынычсыз хәлдә тотылырга тиеш.

Янгын сүндерү

В населенных пунктах должен быть обеспечен подъезд пожарной техники к каждому дому.

Россия Төзелеш Министрлыгының 27.12.2021 № 1016/пр боерыгы белән расланган (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба СП 31.13330.2021), шулай ук техник яктан катлаулы булмаган объектларның эчке һәм тышкы янгын сүндерү системаларын проектлау п70. 0010. 09-90 буенча пособие нигезендә, «СП 31.13330.2021. Кагыйдәләр җыелмасы.Су белән тәэмин итү.Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. СНиП 2.04.02-84*» таләпләре нигезендә, тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәр торак пункт өчен 5 л/с тәшкил итә (халык саны 1000 кешедән кимрәк булган торак пунктта бер үк вакытта 1 янгын). Эчке янгын сүндерүгә исәпләнгән су чыгымы 2,5 л / с. янгынны сүндерү дәвамлылыгы-3 сәгать.

Янгын гидрантларын урнаштыруны СП 8.13130 «Янгыннан саклану системалары. Янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» (Россия МЧС 30.03.2020 №225 боерыгы белән расл.) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк. Сууткәргеч челтәрендә янгын сүндерү гидрантларын урнаштыру әлеге челтәр хезмәт күрсәтә торган бинаның теләсә кайсы ноктасына янгын сүндерүгә исәпләнгән чыгымлы суны, тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы 15 л/с һәм аннан артыграк булганда, кимендә ике гидранттан яки бер гидранттан нуль билгесе дәрәҗәсендә бирүне тәэмин итәргә тиеш - су чыгымы 15 л/с тан кимрәк булганда, җиңсәле линияләр салуны исәпкә алып каты өслекле юллар буйлап 200 м.

«Янгыннан ирекле саклау турында» 06.05.2011 № 100-ФЗ Федераль закон (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба – 06.05.2011 № 100-ФЗ) нигезендә янгыннан ирекле саклау оештыруны күздә тотарга кирәк..

Урманнарны янгыннан саклау

Җирле үзидарә органнары Урман кодексы нигезендә билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә урманнарда янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында гражданнарның урманнарда булуларын һәм аларга транспорт чараларының керүен, урманнарда билгеле бер эш төрләрен башкаруны чиклиләр.

Урман фонды урманнары чикләрендә янгынга каршы түбәндәге чаралар тәэмин ителергә тиеш:

- кисәтү чаралары сыйфатында: стендлар, кисәтү аншлаглары, шлагбаумнар урнаштыру, гражданнарның ял итү зоналарын төзекләндерү;
- янгыннарның таралуын чикләү чаралары сыйфатында: минераллаштырылган полосалар төзү, аларны ел саен чистарту һәм яңарту;
- янгынга каршы юлларны реконструкцияләү, су белән тәэмин итү чыганакларына керү юлларын төзү, янгынга каршы сулыкларны урнаштыру;
- янгынга каршы җайланмалар сатып алу.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдә янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүне тәэмин итүгә юнәлдерелгән түбәндәге чаралар гамәлгә ашырылырга тиеш:

-авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрдә кипкән үләнне, камылларны һәм урып-җыю калдыкларын, шулай ук агач-куак үсемлекләрен яндыруга юл куймау;

- урман һәм торф массивларына якын авыл хуҗалыгы производстволары территорияләрен чиста тоту, аларны чүп-чардан һәм коры-сарыдан чистарту.

Торак пунктларны урман янгыннарыннан яклау таләпләре Россия Федерациясендә Янгынга каршы режим кагыйдәләре белән регламентланган (РФ Хөкүмәтенең 16.09.20 №1479 карары белән расл.) (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба ППР РФ).

РФ ППР нигезендә кар капламы төшкән көннән алып тотрыклы яңгырлы көзге һава торышы урнашканчыга кадәр яисә кар капламы барлыкка килгәнчегә кадәр дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, учреждениеләр, оешмалар, барлык оештыру-хокукый рәвешләрдәге һәм милек рәвешләрендәге юридик затлар, крестьян (фермер) хуҗалыклары, иҗтимагый берләшмәләр, шәхси эшмәкәрләр, вазыйфаи затлар, Россия Федерациясе гражданнары, урман янәшәсендәге территориягә ия булган, аннан файдаланучы һәм (яисә) эш итүче чит ил гражданнары, гражданлыгы булмаган затлар, урманнан кимендә 10 метр киңлектәге полосада аны коры үлән үсемлекләреннән, камыл калдыкларыннан, ауган агачлардан, кисү калдыкларыннан, чүп-чардан һәм башка янучан материаллардан чистартуны тәэмин итәләр йә урманны 1,4 метр киңлектәге янгынга каршы минераллаштырылган полоса белән яисә янгынга каршы башка барьер белән аерып торалар.

Урман янгыннары һәм башка ландшафт (табигый) янгыннары куркынычы янаган торак пунктлар территорияләрендә табигый янгыннарның янгын куркынычы чоры башланганчы күчү ихтималын булдырмау максатларында, шулай ук тиешле территориядә янгынга каршы махсус режим урнаштырылганда торак пунктлар территориясе тирәсендә киңлеге 10 метрдан да ким булмаган янгынга каршы минераллаштырылган полосалар яисә башка янгынга каршы барьерлар төзелә (яңартыла).

Төрле корылмалар һәм ярдәмче корылмалар төзү, авыл хуҗалыгы эшләрен алып бару, янучан материаллар, чүп-чар, көнкүреш калдыклары, шулай ук агач, төзелеш һәм башка янучан материаллар калдыкларын туплау өчен янгынга каршы минераллаштырылган полосалардан һәм янгынга каршы ераклыклардан файдалану тыела.

Террорчылык актлары барлыкка килү куркынычы янаганда гамәлләр

Транспорт чаралары, транспорт объектлары, потенциаль куркыныч сәнәгать объектлары, гидротехник корылмалар, су белән тәэмин итү системалары; кешеләр күпләп җыела торган урыннар - җәмәгать, сәүдә һәм торак биналары, спорт

корылмалары, концерт һәм күргәзмә заллары; азык-төлек һәм ит-сөт продуктлары җитештерү предприятиеләре, элемтә, идарә итү системалары һ. б. террорчылык актлары объектлары булырга мөмкин.

Террористик актларда халыкны яклау буенча ГОЧС идарә органнарының төп бурычлары булып тора:

- террорчылыкка бәйле хәвеф-хәтәрләрне даими анализлау һәм фаразлау, террорчылык эшчәнлеге китереп чыгара торган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча нәтиҗәле чаралар күрү;

- потенциаль куркыныч объектларны һәм халыкны террорчылыктан яклау буенча оештыру һәм инженер-техник чаралар комплексын гамәлгә ашыру;

- террорчылык актлары нәтиҗәләрен локальләштерү һәм алардан килгән зыяннарны бетерү көчләренең һәм чараларының әзерлектә тоту.

Кризис ситуацияләре барлыкка килүнең төп факторларының берсе буларак хәзерге шартларда террорчылык каралырга мөмкин.

Террорчылык акты шартларында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрнең төп төрләре булып тора:

- гадәттән тыш хәл зонасын разведкалау (биналарның, территорияләрнең, көчләр һәм чаралар хәрәкәте маршрутларының торышы, гадәттән тыш хәл зонасы чикләрен билгеләү).

- авария-коткару хезмәтләре, авария-коткару формированиеләре көчләрен һәм чараларын гадәттән тыш хәл зонасына кертү;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару;

- зыян күрүчеләрне һәм матди кыйммәтләрне эвакуацияләү;

- хәбәр итү, идарә һәм элемтә оештыру;

- җәмәгать тәртибен тәэмин итү;

- зыян күрүчеләрнең туганнары белән эшләү;

- җимерекләрне сүтү, урынны чистарту, территорияне рекультивацияләү (кирәк булганда).

9.5 таблица

Гражданнар оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары

№ т/б	Наименование объекта	Чара төре	Гамәлгә ашыру сроклары		Чараның чыганагы (документ исеме)
			Беренче чират	Исәп-хисап чоры	
1	Чыпчык авыл җирлеге	Сирена сөйләм җайланмаларын урнаштыру. Ирекле янгын сагы булдыру	+		Чыпчык авыл җирлеге Генераль планы
2	М-7 «Волга» автомобиль юлы Мәскәү-Владимир - Түбән Новгород-Казан - Уфа, Киров шәһәренә керү	Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, торак төзелешенә кадәр ераклыкларны үтәү юлы белән янәшәдәге территорияләрдәге халыкның иминлеген тәэмин итү Юлны кар көртләреннән саклау	+		
3	Федераль әһәмияткә ия «Дербышки – Арча» гомуми файдаланудагы тимер юл юлы.	Санитария аермасын саклау, торак төзелешенә кадәр ераклыкларны үтәү юлы белән янәшәдәге территорияләрдәге халыкның иминлеген тәэмин итү	+		
4	Магистраль торбаүткәргеч	Минималь ераклыкларның зоналары режимын билгеләү һәм үтәү	+		
5	Урманнар	Янгынга каршы араларны сакларга	+		

10. СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

1. Ландшафты Республики Татарстан. Региональный ландшафтно-экологический анализ//Под редакцией профессора Ермолаева / Ермолаев О.П., Игонин М.Е., Бубнов А.Ю., Павлова С.В. – Казань: «Слово». – 2007. – 411 с.

2. Красная книга Республики Татарстан: животные, растения, грибы/ гл. ред. А. И. Щеповских. – Казань: Природа: Стар, 1995. – 454 с.

3. Справочное пособие «Биологическое разнообразие и особо охраняемые природные территории Республики Татарстан», Казань, 2018г.

4. К.М. Мирзоев, Н.С. Гатиятуллин, Е.А. Тарасов, В.П. Степанов, Р.Н. Гатиятуллин, М.Х. Рахматуллин, В.А. Кожевников. Сейсмическая опасность территории Татарстана//Георесурсы. 1(15)2004. С.45-48.

5. Степанов В.П., Мирзоев К.М., Тарасов Е.А., Гатиятуллин Р.Н., Степанов А.В., Степанов И.В. Важнейшие разломы и сейсмичность территории Татарстана//Геология. Известия Отделения наук о Земле и экологии. Уфа, 1998. №3. С.126-135.

6. Книга «Объекты культурного наследия Республики Татарстан» Т.1.Административные районы.

Исходные данные

7. Исходные данные, предоставленные органами местного самоуправления Высокогорского муниципального района Республики Татарстан и Чепчуговского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан.

8. Схема территориального планирования Республики Татарстан, утвержденная Постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 21.02.2011 №134.

9. Схема территориального планирования Высокогорского муниципального района, утв. решением Совета Высокогорского муниципального района Республики Татарстан от 31 марта 2014 года №340 (с изменениями и дополнениями)

10. Данные, предоставленные в адрес ГБУ «Фонд пространственных данных РТ» ГБУ «Научно-производственное объединение по геологии и использованию недр РТ» Министерства экологии и природных ресурсов РТ

11. Данные, предоставленные в адрес ГБУ «Фонд пространственных данных РТ» ООО «Газпром трансгаз Казань»

12. Данные, предоставленные в адрес ГБУ «Фонд пространственных данных РТ» АО «Транснефть-Прикамье»

13. Данные, предоставленные в адрес ГБУ «Фонд пространственных данных РТ» ПАО «Татнефть» им.В.Д.Шашина

14. Данные, предоставленные в адрес ГБУ «Фонд пространственных данных РТ» ПАО «Нижнекамскнефтехим»

Список нормативной документации

15. «Градостроительный кодекс РФ» от 29.12.2004 №190-ФЗ (с изменениями и дополнениями)
16. «Земельный кодекс РФ» от 25.10.2001 №136-ФЗ (с изменениями и дополнениями)
17. «Водный кодекс РФ» от 03.06.2006 №74-ФЗ (с изменениями и дополнениями)
18. «Лесной кодекс РФ» от 04.12.2006 №200-ФЗ (с изменениями и дополнениями)
19. «Воздушный кодекс РФ» от 19.03.1997 № 60-ФЗ (с изменениями и дополнениями)
20. Федеральный закон от 10.01.2002 №7-ФЗ «Об охране окружающей среды» (с последними изменениями и дополнениями)
21. Федеральный закон от 21.02.1992 № 2395-1-ФЗ «О недрах» (с изменениями и дополнениями)
22. Федеральный закон от 24.04.1995 №52-ФЗ «О животном мире» (с изменениями и дополнениями)
23. Федеральный закон от 30.03.1999 № 52-ФЗ «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения» (с изменениями и дополнениями)
24. Федеральный закон от 08.11.2007 №257-ФЗ «Об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации» (с изменениями и дополнениями)
25. Федеральный закон от 14.03.1995 № 33-ФЗ «Об особо охраняемых природных территориях» (с изменениями и дополнениями)
26. Федеральный закон от 24.06.1998 № 89-ФЗ «Об отходах производства и потребления» (с изменениями и дополнениями)
27. Федеральный закон от 21.12.1994 № 68-ФЗ «О защите населения и территории от чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера» (с изменениями и дополнениями)
28. Федеральный закон от 30.12.2009 № 384-ФЗ «Технический регламент о безопасности зданий и сооружений» (с изменениями и дополнениями)
29. Федеральный закон от 21.07.1997 № 116-ФЗ «О промышленной безопасности опасных производственных объектов» (с изменениями и дополнениями)
30. Федеральный закон от 21.12.1994 №69-ФЗ «О пожарной безопасности» (с изменениями и дополнениями)
31. Федеральный закон от 22.07.2008 №123-ФЗ «Технический регламент о требованиях пожарной безопасности» (с изменениями и дополнениями)
32. Федеральный закон от 06.05.2011 № 100-ФЗ «О добровольной пожарной охране» (с изменениями и дополнениями)

Природная характеристика

33. СП 131.13330.2020 «СНиП 23-01-99*. Строительная климатология», утвержденный и введенный в действие Приказом Минстроя России от 24.12.2020 № 859/пр. (с изменениями и дополнениями)

34. СП 14.1330.2018 «Свод правил. Строительство в сейсмических районах. Актуализированная редакция СНиП II-7-8», утв. приказом Минстроя РФ от 24.05.2018 №309/пр (с изменениями и дополнениями)

Оценка негативного воздействия на окружающую среду существующих и планируемых объектов

35. СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиенические нормативы и требования к обеспечению безопасности и (или) безвредности для человека факторов среды обитания», утв. постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 28.01.2021 № 2

36. СанПиН 2.1.3684-21 «Санитарно-эпидемиологические требования к содержанию территорий городских и сельских поселений, к водным объектам, питьевой воде и питьевому водоснабжению населения, атмосферному воздуху, почвам, жилым помещениям, эксплуатации производственных, общественных помещений, организации и проведению санитарно-противоэпидемических (профилактических) мероприятий»

37. СП 2.6.1.2612-10 «Основные санитарные правила обеспечения радиационной безопасности (ОСПОРБ-99/2010)» (вместе с «СП 2.6.1.2612-10. ОСПОРБ-99/2010. Санитарные правила и нормативы...») (Зарегистрировано в Минюсте России 11.08.2010 N 18115), утв. Постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 26.04.2010 №40 (с изменениями и дополнениями)

38. Перечень особо ценных продуктивных сельскохозяйственных угодий на территории Республики Татарстан, использование которых для других целей не допускается, за исключением случаев, установленных федеральным законодательством, утв. распоряжением КМ РТ от 23.12.2016 № 3056-р (с изменениями и дополнениями)

Земли лесного фонда

39. Лесохозяйственный регламент Пригородного лесничества, утв. приказом Министерства лесного хозяйства РТ от 19.02.2019 №112-осн. (с изменениями и дополнениями)

Недра

40. Перечень участков недр местного значения по Республике Татарстан, утв. приказом Минэкологии и природных ресурсов РТ от 01.09.2021 № 949-п (Зарегистрировано в Минюсте РТ 07.09.2021 № 7893) (с изменениями и дополнениями)

Особо охраняемые природные территории

41. Государственный реестр особо охраняемых природных территорий в Республике Татарстан и внесении изменений в отдельные Постановления Кабинета Министров Республики Татарстан по вопросам особо охраняемых природных территорий, утв. Постановлением КМ РТ от 24.07.2009 № 520 (с изменениями и дополнениями)

42. Постановление КМ РТ от 29.12.2005 № 644 "О внесении изменений в отдельные нормативные правовые акты Совета Министров Татарской АССР, Кабинета Министров Татарской ССР и Кабинета Министров Республики Татарстан по вопросам особо охраняемых природных территорий" (с изменениями и дополнениями)

Санитарно-защитные зоны

43. Правила установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон, утв. Постановлением Правительства РФ от 03.03.2018 №222 (с изменениями и дополнениями)

44. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов», утв. Постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 25.09.2007 № 74 (с изменениями и дополнениями)

45. Территориальная схема в области обращения с отходами Республики Татарстан, утв. Постановлением КМ РТ от 13.03.2018 №149 (с изменениями и дополнениями)

Скотомогильники

46. Перечень сибиреязвенных скотомогильников и биотермических ям, в отношении которых органы местного самоуправления муниципальных районов и городского округа «город Набережные Челны» наделяются государственными полномочиями, утвержденный распоряжением Кабинета Министров РТ от 21.04.2012 №620-р (с изменениями и дополнениями)

47. Ветеринарные правила перемещения, хранения, переработки и утилизации биологических отходов, утв. Приказом Минсельхоза России от 26.10.2020 № 626 (Зарегистрировано в Минюсте России 29.10.2020 № 60657) (с изменениями и дополнениями)

48. РД-АПК 3.10.07.05-17. Ветеринарно-санитарные требования при проектировании, строительстве, реконструкции и эксплуатации животноводческих помещений, утв. и введены в действие Минсельхозом России 23.05.2017 (с изменениями и дополнениями)

49. СанПиН 3.3686-21 «Санитарно-эпидемиологические требования по профилактике инфекционных болезней», утв. Постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 28.01.2021 № 4 (Зарегистрировано в Минюсте России 15.02.2021 № 62500) (с изменениями и дополнениями)

50. СП 42.13330.2016 «СНиП 2.07.01-89*. Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений», утвержденный приказом Министерства строительства и жилищно-коммунального хозяйства Российской Федерации от 30.12.2016 №1034 (с изменениями и дополнениями)

51. Порядок ликвидации неиспользуемых скотомогильников (биотермических ям) на территории РТ, утвержденный постановлением КМ РТ от 06.05.2017 № 263

Придорожные полосы

52. Перечень автомобильных дорог общего пользования регионального или межмуниципального значения Республики Татарстан, утв. Постановлением КМ РТ от 27.10.2023 № 1362 (с изменениями и дополнениями)

53. Постановление КМ РТ от 01.12.2008 № 841 «О полосах отвода и придорожных полосах автомобильных дорог общего пользования» (с изменениями и дополнениями)

54. Постановление Правительства РФ от 02.09.2009 №717 «О нормах отвода земель для размещения автомобильных дорог и (или) объектов дорожного сервиса» (с изменениями и дополнениями)

55. СП 34.13330.2021. Свод правил. Автомобильные дороги. СНиП 2.05.02-85*, утв. и введен в действие Приказом Минстроя России от 09.02.2021 № 53/пр (с изменениями и дополнениями)

56. Свод правил «Станции автомобильные заправочные. Требования пожарной безопасности», утв. приказом МЧС России от 05.05.2014 № 221 (с изменениями и дополнениями)

57. Федеральные авиационные правила «Требования к посадочным площадкам, расположенным на участке земли или акватории» (Зарегистрировано в Минюсте РФ 05.04.2011 № 20420), утв. приказом Минтранса РФ от 04.03.2011 № 69 (с изменениями и дополнениями)

Охранная зона и санитарный разрыв железных дорог

58. Постановление Правительства РФ от 12.10.2006 № 611 «О порядке установления и использования полос отвода и охранных зон железных дорог» (с изменениями и дополнениями)

59. ОСН 3.02.01-97 Отраслевые строительные нормы. Нормы и правила проектирования отвода земель для железных дорог, утв. Указанием МПС России от 24.11.1997 № С-1360у (с изменениями и дополнениями)

60. СП 119.13330.2017. Свод правил. Железные дороги колеи 1520 мм. Актуализированная редакция СНиП 32-01-95, утв. и введен в действие Приказом Минстроя России от 12.12.2017 №1648/пр (с изменениями и дополнениями)

61. Правила и нормы технической эксплуатации жилищного фонда, утв. Постановлением Госстроя РФ от 27.09.2003 №170 (Зарегистрировано в Минюсте РФ 15.10.2003 №5176) (с изменениями и дополнениями)

Приаэродромная территория

62. «Федеральные правила использования воздушного пространства Российской Федерации», утв. постановлением Правительства Российской Федерации от 11 марта 2010 г. № 138 (с изменениями и дополнениями)

63. Положение о приаэродромной территории и правила разрешения разногласий, возникающих между высшими исполнительными органами государственной власти субъектов РФ, уполномоченными Правительством Российской Федерации федеральными органами исполнительной власти и Федеральной службой по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека при согласовании проекта акта об установлении приаэродромной территории и при определении границ седьмой подзоны приаэродромной территории», утв. Постановлением Правительства РФ от 02.12.2017 № 1460 (с изменениями и дополнениями)

64. Методика установления седьмой подзоны приаэродромной территории, расчета и оценки рисков для здоровья человека, утв. Приказом Роспотребнадзора от 07.12.2022 № 664 (с изменениями и дополнениями).

Зоны минимальных расстояний

65. Правила безопасности в нефтяной и газовой промышленности, утв. приказом Ростехнадзора от 15.12.2020 № 534 (Зарегистрировано в Минюсте России 29.12.2020 № 61888) (с изменениями и дополнениями)

66. СП 36.13330.2012. Свод правил. Магистральные трубопроводы. Актуализированная редакция СНиП 2.05.06-85*, утв. Приказом Госстроя от 25.12.2012 № 108/ГС (с изменениями и дополнениями)

67. СП 284.1325800.2016. Свод правил. Трубопроводы промысловые для нефти и газа. Правила проектирования и производства работ, утв. и введен в действие Приказом Минстроя России от 16.12.2016 № 978/пр (с изменениями и дополнениями)

68. СП 62.13330.2011*. Свод правил. Газораспределительные системы. Актуализированная редакция СНиП 42-01-2002, утв. Приказом Минрегиона России от 27.12.2010 № 780 (с изменениями и дополнениями)

69. "ГКИНП-14-221-88. Инструкция о порядке составления и издания планов городов и других населенных пунктов, предназначенных для открытого опубликования и с грифом "для служебного пользования" (СПГ-88)"

Охранные зоны трубопроводов

70. Приказ Ростехнадзора № 352, Минэнерго России № 785 от 15.09.2020 «О признании не подлежащими применению Правил охраны магистральных трубопроводов, утвержденных Минтопэнерго России 29 апреля 1992 г. и постановлением Госгортехнадзора России от 22 апреля 1992 г. № 9» (с изменениями и дополнениями)

71. Правила охраны магистральных трубопроводов, утв. постановлением Госгортехнадзора России от 24.04.1992 №9 (с изменениями и дополнениями)

72. Правила охраны магистральных газопроводов и о внесении изменений в Положение о представлении в федеральный орган исполнительной власти (его территориальные органы), уполномоченный Правительством Российской Федерации на осуществление государственного кадастрового учета, государственной регистрации прав, ведение Единого государственного реестра недвижимости и предоставление сведений, содержащихся в Едином государственном реестре недвижимости, федеральными органами исполнительной власти, органами государственной власти субъектов Российской Федерации и органами местного самоуправления дополнительных сведений, воспроизводимых на публичных кадастровых картах, утв. постановлением Правительства РФ от 08.09.2017 № 1083 (с изменениями и дополнениями)

73. Правила охраны газораспределительных сетей, утв. постановлением Правительства Российской Федерации от 20.11.2000 №878 (с изменениями и дополнениями)

Охранные зоны воздушных линий электропередач

74. Порядок установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования участков, расположенных в границах таких зон, утв. Постановлением Правительства РФ от 24.02.2009 №160 (с изменениями и дополнениями)

Охранные зоны линий и сооружений связи

75. Правила охраны линий и сооружений связи в Российской Федерации, утв. Постановлением Правительства Российской Федерации от 09.06.1995 №578 (с изменениями и дополнениями)

Зоны ограничений передающего радиотехнического объекта

76. СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03 «Гигиенические требования к размещению и эксплуатации передающих радиотехнических объектов», утв. Главным государственным санитарным врачом РФ 09.06.2003 (Зарегистрировано в Минюсте РФ 18.06.2003 № 4710) (с изменениями и дополнениями)

77. СанПиН 2.1.8/2.2.1190-03 «Гигиенические требования к размещению и эксплуатации средств сухопутной подвижной радиосвязи», утв. Главным государственным санитарным врачом РФ 30.01.2003 (Зарегистрировано в Минюсте РФ 26.03.2003 №4329) (с изменениями и дополнениями)

Охранные зоны тепловых сетей

78. СП 124.13330.2012. Свод правил. Тепловые сети. Актуализированная редакция СНиП 41-02-2003, утв. Приказом Минрегиона России от 30.06.2012 № 280 (с изменениями и дополнениями)

Охранные зоны стационарных пунктов наблюдений за состоянием окружающей среды, охранные зоны пунктов государственной геодезической сети

79. Положение об охранной зоне стационарных пунктов наблюдений за состоянием окружающей среды, ее загрязнением, о признании утратившим силу постановления Правительства Российской Федерации от 27 августа 1999 г. № 972 и признании не действующим на территории Российской Федерации постановления Совета Министров СССР от 6 января 1983 г. № 19, утв. Постановлением Правительства РФ от 17.03.2021 №392 (с изменениями и дополнениями)

80. Положение об охранных зонах пунктов государственной геодезической сети, государственной нивелирной сети и государственной гравиметрической сети, утв. Постановлением Правительства РФ от 21.08.2019 №1080 (с изменениями и дополнениями)

Зоны охраны водных объектов

81. Распоряжение Кабинета Министров Республики Татарстан от 18 июля 2018 г. № 1772-р «О принятии во внимание информации, содержащейся в Едином государственном реестре недвижимости, относительно земельных участков, расположенных в границах 50-метровой береговой полосы Куйбышевского и Нижнекамского водохранилищ» (с изменениями и дополнениями)

Зоны затопления

82. Перечень населенных пунктов Республики Татарстан, попадающих в зоны возможного затопления (подтопления) в паводковый период, утвержденный распоряжением Кабинета Министров Республики Татарстан от 29.08.2013 №1625-р (с изменениями и дополнениями)

83. Постановление Правительства РФ от 18.04.2014 № 360 «О зонах затопления, подтопления» (с изменениями и дополнениями)

84. Правила установления границ водоохранных зон и границ прибрежных защитных полос водных объектов, утв. постановлением Правительства РФ от 10.01.2009 № 17 (с изменениями и дополнениями)

Зоны санитарной охраны источников питьевого и хозяйственно-бытового водоснабжения

85. СанПиН 2.1.4.1110-02. 2.1.4. Питьевая вода и водоснабжение населенных мест. Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения. Санитарные правила и нормы», утв. Главным государственным санитарным врачом РФ 26.02.2002 (с изменениями и дополнениями)

86. СП 115.13330.2016 Свод правил. Геофизика опасных природных воздействий. Актуализированная редакция СНиП 22-01-95», утв. Приказом Минстроя России от 16.12.2016 № 956/пр (с изменениями и дополнениями)

87. СП 116.13330.2012. Инженерная защита территорий, зданий и сооружений от опасных геологических процессов. Основные положения. Актуализированная редакция СНиП 22-02-2003», утв. приказом Министерства регионального развития РФ от 30 июня 2012 № 274 (с изменениями и дополнениями)

88. СП 32.13330.2018. Свод правил. Канализация. Наружные сети и сооружения. СНиП 2.04.03-85», утв. Приказом Минстроя России от 25.12.2018 № 860/пр (с изменениями и дополнениями)

89. ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования», утв. Приказом Росстандарта от 29.06.2016 № 727-ст (с изменениями и дополнениями)

90. СП 165.1325800.2014 Свод правил. Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне. Актуализированная редакция СНиП 2.01.51-90», утв. Приказом Минстроя России от 12.11.2014 №705/пр (с изменениями и дополнениями)

91. СП 20.13330.2016. Свод правил. Нагрузки и воздействия. Актуализированная редакция СНиП 2.01.07-85», утв. приказом Минстроя России от 03.12.2016 №891/пр» (с изменениями и дополнениями)

92. Федеральный закон от 10.12.1995 № 196-ФЗ "О безопасности дорожного движения"

93. СП 4.13130 «Системы противопожарной защиты. Ограничение распространения пожара на объектах защиты. Требования к объемно-планировочным и конструктивным решениям», утв. Приказом МЧС РФ от 24.04.2013 №288 (с изменениями и дополнениями)

94. СП 8.13130 «Системы противопожарной защиты. Наружное противопожарное водоснабжение. Требования пожарной безопасности» (утв. Приказом МЧС России от 30.03.2020 №225)

95. Правила противопожарного режима в Российской Федерации, утв. Постановлением Правительства РФ от 16.09.2020 №1479 (с изменениями и дополнениями)

96. "Об утверждении Перечня сведений, отнесенных к государственной тайне", утв. Указом Президента РФ от 30.11.1995 N 1203 (с изменениями и дополнениями)

Интернет-ресурслар

97. https://pkk.rosreestr.ru сайтында басылган ачык кадастр картасы.

98. «Россия федераль геология фонды» ФДБУнең файдалы казылмалар ятмалары мәйданнарының цифрлаштырылган чикләре картасы https://rfgf.ru/info-resursy/karta-otsifrovannyh-granits

99. https://ecokarta.tatar.ru сайтында бастырылган Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының Татарстан Республикасы Экология картасы

100. Дәүләт су реестры https://textual.ru/gvr

101. Файдалануга су объектларын бирү турында мәгълүмат https://voda.gov.ru/activities/informatsiya-o-predostavlenii-vodnykh-obektov-v-polzovanie

102. Топографик карта, https://geobridge.ru/maps сайтында бастырылган

103. Сеть гидрологических наблюдений, опубликованная на http://www.tatarmeteo.ru сайтында бастырылган Гидрологик күзәтүләр челтәре

104. http://fp.crc.ru/doc сайтында бастырылган проект документациясенә санитар-эпидемиологик бәяләмәләр реестры

105. Кулланучылар һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең рәсми сайты http://16.rospotrebnadzor.ru

Кушымталар

1 нче кушымта

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеген эшләү өчен чыганак мәгълүматлары һәм таләпләр

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станции Высокая Гора, Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

Кооперативная ур, 5. Биектау т/ю станциясе поселогы, Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-61, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

23.11.2023 № 6683/исх

на №______ от______

Заместителю директора ГБУ «Фонд пространственных данных Республики Татарстан»
Г.Э. Миндубаевой

Уважаемая Гузель Эдуардовна!

В соответствии с перечнем поручений Президента Российской Федерации В.В.Путина по вопросам реализации государственной программы Российской Федерации «Национальная система пространственных данных» от 11.08.2022 Пр-1424, Исполнительный комитет Высокогорского муниципального района пердоставляет информацию об объектах и мероприятиях по обеспечению пожарной безопасности, чрезвычайных ситуаций и опасных природных процессах:

– сведения о существующих и намечаемых к строительству потенциально опасных объектах, транспортных коммуникациях, аварии на которых могут привести к образованию зон чрезвычайных ситуаций в Чепчуговском сельском поселении, согласно распоряжению КЧС и ОПБ Республики Татарстан от 09.07.2020 года №17-20р дсп; -нет.

– сведения о возможных зонах чрезвычайных ситуаций потенциально-опасных объектов, отраженных в плане действий по предупреждению и ликвидации и чрезвычайных ситуаций на территории Чепчуговского сельского поселения; нет.

– сведения о состоянии системы обеспечения пожарной безопасности на территории Чепчуговского сельского поселения;

– - имеется 3 пожарных гидрантов;

– 5 водонапорных башен;

– 1 пирс для забора воды пожарной техникой;

– противопожарная емкость 100 куб.м.;

– Чепчуговское СП прикрывается 2 ед. техники ГКУ Пожарная охрана РТ отдельный пост «Бирюли»; 5 ед. техники ПСЧ-113 7 ПСО ФПС ГПС ГУ МЧС РФ по РТ.

– сведения о подразделениях пожарной охраны, включая объектовые, с указанием места дислокации, зоны прикрытия, типа и количества о пожарные техники (в расчете/в резерве);

– ОП ППС «Бирюли» в расчете 1 ед. АРС-14/в резерве 1 ед. АЦ-40, пос. Бирюлинский зверосовхоз, ул. Лесная, д. 5;

– ПСЧ-113 – в расчете 3 ед. техники АЦ-40; 1 ед. АЦЛ /в резерве 1 ед. АЦ-40. Село Высокая Гора, ул. Энергетиков, д. 15.

– сведения о пожарных пирсах (существующих и предусматриваемых); - имеется пирс на р. Казанка.

– сведения о наличии пожарных гидрантов на водопроводной сети с указанием их месторасположения: - с. Чепчуги – ПГ: ул. Заречная, 53, ул. Мирная, 32, ул. Советская, 30; ВНБ: ул. Мирная, 10;

– д. Новые Бирюли – 2 ВНБ: ул. Зеленая, 20; 826 км. РЖД;

– д. Старые Бирюли – ВНБ: ул. Северная, 1;

– д. Байкал – ВНБ: ул. Лесная, 18.

– наличие, объем, местоположение противопожарного запаса воды на территории городского поселения

– имеется емкость 100 куб. м. по адресу: с. Чепчуги, ул. Школьная, д. 1;

– наличие программы по обеспечению пожарной безопасности и защите населения и территории сельского поселения;

– в сельском поселении целевой программы нет. Делается за весь район.

– сведения о системе оповещения территории – наличие сирен, речевых сиренных установок с указанием их местоположения (с нанесением на графические материалы) и радиус охваченности. Описание функционирования системы оповещения территории;

- Речевая сиренная установка по адресу: с. Чепчуги, ул. Советская, 10Б, радиус охвата 1 км, запускается в ручном режиме.

– информацию о чрезвычайных ситуациях (ЧС), произошедших на территории городского поселения, с указанием даты и характера ЧС; -нет.

– сведения о местах рассредоточения и эвакуации населения;

- пункт временного размещения по адресу: с. Чепчуги, ул. Школьная, д. 1, здание Чепчуговской СОШ.

– информацию об опасных природных процессах (затопление, подтопление, эрозия, карст, суффозия)

- с. Чепчуги, ул. Заречная, ул. Дружбы подтапливаются от р. Казанка и талыми водами - 27 приусадебных участков; 1,5 км. автодороги (спланирован объездной маршрут);

д. Байкал подтапливаются 14 приусадебных участков, грунтовая дорога к населенному пункту (выставляется 1 ед. пожарной техники от ОП ППС «Бирюли»).

Руководитель

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 7AC9B2B804E695FB3828284E12051910
Владелец: Шайдуллин Дамир Фаритович
Действителен с 26.10.2022 до 19.01.2024

Д.Ф. Шайдуллин

А.С.Тарасова 8(84365)2 30 68

2 нче кушымта

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеген эшләү өчен чыганак мәгълүматлары һәм таләпләр

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

26.01.2024 № 442/Т3-3-5
На № 01А-08/21 от 11.01.2024

Директору
ГБУ «Фонд пространственных данных Республики Татарстан»

Д.А. Лунегову

ул. Декабристов, д. 81А,
г. Казань, РТ, 420034

ИСХОДНЫЕ ДАННЫЕ ДЛЯ ОБОСНОВАНИЯ И УЧЕТА МЕРОПРИЯТИЙ ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ, МЕРОПРИЯТИЙ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ ПРИРОДНОГО И ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРА В СОСТАВЕ ДОКУМЕНТОВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ

г. Казань — уч. № 16 от 11 января 2024

В соответствии с запросом ГБУ «Фонд пространственных данных Республики Татарстан» от 11.01.2024 № 01А-08/21 сообщаем исходные данные, подлежащие учету при разработке мероприятий ГОЧС в составе документов территориального планирования проекта «Генеральный план Чепчуговского сельского поселения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан».

1. Для разработки перечня мероприятий по гражданской обороне:

Основные положения плана гражданской обороны поселения:

проектируемая территория к группам по гражданской обороне не относится;

на территории организаций, отнесенных к категории по гражданской обороне, не имеется;

данная территория не попадает в зоны возможного химического заражения, возможных разрушений, возможного радиоактивного заражения и возможного катастрофического затопления;

строительство защитных сооружений гражданской обороны не требуется.

Основные положения планов гражданской обороны отраслей промышленности, размещенных и размещаемых на территории поселения:

размещение новых промышленных предприятий планировать в соответствии с требованиями «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне».

Расселение:

требования к формированию систем расселения, групповых систем населенных мест районов рассредоточения и эвакуации населения предусмотреть в соответствии с «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

численность рассредоточиваемого, эвакуируемого населения, расселяемого в безопасном районе, согласно Плану гражданской обороны и защиты населения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан;

размещение сборно-эвакуационных (приемно-эвакуационных) пунктов – в соответствии с Планом гражданской обороны и защиты населения Высокогорского муниципального района Республики Татарстан.

Инженерные коммуникации:

требования по системе водоснабжения – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

требования к устойчивому электроснабжению – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

населенные пункты необходимо оборудовать системами оповещения населения в соответствии с требованиями Федерального закона от 21 декабря 1994 года № 68-ФЗ «О защите населения и территории от чрезвычайны ситуаций природного и техногенного характера».

2. Для разработки перечня мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера необходимо учесть следующее:

опасные природные процессы и явления определить по фондовым материалам соответствующих министерств и ведомств, при отсутствии сведений – по СП 115.13330.2016 «Геофизика опасных природных воздействий», СП 131.13330.2020 «Строительная климатология», СП 20.13330.2016 «Нагрузки и воздействия»;

сведения о существующих и намечаемых к строительству потенциально опасных объектах, транспортных коммуникациях, аварии на которых могут привести к образованию зон чрезвычайных ситуаций в Высокогорском муниципальном районе – в соответствии с Перечнем потенциально опасных объектов, утвержденным Министром МЧС России генерал-лейтенантом А.В.Куренковым от 30.11.2022 № 11/1650сс;

сведения о возможных зонах поражения при чрезвычайных ситуациях на потенциально-опасных объектах отражены в плане действий по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций на территории Высокогорского муниципального района.

3. Основные нормативные и методические документы, рекомендуемые для использования при разработке перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций:

перечень основных нормативных и методических документов, рекомендуемых для использования при проектировании перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, приведен в ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования».

Дополнительные требования:

перечень мероприятий проекта строительства должен быть разработан в строгом соответствии с требованиями ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования» с обязательным представлением текстового и графического материала;

в соответствии с требованием п. 6.3 ГОСТ Р 22.2.10-2016 графические материалы по мероприятиям ГОЧС в составе проектов планировок территории разрабатываются и оформляются с учетом требований ГОСТ Р 42.0.03-2016;

настоящие исходные данные действительны в течение 3-х лет с момента выдачи.

Заместитель министра Н.В. Суржко

Р.А. Павлова
8(843)221-61-32

3 нче кушымта

Роспотребнадзорның ТР буенча идарәсенең №11/10729 от 08.06.2023 ел хаты

ФЕДЕРАЛЬНАЯ СЛУЖБА ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА

УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА ПО РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН (ТАТАРСТАН)

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һӘМ КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КҮЗӘТЧЕЛЕК БУЕНЧА ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТ

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һӘМ КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КҮЗӘТЧЕЛЕК ИТҮ ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТЕНЕҢ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ (ТАТАРСТАН) БУЕНЧА ИДАРӘСЕ

(Управление Роспотребнадзора по Республике Татарстан (Татарстан))

Большая Красная ул., д. 30, Казань, 420111
Тел.: (843) 238-98-54, факс: (843) 238-79-19
E-mail: org@16.rospotrebnadzor.ru
http://www.16.rospotrebnadzor.ru

Зур Кызыл ур., 30 йорт, Казан, 420111
ОКПО 76294441
ОГРН 1051622021978
ИНН/КПП 1655065057/165501001

08.06.2023 № 11/10729

На № ____________ от ________

Заместителю директора
Государственного бюджетного
учреждения «Фонд пространственных
данных Республики Татарстан»
Г.Э.Миндубаевой
ул. Декабристов д.81А,
г. Казань, РТ, 420034, а/я 216
fpd.rt@tatar.ru

О направлении информации

Уважаемая Гузель Эдуардовна!

На Ваш запрос (исх. №04А-08/1339 от 01.06.2023г.) по вопросу необходимости согласования с Управлением Федеральной службы по защите прав потребителей и благополучия человека по Республике Татарстан (далее Управление) нового жилищного строительства, размещения очистных сооружений сточных вод, а также бурение новых артезианских скважин в третьем поясе зоны санитарной охраны источников питьевого, хозяйственно-бытового водоснабжения, Управление сообщает.

Объекты, разрешенные или запрещенные для размещения в границах зон санитарной охраны источников водоснабжения, регламентированы в СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения».

С принятием Федерального закона от 19.07.2011г № 248-ФЗ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации по вопросам осуществления государственного контроля (надзора) и муниципального контроля» с 21.10.2011г. санитарно-эпидемиологические заключения о соответствии предполагаемого использования земельных участков санитарным правилам не выдаются.

В случае, если при строительстве и реконструкции объектов капитального строительства предусмотрено осуществление государственного строительного надзора, обеспечение соблюдения санитарно-эпидемиологических требований при строительстве и реконструкции объектов капитального строительства обеспечивается посредством осуществления экспертизы проектной документации и государственного строительного надзора в соответствии с законодательством о

градостроительной деятельности (п.8 ст.44 Федерального Закона «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения» №52-ФЗ от 30.03.1999).

При решении вопросов о размещении объектов, выборе земельных участков под строительство и расширении объектов должны соблюдаться санитарные правила, выполнение которых является обязанностью индивидуальных предпринимателей и юридических лиц в соответствии с осуществляемой ими деятельностью (ст.11, п.2 ст.12 Федерального Закона «О санитарно-эпидемиологическом благополучии населения» №52-ФЗ от 30.03.1999г.).

В рамках Российской правовой системы федеральные законы имеют преимущественную силу над подзаконными актами.

Таким образом, при наличии противоречий между положениями федерального закона и подзаконного акта применению подлежат нормы федерального закона, как вышестоящего нормативного правового документа.

В связи с этим пункт 3.2.2.2. СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения» применению не подлежит.

Экспертиза проектной документации строительства объекта проводится организациями, имеющими аккредитацию на проведение данных видов работ, в установленном порядке.

Заместитель руководителя
Управления Роспотребнадзора
по Республике Татарстан **М.В.Прокофьева**

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 00A9D328D9870B1E74DE141621C12665F1
Владелец: Прокофьева Марина Викторовна
Действителен с 14.06.2022 до 07.09.2023

С-И.Г.Миннуллин
(843)273 16 99

4 нче кушымта

Роспотребнадзорның ТР буенча идарәсенең №11/15402 21.08.2023 хаты

ФЕДЕРАЛЬНАЯ СЛУЖБА ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА
УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА ПО РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН (ТАТАРСТАН)

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һӘМ КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КҮЗӘТЧЕЛЕК БУЕНЧА ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТ
КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һӘМ КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КҮЗӘТЧЕЛЕК ИТҮ ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТЕНЕҢ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ (ТАТАРСТАН) БУЕНЧА ИДАРӘСЕ

(Управление Роспотребнадзора по Республике Татарстан (Татарстан))

Большая Красная ул., д. 30, Казань, 420111
Тел.: (843) 238-98-54, факс: (843) 238-79-19
E-mail: org@16.rospotrebnadzor.ru
http://www.16.rospotrebnadzor.ru

Зур Кызыл ур., 30 йорт, Казан, 420111
ОКПО 76294441
ОГРН 1051622021978
ИНН/КПП 1655065057/165501001

21.08.2023 № 11/15402

На № ____________ от ________

Генеральному директору
ООО «Торговый Дом «Завод кормовой муки»
З.Х. Ногманову

О направлении информации

Уважаемый Загит Хамитович!

Управление Роспотребнадзора по Республике Татарстан (далее-Управление), рассмотрев Ваше письмо исх.№2/11-2023 от 11.08.2023г. о даче разъяснений по вопросу возможности размещения проектируемого объекта: «Производство кормов и кормовых добавок для продуктивных и непродуктивных животных на участке с кадастровым номером 16:16:182003:330» в ориентировочных санитарно-защитных зонах полигона ТБО и биотермической ямы, сообщает.

Ограничения в использовании территорий санитарно-защитных зон установлены требованиями п. 5 Правил установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон (утв. Постановлением Правительства Российской Федерации от 3 марта 2018 года №222), согласно которых в границах санитарно-защитной зоны не допускается использование земельных участков в целях:

а) размещения жилой застройки, объектов образовательного и медицинского назначения, спортивных сооружений открытого типа, организаций отдыха детей и их оздоровления, зон рекреационного назначения и для ведения дачного хозяйства и садоводства;

б) размещения объектов для производства и хранения лекарственных средств, **объектов пищевых отраслей промышленности, оптовых складов продовольственного сырья и пищевой продукции**, комплексов водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды, использования земельных участков в целях производства, **хранения и переработки сельскохозяйственной продукции, предназначенной для дальнейшего использования в качестве пищевой продукции**, если химическое, физическое и (или) биологическое воздействие объекта, в отношении которого установлена санитарно-защитная зона,

приведет к нарушению качества и безопасности таких средств, сырья, воды и продукции в соответствии с установленными к ним требованиями.

Таким образом, действующим законодательством Российской Федерации не установлены ограничения по размещению производств кормов и кормовых добавок для продуктивных и непродуктивных животных в санитарно-защитной зоне предприятий и иных объектов (в т.ч. полигона ТБО и биотермической ямы).

Заместитель руководителя
Управления Роспотребнадзора
по Республике Татарстан **М.В.Прокофьева**

ОП - А.И.Тихонова,
8(843)272 42 04

5 нче кушымта
Роспотребнадзорның ТР буенча идарәсенең №11/931 23.01.2024 хаты

ФЕДЕРАЛЬНАЯ СЛУЖБА ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА
УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ СЛУЖБЫ ПО НАДЗОРУ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ И БЛАГОПОЛУЧИЯ ЧЕЛОВЕКА ПО РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН (ТАТАРСТАН)

КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һәм КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КУЗӘТЧЕЛЕК БУЕНЧА ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТ
КУЛЛАНУЧЫЛАР ХОКУКЛАРЫН ЯКЛАУ һәм КЕШЕ ИМИНЛЕГЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ КУЗӘТЧЕЛЕК ИТҮ ФЕДЕРАЛЬ ХЕЗМӘТЕНЕҢ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ (ТАТАРСТАН) БУЕНЧА ИДАРӘСЕ

(Управление Роспотребнадзора по Республике Татарстан (Татарстан))

Большая Красная ул., д. 30, Казань, 420111
Тел.: (843) 238-98-54, факс: (843) 238-79-19
E-mail: org@16.rospotrebnadzor.ru
http://www.16.rospotrebnadzor.ru

Зур Кызыл ур., 30 йорт, Казан, 420111
ОКПО 76294441
ОГРН 1051622021978
ИНН/КПП 1655065057/165501001

23.01.2024 № 11/931
На № ____________ от ________

Директору государственного бюджетного учреждения «Фонд пространственных данных Республики Татарстан»
Д.А.Лунегову

О направлении информации

Уважаемый Дмитрий Алексеевич!

Управление Роспотребнадзора по Республике Татарстан (далее-Управление), по Вашему запросу исх. №01А-08/3399 от 26.12.2023г. о предоставлении информации о размере санитарно-защитной зоны биотермической ямы, расположенной на территории Чепчуговского сельского поселения Высокогорского района Республики Татарстан, поступившему из Главного управления ветеринарии Кабинета Министров Республики Татарстан исх.№10-27/6584 от 27.12.2023г., сообщает.

Порядок установления, изменения и прекращения существования границ санитарно-защитных зон определен постановлением Правительства Российской Федерации от 3 марта 2018 года №222 «Об утверждении Правил установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон» (далее – Постановление, Правила).
СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 действует в части, не противоречащей Правилам.

В соответствии с классификацией СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов. Новая редакция» (в редакции изменений и дополнений) скотомогильники с биологическими камерами относятся к объектам II класса, для которых предусмотрена санитарно-защитная зона размером 500м.

Ограничения в использовании территорий санитарно-защитных зон установлены требованиями п.5 Правил установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон (утв. Постановлением Правительства Российской Федерации от 03.03.2018г. №222), согласно которых в границах санитарно-защитной зоны не допускается использование земельных участков в целях:

а) размещения жилой застройки, объектов образовательного и медицинского назначения, спортивных сооружений открытого типа, организаций отдыха детей и их оздоровления, зон рекреационного назначения и для ведения садоводства;

б) размещения объектов для производства и хранения лекарственных средств, объектов пищевых отраслей промышленности, оптовых складов продовольственного сырья и пищевой продукции, комплексов водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды, использования земельных участков в целях производства, хранения и переработки сельскохозяйственной продукции, предназначенной для дальнейшего использования в качестве пищевой продукции, если химическое, физическое и (или) биологическое воздействие объекта, в отношении которого установлена санитарно-защитная зона, приведет к нарушению качества и безопасности таких средств, сырья, воды и продукции в соответствии с установленными к ним требованиями.

Согласно ч.16 ст.26 Федерального закона от 03.08.2018 N 342-ФЗ (в ред. от 30.12.2021г. 447-ФЗ) "О внесении изменений в Градостроительный кодекс Российской Федерации и отдельные законодательные акты Российской Федерации" с 1 января 2025 года определенные в соответствии с требованиями законодательства в области обеспечения санитарно-эпидемиологического благополучия населения ориентировочные, расчетные (предварительные) санитарно-защитные зоны прекращают существование, а ограничения использования земельных участков в них не действуют. До 1 января 2025 года ориентировочные санитарно-защитные зоны, определенные в соответствии с санитарными правилами и ограничения в них, продолжают действовать.

Заместитель руководителя
Управления Роспотребнадзора по
Республике Татарстан **М.В.Прокофьева**

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 00C522F96EC59142682BF31C201A7486E1
Владелец: Прокофьева Марина Викторовна
Действителен с 17.08.2023 до 09.11.2024

Г.Н.Хасанзянова
843 273 15 48

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА СОВРЕМЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
М 1:10000

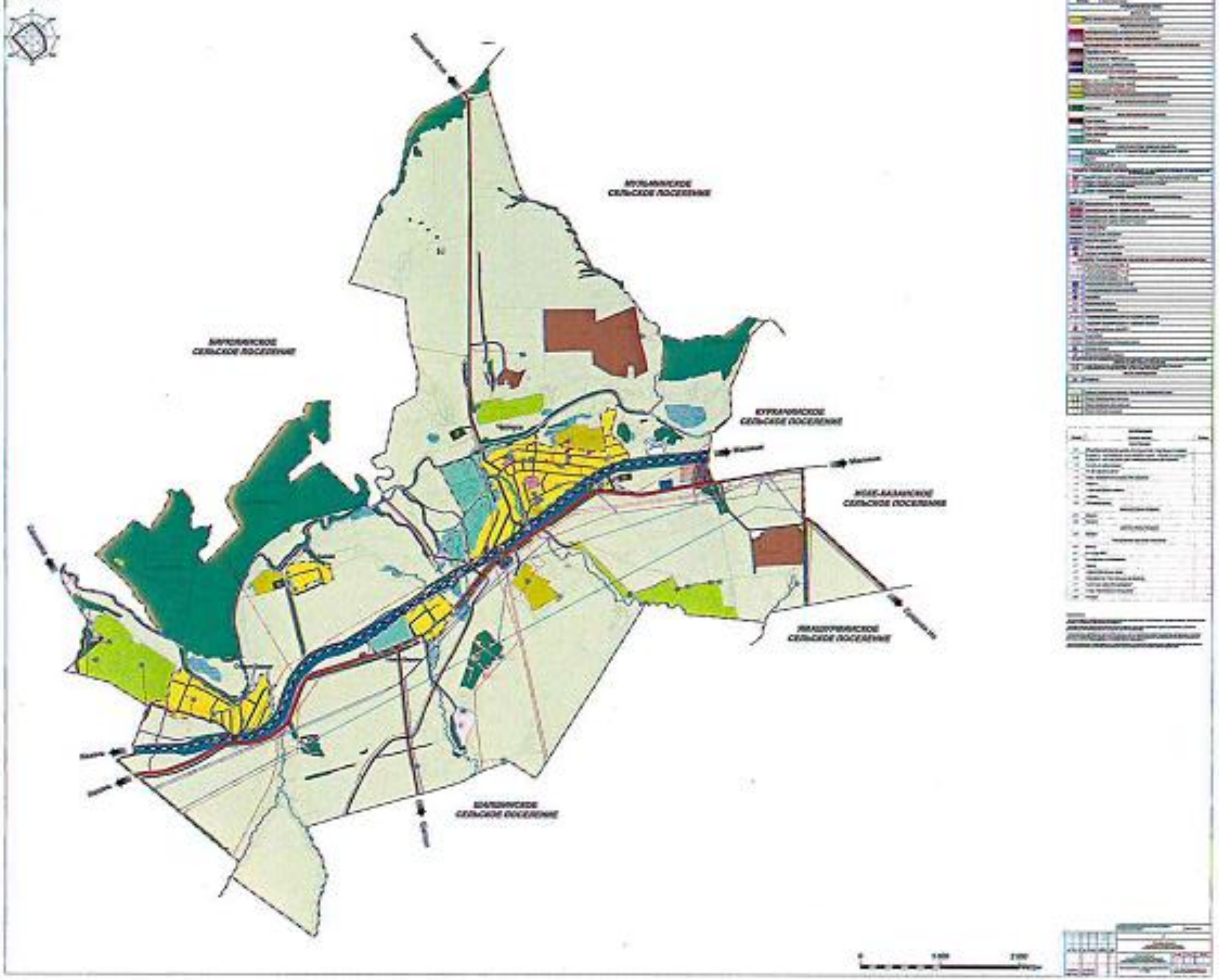

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ТЕРРИТОРИЙ, ПОДВЕРЖЕННЫХ РИСКУ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ
ПРИРОДНОГО И ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРА, МЕРОПРИЯТИЙ ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ
М 1:10000

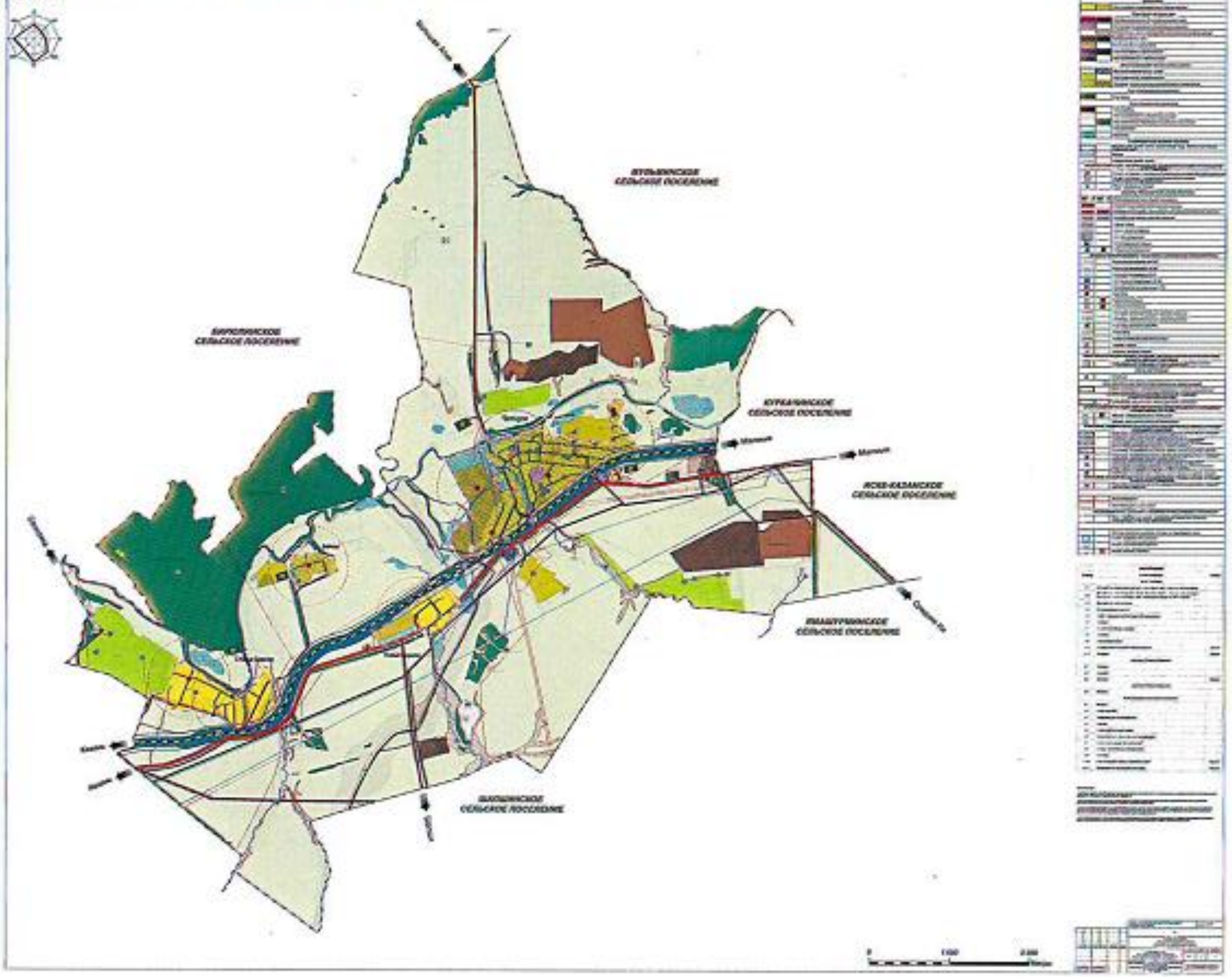

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ИНЖЕНЕРНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ
М 1:10000

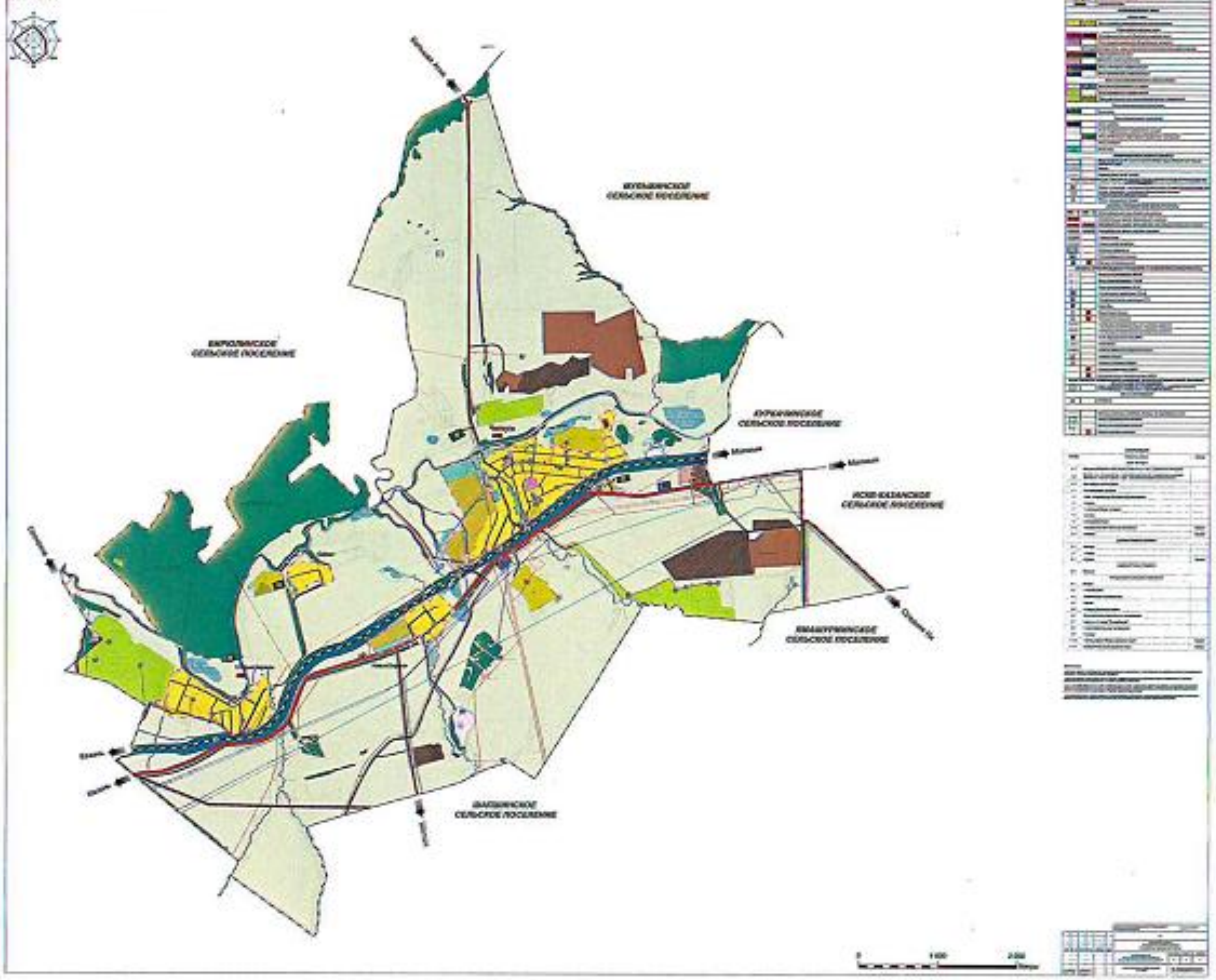

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН ЧЕПЧУГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
(СУЩЕСТВУЮЩЕЕ ПОЛОЖЕНИЕ)
М 1:10000

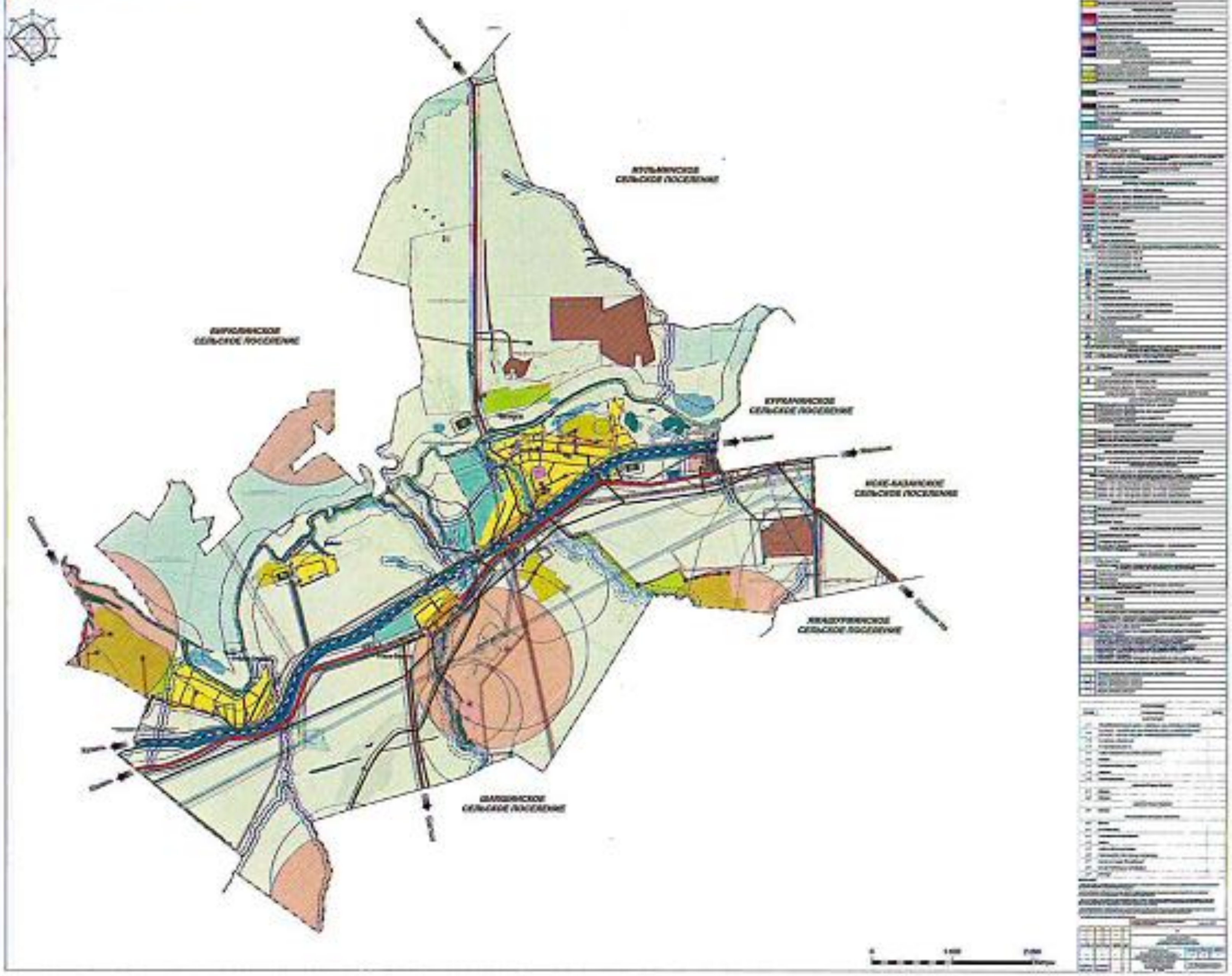

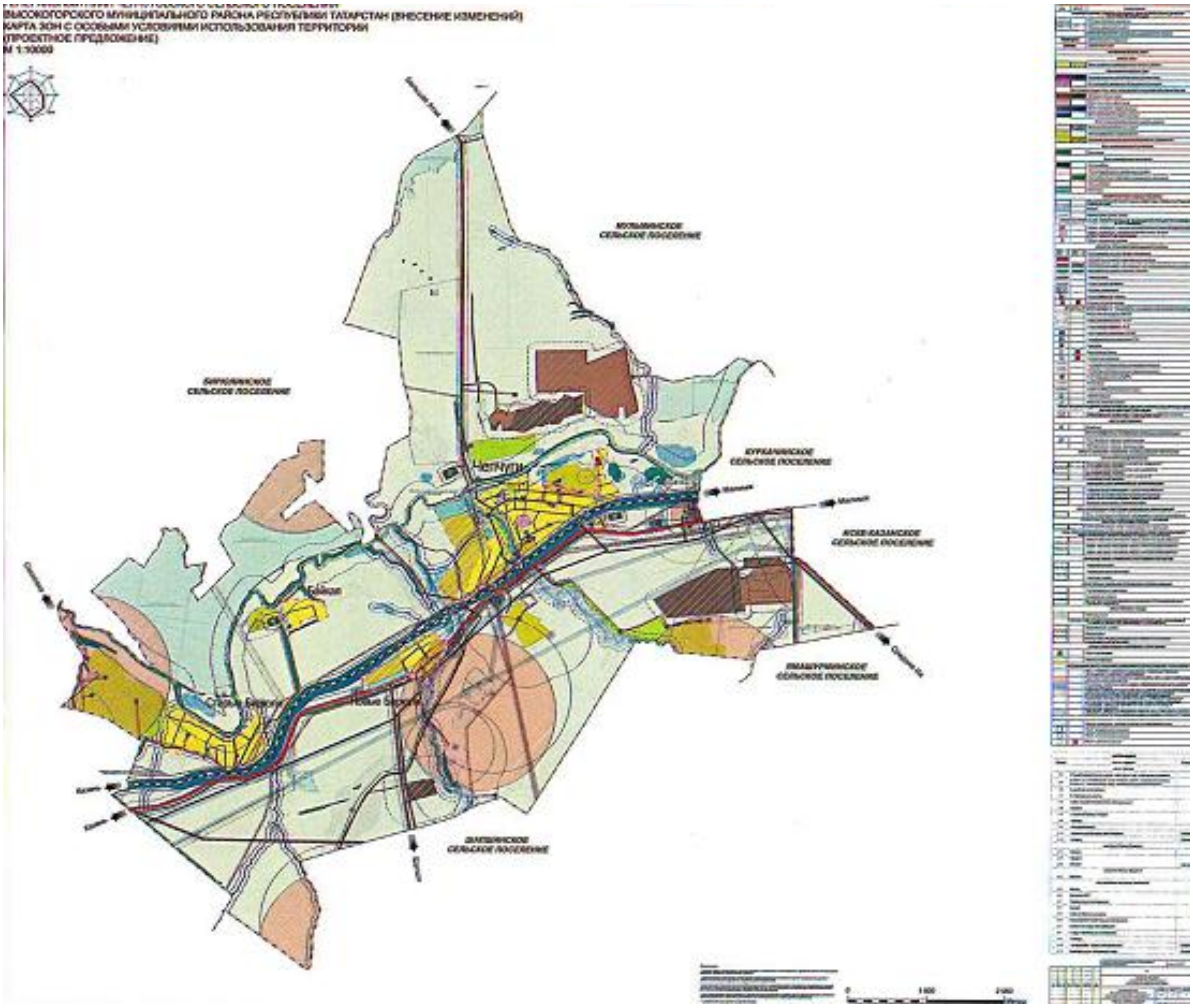
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (ВНЕСЕНИЕ ИЗМЕНЕНИЙ)
КАРТА ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
(ПРОЕКТНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ)
М 1:10000